Indonesia-Myanmar

KAMUS BAHASA INDONESIA-MYANMAR

Badan Pengembangan Bahasa dan Perbukuan
Kementerian Pendidikan dan Kebudayaan
2019

KAMUS BAHASA INDONESIA-MYANMAR

Penyusun
Myat Sandi Aung
dr. Kyaw Myint Maung
Ei May Zin
Nant The' Nu Wai

Badan Pengembangan Bahasa dan Perbukuan
Kementerian Pendidikan dan Kebudayaan
2019

MILIK NEGARA
TIDAK DIPERDAGANGKAN

Hak cipta tahun 2019 milik Kementerian Pendidikan dan Kebudayaan
Dilindungi Undang-Undang.

Dilarang memperbanyak sebagian atau seluruhnya tanpa izin tertulis
penerbit.

R
499.219 591 03
KAM
k

Aung, Myat Sandi
Kamus Bahasa Indonesia –Myanmar / Myat Sandi Aung, Kyaw Myint Maung, Ei May Zin, dan Nant The' Nu Wai; Menuk Hardaniwati, Azhari Dasman Darnis, dan Dira Hildayani (Ed.). Jakarta: Badan Pengembangan Bahasa dan Perbukuan, 2019. x, 295 hlm.; 24 cm.

ISBN 978-602-437-923-0
1. BAHASA INDONESIA-KAMUS-MYANMAR
2. BAHASA INDONESIA-ENSIKLOPEDI DAN KAMUS

KAMUS BAHASA INDONESIA-MYANMAR

Penanggung Jawab
Kepala Badan Pengembangan Bahasa dan Perbukuan

Wakil Penanggung Jawab
Kepala Pusat Pengembangan dan Pelindungan Bahasa dan Sastra

Penyusun
Myat Sandi Aung
dr. Kyaw Myint Maung
Ei May Zin
Nant The' Nu Wai

Penyunting Penyelia
Dr. Dora Amalia

Penyunting
Dra. Menuk Hardaniwati, M.Pd.
Azhari Dasman Darnis, M.Hum.
Dira Hildayani, S.S.

Pengelola Pangkalan Data
Selly Rizki Yanita, S.Hum.

Perwajahan Sampul
Nurjaman, S.Ds.

Penerbit
Badan Pengembangan Bahasa dan Perbukuan
Jalan Daksinapati Barat IV, Rawamangun, Jakarta Timur 13220
Telepon/Faksimile: (021) 4706287, 4706288,
4896558, 4894546/(021) 4750407
Laman: www.badanbahasa.kemdikbud.go.id

KATA PENGANTAR

Untuk mendukung program internasionalisasi bahasa Indonesia, khususnya peningkatan fungsi bahasa Indonesia menjadi bahasa resmi di tingkat Asean, Badan Pengembangan Bahasa dan Perbukuan, Kementerian Pendidikan dan Kebudayaan menyusun Seri Kamus Asean. Kamus ini adalah kamus dwibahasa yang disusun secara khusus untuk pemelajar BIPA dan dapat menjadi petunjuk praktis dalam berkomunikasi dalam bahasa Indonesia. Kamus Indonesia-Myanmar ini disusun oleh Myat Sandi Aung, dr. Kyaw Myint Maung, Ei May Zin, dan Nant The' Nu Wai. Kamus pemelajar ini berisi lema yang berupa kata berfrekuensi tinggi dan lazim digunakan untuk komunikasi dalam percakapan. Di dalam kamus ini juga disertakan contoh-contoh penggunaan kata untuk memperjelas konteks pemakaiannya. Kamus ini berisi 4.431 entri dengan penjelasan dan definisi yang disesuaikan dengan kebutuhan pemelajar bahasa Indonesia. Selain itu, pada lema disertakan pula cara pelafalan dengan menggunakan aksara atau tulisan bahasa sasaran untuk memperjelas cara pengucapan. Kamus ini dapat menjadi pendamping buku ajar BIPA yang diperlukan dalam proses pembelajaran bahasa Indonesia. Kami mengucapkan terima kasih dan penghargaan kepada Kedutaan Besar Republik Indonesia untuk Myanmar yang telah membantu dan mendampingi kami selama penyusunan kamus.

Jakarta, Oktober 2019
Kepala Badan Pengembangan
Bahasa dan Perbukuan

Prof. Dr. Dadang Sunendar, M.Hum.

DAFTAR ISI

Kata Pengantar vii
Daftar Isi ix
Daftar Label x
A–Z 1

DAFTAR LABEL

Label Kelas Kata

n	nomina
v	verba
adj	adjektiva
adv	adverbia
p	partikel
pron	pronomina
num	numeralia

aba-aba *n* အမိန့်ပေးတယ်:
နည်းပြကအလံတင်အဖွဲ့ဝင်များအား အမိန့်ပေးတယ် instruktur memberikan aba-aba pada peserta upacara bendera

abad *n* ရာစု: *အလယ်ခေတ် abad pertengahan*; *ရွှေခေတ် abad keemasan; အမှောင်ခေတ် abad kegelapan*

abadi *a* ထာဝရ:
ထာဝရရှင်သန်သူမရှိပါ tidak ada manusia yang abadi

abai, mengabaikan *v*
1 အထင်သေးတယ်:
တစ်ဖက်လူအားအထင်သေးခြင်းသည်ရှုံးတယ် dia kalah karena mengabaikan kemampuan lawan;
2 လျစ်လျူရှုတယ်: *သူ ၎ဆေးလိပ်မသောက်ရ ၎ဆိုင်းဘုတ်ကို လျစ်လျူရှုတယ် pria itu mengabaikan tanda "Dilarang Merokok"*

abjad *n* အက္ခရာစဉ်:
ဟောပြောပွဲတက်ရောက်သူများအားအက္ခရာစဉ်လိုက် စီထားတယ် nama-nama peserta seminar diurutkan berdasarkan abjad

absen *v* ပျက်ကွက်တယ်:
ဒီနေ့ကျောင်းသားသုံးယောက်ပျက်ကွက်တယ် tiga orang murid absen hari ini

abu *n* ပြာ: *ပြာ abu rokok*

abu-abu *v* မီးခိုးရောင်:
နွေးထွေးသောအရောင်ဖြစ်သောကြောင့်သူမမီးခိုးရောင်ကိုကြိုက်တယ် dia meyukai warna abu-abu karena berkesan hangat

acak *a* ကျပန်း: *ကျပန်းရွေးချယ် memilih secara acak*;
acak-acakan *a* ရှုပ်ပွ:
သူ့အခန်းရှုပ်ပွနေသည် kamarnya acak-acakan;
mengacak(-ngacak) *v* ရှုပ်ဖွ:
အခန်းကိုရှုပ်ဖွ mengacak-acak kamar

acara *n* အစီအစဉ်: *အစီအစဉ် jadwal acara*;
pengacara *n* ရွှေ့နေ:
သူဥပဒေရေးရာဌာနတစ်ခုတွင်ရွှေ့နေအလုပ်လုပ်တယ် dia bekerja sebagai pengacara di sebuah firma hukum

acu, mengacu *v*
ကိုးကားသည်: *သုတေသနမှာ စီမန်တစ်သီအိုရီကိုကိုးကားသည် penelitian ini mengacu pada teori semantik*;
acuan *n* ကျမ်းကိုး: *ကိုးကားစာအုပ် buku acuan*

acuh *n* အလေးထားတယ်:
သူမိဘစကားကိုဘယ်တော့မျှအလေးမထားပါ dia tidak pernah acuh terhadap nasihat orang tuanya;
-- tak acuh ဂရုမစိုက်:
သူကျွန်တော့်စကားကိုဂရုမစိုက်ပါ dia sepertinya acuh tak acuh terhadap usulku;
mengacuhkan *v* အလေးထားတယ်:
မင်းတို့ကျွန်တော့်ထင်မြင်ချက်ကို ဘာကြောင့် အလေးမထားတာလဲ mengapa kalian tidak pernah mengacuhkan pendapatku?

ada, berada *v* ရှိသည်၊ ဖြစ်သည်:
ကျွန်ုပ်အိမ်မှာရှိသည် saya berada di rumah;
keadaan *n* အနေအထား၊ အခြေအနေ: *အရေးပေါ် keadaan darurat perang*;
keberadaan *n* ရှိခြင်း:
အစည်းအဝေးတွင် ခေါင်းဆောင်ရှိရန်လိုအပ်တယ် keberadan ketua sangat dibutuhkan dalam rapat;
mengada-ada *v* မဟုတ်တာပြောတယ်:
မဟုတ်တာမပြောနဲ့ jangan mengada-ada;
mengadakan *v* ကျင်းပတယ်:
ကျွန်တော်တို့အတန်းက ကဇာတ်ပွဲ ကျင်းပမည် kelas kami akan mengadakan pertunjukan drama

adalah *v* ဖြစ်တယ်: *အင်ဒိုနီးရှားက ကျွန်းစုနိုင်ငံဖြစ်တယ် Indonesia adalah negara kepulauan*

adat *n* ရိုးရာ:
ကျွန်တော်တို့ ဒေသရိုးရာကိုလေးစားရမည် kita harus menghormati adat lokal;
-- istiadat ဓလေ့ရိုးရာ:
ဒေသတစ်ခုဏ၏ဓလေ့ရိုးရာကိုတန်ဖိုးထားရမယ် kita harus menghargai adat istiadat suatu daerah;
beradat *v* ယဉ်ကျေးမှုရှိသော:
သူမရဲ့အကျင့်ကယဉ်ကျေးမှုရှိသောသူတစ်ယောက် ဆိုတာပြတယ် sikapnya menunjukkan bahwa dia seorang yang beradat

adik *n* ညီ၊မောင်၊ ညီမ:
ကျွန်တော့်မှာညီတစ်ယောက်နဲ့ညီမနှစ်ယောက်ရှိတယ် aku memiliki satu orang adik laki-laki dan dua orang adik perempuan

adil *n* မျှတတယ်: *တရားသူကြီးက မျှတရမယ် seorang hakim harus adil*;

pengadilan *n* တရားရုံး : *သက်သေကတရားရုံးမှာသက်သေခံချက်ပေးတယ် saksi tengah menguraikan kesaksiannya di hadapan pengadilan*

adu, adu penalti ယှဉ်ပြိုင်မှု: *ပါစီဂျာအသင်းကအာရေမာအသင်းကိုပင်နယ်တီ ယှဉ်ပြိုင်မှု ဖြင့်နိုင်တယ် Persija berhasil mengalahkan Arema lewat adu penalti*;

mengadu *v* တိုက်တယ်: *သူတို့ဖန်ခွက်များကိုမြောက်ပြီး တိုက်ကာသောက်ကြတယ် mereka mengangkat gelas mereka, mengadunya, kemudian meminumnya*; *လူငယ်နှစ်ယောက်ကြက်တိုက်ကြတယ် kedua pemuda itu mengadu ayam mereka*;

mengadukan *v* တိုင်တယ်: *သူမကအထက်လူကြီးကိုတရားရုံးသို့တိုင်တယ် dia mengadukan atasannya ke pengadilan*

aduk *v* မွှေတယ်: *ထည့် ထားသမျှအားလုံးကိုဖြည်းဖြည်းမွှေပါ aduk semua bahan perlahan-lahan*;

mengaduk(-aduk) *v* မွှေတယ်: *မေမေထည့် ထားသမျှးအားလုံးကိုအကြိမ်ကြိမ်မွှေတယ် ibu mengaduk-aduk semua bahan*

agak *adv* အတော်လေး: *အတော်လေးလှ agak cantik*

agama *n* ဘာသာရေး: *အစလာမ်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် pemuka agama Islam*

agar *p* စေရန်: *တော်စေရန်စာကို ဖဲရှိရှိကြိုးစားရမယ် agar pintar, kita harus rajin belajar*

agar-agar *n* ကျောက်ကျော: *ကျောက်ကျောမှာကိုယ်ခွန္ဓာအတွက်ကောင်းသော အမျှင်များပါတယ် agar-agar mengandung serat yang baik bagi tubuh*

agun, agunan *n* အပေါင်ထားတယ်: *ထိုအိမ်ကိုအိမ်ရှင်ကအပေါင်ထားတယ် rumah tersebut dijadikan agunan oleh pemiliknya*

agung *a* ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော: *သူကိုဧည့်ကောင်းဆောင်မှန်အနေဖြင့်ဆက်ဆံခြင်း ခံရတယ် dia diperlakukan bagai seorang tamu agung*;

keagungan *n* ခမ်းနားခြင်း: *သူ့ပန်းချီကားကခမ်းနားခြင်းကိုရောင်ပြန်ဟပ်စေတယ် lukisannya memancarkan keagungan*;

mengagungkan *v* ချီးမွမ်း: *သူမကဘုရားအားဆုတောင်းချီးမွမ်းတယ် dia mengagungkan Tuhan dalam doanya*

ahli *n* **1** ကျွမ်းကျင်သူ: *ဘာသာစကားကျွမ်းကျင်သူ ahli bahasa*; **2** ကျွမ်းကျင်သူ: *သူကကျန်းမာရေးတွင်ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်တယ် dia seorang ahli dalam hal kesehatan*;

-- **waris** အမွေဆက်ခံသူ: *သူမိသားစုတွင်တစ်ဦးတည်းသာအမွေဆက်ခံသူဖြစ်တယ် dia ahli waris tunggal di keluarganya*

air *n* ရေ: *မျက်ရည်၊ ရေကြည်ရေသန့်. air mata; air jernih*;

-- **kencing** ဆီး: *ဆီးကကျန်းမာရေးအခြေအနေအတွက်ညွှန်ကိန်းဖြစ်နိုင်တယ် air kencing bisa menjadi indikator dari kondisi kesehatan tubuh*;

-- **ketuban** ရေမွှာ: *မီးဖွားခြင်းမှာရေမွှာပေါက်ခြင်းဖြင့်စတယ် awal dari proses persalinan ditandai dengan air ketuban yang pecah*;

-- **liur** တံတွေး: *တံတွေးအထွက်နည်းခြင်းကပါးစပ်ကိုခြောက်သွေ့စေတယ် produksi air liur yang sedikit bisa membuat mulut kering*;

-- **mata** မျက်ရည်: *ဆွေးကညီမမိန်းကွဲရဲ့မျက်ရည်ကိုသုတ်ပေးတယ် jemari tangan Sawy mengusap air mata adik sepupunya*

ajaib *a* ထူးခြားဆန်းကြယ်သော: *ထူးခြားဆန်းကြယ်သောအဖြစ်အပျက် peristiwa yang ajaib*

ajak, mengajak *v* ခေါ်တယ်: *သူမကကျွန်တော့်ကိုဖျော်ဖြေပွဲကြည့်ရန်ခေါ်တယ် dia mengajak saya menonton konser bersamanya*

ajar, belajar *v* **1** သင်ယူတယ်: *သူမကဂစ်တာတီးတာသင်ယူနေတယ် dia sedang belajar bermain gitar*; **2** စာလေ့လာသည်;

mempelajari *v* **1** သင်ယူတယ်: *သူကိုရီးယားစကားသင်ယူတာစိတ်ဝင်စားတယ် dia tertarik mempelajari bahasa Korea*; **2** လေ့လာမှတ်သားသည်;

mengajar *v* သင်ကြားပေးသည်: *ဆရာမအခန်းထဲတွင်စာသင်သည် guru mengajar murid di kelas*;

pelajar *n* ကျောင်းသား: *ဂီတကျောင်းသား pelajar musik*;

pelajaran *n* သင်ခန်းစာ: *ပထဝီကကျွန်တော့်အကြိုက်ဆုံးသင်ခန်းစာပါ geografi adalah pelajaran favoritku*

aju, mengajukan *v* တင်သွင်းတယ်:
သူတို့အဆိုပြုလွှာတင်သွင်းတယ် mereka mengajukan proposal kegiatan;
pengajuan *n* တင်သွင်းခြင်း:
နိုင်ငံကူးလက်မှတ်လျှောက်ထားတင်သွင်းခြင်း pengajuan permohonan paspor

akal *n* **1** အသိပညာ:
လူကောင်းအသိပညာ akal sehat;
2 ပရိယာယ်:
သူလူတွေကိုလှည့်စားရန်ပရိယာယ်အမြဲရှိတယ် dia selalu memiliki akal untuk menipu orang;
-- bulus ပရိယာယ်;
akal-akalan *n* လှည့်စားမှု:
ဒါသူ့ရဲ့လှည့်စားမှုဘဲ itu hanya akal-akalannya saja;
berakal *v* အသိဉာဏ်:
အသိဉာဏ်ရှိသောသတ္တဝါ *makhluk berakal*;
mengakali *v* လှည့်စားတယ်:
သူရှိပြီးသားစနစ်ကိုလှည့်စားတယ် dia mengakali sistem yang berlaku

[1]**akan** *adv* လိမ့်မည်: *သူကလိမ့်မည် dia akan menari*;
seakan-akan *adv*
သလို၊ သကဲ့သို့:
သူကျွန်တော့်ကိုမမှတ်မိသလို နေတယ် dia bersikap seakan-akan tidak mengenaliku

[2]**akan** *p* ပတ်သက်၍:
ကျွန်တော်သူမကိုတွေ့ရန်ကတိပေးထားခြင်းနဲ့ပတ်သက်၍မေ့သွားတယ် aku lupa akan janjiku untuk menemuinya sore ini;
akan tetapi သို့သော်:
မနေ့ကကျွန်တော်တို့အတန်းအဖိမ်စာအပေးခံရတယ်သို့သော်ကျွန်တော်မေ့ခဲ့တယ် kelas kami diberi pekerjaan rumah kemarin. Akan tetapi, aku lupa mengerjakannya

akar *n* အရင်း၊ အမြစ်:
ပြဿနာ၏အရင်းအမြစ် akar pohon; akar masalah;
berakar *v* အမြစ်တွယ်:
သူ့မိဘရဲ့စကားများသူ့စိတ်တွင်းအမြစ်တွယ်တယ် kata-kata orang tuanya berakar di pikirannya

akhir *n* အဆုံး: *နှစ်အဆုံး akhir tahun*;
-- pekan စနေတနင်္ဂနွေ:
စနေတနင်္ဂနွေတွင်ကျွန်တော်တို့အနားယူတယ် kami berlibur di akhir pekan;
akhirnya *adv*
နောက်ဆုံးတော့: *နောက်ဆုံးတော့သူပြိုင်ပွဲနိုင်တယ် akhirnya dia berhasil memenangkan pertandingan*;

berakhir *v* အဆုံးသတ်သည်: *ဇာတ်လမ်းမှာပမ်းနည်းစရာအဆုံးသတ်သည် ceritanya berakhir menyedihkan*;

terakhir *v* နောက်ဆုံး: *နောက်ဆုံးတွေ့ ဆုံမှု pertemuan terakhir*

akibat *n* ကြောင့်: *ငှက်ဖျားကြောင့်နှစ်စဉ်လူသန်းပေါင်းများစွာသေတယ် jutaan orang mati setiap tahun akibat malaria*;

akibatnya *n* အကျိုးဆက်: *သူ့ရဲ့အမှုအကျင့်ကြောင့်ဖြစ်လာသောအကျိုးဆက်ကိုသူလက်ခံရမည် karena tingkah lakunya, dia harus menerima akibatnya*;

berakibat *v* ဖြစ်စေတယ်: *အဲဒီမတော်တဆမှုကပိုပြီးအန္တရယ်များစေနိုင်တယ် kecelakaan itu bisa saja berakibat lebih fatal*;

mengakibatkan *v* ဖြစ်စေတယ်: *ဓာတ်ဆီဈေးတက်ခြင်းကနေ့စဉ်သုံးပစ္စည်းများဈေးတက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတယ် kenaikan harga bensin mengakibatkan meningkatnya harga barang keperluan sehari-hari*

akrab *a* ရင်းရင်းနှီးနှီး: *သူကသားမက်နဲ့ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိတယ် dia sangat akrab dengan menantunya*

aksen *n* အသံနေအသံထား: *ဂျာဝါးအသံထွက် aksen Jawa*

aksi *n* လှုပ်ရှားမှု: *အလှူဒါနစုဆောင်းခြင်းလှုပ်ရှားမှုကိုတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများကပြုလုပ်တယ် aksi pengumpulan dana dilakukan oleh mahasiswa*;

beraksi *v* လှုပ်ရှားတယ်: *သူအနာတရမှုပြန်ကောင်းလာလျှင်ပြန်လည်လှုပ်ရှားမည် ia akan segera kembali beraksi setelah pulih dari cedera*

akta *n* သက်သေခံလက်မှတ်: *ဖေဖေမြေသက်သေခံလက်မှတ်ပြုလုပ်နေတယ် ayah sedang membuat akta tanah*;

-- jual beli ဝယ်ရောင်းသက်သေခံလက်မှတ်: *ဒီအပေးအယူတွင်ဝယ်ရောင်းသက်သေခံလက်မှတ်မပါပါ transaksi ini tidak disertai akta jual beli*;

-- kelahiran မွေးစာရင်း : *ဖေဖေညီလေးရဲ့မွေးစာရင်းပြုလုပ်တယ် ayah membuat akta kelahiran adik*;

-- nikah လက်ထပ်စာချုပ်: *ကျွန်တော်တို့လက်ထပ်စာချုပ်ကိုတာဝန်ရှိသူထံမှရတယ်*

kami menerima akta nikah dari petugas;

-- notaris နိုဏ်:
ဦးလေးကကုမ္ပဏီအတွက်နိုဏ်ပြုလုပ်တယ် paman membuat akta notaris untuk perusahaannya

aku *pron* ကျွန်တော်:
ကျွန်တော်မနက်ဖြန်ဆေးရုံသွားရမည် aku harus pergi ke rumah sakit besok;

mengaku *v* ဝန်ခံ:
သူအမှားကိုဝန်ခံတယ် dia mengaku bahwa itu adalah kesalahannya;

pengakuan *n* ဝန်ခံချက်:
သူလူထုကိုအံ့အားသင့်စေသောဝန်ခံချက်ကိုပြုလုပ်တယ် dia membuat pengakuan yang mengejutkan publik

akurat *a* တိကျမှန်ကန်သော:
သတင်းကတိကျမှန်ကန်သောအချက်အလက်ကိုပေးရမည် berita harus memberikan informasi yang akurat

[1]alam *n* ကမ္ဘာလောက:
သူကမ္ဘာလောကအကြောင်းသင်ယူတယ် ia mempelajari ilmu tentang alam dan sekitarnya;

-- pikiran စိတ်နယ်ပယ်:
သူကလေးများရဲ့စိတ်နယ်ပယ်ထဲသို့ဝင်ရောက်နားလည်ရန်ကြိုးစားတယ် dia mencoba memasuki alam pikiran anak-anak;

-- semesta စကြဝဠာ;
စကြဝဠာမှာကြယ်ဘယ်လောက်ရှိလဲ berapa jumlah bintang di alam semesta?

[2]alam, berpengalaman *v* အတွေ့အကြုံရှိ:
သူကအတွေ့အကြုံရှိသောဘောလုံးသမားဖြစ်တယ် ia seorang pemain sepak bola yang berpengalaman;

mengalami *v* တွေ့ကြုံ:
အပေးတွင်အသက်မွေးစဉ်သူအခက်အခဲများစွာတွေ့ကြုံတယ် selama di rantau ia mengalami banyak kesulitan;

pengalaman *n* အတွေ့အကြုံ:
သူကုန်သွယ်ရာတွင်အတွေ့အကြုံများစွာရှိတယ် dia sudah banyak pengalaman dalam berdagang

alamat *n* လိပ်စာ: *ကျောင်းလိပ်စာ alamat sekolah*

alami *a* သဘာဝ:
သူမရဲ့အလှတရားကိုသဘာဝနည်းဖြင့်ထိန်းထားတယ် ia merawat kecantikannya secara alami

alang-alang *n* ကျူပင်:
အင်ဒိုနီးရှားတွင်ကျူပင်ဧကပေါင်းဝဝသန်းရှိတယ် Indonesia memiliki lahan alang-alang hingga sepuluh juta hektare

alangkah *adv* အဲလောက်ထိ:
ဒီမြင်ကွင်းအဲလောက်ထိလှတာပါလား alangkah indahnya pemandangan itu

alas *n* ကြမ်းခင်း :
အိမ်ကြမ်းခင်းကကြွေပြားခင်းဖြစ်တယ် alas rumahnya terbuat dari keramik;
-- bedak မိတ်ကပ်:
သူမပါတီပွဲမသွားမီမိတ်ကပ်ကိုသုံးတယ် ia menggunakan alas bedak sebelum pergi ke pesta;
alasan *n* **1** အကြောင်းပြချက်:
သူပေးသောအကြောင်းပြချက်မှာအဓိပ္ပါယ်မရှိပါ alasan yang disampaikannya tidak masuk akal; **2** အကြောင်းရင်း :
ယုတ်ရှသောအကြောင်းရင်း alasan logis;
beralasan *v* အကြောင်းပြချက်:
သူစိုးရိမ်မှုမှာအကြောင်းပြစရာမရှိပါ kecemasannya tidak beralasan

alat *n* **1** ပစ္စည်း၊ ကရိယာ:
ဒီကလေးကနားကြားကရိယာသုံးတယ် anak itu menggunakan alat bantu dengar;
2 ကရိယာတန်ဆာပလာ
သန့်ရှင်းရေးပစည်း alat kebersihan;
-- kecantikan အလှပြင်ပစ္စည်း :
သဘာဝကုန်ကြမ်းဖြင့်ပြုလုပ်သောအလှပြင်ပစ္စည်းမှာရွေးခယ်စရာဖြစ်လာတယ် alat kecantikan dengan bahan dasar alami menjadi alternatif pilihan

alih *v* ကူးပြောင်း :
ဒီခြံမြေကိုအိမ်ရာအဖြစ်ကူးပြောင်းတယ် lahan ini telah alih fungsi menjadi perumahan;
-- teknologi
နည်းပညာတိုးတက်မှု: *အသိပညာ၊ အပတတ်ပညာတိုးတက်လာမှုမှာနည်းပညာတိုးတက်မှုပေါ်တင်မှီတည်တယ် kemajuan ilmu pengetahuan dan teknologi adalah keberhasilan dari alih teknologi*;
beralih *v* လွှဲပြောင်းသည်:
ဘာသာစကားအပြောင်းအလဲ alih bahasa;
mengalihkan *v*
တိမ်းညွတ်စေတယ်:
ကျွန်တော်တို့သူ့အာရုံစိုက်ခြင်းကိုတိမ်းညွတ်အောင်မလုပ်နိုင်ပါ kami gagal mengalihkan perhatiannya;
peralihan *n* အကူးအပြောင်း :
သူမရဲ့ကလေးမှာအသက်အပိုင်းအခြားအကူးအပြောင်းကာလတွင်ရှိတယ် anaknya sedang berada dalam masa peralihan

alir, aliran *n* စီးဆင်းမှု:
ကျွန်တော်တို့သူဒဏ်ရာကသွေးစီးဆင်းမှုကိုရပ်အောင်ကြိုးစားတယ် kami berusaha menghentikan aliran darah dari lukanya;
mengalir *v* စီးဆင်း :
မြစ်ကအမြင့်မှအနိမ့်သို့စီးဆင်းတယ် air sungai mengalir dari hulu ke hilir

alis *n* မျက်ခုံး :
သူမျက်ခုံးမွေးကမဲနက်သည် alisnya hitam

alkohol *n* အရက်:
ဒီထုတ်ကုန်မှာအရက်မပါဟုတံဆိပ်ကပ်ထားတယ် produk minuman ini berlabel tanpa alkohol;
beralkohol *v* အရက်ပါသော:
သူအရက်ပါသောရေမွှေးသုံးတယ် ia sering menggunakan parfum beralkohol

alun-alun *n* ရင်ပြင်:
ဆန္ဒပြနေသဖြင့်ရင်ပြင်ပိတ်ထားတယ် alun-alun ditutup karena ada demonstrasi

alur, alur sungai မြစ်ကြောင်း :
အစိုးရကဆည်နဲ့ တိမ်နေသော မြစ်ကြောင်းကိုပြုပြင်တယ် pemerintah memperbaiki tanggul dan alur sungai yang dangkal

amal *n* အလှူဒါန:
ဒီအလှူဒါနပွဲကရေဘေးဒုက္ခတယ်များအတွက်ဖြစ်တယ် acara amal itu ditujukan untuk korban banjir;
beramal *v* အလှူဒါနပြု:
လူများကငလျင်ဒုက္ခတယ်များအတွက်အလှူဒါနပြုတယ် banyak orang beramal untuk membantu korban gempa

aman *a* လုံခြုံသည်: *မြို့ကလုံခြုံသည် kota ini aman*;
keamanan *n* လုံခြုံရေး :
ပတ်ဟန်းကျင်လုံခြုံရေး keamanan lingkungan

amanat *n* အမှာစကား :
သူမကမိဘများရဲ့အမှာစကားကိုမေ့တယ်၊ ဒါရိုက်တာကညွှန်ကြားတယ် dia lupa akan amanat orang tuanya; direktur memberikan amanat kepada para pegawai

amat, mengamati *v* လေ့လာတယ်:
သူတို့ကြယ်များကိုမှန်ပြောင်းဖြင့်လေ့လာတယ် mereka mengamati bintang menggunakan teleskop;
pengamatan *n* လေ့လာခြင်း :
ဟီလယ်ကိုလေ့လာခြင်းမှာဥပသိလတစ်ရက်နေ့ကိုသတ်မှတ်ရန်ဖြစ်တယ် pengamatan hilal dilakukan untuk menentukan tanggal 1 Ramadan

ambil, mengambil *v* ယူသည်:
အမေတံမြက်စည်းယူသည် ibu mengambil sapu

amplop *n* စာအိပ်:
သူစာကိုစာအိပ်ထဲထည့်တယ် surat itu ia masukkan ke dalam amplop

ampuh *a* အားသန်:
ဒီဆေးကအလွန်အားသန်တယ် obat itu sangat ampuh

ampun *n* ခွင့်လွှတ်:
သူဘုရားထံမှာခွင့်လွှတ်ရန်တောင်းပန်တယ် dia berdoa memohon ampun kepada Tuhan;

ampunan *n* ခွင့်လွှတ်မှု:
ဘုရားရဲ့ခွင့်လွှတ်မှု ampunan Tuhan;

mengampuni *v* ခွင့်လွှတ်တယ်:
သူသူ့ရဲ့သူငယ်ချင်းအမှားအားလုံးကိုခွင့်လွှတ်တယ် dia telah mengampuni semua kesalahan temannya;

pengampunan *n* ခွင့်လွှတ်မှု:
အပြစ်များမှခွင့်လွှတ်မှု pengampunan dosa

amuk *n* ရုန်းရင်းဆန်ခတ်:
လူထုရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု amuk massa;

-- massa လူထုအုံကြွသော:
ရဲကမြို့လယ်ရှိလူထုအုံကြွမှုကိုထိန်းသိမ်းတယ် polisi meredam amuk massa di pusat kota;

mengamuk *v* ပြင်းထန်စွာတိုက်:
မုန်တိုင်းကပင်လယ်တွင်ပြင်းထန်စွာတိုက်တယ် badai mengamuk di lautan

anak *n* ကလေး *ကလေးငိုနေသည် anak kecil itu menangis*

analisis *n* ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသည်:
အခြေအနေခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသည် analisis wacana;

menganalisis *v* ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း :
ရဲကမီးလောင်ရခြင်းအကြောင်းကိုစီစစ်သည် polisi menganalisis penyebab kebakaran

ancam, mengancam *v* ခြိမ်းခြောက်သည်;

ancaman *n* အန္တရာယ်:
ရေကြီးသည့် အန္တရာယ် ancaman banjir

Anda *pron* သင်:
ဒီအစီရင်ခံစာကိုကျောင်းအုပ်ကြီးကိုပေးပေးပါ Anda serahkan laporan ini kepada kepala sekolah

andai *n* အကယ်၍:
အကယ်၍သာကျွန်တော်ခံစားရတာကိုသူနားလည်ရင် andai dia mengerti yang kurasakan;

seandainya *p* အကယ်၍:
"တကယ်လို့ များကျွန်တော်မင်းညီမင်းသားသားဖြစ်ခဲ့ရင်

andai aku seorang putri raja

andal *a* အားကိုးရသော:
သူအားကိုးရသောလုပ်သားဖြစ်တယ် dia seorang pekerja andal;
andalan *n* အားကိုးရသူ:
သူကျွန်တော့်အသင်းရဲ့အားကိုးရသူဖြစ်တယ် dia andalan tim kami;
mengandalkan *v* အားကိုးရတယ်:
ကျွန်တော်တို့သူ့ကိုအမြဲအားကိုးရတယ် kami selalu dapat mengandalkan kemampuannya

andil *n* လုပ်ဆောင်ချက်:
ကုမ္ပဏီရဲ့အောင်မြင်မှုမှာသူ့လုပ်ဆောင်ချက်ပါတယ် dia memiliki andil dalam keberhasilan perusahaan itu

aneh *a* ထူးဆန်း :
ကလေးများ၏အမူအယာမှာထူးဆန်းသည် perilaku anak itu aneh

aneka ragam *a* အမျိုးမျိုး:
ဒီပြပွဲကလက်ယက်ကန်းအဝတ်အမျိုးမျိုးကိုပြသတယ် pameran itu menampilkan aneka ragam kain tenun;
beraneka ragam အမျိုးမျိုး
သူငါးအမျိုးမျိုးရောင်းတယ် ia menjual beraneka ragam ikan

angan, angan-angan *n* စိတ်ကူးယဉ်မှု:
*မိဘတိုင်းကလေးများအတွက်တာ
„ညီသောစိတ်ကူးယဉ်မှုရှိတယ် setiap orang tua memiliki angan-angan yang sama untuk anaknya*;
berangan-angan စိတ်ကူးယဉ်:
သူမဥရောပသို့လျှောက်လည်ရန်စိတ်ကူးယဉ်တယ် dia berangan-angan berkeliling Eropa

anggap, menganggap *v* မှတ်ယူ:
သူမှားယွင်းသည်ဟုသူမယူဆသည် saya menganggap dia bersalah

anggar, anggaran *n* ဘဏ္ဍာငွေ:
သူကုမ္ပဏီဘဏ္ဍာငွေအချက်အလက်ကိုပေးအပ်တယ် ia menyerahkan data anggaran perusahaan

anggota *n* အဖွဲ့ဝင်: *မိသားစုအဖွဲ့ anggota keluarga*;
keanggotaan *n* အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း :
လူမှုအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း keanggotaan masyarakat

anggrek *n* သစ်ခွ:
အိမ်ဝင်းရှိသစ်ခွပန်းများပွင့်ပြီ bunga anggrek di halaman rumahnya sudah bermekaran

angguk, menganggguk(-angguk) *v* ခေါင်းငြိမ့်တယ်:
*သူတို့ပြောဟောခြင်းကိုသဘောတာ
„စွာခေါင်တငြိမ့်ငြိမ့်ပြုတယ်*

mereka mengangguk-angguk setuju mendengar orasi tokoh itu

anggun *a* တင့်တယ်:
ဒီအမျိုးသမီးအမှန်တကယ်လှပတင့်တယ်တယ် wanita itu sangat cantik dan anggun

[1]anggur, menganggur *v* အလုပ်မရှိ:
သူမအလုပ်လုပ်သောကုမ္ပဏီပိတ်ကတည်းကအလုပ်မရှိပါ dia menganggur sejak perusahaan tempat dia bekerja ditutup;
pengangguran *n* အလုပ်လက်မဲ့:
အရင်နှစ်များအတွင်းအလုပ်လက်မဲ့ဦးရေတိုးလာတယ် angka pengangguran makin tinggi dalam beberapa tahun terakhir

[2]anggur *n* **1** စပျစ်သီး :
စပျစ်သီးကကျွန်တော့်အကြိုက်ဆုံးအသီးပါ anggur adalah buah favoritku; **2** ဝိုင်:
ဝိုင်မှာအရက်ပါဝင်တယ် minuman anggur mengandung alkohol

angin *n* လေ *ညနေခင်း angin malam*

angka *n* ဂဏန်း:
အာရေဗစ်ကိန်းဂဏန်း angka Arab

angkasa *n* အာကာသ
အာကာသစူးစမ်းရှာဖွေခြင်း penjelajahan angkasa

angkat, angkat kaki ထွက်ခွာ:
ပွဲပြီးတယ်နဲ့သူထွက်ခွာတယ် segera setelah acara berakhir, dia angkat kaki dari tempat itu;
-- tangan လက်လျှော့:
သူအလုပ်ကိုလက်လျှော့ခဲ့တယ် ia sudah angkat tangan dengan pekerjaannya;
mengangkat *v* မတင်သည်:
သူစားပွဲကိုမသည် dia mengangkat meja;
pengangkatan *n* ခန့်အပ်:
ရုံးတွင်အရာရှိခန့်အပ်ခြင်းအခမ်းအနားရှိတယ် di kantor sedang diadakan pengangkatan pejabat;
angkatan darat ကြည်းတပ်:
အင်ဒိုနီးရှားကြည်းတပ်ကအခြားနိုင်ငံများနဲ့လေ့ကျင့်ခန်းပူးပေါင်းလုပ်တယ် angkatan darat Indonesia melakukan latihan gabungan dengan negara lain;
angkatan laut ရေတပ်:
အင်္ဂလန်ရေတပ်ကနာမည်ကြီးတယ် Inggris terkenal dengan angkatan lautnya;
angkatan udara လေတပ်:
ကျွန်တော့်အစ်ကိုလေတပ်ကျောင်းတွင်ကျောင်းဝင်တယ်

kakak saya mendaftar sekolah angkatan udara

angker *a* ကြောက်လန့်ဖွယ်:
ထိုဟိုတယ်မှာကြောက်လန့်ဖွယ်ကောင်းချင်းကျန်တော်တို့မနေပါ kami tidak menginap di hotel itu karena terasa angker

angkot *n* အများသုံးယာဉ်:
အဂါရောင်အများသုံးယာဉ် angkot kuning; sopir angkot

angkuh *a* မောက်မာသော:
ထိုယောကျ်ားအမူအရာမှာမောက်မာတယ် sikap pria itu sungguh angkuh

angkut, mengangkut *v* သယ်ယူသည်
သူစပါးကိုကားနှင့်သယ်သည် dia mengangkut beras dengan mobil;
-- umum အများသုံးယာဉ်၊ ဘတ်(စ)ကား
မြို့ချင်းဆက်သွယ်ကူးသန်းရာတွင်သုံးသည့်ယာဉ် angkutan umum antarkota

aniaya *n* နှိပ်စက်မှု:
ရှေးခေါတ်ဘုရင်များတယ်နောက်လိုက်များကိုနှိပ်စက်မှုများပြုတယ် pada zaman dulu banyak raja yang suka berbuat aniaya kepada hambanya;
menganiaya *v* နှိပ်စက်:
ထိုမိန်းမကအိမ်အကူကိုနှိပ်စက်တယ်ဟုစွပ်စွဲခံရတယ် wanita itu dituduh menganiaya pembantu rumah tangganya

anjing *n* ခွေး

anjung, anjungan tunai mandiri *n* အလိုအလျောက်ငွေထုတ်စက်: *မေမေအလိုအလျောက်ငွေထုတ်စက်တွင်ပိုက်ဆံထုတ်တယ် ibu mengambil uang di mesin anjungan tunai mandiri*

anjur, anjuran *n* အကြံပေးခြင်း:
သူဆရာဝန်အကြံပေးခြင်းကိုအလေးထားတယ် dia sangat memperhatikan anjuran dokter

antar, antaran *n* မှာယူထားသော:
သူမှာယူထားသောပစ္စည်းကိုယူလာပေးတယ် dia datang membawa barang antaran
mengantar *v* **1** လိုက်ပို့:
နေ့စဉ်သူရဲ့ညီမလေးကို ကျောင်းသို့လိုက်ပို့တယ် dia mengantar adik perempuannya ke sekolah setiap hari; **2** ယူဆောင်လာသည်;
pengantar *n* လိုက်ပို့သူ:
နွားနို့ပို့သူ တနင်္ဂနွေနေ့မနက်တိုင်းလာတယ် pengantar susu selalu datang setiap minggu pagi

antara *n* အကြား :
တနလ်ာနှင့်သောကြာအကြား antara Senin sampai Jumat;
perantara *n* ဖျန်ဖြေသူ:
ရွာအချင်းချင်းရန်ဖြစ်မှုကို ဖြေရှင်းပေးရန် ဖျန်ဖြေသူ လိုအပ်တယ် dibutuhkan perantara untuk menyelesaikan pertikaian antardesa

antariksa *n* အာကာသ:
အာကာသယဉ်မျူးများ အာကာသသို့သွားကြတယ် para astronaut pergi ke antariksa

anting *n* နားကပ်: *အမေ ကျွန်မကို မွေးနေ့လက်ဆောင်အနေဖြင့် နားကပ်တစ်ရံပေးတယ် ibu memberiku anting sebagai hadiah ulang tahun*

antre, mengantre *v* တန်းစီ:
ကျွန်ုပ်ဆော်လက်မှတ်တန်းစီသည် saya sedang mengantre tiket

anutan *n* လမ်းညွှန်: *သူဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် စာပြလမ်းညွှန်ဖြစ်တယ် dia menjadi anutan kami dalam belajar*

apa *pron* ဘာလဲ:
စာအုပ်ရဲ့အသုံးဝင်ပုံကဘာလဲ apa kegunaan buku?;
-- saja ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်:
စားလို့ရတာဘာဖြစ်ဖြစ် apa saja yang bisa dimakan?;
mengapa *pron* ဘာဖြစ်လို့လဲ:
ဘာလို့ငိုတာလဲ mengapa kamu menangis?

api *n* မီး: *မီးသတ်ရေပုံး bara api*

apotek *n* ဆေးဆိုင်:
ကျွန်တော့်အဖေ ဆေးဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်တယ် ayahku bekerja di apotek; *ဆေးဆိုင်ကဆေး obat di apotek*

arah *n* ဦးတည်ရာ:
အနောက်အရပ်သို့ညွှန်ပြချက် arah barat;
mengarah *v* လမ်းပြသည်:
အနောက်ဘက်ဦးတည်ရာ mengarah ke barat;
searah *n* တစ်လမ်းမောင်း
တစ်လမ်းမောင်း jalan searah

arti *n* အဓိပါယ်:
ဘာသာစကားတစ်ခု၏စကားလုံးအဓိပါယ် arti leksikal

arus *n* **1** စီးကြောင်း:
အကယ်၍မြစ်ရေစီးမသန်လျှင် သူတို့ရေကူးကြမည် jika arus sungai tidak deras, mereka akan berenang di sana;
2 ရေစီးကြောင်း *မြစ်ရေစီးကြောင်း arus sungai*;

-- balik ရေဆန်။ အပြန်ခရီး : *အပြန်ခရီးမှာများသော အားဖြင့် ဝိတ်ရက်အပြီးတွင် ဖြစ်တယ် arus balik biasanya terjadi setelah liburan berakhir*;

-- lalu lintas ယာဉ်စီးကြောင်း: *မြို့တော်ရှိ ယာဉ်စီးကြောင်းအခြေအနေ ရှင်းလင်းတယ် kondisi arus lalu lintas di ibu kota terlihat lancar*;

-- listrik လျှပ်စစ်စီးကြောင်း : *လျှပ်စစ်စီးကြောင်းတယ် အပေါင်းဂင်ရှိးစွန်းမှ အနုတ်သို့စီးဆင်းတယ် arus listrik mengalir dari kutub positif ke kutub negatif*

asal *n* မူလအစ: *မူလအစနေရာ daerah asal*

asam **1** *n* မန်ကျည်းသီး : *ဤချိုချဉ်တယ် မန်ကျည်းသီး ကို အခြေခံ၍ပြုလုပ်တယ် permen ini berbahan dasar buah asam*; **2** *a* ချဉ်တယ်: *ဤသရက်သီး အလွန်ချဉ်တယ် mangga ini sangat asam*

asap *n* မီးခိုးမြူ: *မီးဖိုမှမြူခိုး asap tungku*

asin *a* ငံသည်: *ငံသောတိုဟူး tahu asin*

asing *a* ထူးဆန်းတယ်: *အတန်းထဲတွင် သီးခြားခွဲထားခံရတယ် ဟု သူမခံစားရတယ် kata-katanya asing di telingaku*;

terasing *v* သီးခြားခွဲထားခံရ: *အတန်းထဲတွင် သီးခြားခွဲထားခံရတယ် ဟု သူမခံစားရတယ် dia merasa terasing di kelas*

asli *n* အစစ်: *ကာလာဆန်ဒေသထွက်ကြက် ayam asli Kalasan*

asyik *a* ပျော်ရွှင်စွာ: *သူတို့ပျော်ရွှင်စွာ ဘောလုံးကစား နေကြတယ် mereka asyik bermain sepak bola*

atap *n* အမိုး: *အိမ်အမိုး atap rumah*

atas *n* အပေါ်မှာ: *အိမ်အပေါ်မှာ atas rumah*;

mengatasi *v* ရှေ့ဆောင်းသည်၊ ကျော်လွှားသည်: *နိုင်ငံရေးပြဿနာများကိုဒီရုံး ကဖြေရှင်းသည် kantor ini mengatasi masalah politik*

atau *p* သို့မဟုတ်: *အနီ သို့မဟုတ်အစိမ်း merah atau hijau*

atur, mengatur *v* စီစဉ်သည်: *အမေကအိမ်၏ငွေကြေးကိုစီမံခန့်ခွဲသည် ibu mengatur keuangan di rumah kami*;

teratur *v* ပုံမှန် စနစ်တကျ: *ဆေးမှန်မှန်သောက်ပါ minum obat dengan teratur*;

aturan *n* စည်းမျဉ်း: *ကျောင်းစည်းကမ်း aturan sekolah*;

peraturan *n* **1** တားမြစ်ချက်: *ကျွန်တော်တို့ တည်ဆဲဥပဒေကို လိုက်နာရမည် kita tidak boleh melanggar peraturan*; **2** စည်းကမ်း : *လမ်းစည်းကမ်း peraturan lalu lintas*; **3** စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း : *တည်ဆဲဥပဒေအောက်တွင် berdasarkan peraturan yang berlaku*

awak, perawakan *n* ကိုယ်လုံးကိုယ်ဟန်: *သူ့ရဲ့ ကိုယ်လုံးကိုယ်ဟန်မှာ အားကစားသမားကဲ့သို့ဖြစ်တယ် perawakannya atletis*

awal *n* အစ: *နွေရာသီအစ awal musim panas*

awan *n* တိမ်: *တိမ်မဲ awan hitam*;

berawan *v* တိမ်ထူသည်: *တိမ်ထူသောကောင်းကင် langit berawan*

awet *a* **1** တာရှည်ခံတယ်: *ဤစည်သွတ်ဘူး တာရှည်ခံတယ် makanan kaleng ini awet*; **2** တာရှည်ခံသည်: *တာရှည်ခံအစားအစာ makanan awet*;

mengawetkan *v* တာရှည်ခံထားတယ်: *စည်သွတ်ဘူးပြုလုပ်ခြင်းတယ် အစားအစာများကို တာရှည်ခံရန် ပြုလုပ်နည်းတစ် ခုဖြစ်တယ် pengalengan adalah salah satu cara untuk mengawetkan makanan*;

pengawet *n* တာရှည်ခံဆေး : *တာရှည်ခံဆေးပါဝင်သော အစားအစာများကို အလွန်အကျွံစားသုံးခြင်းမှာ မကောင်းပါ tidak baik terlalu banyak mengonsumsi makanan yang mengandung pengawet*

ayah *n* အဖေ: *ဖခင်ကောင်း ayah yang baik*

ayam *n* ကြက်: *ကြက်တောင်ပံ sayap ayam*

azan *n* အာဇန်သံ၊ ဖိတ်ခေါ်သံ: *ကလေးက အာဇန်ပေးသံကိုနားထောင်ရတာကြို က်တယ် anak itu senang mendengar suara azan*

babi *n* ဝက်: *ဝက်မွေးမြူရေးခြံ peternakan babi*; *တောဝက် babi hutan*

babu *n* အိမ်ဖော်: *သူ့ အိမ်တွင် အိမ်ဖော်တစ်ယောက်ရှိတယ် ia memiliki seorang babu di rumahnya*

baca, membaca *v* စာဖတ်: *သတင်းစာဖတ် membaca koran*

badai *n* မုန်တိုင်း : *မုန်တိုင်းက အိမ်များစွာကို ဖျက်ဆီးခဲ့တယ် badai telah menghancurkan banyak rumah*

badan *n* **1** ကိုယ်ခန္ဓာ: *အားကစားပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်းတယ် ကိုယ်ခန္ဓာကို ကျန်းမာစေတယ် rutin berolahraga membuat badan sehat*; **2** အဖွဲ့အစည်း: *ကျေးရွာအတိုင်ပင်ခံ အဖွဲ့အစည်း Badan Musyawarah Desa*

badut *n* လူပြက်: *ကလေးများ လူပြက်ကို ကြိုက်တယ် anak-anak suka dengan badut*

bagai, sebagai *p* အနေနဲ့: *မိတ်ဆွေကောင်းအဖြစ် sebagai seorang sahabat*

bagaimana *pron* ဘယ်လိုလဲ *နေကောင်းလား၏ bagaimana kabarmu?*

bagaimanapun *p* မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ: *ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ ပျော်ရမည် bagaimanapun kita harus bersenang-senang*

bagasi *n* ခရီးသွားပန်စည်း: *လေယာဉ်ပျံအတွက် သူခရီးသွားပန်စည်အပိုမှာတယ် ia memesan bagasi tambahan di pesawat*

[1]**bagi** *p* အတွက်: *ကျွန်တော့်အတွက် bagiku*

[2]**bagi, berbagi** *v* ခွဲဝေပေးခြင်း : *ကျွန်တော့်ညီမလေးတယ် ခွဲဝေပေးခြင်းကို သဘောကျတယ် adik saya senang berbagi*; ~ **pengalaman** အတွေ့အကြုံဝေမျှ: *ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာ အတွေ့အကြုံဝေမျှရန် အတွက် စုဝေးတယ် kita berkumpul di sini untuk berbagi pengalaman*

membagi *v* ခွဲဝေသည်:
အချိန်ခွဲဝေ membagi waktu;
membagi-bagikan *v* ဝေမျှ:
ဤကုန်စုံဆိုင်ကြီတယ်း ဖောက်တယ်များအား အခမဲ့ကူပွန်များဝေမျှပေးတယ် pasaraya ini membagi-bagikan voucer gratis untuk pengunjungnya;
bagian *n* **1** အပိုင်း: *အပိုင်း (၂) bagian kedua*;
2 အပိုင်း၊ ကဏ္ဍ:
ဘာသာစကားတစ်ခု၏စကားလံုးအဓိပါယ် bagian penting;
sebagian *n*
1 တစိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့်;
2 အချို့သော: *မြစ်ရေစီးကြောင်း sebagian turis kembali pulang*

bagus *a* ကောင်းသော၊ လှသော:
မူလအစနေရာ tempat yang bagus

bahan *n* ပစ္စည်း၊ ပစ္စယ:
တင်ပြဆွေးနွေးပွဲအတွက် သူ ပစ္စည်း၊ ပစ္စယများကို ကောင်းစွာအသင့်ပြင်ဆင်ထားတယ် ia sudah menyiapkan bahan presentasinya dengan baik;
-- bakar လောင်စာဆီ:
ဤယာဉ်တယ် လောင်စာဆီကုန်ခမ်းသွားတယ် kendaraan ini kehabisan bahan bakar;
-- baku ကုန်ကြမ်း :
အရုပ်ပြုလုပ်ရန် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းတစ်ခုမှာ ပလပ်စတစ်ဖြစ်တယ် salah satu bahan baku mainan adalah plastik

bahas, membahas *v* ဆွေးနွေး :
ဒီနေ့အစည်းအဝေးတွင် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အကြောင်း ဆွေးနွေးတယ် rapat hari ini membahas tentang program kerja;
pembahasan *n* ဆွေးနွေးခြင်း : *အစည်းအဝေးတွင် သူတို့ ပြဿနာများဆွေးနွေးခြင်းကို ပြုလုပ်တယ် mereka melakukan pembahasan masalah dalam rapat*

bahasa *n* ဘာသာစကား :
မီးဖိုမျိုးနွယ် bahasa negara Indonesia

bahaya *n* အန္တရာယ်:
ပြည်သူများဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၏ အန္တရယ်ကို သိကြတယ် masyarakat sudah tahu bahaya merokok;

berbahaya *v* အန္တရာယ်ရှိသော: *kanker dan tifus merupakan penyakit akut yang berbahaya* ကင်ဆာနဲ့ အူယောင်ငန်းဖျားရောဂါတယ် အန္တရယ်ရှိသော ရောဂါများဖြစ်တယ်

bahkan *p* ထို့ပြင်: *serangannya bukan berkurang, bahkan lebih gencar* တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ လျော့မသွားပါ။ ထို့ပြင်ပို၍ပြင်းထန်လာတယ်

bahu *n* ပုခုံး : *bahu kanan; bahu kiri* ညာဘက်ပုခုံး၊ ဘယ်ဘက်ပုခုံး

bahwa *p* လို့၊ ဟု: *dia mengatakan bahwa akan pergi jauh* သူကခရီးအဝေးကြီးကိုသွားမည်ဟု ပြောသည်

baik **1** *a* ကောင်းသော: *laki-laki baik*; **2** *mimpi yang indah/baik*;

memperbaiki *v* ပြုပြင်သည်: *memperbaiki mobil* ကားပြင်သည်

baiklah ကောင်းပါပြီ: *baiklah* ကောင်းပါပြီ

baja *n* သံမဏိ: *pedang baja*; *pakaiannya terbuat dari bahan baja* သံမဏိဓါး; သူ၏ဝတ်စုံမှာ သံမဏိဖြင့် ပြုလုပ်ထားတယ်

[1]bajak *n* လယ်ထွန်: *ia menjual alat bajak modern*;

membajak *v* ထွန်တယ်: *membajak sawah* လယ်ထွန်တယ်

[2]bajak, bajak laut ပင်လယ်ဓားပြ: *di laut ini masih banyak bajak lautnya* ဤပင်လယ်ပြင်တွင် ပင်လယ်ဓားပြများရှိသေးတယ်

baju *n* အင်္ကျီ: *baju baru* သမား

-- dalam အတွင်းခံအင်္ကျီ : *karena gerah adik hanya mengenakan baju dalam*; ပူသောကြောင့်ကျွန်တော့်ညီ အတွင်းခံအင်္ကျီကိုသာ ဝတ်ဆင်တယ်

-- tidur ညဝတ်အင်္ကျီ : *ia menggunakan baju tidur ketika tidur* အိပ်သောအခါ သူညဝတ်အင်္ကျီကို ဝတ်တယ်

bak *n* ရေချိုးကန်: *ရေချိုးကန် bak mandi*;
-- mandi ရေချိုးကန်: *ဤရေချိုးကန်ရေယိုနေတယ် bak mandi ini bocor*

bakar *v* ဖုတ်သည်၊ ကင်သည်။: *ကြက်ကင် bakar ayam*;
terbakar *v* မီးကျွမ်းသည်: *လောင်ကျွမ်းသည် habis terbakar*;
kebakaran *n* မီးလောင်တယ်: *မီးသတ်သမား pemadam kebakaran*;
membakar *v* **1** မီးရှို့တယ်: *တောကို မီးရှို့ခြင်းဖြင့် ခြံမြေချဲ့ထွင်ခြင်းတယ် ဥပဒေကို ဆန့်ကျင်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်တယ် membuka ladang dengan membakar hutan adalah tindakan melawan hukum*; **2** မီးကင်တယ်: *ငါးကင်တယ် membakar ikan*; **3** မီးရှို့သည်: *သူ့အမှိုက်များကိုမီးရှို့သည် dia sedang membakar sampah*;
terbakar *v* မီးလောင်ကျွမ်းတယ်: *မနေ့ညနေက မနက်ဈေး မီးလောင်ကျွမ်းတယ် pasar pagi terbakar kemarin sore*

bakat *n* ပါရမီ: *ပါရမီ ရှိရုံဖြင့် မလုံလောက်ပါ bakat saja tidak cukup*;
-- alam ဂမ်းတွင်းပါ ပါရမီ: *ဂမ်းတွင်းပါ ပါရမီကို ရှာတွေ့ရန် ခက်ခဲတယ် bakat alam susah ditemukan*

balai, balai kota မြို့တော်ခန်းမ: *ညီလာခံကို ဂျကာတာမြို့တော်ခန်းမတွင် ကျင်းပတယ် sidang diadakan di balai kota Jakarta*

balap *n* ပြိုင်တယ်: *နွားပြိုင်ပွဲ balap sapi*;
balapan *n* ပြိုင်ပွဲ: *အရိုင်းကောင်ပြိုင်ပွဲ balapan liar*;
pembalap *n* ယှဉ်ပြိုင်သူ: *F 1 ယှဉ်ပြိုင်သူ pembalap F1*

balas, membalas *v* ဖြေကြားတယ်: *ကျွန်တော့်စာကို ပြန်တယ့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ် terima kasih sudah membalas suratku*;
balasan *n* **1** ဖြေကြားမှု: *မင်းရဲ့ဖြေကြားမှုကို ကျွန်တော်လက်ခံရရှိတယ် balasan pos-el mu sudah aku terima*; **2** တုန့်ပြန်မှု: *ကောင်းမှုကသိုလ်တိုင်း တုံ့ပြန်မှုရလိမ့်မည် setiap amal baik akan mendapat balasan*

balik *v* ပြန်လာသည်:
ကျွန်တော်ပြန်လာပါမည် saya akan segera balik/kembali;
terbalik *v* ပြောင်းပြန်:
ပြောင်းပြန်လှည့်ပါ arah terbalik

bandara *n* လေဆိပ်:
ထိုလေယာဉ်ပျံတယ် လေဆိပ်တွင် မကြာမီအချိန်တွင် ဆင်းသက်မည် pesawat terbang itu akan segera mendarat di bandara;
-- internasional အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်:
ဆိုကာနိုဟာသာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ် Bandara Internasional Soekarno-Hatta

bandar *n* ဆိုက်ရောက်ဆိပ်ကမ်း

banding, membandingkan *v* နှိုင်းယှဉ်သည်: *တိမ်မဲ membandingkan satu orang dengan yang lain*

bangga *a* ဂုဏ်ယူသည်:
တိမ်ထူသောကောင်းကင် bangga pada prestasi

bangkit *v* **1** ထတယ်: *သူထိုင်ရာမှ ထတယ် ia bangkit dari duduknya*;
2 မြင့်တက်တယ်၊:
သူကိုနိမ့်ချပြောဆိုသံကြောင့် ဒေါသပြန်ထတယ် bangkit amarahnya mendengar ada orang yang menghinanya;
3 ပြန်ထတယ်: *သူ့ရင်ကျပ်ရောဂါ ပြန်ထတယ် penyakit asmanya bangkit*;
pembangkit *n* **1** အားပေးသူ:
ကျွန်တော့်အမေတယ် ကျွန်တော်စာကြိုးစားရန် အားပေးသူဖြစ်တယ် ibuku pembangkit semangat belajarku; **2** စက်: *မီးစက် pembangkit listrik*;
~ tenaga listrik *n* လျှပ်စစ်မီးအားမြှင့်စက်:
ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိတွင် လျှပ်စစ်မီးအားမြှင့်စက်ကိုတည်ဆောက်လျှက်ရှိတယ်။ kami sedang membangun pembangkit tenaga listrik

bangkrut *v* ဒေဝါလီခံတယ်:
ကျွန်တော့် အဖေရဲ့ကုမ္ပဏီ ဒေဝါလီခံတယ် perusahaan bapak saya sudah bangkrut;

kebangkrutan *n*
ဒေဝါလီခံခြင်း : *သူရဲ့ ကုမ္ပဏီ ဒေဝါလီခံခြင်းကြုံတယ် perusahaannya mengalami kebangkrutan*

bangsa *n* အမျိုးသား၊ နိုင်ငံသား

bangsal *n* လူနာဆောင်: *သူညီကို ဆေးရုံရဲ့ မြောက်ဘက ်လူနာဆောင်တွင်ထားတယ် adiknya ditempatkan di bangsal utara rumah sakit*

bangsawan *n* မင်းမျိုးမင်းနွယ်: *သူ နှိမ့်ချသော မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်တယ် dia seorang bangsawan yang rendah hati*

[1]bangun *n* **1** ပုံသဏ္ဌာန်: *ဤစားပွဲရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်မှာ ဘဲဥပုံဖြစ်တယ် bangun meja itu bulat telur*; **2** ဖွဲ့စည်းပုံ: *မြေဖွဲ့စည်းပုံ bangun tanah*

[2]bangun *v* နိုးထသည်: *ဖခင်ကောင်း bangun di pagi hari*;
membangun *v*
1 ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေတယ်: *ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ တိုင်းပြည်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရမည် kita harus membangun negara kesatuan kita*;
2 အပြုသဘောဆောင်တယ်: *အပြုသဘောဆောင်သော ဝေဖန်မှု kritik membangun*;

bangunan *n* အဆောက်အဦ: *ကြက်တောင်ပံ bangunan apartemen*;
pembangunan *n*
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း: *နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း pembangunan bangsa*

banjir *n* ရေကြီးသည်: *သတင်းစာဖတ် banjir besar*

bank, perbankan *n*
ဘဏ်လုပ်ငန်း: *အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘဏ်လုပ်ငန်း perbankan internasional*

bankir *n* ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်: *သူမတယ် အတိတ်က အောင်မြင်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်ဖြစ်တယ် dia adalah bankir yang sukses pada masa itu*

bantah, membantah *v*
1 ငြင်းတယ်: *သူရဲ့ မင်္ဂလာဆောင်တယ့်သတ ငင်းကို သူငြင်းတယ် dia membantah kabar pernikahannya*;
2 အငြင်းအခုန်ဖြစ်သည်: *မိတ်ဆွေကောင်းအဖြစ် membantah gosip*

bantai, membantai *v* သတ်ဖြတ်တယ်: *လူဆိုးဂိုဏ်းက ထိရွာကယောက်ကျားအားလုံးကို သတ်တယ် para gerilyawan membantai semua laki-laki di desa itu*

bantal *n* ခေါင်းအုံး : *ညီလေးတယ် အိပ်ချိန်တွင် ခေါင်းအုံးကို အမြဲတမ်းအသုံးပြုတယ် adik selalu menggunakan bantal saat tidur*

banting, banting harga အထူးလျှော့ဈေး : *ကျွန်တော်တို့ အထူးလျှော့ဈေးတစ်ပတ်ပေးပါမည်။ selama seminggu kami akan banting harga*;

-- stir ကူးပြောင်းတယ်: *လယ်သမားများ လက်လုပ်လက်စား အဖြစ် ကူးပြောင်းတယ် banyak petani banting stir menjadi buruh*;

-- tulang ကြိုးစားပမ်းစားလုပ်တယ်: *အဖေ ကျွန်တော်တို့ တက္ကသိုလ်စရိတ်အတွက် ကြိုးစားပမ်းစားအလုပ်လုပ်တယ် ayah kerja banting tulang untuk membiayai kuliah kami*;

membanting *v* ဆောင့်ပိတ်တယ်: *အဖေကစိတ်ဆိုးပြီးတံခါးကိုဆောင့်ပိတ်တယ် ayah membanting pintu saat marah*

bantu, bantuan *n* အကူအညီ: *နေကောင်းလားဇော် bantuan sukarela*;

membantu *v* ကူညီသည်: *ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ ပျော်ရမည် membantu orang lain*

banyak *a* များပြား : *အဝိုင်း (၂) banyak orang*;

kebanyakan *n* အလွန်များ: *ဆားအလွန်များတယ် kebanyakan garam*

bapak *n* **1** အဖေ: *သူ ကျွန်တော့် အဖေ ဖြစ်တယ် ia bapak saya*;

2 ဦး : *သမ္မတကြီး Bapak Presiden*;

-- tiri ပထွေး : *အခု သူတွင် ပထွေး ရှိတယ် sekarang dia mempunyai bapak tiri*;

kebapakan *a* ဖခင်စိတ်ရှိသော: *ကျွန်တော့် အကိုတယ် ဖခင်ဆန်သောသူဖြစ်တယ် kakak saya adalah seorang yang kebapakan*

bara, bara api ထင်းမီးသွေး : *ထင်းမီးသွေးတဖြေးဖြေးငြိမ်းသွားတယ် bara api itu perlahan mulai padam*;

membara *v*
တစ်ဒွေ့ဒွေ့လောင်တယ်:
ထိုသံတယ်
တဒွေ့ဒွေ့လောင်နေတယ် besi itu masih membara

barak *n* တဲ;ယူ သူတို့ *တောစပ်ရှိ တဲများတွင်နေထိုင်တယ် mereka tinggal di barak-barak di pinggir hutan*

barang *n* **1** ကုန်ပစ္စည်း :
အမေ ပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်၍လာတယ် ibu datang membawa banyak barang; **2** ပစည်း : *အချိန်ခဲ့ပေ barang lama*; *barang langka*;
-- **antik** ရှေးဟောင်းပစ္စည်း :
သူတို့ရှေးဟောင်းပစ္စည်းမျိုးရောင်းတယ် mereka menjual barang-barang antik;
-- **bawaan** ဝန်စည်စလယ်:
မင်းရဲ့ ဝန်စည်စလယ်ကို သတိထားပါ perhatikan barang bawaan Anda;
-- **bekas** အဟောင်းပစ္စည်း :
များသောအားဖြင့်ပစ္စည်း ဟောင်းများမှာ ဈေးပေါတယ် barang bekas biasanya harganya murah;
-- **berharga** အဖိုးတန်ပစ္စည်း :
သင်ရဲ့ ဝန်စည်စလယ်ထဲတွင် အဖိုးတန်ပစ္စည်းများမထည့် ပါနဲ့ jangan menyimpan barang berharga di dalam bagasi;
-- **bukti** သက်သေပစ္စည်း :
လူတစ်ယောက်ကို စွပ်စွဲရန် သက်သေပစ္စည်းသို့မဟုတ် သက်သေ ရှိရမည် kamu harus punya barang bukti atau saksi kalau menuduh seseorang;
-- **pecah belah** ကြွေထည်ပစ္စည်း : *အမေ ကြွေထည်ပစ္စည်းများကို စုဆောင်းတယ် ibu mengoleksi barang pecah belah*

barat *n* အနောက်အရပ

baring, berbaring *v*
1 လဲလျောင်းတယ်:
ထိုကြောင်တယ် မြေပေါ်တွင် လဲလျောင်းတယ် kucing itu berbaring di tanah;
2 လဲလျောင်း :
ဘာသာစကားတစ်ခု၏စကားလုံးအဓိပါယ် berbaring di tikar;

membaringkan *v*
1 ကျောခင်းတယ်:
ကျွန်တော်ခဏ ကျောခင်းမည် saya akan membaringkan tubuh saya sejenak; **2** လဲလျောင်းစေတယ်:
အမေကလေးကို မွေ့ယာပေါ်တွင် လဲလျောင်းစေတယ် ibu membaringkan adik bayi di kasur;

terbaring *v*
လဲလျောင်းနေတယ်:
သူ အကူအညီမဲ့စွာ လဲလျောင်းနေတယ် ia terbaring tak berdaya

baris *n* အတန်း၊ လိုင်း :
မြစ်ရေစီးကြောင်း baris ketiga;

berbaris *v* **1** ချီတက်သည်:
မူလအစနေရာ para tentara berbaris; **2** တန်းစီတယ်:
ကျွန်တော်တို့လက်မှတ်ရုံရှေ့တွင် တန်းစီနေတယ် kami berbaris di depan loket;

barisan *n* အတန်း :
အခမ်းအနားရဲ့နောက်ဆုံးအတန်း barisan belakang upacara

baru *a* အသစ်: *မီးဖိုမှုမြူခိုး tahun baru*; *rumah baru*;

memperbarui *v* အသစ်လုပ်တယ်: *ကျွန်တော်တို့ ဒီစာအုပ်အဖုံးကို အသစ်ပြုလုပ်တယ် kami telah memperbarui sampul buku ini*;

barusan *adv* ယခုလေးတင်:
ကျွန်တော်သူမကို အခုလေးတင် တွေ့တယ် saya bertemu dia barusan

basa-basi *n*
ဟန်ဆောင်တယ်: *သူစကားမှာ နှုတ်ဖျားမှလာသောစကားဖြစ်တယ် ucapannya hanya basa-basi*

basah *a* စိုစွတ်သည်

basi *a* ပုတ်သိုးတယ်: *ကိတ်မုန့် သိုးသွားတယ် kue itu sudah basi*

bata *n* အုတ်: *သူရဲ့အိမ်နံရံတွင် အုတ်များသုံးတယ် dinding rumahnya memakai batu bata*

bata-bata, terbata-bata *a* တွန့်ဆုတ်:
သူစကားတွန့်ဆုတ်ပြောတယ်။ dia berkata dengan terbata-bata

batal *a* ဖျက်သိမ်းတယ်:
ထိုသဘောတူညီချက်ကို ဖျက်သိမ်းတယ်ဟု ကြေငြာခြင်းခံရတယ် perjanjian itu dinyatakan batal;

membatalkan *v* **1** ဖျက်သိမ်းတယ်: *သူတို့ သဘောတူညီခဲ့ဖူးသော ကတိပန်ခံချက်ကို ဖျက်သိမ်းတယ် mereka membatalkan perjanjian yang pernah disetujui bersama*; **2** ပယ်ဖျက်သည်

batang *n* **1** ပင်စည်:
ငှက်ပျောပင်စည် batang pisang; **2** အတောင့်:
ဆပ်ပြာတောင့် batang sabun

batas *n* တုန့်ပြန်သည်

batasan *n* ကန့်သတ်ချက်;
membatasi *v* ကန့်သတ်သည်;
terbatas *v* ကန့်သတ်ထားသော;
pembatas buku ဘွတ်မာက်: *စာရွက်ကိုမခေါက်ပါနဲ့ ဘွတ်မာက်ကိုသုံးပါ jangan melipat halaman, gunakanlah pembatas buku*

baterai *n* ဓာတ်ခဲ: *လက်ပတ်နာရီဓာတ်ခဲကုန်ပြီ baterai jam tangannya sudah habis*

batin *n* အတွင်းစိတ်: *လူတစ်ယောက်ရဲ့အတွင်းစိတ်ကို သိရန်ခက်ခဲတယ် sukar mengetahui (mengukur) batin seseorang*

batok *n* အုန်းခွံ: *သူ အုန်းခွံကို အသုံးပြု၍ အုန်းရည်သောက်တယ် ia minum air kelapa memakai wadah batok kelapa*

batu *n* ကျောက်;
-- bara *n* ကျောက်မီးသွေး : *အင်ဒိုနီးရှားတယ် ကျောက်မီးသွေးထုတ်လုပ်မှုအများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်တယ် Indonesia merupakan negara penghasil batu bara terbesar*;
batuan *n* ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ

batuk *n* ချောင်းဆိုးတယ်: *သူ အလွန် ချောင်းဆိုးတယ် sakit batuknya sangat parah*

bau *n* နံသည်;
berbau *v* အနံ့ရှိသည်

bawa, membawa *v* ယူဆောင်လာသည်;
pembawaan *n* သဘာဝ

bawah *n* အောက်မှာ၊ အောက်တွင်

bawang *n* ကြက်သွန်နီ

bayar, membayar *v* ငွေချေသည်

beban *n* ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး;
membebani *v* ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေသည်

bebas *a* လွတ်လပ်သော

bebek *n* ဘဲ

beda, berbeda *v* ကွဲပြားသော;
membedakan *v* ခွဲခြားသည်;
perbedaan *n* ကွဲပြားမှု

begitu ထိုကဲ့သို့

beku *a* အေးခဲသော

bel *n* ခေါင်းလောင်း

belah (me-) *v* ခွဲသည်

belakang *n* နောက်မှာ

belanja *n* ဈေးဝယ်သည်;
berbelanja *v* ဈေးဝယ်သည်
beli, pembelian *n* ဝယ်ထားသောအရာ;
membeli *v* ဝယ်ယူသည်;
pembeli *n* ဝယ်သူ
belok *v* ကွေ့သည်;
belokan *n* အကွေ့
belum *adv* မဖြစ်သေး;
sebelum *adv* မတိုင်ခင်;
sebelumnya *adv* မတိုင်ခင်က
benang *n* အပ်ချည်
benar *a* မှန်သည်;
sebenarnya *adv* အမှန်က
benih *n* အစေ့အဆန်
bensin *n* လောင်စာဆီ
bentuk *n* ပုံစံ;
membentuk *v* ပုံ၊ ပုံဖော်သည်
berangkat *v* ထွက်ခွာသည်;
keberangkatan *n* ထွက်ခွာခြင်း
berani *a* သတ္တိရှိ
berapa *pron* ဘယ်လောက်လဲ
beras *n* ဆန်
berat *a* လေးလံသော
beres, membereskan *v* ရှင်းလင်းပြုပြင်သည်
beri, memberi *v* ပေးသည်;
-- tahu *v* အသိပေးသည်
berisik *a* ဆူညံသည်
bersih *a* သန့်ရှင်းသည်;
membersihkan *v* သန့်ရှင်းရေးလုပ်သည်
besar *a* ကြီးသော
besi *n* သံ
betis *n* ခြေသလုံး
betul *a* မှန်သည်
biasa *a* ပုံမှန်၊ သာမာန်
biaya *n* အခကြေးငွေ
bibir *n* နုတ်ခမ်း
bicara *v* ပြောသည်;
berbicara *v* ပြောသည်
binatang *n* တိရိစ္ဆာန်;
-- piaraan *n* အိမ်းမွေးတိရိစ္ဆာန်
bingung *a* နားမလည်: *အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်လာလဲဆိုတာ ကျွန်တော်နားမလည်ဘူး saya bingung mengapa hal itu bisa terjadi*;
kebingungan *n* စိတ်ရှုပ်ထွေးခြင်း : *သူ ထိုမေးခွန်းကို ဖြေရန် စိတ်ရှုပ်ထွေးတယ် dia kebingungan untuk menjawab pertanyaan itu*;
membingungkan *v* **1** စိတ်ရှုပ်ထွေးစေတယ်: *ထိုပြဿနာက ကျွန်တော့်ကို စိတ်ရှုပ်ထွေးစေတယ် persoalan itu membingungkan saya*;

2 စိတ်ရှုပ်ထွေးစရာ: *ဤပြဿနာတယ် အလွန်စိတ်ရှုပ်ထွေးစရာကောင်းတယ် masalah ini sangat membingungkan*

bintang *n* **1** ဆယ့်နှစ်ရာသီခွင်: *သူမရဲ့ ဆယ့်နှစ်ရာသီခွင်မှာ တူရာသီ ဖြစ်တယ် bintangnya libra*; **2** ကံကြမ္မာ: *သူ ကံကြမ္မာ စတင်ကျဆင်းတယ် bintangnya mulai pudar*; **3** ကြယ်ပုံ: *သူ ခက်ခဲသော မေးခွန်းများကို ကြယ်ပုံဖြင့် မှတ်တယ် ia memberi tanda bintang pada soal-soal yang dianggap susah*; **4** ကျော်ကြားသူ: *သူဘောလုံးလောကတွင် ကျော်ကြားသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ချင်တယ် ia ingin menjadi bintang dalam sepak bola*; အကောင်းဆုံး : *ထိုကားတယ် သူ့အမျိုးအစားထဲတွင် အကောင်းဆုံးဖြစ်တယ် mobil itu menjadi bintang di kelasnya*; **5** ကြယ်;

-- berekor ကြယ်တံခွန်: *ကြယ်တံခွန်တယ် တောက်ပသောရောင်ခြည်ကို ပိုင်ဆိုင်တယ် bintang berekor memiliki sinar yang terang*

-- tujuh ခုနှစ်စဉ်ကြယ်: *တချို့ညများတွင် ကျွန်တော်တို့ ခုနှစ်စဉ်ကြယ်ကို ကြည့်ရှု့နိုင်တယ် di malam-malam tertentu kita dapat menyaksikan bintang tujuh*;

membintangi *v* **1** သရုပ်ဆောင်တယ်: *သူ သရဲကားတွင် သရုပ်ဆောင်တယ် ia membintangi film horor*; **2** ကြယ်ပုံဖြင့်မှတ်သားတယ်: *သူမက ပြဿနာရှိတယ်ဟုထင်ရသောနံပတ်များကိုကြယ်ပုံဖြင့်မှတ်သားတယ် ia membintangi nomor-nomor yang dianggap bermasalah*;

perbintangan *n* **1** နက္ခတ်ဗေဒ: *သူ နက္ခတ်ဗေဒဘာသာရပ်ကို သင်ယူတယ် ia mengambil mata kuliah perbintangan*; **2** နက္ခတ်ဗေဒင်: *နက္ခတ်ဗေဒင် ပညာရှင်တယ် လူတစ်ယောက်ရဲ့ကံကြမ္မာကို ကြိုတင်ဟောပြောနိုင်တယ် ahli perbintangan dapat meramal nasib seseorang*

bioskop *n* ရုပ်ရှင်

biru *n* အပြာရောင်

[1]bisa *v* လုပ်နိုင်သည်

[2]bisa *n* အဆိပ်: *ထိုမြွေရဲ့အဆိပ်မှာ အလွန်သေစေနိုင်တယ် bisa ular itu sangat mematikan*;
berbisa *v* အဆိပ်ရှိသော: *အဆိပ်ရှိသောမြွေ ular berbisa*

bisik *n* တီးတိုးပြောသံ: *ကျွန်တော်မင်းရဲ့တီးတိုးပြောသံကို ကြားရဲ့ပါ aku masih dapat mendengar bisikmu*;
berbisik *v* တီးတိုးပြောတယ်: *တခြားလူမကြားစေရန် သူတို့အချင်းချင်းတီးတိုးပြော နေတယ် mereka saling berbisik agar tidak terdengar*

bising *a* ဆူညံသည်

biskuit *n* ဘီစကစ်

bisnis *n* စီးပွားရေး

bocor *v* ယိုတယ်: *ထိုရေဘူး ရေယိုတယ် botol itu bocor*;
membocorkan *v* ပေါက်ကြားစေတယ်: *သူကသတင်းသမားများကို ထိုနာမည်များ ပေါက်ကြားစေခဲ့တယ် dia membocorkan nama-nama itu kepada pers*

bodoh *a* နုံအသည်

bohong *a* လိမ်ညာသည်;
berbohong *v* လိမ်ညာသည်

bola *n* ဘောလုံး : *ဘောလုံးကန်တယ် menendang bola*;
-- basket ဘတ်စကတ်ဘောလုံး ;
-- dunia ကမ္ဘာလုံး ;
-- lampu မီးလုံး ;
-- mata မျက်လုံး ;
-- sodok ဘိလိယက်ဘောလုံး

boleh *adv* ခွင့်ပြုသည်

bolu *n* ကိတ်

bom *n* ဗုံး : *ထိုဗုံးက အရပ်သားအချို့ကို ဒါဏ်ရာရစေတယ် bom itu melukai beberapa warga sipil*;
-- atom အနုမြူဗုံး ;
-- waktu ချိန်ကိုက်ဗုံး;
mengebom *v* ဗုံးကြဲတယ်: *ထိုမြို့ကို လေယာဉ်ပျံများဗုံးကြဲတယ် pesawat-pesawat mengebom kota itu*;
pengeboman *n* ဗုံးကြဲခြင်း : *ထိုဆေးရုံက ဗုံးကြဲခြင်းကြောင့်ပျက်စီးခဲ့တယ် rumah sakit itu hancur dalam pengeboman itu*

boneka *n* အရုပ်: *သူမ အရုပ်များကို စုဆောင်းတယ် dia mengoleksi boneka*

bor *n* လွန်: *လွန်သွား mata bor*

mengebor *v* လွန်းဖြင့်တူးတယ်: *ထို ရေနံတူးကုမ္ပဏီက ကမ်းစပ်တွင် ရေနံရရန် လွန်းဖြင့်တူးတယ် perusahaan itu sedang mengebor sumber minyak di lepas pantai*;

pengeboran *n* လွန်းဖြင့်တူးခြင်း : *ရေနံတူးကုမ္ပဏီ perusahaan pengeboran minyak*

boros *a* ဖြုန်းတီး : *ဖြုန်းတီးသော လူနေမှုပုံစံ gaya hidup boros*

bosan *a* ငြီးငွေ့သည်;

membosankan *v* ငြီးငွေ့စရာကောင်းသည်

botak *a* ထိပ်ပြောင်၊ ကတုံး

botol *n* ပုလင်း

buah *n* သစ်သီး

buang, buang air kecil အပေါ့သွားသည်;

-- air besar အလေးပွန့်သည်;

membuang *v* လွှင့်ပစ်သည်

buas *a* ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သော *ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သော တရိစ္ဆာန် binatang buas*

buat, berbuat *a* ပြုလုပ်တယ်: *ကျွန်တော်တို့ ထိုကလေးကို ကူညီရန် တစ်ခုခု ပြုလုပ်ရမည် kita harus berbuat sesuatu untuk menolong anak itu*;

membuat *v* ပြုလုပ်သည်;

buatan *n* သဘာဝမဟုတ်သော;

perbuatan *n* ပြုလုပ်ခြင်း : *ကောင်းမှုပြုလုပ်ခြင်း perbuatan baik*

buaya *n* မိကျောင်း

bubuk *n* အမှုန့်: *ငရုပ်သီးမှုန့် bubuk cabai*

bubur *n* ဆန်ပြုတ်: *ကြက်သားဆန်ပြုတ် bubur ayam*

budaya *n* ယဉ်ကျေးမှု: *သူ အင်ဒိုနီးရှားစကားနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို သင်ယူနေတယ် dia sedang belajar bahasa dan budaya Indonesia*;

kebudayaan *n* ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ: *ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများ masalah budaya*

budi daya *n* မွေးမြူရေး: *ရွှေငါးမွေးမြူရေး budi daya ikan mas; budi daya perairan*

buka, membuka *v* ဖွင့်သည်

bukan *adv* မဟုတ်

bukit *n* ကုန်းမြင့်: *ကုန်းမြင့်ထိပ် puncak bukit*

bukti *n* သက်သေ;

membuktikan *v* သက်သေပြသည်

buku *n* စာအုပ်;

buku, membukukan *v* မှတ်တမ်းတင်တယ်: *ရောနယ်ဒိုက ၁၈၆၃အတွင်း ဂိုးပေါင်း ၂၅ဂိုးဖြင့် မှတ်တမ်းတင်တယ် Ronaldo telah membukukan dua puluh lima gol dalam delapan belas pertandingan*

bulan *n* လ

bulat *a* **1** အဂိုင်း : *ဂိုင်းသော မျက်နှာ wajah bulat*; **2** လုံးပန်းသော

bulu *n* အမွေး

bumbu *n* ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်: *ရိုးရာဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင် bumbu tradisional*

bumi *n* ကမ္ဘာ: *ကမ္ဘာက နေကို လှည့်ပတ်တယ် bumi mengelilingi matahari*

bunda *n* မေမေ:

bundar *a* အဂိုင်း : *စားပွဲဂိုင်း meja bundar*;

bundaran *n* အဂိုင်း : *အဂိုင်းမှာ ပထမဆုံး ဘယ်ကွေ့ သို့သွားပါ ambil belokan kiri pertama di bundaran*

[1]bunga, berbunga *v* **1** ပွင့်တယ်: *ဒီအပင် ဘယ်တော့ပွင့်မလဲ kapan tanaman ini berbunga?*; **2** ပန်း

[2]bunga *n* အတိုး : *ဘဏ်တိုး bunga bank*

bungalo *n* ဘန်ဂလို

bungkuk, membungkuk *v* ခါးကိုင်းချိသွားတယ်: *ကျွန်တော်တို့ ဘုရင်ထံသို့ ခါးကိုင်းချိသွားတယ် kami membungkuk ke arah raja*

bungkus *n* အထုပ်: *ဆေးလိပ်တစ်ထုပ်၊ လက်ဆောင်တစ်ထုပ် satu bungkus rokok; bungkus kado*;

membungkus *v* ထုပ်တယ်: *သူ စားစရာကို ငှက်ပျောရွက်ဖြင့်ထုပ်တယ် ia membungkus makanan dengan daun pisang*;

pembungkus *n* ထုပ်တယ့် ပစ္စည်း : *ချိုချဉ်ထုပ်တယ့် ပစ္စည်း pembungkus permen*;

bungkusan *n* အထုပ်: *အဝတ်အစားတစ်ထုပ် bungkusan kain*

bungsu *n* အထွေးဆုံးကလေး : *သူက ကျွန်တော်တို့မိသားစုတွင် အထွေးဆုံးကလေးဖြစ်တယ် dia anak bungsu di keluargaku*

buntut *n* အမြီး : *နွားမြီးစွပ်ပြုတ် sop buntut*;

membuntuti *v* နောက်ယောင်ခံလိုက်တယ်: *ထိုကားက ကျွန်တော့်ကို နောက်ယောင်ခံလိုက်တယ် mobil itu membuntuti aku*

bunuh *v* သတ်သည်;

-- diri မိမိကိုယ်ကိုသတ်သေတယ်: *ထိုယောကျ်ားက ထောင်ထဲတွင် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေတယ် lelaki itu bunuh diri di penjara*

bunyi *n* အသံထွက်သည်;

berbunyi *v* အသံမြည်သည်

[1]buru, berburu *v* အမဲလိုက်သည်

[2]buru, buru-buru *a* အလျင်လို: *ကျွန်တော်အလျင်လိုနေတယ် saya sedang buru-buru*

buruh *n* လုပ်သား : *စက်ရုံလုပ်သား buruh pabrik*

buruk *a* ဆိုးသော

burung *n* ငှက်

bus *n* **1** ဘတ်စ်ကား : *နေ့စဉ် ကျွန်တော်ကျောင်းသို့ ဘတ်စကားဖြင့်သွားတယ် setiap hari aku naik bus ke sekolah*; **2** ဘတ်စ်ကား: *ကျောင်းကား bus sekolah*

busana *n* အဝတ်အထည်: *အဝတ်အထည်ဝတ်ဆင်ရှိုးပြပွဲ peragaan busana*;

berbusana *v* ဝတ်ဆင်တယ် *သူမ တင့်တယ်စွာ ဝတ်ဆင်တယ် dia berbusana anggun*

busuk *a* ပုပ်သိုးသည်

buta *n* မျက်မမြင်;

-- huruf စာမတတ်သူ: *ထိုရွာတွင် စာမတတ်သူများစွာရှိတယ် ada banyak penduduk yang buta huruf di desa itu*;

-- warna အရောင်ကန်း

butik *n* အဝတ်အစား

butir *n* **1** အလုံး : *ကြက်ဥနှစ်လုံး dua butir telur*; **2** အချက်: *ပထမအချက် butir pertama*;

butiran *n* အမှုန်: *သဲမှုန် butiran pasir*;

butuh, kebutuhan *n* လိုအပ်ချက်: *သူတို့ အိမ်အတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဝယ်နေကြတယ် mereka sedang belanja kebutuhan rumah tangga*

cabang *n* အကိုင်းအခက်:
ထိုသစ်ပင်က အကိုင်းအခက်များများမရှိပါ pohon itu tidak memiliki banyak cabang

cabut, mencabut *v* ဆွဲနှုတ်တယ်:
ထိုမီးပလပ်ကို ဆွဲနှုတ်ပါ cabut steker itu

cacar, cacar air *n* ဝက်သက်

cacat *n* 1 အပြစ်အနာအဆာ:
အပြစ်အနာအဆာမဲ့သော tanpa cacat; **2** မသန်စွမ်း :
ထိုပရဟိတ အဖွဲ့အစည်းက မသန်စွမ်းသူများအား အလှူဒါနပြုတယ် organisasi nirlaba itu memberi donasi kepada para penyandang cacat

cacing *n* တီကောင်:
ထိုတီကောင်က မြေအောက်တွင်းတူးတယ် cacing itu membuat liang di dalam tanah

cadang, mencadangkan *v* အရန်ငွေ:
ကျွန်တော်အခွန်ဆောင်ရန် ဤငွေကို အရန်ငွေအဖြစ်ထားတယ် saya mencadangkan uang ini untuk membayar pajak;
cadangan *n* အရန်:
အရန်တပ်ဖွဲ့ pasukan cadangan

cagar, cagar alam *n* ပတ်ဝန်းကျင်ထိမ်းသိမ်းရေး;
-- budaya ယဉ်ကျေးမှုကိုထိမ်းသိမ်းထားရှိရာနေရာ

cahaya *n* အလင်းရောင်း

cair *a* အရည်

[1]cakap, kecakapan *n* စွမ်းရည်: *ဂီတ ဖန်တီးမှုစွမ်းရည် kecakapan dalam bermusik*

[2]cakap, percakapan *n* စကားစမြည်:
စကားစမြည်အနည်းငယ်ပြောတယ် percakapan singkat

cakar, cakar ayam ကြက်ခြေထောက်:
ကြက်ခြေထောက်ပုံအုတ်မြစ် fondasi cakar ayam;
pencakar langit မိုးမျှော်တိုက်: *မြို့ကို မိုးမျှော်တိုက်များဝိုင်းရံနေတယ် kota dikelilingi oleh pencakar langit*

cakram *n* အချပ်ပြား :
ထိုအသံသွင်းခြင်းကို အွန်လိုင်းသို့မဟုတ် အချပ်ပြားဖြင့်လည်းရနိုင်တယ်

rekaman itu tersedia secara daring atau dalam bentuk cakram;
-- padat အချပ်ပြား၊ စီဒီ

cakup, tercakup *v* ပါဝင်တယ်: *ထိုပြဿနာက သူ့၏သုတေသနတွင်မပါဝင်ပါ masalah itu tidak tercakup dalam penelitiannya*;
cakupan *n* နယ်ပယ်: *သေးငယ်သော နယ်ပယ် cakupan kecil*

calon *n* - လောင်း : *ကျောင်းဆရာလောင်း calon guru*;
mencalonkan *v* အဆိုတင်သွင်းတယ်: *သူတို့ မန်နေဂျာအသစ်အနေဖြင့် သူ့ကို အဆိုတင်သွင်းတယ် mereka mencalonkan dia sebagai manajer baru*

camil, camilan *n* မုန့် : *အဆာပြေမုန့် camilan ringan*

campur *v* အရောအနှော;
-- tangan **1** ပင်ရောက်စွက်ဖက်တယ် *ကျွန်တော် သူတို့ရဲ့ ကိစ္စတွင် ပင်ရောက်မစွတ်ဖက်လိုပါ saya tidak mau campur tangan dalam urusan mereka*; **2** ပင်ရောက်စွက်ဖက်မှု: *သူတို့ အစိုးရရဲ့ ပင်ရောက်စွတ်ဖက်မှုကို ငြင်းဆိုတယ် mereka menolak campur tangan pemerintah*

canda *n* ပြက်လုံး : *အဲဒါ ပြက်လုံးတစ်ခုပါ itu tadi hanya sebuah canda*;
bercanda *v* နောက်ပြောင်တယ်: *မင်းနောက်ပြောင်နေတာဖြစ်မယ် kamu pasti sedang bercanda*

candi *n* ဘုရားကျောင်း : *ဘိုရိုဘူတော ဘုရားကျောင်း Candi Borobudur*

candu *n* မူးယစ်ဆေး : *မူးယစ်ဆေးကုန်သွယ်ခြင်း perdagangan candu*;
pecandu *n* ဆေးစွဲသူ: *နီကိုတင်းဆေးစွဲသူ pecandu nikotin*;
kecanduan *v* **1** ဆေးစွဲခြင်း *မူးယစ်ဆေးစွဲခြင်း kecanduan obat-obatan*; **2** စွဲတယ်: *သူ ကော်ဖီ စွဲနေတယ် dia kecanduan kopi*

canggih *a* ခေတ်မီတယ်: *ခေတ်မီကွန်ပျူတာ komputer canggih*

canggung *a* ဝွကျ: *အရာရှိသစ်နဲ့ ဖုန်းပြောရတာ အတော်ဝွကျတယ် pegawai baru itu sering terdengar canggung ketika menelepon*

cangkir *n* ခွက်:
လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် secangkir teh

cangkul *n* ပေါက်ပြား :
သူ ပေါင်းပင်များကို ဖယ်ရှားရန် ပေါက်ပြားလိုတယ် dia memerlukan cangkul untuk menyiangi rumput liar

cantik *a* ချောလှသည်;
kecantikan *n* အလှအပ

cap *n* တံဆိပ်:
သဘောတူညီခြင်းတံဆိပ် cap persetujuan;
-- **dagang** ကုန်သွယ်တံဆိပ်;
-- **jari** *n* လက်ဗွေ;
-- **pos** *n* စာတိုက်တံဆိပ်

capai, mencapai *v* **1** ရယူတယ်:
သူနောက်ဆုံးတွင် အောင်မြင်မှု ကိုရယူခဲ့တယ် dia akhirnya mencapai kesuksesan;
2 ရောက်ရှိသည်

cara *n* နည်းလမ်း;
secara *p* …စွာ: *မှန်ရည်စွာ secara layak*

cari, mencari *v* ရှာဖွေသည်;
pencarian *n* ရှာဖွေခြင်း၊ ရှာဖွေသည်

carter, mencarter *v*
ငှားရမ်းတယ်: *ထို ကလပ်က ဂျကာတာမှ ပါပူဂါ သို့ အထူးလေယာဉ်ကို ငှားရမ်းတယ် klub itu mencarter pesawat khusus dari Jakarta ke Papua*;
carteran *n* အငှား :
အငှားလေယာဉ် pesawat carteran

[1]cas *v* အားသွင်းတယ်: *ကျေးဇူးပြု၍ ဘက်ထရီကို အားအရင်သွင်းပါ tolong cas dulu baterainya*;
pengecas *n* အားသွင်းကိရိယာ
ဖုန်းအားသွင်းကိရိယာ pengecas telepon

[2]cas *n* ကျသင့်ငွေ: *ထိုပို့ဆောင်မှုက ကျသင့်ငွေမပေးရပါ pengiriman itu tidak kena cas*

cat *n* သုတ်ဆေး : *ထိုသုတ်ဆေး စတင်ကွာနေပြီ cat itu mulai mengelupas*;
mengecat *v*
ဆေးသုတ်တယ်: *သူတို့ ထိုနံရံကို အပြာနရောင်ဆေးသုတ်တယ် mereka mengecat dinding itu dengan warna biru muda*

catat, mencatat *v*
ရေးမှတ်တယ်: *ကျွန်တော် သူ့ တယ်လီဖုန်းနံပါတ်ကို ရေးမှတ်ရန် မေ့သွားတယ် saya lupa mencatat nomor teleponnya*;
catatan *n* မှတ်ချက်;

~ **kaki** အောက်ခြေမှတ်ချ: *ကံ ကျေးဇူးပြု၍ အောက်ခြေမှတ်ချက်ကို စာမျက်နှာရဲ့ အောက်တွင် ကြည့်ပါ silakan lihat catatan kaki di bagian bawah halaman*;

~ **sipil** မြို့ပြနဲ့ ဆိုင်သော မှတ်ပုံတင်ခြင်း;

catatan; rekaman *n* မှတ်သားချက်၊

catur *n* စစ်တုရင်: *စစ်တုရင် အရုပ် buah catur*

cedera *n* **1** ထိခိုက်ဒါဏ်ရာ: *သူမရဲ့ ခြေထောက်ရှိထိခိုက်ဒါဏ်ရာများကြောင့် ကုသခြင်းခံယူနေရသေးတယ် dia sedang dirawat karena cedera pada kedua kakinya*;

2 ထိခိုက်ဒါဏ်ရာရတယ်: *ထိုကားတိုက်မှုတွင် လူနှစ်ယောက်သေဆုံး၍ ဆယ်ယောက်ထိခိုက်ဒါဏ်ရာရတယ် dua orang meninggal dan sepuluh orang cedera dalam tabrakan itu*;

mencederai *v* ထိခိုက်စေတယ်: *ထိုအကြောင်းအရာက ကုမ္ပဏီရဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို ထိခိုက်စေတယ် isu itu dapat mencederai reputasi perusahaan*

cegah, mencegah *v* ကာကွယ်တယ်: *ဆရာဝန်က ထိုရောဂါကို ပျံ့နှံ့ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်လုပ်ဆောင်တယ် dokter bertindak untuk mencegah penyakit itu menyebar*;

pencegahan *n* ကာကွယ်ခြင်း : *ရာဇဝတ်မှုကာကွယ်ခြင်း pencegahan kejahatan*

[1]**cek** *n* ချက်လက်မှတ်: *ကျွန်တော်ပိုက်ဆံမယူလာဘူး၊ ချက်လက်မှတ်နဲ့ပေးလို့ရလား saya tidak membawa uang kontan, bisakah saya bayar dengan cek?*

-- pelawat ခရီးသွားချက်လက်မှတ်

[2]**cek, mengecek** *v* စစ်ဆေးတယ်: *အကောက်ခွန်အရာရှိက ကျွန်တော်တို့ အိမ်များကို စစ်ဆေးတယ် petugas bea cukai iu mengecek tas kami*;

pengecekan *n* စစ်ဆေးခြင်း : *ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်း pengecekan ulang*

cekal *v* တားမြစ်တယ်: *တားမြစ်စာရင်းတွင်ပါဝင်တယ် daftar cekal; dia masuk dalam daftar cekal*;

pencekalan *n* ခရီးသွားတားမြစ်ချက်: *အစိုးရက သူ့ရဲ့ ခရီးသွားတားမြစ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်တယ် pemerintah membatalkan pencekalan dirinya*

cekik, mencekik *v* လည်ပင်းညစ်တယ်: *သူကျွန်တော့်ကို လည်ပင်းညစ်တယ် dia mencekik leherku*;

tercekik *v* လည်ပင်းနစ်တယ်: *ထိုကုမ္ပဏီအကြွေးတွင်လည်ပင်းနစ်တယ် perusahaan itu tercekik utang*

cela *n* အပြစ်အနာအဆာ: *အပြစ်အနာအဆာကင်းမဲ့သော tanpa cela*;

mencela *v* ပြစ်တင်ရှုတ်ချတယ်: *အစိုးရက ထိုပစ်ခတ်မှုပြုလုပ်တယ့်လူကိုသယ်ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချတယ် pemerintah mencela pelaku penembakan itu*;

tercela *v* ပြစ်တင်ရှုတ်ချဖွယ်ကောင်းသော: *ပြစ်တင်ရှုတ်ချဖွယ်ကောင်းသော အမူအကျင့် perilaku tercela*;

celaan *n* ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှု: *ထိုအဖြစ်အပျက်ကြောင့် သူတို့ ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှုခံရတယ် mereka mendapat celaan karena insiden tersebut*

celah *n* အပေါက်၊ အကျဲ: *ရှေ့သွားကျဲနေတယ် ada celah kecil di antara gigi-giginya*

celaka *a* ဘေးအန္တရာယ်;

kecelakaan *n* မတော်တဆမှု

celana *n* ဘောင်းဘီ

cemas *a* စိတ်ပူသည်

cemberut *a* နှုတ်ခမ်းစူတယ်: *သူမ လိုချင်တာကို မရလျှင် ဒေဝီ အမြဲတမ်းနှုတ်ခမ်းစူတယ် Dewi selalu cemberut jika keinginannya tidak terpenuhi*

cemburu *a* မနာလိုဖြစ်သည်

cemerlang *a* ချီးမွမ်းဖွယ်ကောင်းသော *ချီးမွမ်းဖွယ်ကောင်းသောအ[illegible] ကံဥာဏ် ide cemerlang*

cendera mata *n* လက်ဆောင်

cengeng *a* မျက်ရည်လွယ်သော: *သူ မျက်ရည်လွယ်စေသော ရုပ်ရှင်များကို မကြိုက်ပါ dia tidak suka film cengeng*

cepat *a* မြန်ဆန်သည်;

kecepatan *n* အမြန်နှုန်း ;

mempercepat *v* အရှိန်မြင့်တယ်: *သူ ဘတ်စ်ကားကို ကျော်ရန်အတွက် သူ့ကားကို အရှိန်မြင့်တယ် dia mempercepat kendaraannya untuk menyalip bus itu*;

secepatnya *adv* တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံး : *ကျွန်တော် အဲဒီကို တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးရောက်မည် saya akan tiba di sana secepatnya*

cerah *a* **1** ကြည်လင်သော: *ကြည်လင်သောကောင်းကင်ပြာ langit biru yang cerah*; **2** လင်းချင်းသော

cerai *v* ကွာရှင်းတယ်: *သူတို့ လက်ထပ်ပြီး သုံးလအကြာတွင် ကွာရှင်းတယ် mereka cerai setelah hanya tiga bulan menikah*;

bercerai *v* ကွာရှင်းတယ်: ကျွန်တော့်မိဘများ ကွာရှင်းပြတ်စဲတယ် *orang tua saya bercerai*;

perceraian *n* ကွာရှင်းခြင်း : *သူ ကွာရှင်းမှုကို လိုလားတယ် dia menginginkan perceraian*

cerdas *a* တော်သော၊ ထက်မြက်သော

ceramah *n* **1** တရားဟောခြင်း : *သူတို့ မေတ္တာအကြောင်း တရားဟောခြင်းကို နားထောင်နေတယ် mereka sedang mendengarkan ceramah tentang pentingnya kasih sayang*; **2** သွန်သင်ဆုံးမတယ်: *ကျွန်တော်ဘာလုပ်ရမည်ကို သိတယ်၊ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်ကို မသင်ကြားပါနဲ့ aku tahu apa yang harus aku lakukan, jadi jangan beri aku ceramah tentang hal itu*

ceria *a* ရွှင်လန်းတယ်: *ရွှင်လန်းသောအပြုံး senyum ceria*

cerita *n* ပုံပြင်၊ အကြောင်းအရာ;

bercerita *v* ပုံပြောသည်၊ ပြောပြသည်

cermat *a* သတိထားတယ်၊ အတိအကျလုပ်တယ်

cermin *n* မှန်: *သူ မှန်တွင် သူ့ကိုသူကြည့်တယ် dia melihat dirinya pada cermin*;

becermin *v* မှန်ကြည့်တယ်: *သူမ ကိုယ့် ပုံကိုမှန်တွင်မြင်ရတယ် dia becermin pada cermin itu*;

mencerminkan *v* ရောင်ပြန်ဟပ်တယ်: *အပတ်အစားများက သူရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ရောင်ပြန်ဟပ်တယ် pakaiannya mencerminkan kepribadiannya*

cerna, pencernaan *n* အစာချေတယ်: *အစာချေသောနေရာ tempat pencernaan*

ceroboh *a* ရှုပ်ပြာတယ်:
*ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်
အနေဖြင့် သူပိုက်ဆံနဲ့
ပတ်သက်လျှင် အလွန်ရှုပ်ပြာတယ်
untuk ukuran seorang
bankir dia sangat ceroboh
dengan uang*

cerobong *n* မီးခိုးခေါင်းတိုင်:
*ထိုမီးခိုးက မီးခိုးခေါင်းတိုင်တွင်
ထွက်တယ် asap itu keluar
melalui cerobong*

cerpen *n* ပုံပြင်တို

cerutu *n* ဆေးပြင်းလိပ်:
*သူ ဆေးပြင်းလိပ်ကို မီးညှိတယ်
dia menyalakan cerutu*

cetak ပုံနှိပ်တယ်: *စာလုံးအမဲဖြင့်
ပုံနှိပ် cetak tebal*;
mencetak *v* ပုံနှိပ်တယ်:
*ကျွန်တော် ထိုစာရွက်စာတမ်းကို
မင်းအတွက် ပုံနှိပ်ပေးမယ် saya
akan mencetak dokumen itu
untukmu*;
~ **ulang** ပြန်လည်ပုံနှိပ်တယ်:
*ပထမအသုတ် ထုတ်ပေသော
စာအုပ်များရောင်းကုန်သွားသဖြင့်
သူတို့ ပြန်လည်
ပုံနှိပ်ထုတ်ပေတယ် mereka
sedang mencetak ulang
buku itu karena edisi
pertamanya habis terjual*;
cetakan *n* ပုံနှိပ်ခြင်း;
percetakan *n* ပုံနှိပ်တိုက်

cincin *n* လက်စွပ်

cinta *a* ချစ်သည်

ciri *n* ကြန်အင်လက္ခဏာ:
*ထိုကလေးနှစ်ယောက်ကတူ
ညီသော ကြန်အင်လက္ခဏာ
အချို့ ရှိတယ် kedua anak itu
memiliki beberapa ciri
yang sama*;
-- khas သီးသန့်အမှတ်အသား :
*ရိုးရှင်းခြင်းက
သူ့ဒီဇိုင်းများရဲ့ သီးသန့်အမှတ်
အသားဖြစ်တယ်
kesederhanaan adalah ciri
khas desain-desainnya*

cita, cita rasa ဓါတ်ခံ: *သူမမှာ
ဟာသဓါတ်ခံမရှိ dia tidak
punya cita rasa humor*;
cita-cita *n* ရည်မှန်းချက်:
*မင်းက ရည်မှန်းချက်ရှိတယ်။
ဒါပေမဲ့ စွမ်းရည်မရှိဘူးဟု
ကျွန်တော်ထင်တယ်
menurutku, kamu punya
cita-cita, tetapi tidak punya
kemampuan*;
bercita-cita *v* ရည်ရွယ်တယ်:
*သူ နောက်ခေါင်းဆောင်တ
စ်ယောက်ဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်တယ်
dia bercita-cita menjadi
pemimpin berikutnya*

citra *n* ပုံရိပ်: *သူက
သန့်ရှင်းသောပုံရိပ်ရှိတယ့်
နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်*

dia seorang politisi yang baik dengan citra yang bersih

cium, mencium *v* **1** နမ်းရှုံ့သည်; **2** အနံ့ရသည်

coba, mencoba *v* ကြိုးစားသည်;

cobaan *n* စမ်းသပ်ချက်: *အဆိုးထဲကအကောင်းကိုယူရမယ် hendaknya kita bisa memetik hikmah di setiap musibah dan cobaan*;

percobaan *n* **1** စမ်းသပ်ခြင်း : *သူတို့ ဓာတုဗေဒ စမ်းသပ်ခြင်း ပြုလုပ်နေတယ် mereka sedang melakukan percobaan kimia*; **2** စမ်းသပ်မှု: *သူတို့ ပထမစမ်းသပ်မှုမှာ မအောင်မြင်ပါ dia gagal pada percobaan pertama*

cocok *a* 1 ထပ်တူကျတယ်: *သူရဲ့ ရှင်းပြချက်မှာ အခြေအနေအမှန်နဲ့ ထပ်တူကျတယ် keterangannya cocok dengan keadaan sebenarnya*; *ဤရုပ်ရှင်က ကလေးငယ်များအတွက် မသင့်လျော်ပါ film ini tidak cocok untuk anak-anak kecil*; *ဤနေရာက ကျွန်တော်တို့အတွက် အလွန်သင့်လျော်တယ် tempat ini sangat cocok untuk kita*; **2** ကိုက်ညီတယ်: *သူ အပြောနဲ့ အလုပ် ကိုက်ညီတယ် perkataannya cocok dengan perbuatannya*; **3** သဘောတူတယ်: *ကျွန်တော်သူ့ခံယူချက်ကို သဘောတူတယ် saya cocok dengan pendapatnya*

mencocokkan *v* **1** ကြည့်ရှုစစ်ဆေးတယ်: *ကျွန်တော် သူတို့ပေးသော လိပ်စာကို မှန်မမှန်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးမည် saya akan mencocokkan alamat yang mereka berikan*; *ကျွန်တော်တို့ သူတို့ရဲ့ အဖြေကို မှန်မမှန်စစ်ဆေးဦးမည် kami akan mencocokkan jawaban mereka*; **2** ညှိတယ်: *ကျွန်တော်တို့ သင်ကြားမှုစနစ်ကို ကျောင်းသား လက်ခံနိုင်စွမ်းနဲ့ ညှိမည် kami akan mencocokkan metode belajar dengan kemampuan siswa*; **3** အဖြေညှိသည်

cocok, pas *a* ကိုက်ညီသည်

[1]**cokelat** *n* ချောကလက်: *ချောကလက်တစ်တောင့်၊ ချော ကလက်အဖြူ sebatang cokelat; cokelat putih*

[2]cokelat *a* အညိုရောင်: *အညိုရောင် အင်္ကျီ baju cokelat*

contoh *n* ဥပမာ;

mencontoh *v* အတုယူတယ်: *သူ ထိုမင်းသမီး၏ အဝတ်အစားကို အတုယူရန် ကြိုးစားတယ် dia coba mencontoh pakaian aktris itu*

copet *n* ခိုးပိုက်နိုက်;

mencopet *v* ခိုးပိုက်နှိုက်တယ်;

pencopet *n* ခိုးပိုက်နိုက်;

kecopetan *v* ခိုးပိုက်နိုက်ခြင်းခံရတယ်: *ကျွန်တော်တို့ ဘူတာရုံတွင် ခိုးပိုက်နိုက်ခြင်းခံရတယ် kami kecopetan di stasiun*

corak *n* ပုံစံ: *အဝတ်အစားပုံစံ pola pakaian*

coret *n* ခြစ်သည်;

mencoret *v* **1** ကြက်ခြေခတ်တယ်: *မှားတယ်လို့ထင်လျှင် ကြက်ခြေခတ်ပါ jika menurutmu salah, coret sajalah*; **2** ပယ်ဖျက်တယ်: *အဖွဲ့ဝင်များစာရင်းမှ သူ ကျွန်တော့် နာမည်ကို ပယ်ဖျက်တယ် dia mencoret namaku dari daftar peserta*

cowok **1** ယောကျ်ားလေး : *ယောကျ်ားလေး anak cowok*; **2** ရည်းစား : *သူ ကျွန်မ ရည်းစား dia cowokku*

cuaca *n* မိုးလေဝသ

cubit *v* ဆိတ်ဆွဲ;

mencubit *v* ဆိတ်ဆွဲသည်

cuci *v* ဆေးကြောသည်;

-- **cetak** ဆေးပြီး ပုံနှိပ်တယ်: *ကျွန်တော် အားလပ်ရက် ခါတ်ပုံများကို ပုံမနှိပ်ရသေးပါ saya belum mencuci cetak foto liburanku*;

-- **gudang** ကုန်ခါတယ်;

-- **otak** ဦးနှောက်ဆေးတယ်: *ဦးနှောက်ဆေးတယ် mereka berusaha mencuci otak anak-anak*;

cucian *n* လျှော်ဖွတ်ရန်အဝတ်: *သူ လျှော်ဖွတ်ရန်အဝတ်များကို အဝတ်ခြင်းတွင်ထားတယ် dia meletakkan cucian kotor di keranjang pakaiani;*

pencuci mulut အချိုပွဲ: *အချိုပွဲအတွက် ချောကလက်၊ ချိစ်ကိတ် သို့မဟုတ် အသီးအနှံရှိတယ် untuk pencuci mulut ada puding cokelat, kue keju, atau buah*

cucu *n* မြေး : *မြေးမြစ် anak cucu*

cuek *a* လျစ်လျူရှုတယ်: *အခုဖြစ်နေသော ကိစ္စကို မင်းမို့လို့ အလွန်လျစ်လျူရှုနိုင်တယ်*

kok kamu bisa sangat cuek dengan apa yang sedang terjadi

cuka *n* ရှာလကာရည်;

-- belanda ရှာလကာဝိုင်

cukup *a* လံလောက်သော

culik, menculik *v* ပြန်ပေးဆွဲတယ်: *လူဆိုးများက ကလေးများကို ပြန်ပေးဆွဲတယ် para penjahat menculik anak-anak*;

penculik *n* ပြန်ပေးဆွဲသူ;

penculikan *n* ပြန်ပေးဆွဲခြင်း : *သူတို့ကို ဖောက်ထွင်းခိုးယူခြင်းနဲ့ ပြန်ပေးဆွဲခြင်းတို့ကြောင့် ဖမ်းဆီးတယ် mereka ditangkap karena perampokan dan penculikan*

cuma *adv* **1** သာလျှင်/ ပဲ: *သူမှာ ရှိပီးယား ငါးရာပဲရှိတယ် uangnya cuma lima ratus*; **2** မျှသာ

cuma-cuma *a* အခမဲ့: *အခမဲ့ ရုပ်ရှင်လက်မှတ် tiket film cuma-cuma*;

percuma *a* အချည်းအနီး : *သူ့ကို အကူအညီတောင်းခြင်းမှာ အချည်းအနီးသာဖြစ်တယ် percuma meminta bantuan kepadanya*

curah, curah hujan မိုး\ရေချိန်: *မိုးရေချိန်မြင့်တယ် curah hujan tinggi*

curam *a* မတ်စောက်သော: *မတ်စောက်သောလမ်း jalanan yang curam*

curang *a* **1** လှည့်ဖျား : *လှည့်ဖျား perilaku curang*; **2** လှည့်ဖျားခြင်း : *အနိုင်ရသူက သူရဲ့ လှည့်ဖျားမှုပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် အပယ်ခံရတယ် si pemenang telah didiskualifikasi karena berlaku curang*

curi, mencuri *v* ခိုးယူသည်;

pencuri *n* သူခိုး : *သူခိုးက သူမရဲ့ ပိုက်ဆံနဲ့ လက်ဝတ်ရတနာများရှိသောအိတ်ကို ခိုးယူတယ် pencuri menyambar tasnya yang berisi uang dan perhiasan*

curiga *a* **1** သံသယ: *မင်းဘာကြောင့် ရုတ်တရက်သံသယဖြစ်သလဲ apa yang membuatmu tiba-tiba sangat curiga?*; **2** သံသယရှိသည်

cuti *v* ခွင့်: *ကျွန်တော်တို့ ဒီနှစ် အတွက် ခွင့်ရက် ရှိသေးတယ် kami masih punya cuti tahun ini*;

-- besar ခွင့်ရက်ရှည်;

-- tahunan နှစ်စဉ်ခွင့်

dada *n* ရင်ဘတ်

dadak, mendadak *v* အရေးပေါ်

dadu *n* အန်စာတုံး

အန်စာတုံးပစ်တယ် melempar dadu

daerah *n* ဒေသ

daftar *n* စာရင်းသွင်းသည်;

-- hadir တက်ရောက်စာရင်း ;

-- pustaka ကျမ်းကိုးစာရင်း;

-- riwayat hidup ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းအကျဉ်း;

mendaftar *v* စာရင်းသွင်းတယ် : *ဩဂုတ်လနောက်ပိုင်းသင်တန်းသစ်အတွက် ကျောင်းသားများ စာရင်းသွင်းရမည် siswa harus mendaftar untuk kursus baru pada akhir Agustus*;

mendaftarkan *v* ကျောင်းအပ်တယ်: *ထိုတက္ကသိုလ်တွင် ကျွန်တော်ကျောင်းအပ်ခဲ့တယ် saya sudah mendaftarkan diri di universitas itu*;

pendaftaran *n* စာရင်းသွင်းခြင်း : *ပြန်လည်စာရင်းသွင်းခြင်း dia terdaftar sebagai mahasiswa paruh waktu*;

terdaftar *v* ကျောင်းဝင်ခွင့်ရတယ်: *သူ အချိန်ပိုင်းတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားအဖြစ် ကျောင်းဝင်ခွင့်ရတယ် dia terdaftar sebagai mahasiswa paruh waktu*

dagang *n* ကုန်သွယ်: *ကုန်သွယ်ရေးရုံး kantor dagang*;

berdagang *v* ကူးသန်းရောင်းဝယ်တယ်: *ထိုကုမ္ပဏီက ရေနံကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်တယ် perusahaan itu sudah berdagang minyak selama bertahun-tahun*;

dagangan *n* ကုန်စည်: *အရည်အသွေးမြင့်သောကုန်စည် dagangan berkualitas tinggi*;

pedagang *n* ကုန်သည်: *ကျွန်တော့် အဖေ ဈေးတွင် ကုန်သည်တစ်ယောက်ဖြစ်တယ် ayahnya adalah pedagang pasar*;

~ **eceran** လက်လီ ကုန်သည်;

~ **grosir** လက်ကား ရောင်းသမား

~ **kaki lima** *n* လမ်းဘေးဈေးတယ်;

perdagangan *n*
ကုန်သွယ်ခြင်း :
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းကုန်သွယ်ခြင်း
perdagangan internasional; perdagangan dalam negeri

daging *n* အသား;

-- asap
ကျပ်တင်ထားသောအသား;

-- babi ဝက်သား;

-- domba သိုးသား;

-- giling
ကြိတ်ထားသောအသား;

-- kaleng ဆီသွတ်အမဲသား;

-- segar
လတ်ဆတ်သောအသား

dagu *n* မေးစေ့

dahan *n* အကိုင်း အခက်

dahi *n* နဖူး

dahsyat *a* ပြင်းထန်သော:
ပြင်းထန်သောငလျင်၊ ပြင်းထန်သောပေါက်ကွဲမှု *gempa dahsyat; ledakan dahsyat*

dahulu *n* အရင်က: *ထိုအိမ်ကို အရင်တုန်းက သူ့မိသားစု ပိုင်တယ်* *rumah itu dahulu dimiliki oleh keluarganya*

daki, mendaki *v*
တက်တယ်: *တောင်တက်တယ်* *mendaki gunung*;

pendaki *n*
တက်သူ: *တောင်တက်သူ* *pendaki gunung*

dakwa, terdakwa *n* တရားခံ:
တရားခံက ခိုးမှုမှ လူသတ်မှုအထိ ပြစ်မှုများဖြင့် စွပ်စွဲခံရတယ် *terdakwa dituduh berbagai kejahatan, dari pencurian sampai pembunuhan*

dalam *n* အတွင်းမှာ;

-- negeri ပြည်တွင်း :
ပြည်တွင်းလေကြောင်း *penerbangan dalam negeri*

damai *a* ငြိမ်းချမ်းရေး/
ငြိမ်းချမ်းသော: *ငြိမ်းချမ်းရေးစကား၊ ငြိမ်းချမ်းသောနိုင်ငံ* *pembicaraan damai; negara yang damai*;

berdamai *v* ငြိမ်းချမ်းတယ်:
နောက်ဆုံးတော့ သူတို့ အချင်းချင်း ငြိမ်းချမ်းကြတယ် *mereka akhirnya saling berdamai*;

kedamaian *n* ငြိမ်းချမ်းခြင်း
ငြိမ်းချမ်းပြီးတည်ငြိမ်သောဘဝ *hidup dalam kedamaian dan ketenangan*;

mendamaikan *n*
သင့်မြတ်စေတယ်:
ပဋိပက္ခတွင်ပါဝင်သော နှစ်ဖွဲ့လုံးကို သင့်မြတ်စေတယ် *mendamaikan antara kedua belah*

pihak yang terlibat dalam konflik

damba *a* တမ်းတတယ်: *သူက ကျွန်မတို့ တမ်းတမိသော ကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ် dia adalah anak yang kami damba*;

dambaan *n* တောင့်တမှု: *ထိုမိန်းကလေးက ယေဘုယျလေးတိုင်းရဲ့ တောင့်တမှုဖြစ်တယ် gadis itu adalah dambaan setiap lelaki*;

mendambakan *v* တောင့်တတယ်: *သူတို့ ကလေးတယောက်ရရန် လွန်စွာတောင့်တတယ် mereka sangat mendambakan kehadiran seorang anak*

dampak *n* အကျိုးဆက်: *ပြင်းထန်သော အကျိုးဆက် dampak serius*;

berdampak *v* သက်ရောက်စေတယ်: *ပို့ကုန်နှုန်းများကျဆင်းခြင်းက နိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးအပေါ် သက်ရောက်စေတယ် jatuhnya nilai ekspor berdampak pada perekonomian negara*

dampar ကမ်းတင်;

terdampar *v* ကမ်းတင်တယ်: *သူတို့ အခဲ့ဒီကျွန်းတွင် ကမ်းတင်တယ် mereka terdampar di pulau itu*

damping *a* အနီးအနား;

berdampingan *v* နီးကပ်စွာ။ အတူတကွ: *အတူတကွနေတယ် hidup berdampingan*;

mendampingi *v* အတူလိုက်ပါတယ်;

pendamping *n* အဖော်: *ဘဝလက်တွဲဖော်။ အမျိုးသမီး လက်တွဲဖော် pendamping hidup; pendamping perempuan*

dan *p* နှင့်

dana *n* ငွေ;

-- **bantuan** ငွေကြေးအကူအညီ;

-- **talangan** အာမခံငွေ;

mendanai *v* ငွေကြေးထောက်ပံ့: *ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သုတေသနကို သူတို့ ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်ငြင်းဆိုတယ် mereka menolak mendanai penelitian kami*;

pendanaan *n* ဘဏ္ဍာငွေ: *ထိုစီမံချက်အတွက် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိတယ် kami menerima pendanaan negara untuk proyek itu*

danau *n* ရေကန်

dandan, berdandan *v*
ပြင်ဆင်တယ်:
ဒီကောင်လေးက ကောင်းဘို့ကိုလို ပြင်ဆင်ထားတယ် lelaki itu berdandan seperti koboi;
dandanan *n* အပြင်အဆင်:
ရိုးရာအပြင်အဆင် dandanan tradisional;
~ **rambut** ဆံပင်ပုံစံ

dangkal *a* တိမ်သည်

[1]**dapat** *adv* **1** လုပ်နိုင်တယ်:
ကလေးက လမ်းလျှောက်နိုင်တယ်။ အမြန်ပြေးနိုင်တယ် bayi itu dapat berjalan; dia dapat berlari cepat; **2** ရရှိသည်

[2]**dapat** *v* ရတယ်: *ဒီနေ့မနက်တွင် သူမရဲ့အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်းထံမှ စာရတယ် dia dapat surat dari teman karibnya tadi pagi*;
mendapat *v* **1** ရတယ်၊ ကြုံရတယ်: *မနေ့ညက သူ မတော်တဆမှုကြုံရတယ် dia mendapat kecelakaan tadi malam*; **2** လက်ခံရရှိတယ်:
ကျွန်တော်ထံ မင်းအဖေဖုန်းခေါ်တယ် saya mendapat panggilan telepon dari ayahmu;
mendapati *v* တွေ့ရှိတယ်:
သူ့သားအိပ်ခန်းထဲတွင် ငိုနေတယ်ကို သူတွေ့ရှိရတယ် dia mendapati anaknya menangis di kamar;
mendapatkan *v* ရတယ်: *မိဘများထံမှ သူလက်ဆောင်ရရှိတယ် dia mendapatkan kado dari orang tuanya*;
pendapat *n* ထင်မြင်ချက်:
ထိုပြဿနာအတွက် သူထင်မြင်ချက် မပေးပါ dia tidak memberikan pendapat terhadap masalah itu;
pendapatan *n* ဝင်ငွေ:
နည်းသောဝင်ငွေ၊ အဓိကဝင်ငွေ pendapatan rendah, pendapatan utama;
terdapat *v* တည်ရှိ:
ကော်ဖီဆိုင်နဲ့ စားသောက်ဆိုင်က ဒုတိယထပ်မှာ ရှိတယ် restoran dan kafe terdapat di lantai dua;
berpendapat *v* အကြံရသည်

dapur *n* မီးဖိုချောင်

dara *n* ချိုး : *ချိုးငှက်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးသင်္ကေတအဖြစ် အသုံးပြုတယ် burung dara biasa digunakan sebagai simbol damai*

darah *n* သွေး;
-- **rendah** သွေးပေါင်ကျခြင်း ;

-- tinggi သွေးတိုးခြင်း;

berdarah *v*
1 သွေးထွက်တယ်: *သူ့လက်မောင်း သွေးထွက်နေတယ် tangannya berdarah*; **2** သွေးထွက်သည်

darat *n* ကုန်းမြေ;

mendarat *v* ဆင်းသက်၊ ဆိုက်ကပ်သည်;

daratan *n* မြေပြင်

dari *p* မှ၊ က: *သူ က ပြင်သစ်က dia dari Prancis*

daripada *p* ထက်

darurat *a* အရေးပေါ်

dasi *n* လည်စည်း

dasar *n* **1** အောက်ခြေ: *ထိုသင်္ဘောက ပင်လယ်အောက်ခြေသို့ မြုပ်သွားတယ် kapal itu tenggelam ke dasar laut*; **2** အခြေခံ: *အခြေခံ အကြံ၊ အခြေခံပညာ ide dasar; ilmu dasar*; **3** အခြေခံ;

berdasar(-kan) *v* အခြေခံတယ်: *ထိုရုပ်ရှင်က အဖြစ်မှန်ကို အခြေခံတယ် film itu berdasar pada kisah nyata*

dasi *n* လည်စည်း;

-- kupu-kupu ဖဲပြားလည်စီး

datang *v* လာရောက်သည်;

mendatang *v* လာမည့်: *လာမည့် ညီလာခံသတင်းကို ကျွန်တော်တို့ ယခုလေးတင်ရရှိတယ် kami baru saja menerima informasi tentang kongres mendatang*;

mendatangkan *v* တင်သွင်းတယ်: *အစိုးရက နယူးဇီလန်မှ နွားများကို တင်သွင်းတယ် pemerintah mendatangkan sapi dari Selandia Baru*;

kedatangan *n* ဆိုက်ရောက်သည်

datar *a* ပြန့်ပြူးသည်;

mendatar *v* အလျားလိုက်: *အလျားလိုက် ကန်ခြင်း tendangan mendatar*;

dataran *n* မြေပြင်ညီ: *မြေပြင်ညီကမ်းခြေ dataran pantai*;

~ rendah မြေနိမ့်;

~ tinggi ကုန်းမြေမြင့်

daun *n* သစ်ရွက်: *အုန်းရွက် daun kelapa*

daur *n* တစ်ပတ်လည်: *ဘဝတစ်ပတ်လည် daur hidup*;

-- ulang *n* ပြန်လည် အသုံးပြုတယ်: *ပြန်လည်အသုံးပြုတယ့် စက္ကူ kertas daur ulang*;

mendaur ulang *v* ပြန်လည်အသုံးပြုတယ်: *သတ္တုစက္ကူနဲ့ ဖန်က ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်တယ် logam, kertas, dan kaca dapat didaur ulang*

daya *n* အား : *ဝယ်လိုအား daya beli*;

berdaya *v* တတ်နိုင်တယ်: *ထိုအခြေအနေတွင် သူဘာမှ မတတ်နိုင်ပါ dia tidak berdaya dalam situasi itu*

dayung *n* လှော်တက်: *သူလှေကို လှော်ရန် လှော်တက်လိုတယ် dia perlu dayung untuk menggerakkan perahu*;

mendayung *v* လှော်တယ်: *သူ ကမ်းခြေသို့ ထိုလှေကို ပြန်လှော်လာတယ် ia mendayung perahu itu kembali ke pantai*

debu *n* ဖုန်: *သူ ဖုန်နဲ့ ဓါတ်မတည့်ပါ dia alergi terhadap debu rumah*;

berdebu *v* ဖုန်ထူသော: *ထိုစားပွဲ အလွန်ဖုန်ထူတယ် meja itu sangat berdebu*

dekat *a* နီးသည်

mendekati *v* ချဉ်းကပ်သည်

berdekatan *v* အနီး : *ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းအနီးမှာ နေတယ် teman kami tinggal berdekatan*

demam *n* အဖျား : *သူ အဖျားကြီးတယ် dia terkena demam tinggi*;

-- berdarah သွေးလွန်တုတ်ကွေး

demi *p* အတွက်: *သူ ကျွန်တော့်အတွက် အလုပ်များအားလုံးကို လုပ်တယ် dia mengerjakan semua pekerjaan itu demi aku*

demikian *pron* ကဲ့သို့: *ထိုကဲ့သို့ စျေးကြီးသော အင်္ကျီဖြစ်၍ သူမဝယ်နိုင်ပါ baju itu demikian mahal sehingga dia tidak mampu membelinya*

denda *n* ဒါဏ်ငွေ: *ကားရပ်နားခြင်း ဒါဏ်ငွေ denda parkir*

dendam *a* ရန်ငြိုး : *ကျွန်တော့်မှာ မည်တယ့် ရန်ငြိုးမှ မရှိပါ saya tidak punya dendam apa pun*

dengan *p* နှင့်၊ ဖြင့်

dengar, mendengar *v* နားထောင်သည်;

terdengar *v* ကြားရသည်;

pendengaran *n* အကြား

depan *n* အရှေ့;
mengedepankan *v* ဦးစားပေးတယ်: *သူတို့အဖွဲ့က စည်းလုံးခြင်းကို ဦးစားပေးတယ် mereka mengedepankan kebersamaan di dalam tim*

derajat *n* ဒီဂရီ:
၁၀၀ဒီဂရီဆဲလ်ဆီးယက်တွင် ရေဆူတယ် air mendidih pada suhu seratus derajat celsius;
sederajat *a* တန်းတူ:
တန်းတူအနေအထား kedudukan yang sederajat

deras *a* **1** သန်တယ်:
ရေစီးသန်တယ် arus deras;
2 သည်းထန်စွာ: *မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းတယ် hujan deras*

deret *n* အတန်း : *သူတို့ အနောက်ဘက်အတန်းတွင်ထိုင်တယ် mereka duduk di deret belakang*;
berderet *v* အတန်းလိုက်:
ကလေးများအတန်းလိုက်ထိုင်တယ် anak-anak itu duduk berderet;
deretan *n* အတန်း :
အရှေ့တန်း deretan depan

dering *n* မြည်သံ:
တယ်လီဖုန်းမြည်သံ dering telepon;
berdering *v* မြည်တယ်:
မင်းတယ်လီဖုန်းမြည်နေတယ် teleponmu berdering

derita, menderita *v*
ဝေဒနာခံစားရသည်

derma *n* အလှူဒါန:
သဘာဝဘေးဒုက္ခတယ်များကို ပြည်သူများ အလှူဒါန်းပြုတယ် masyarakat memberikan derma untuk membantu korban bencana alam;
mendermakan *v*
လှူဒါန်းတယ်: *သူ ရူပီးယားဆယ်သန်းကို လှူဒါန်းတယ် ia mendermakan sepuluh juta rupiah untuk amal*

dermaga *n* ဆိပ်ကမ်း :
ထိုသင်္ဘောက ဆိပ်ကမ်းတွင် ရှိနေတယ် kapal itu masih di dermaga

deru *n* ဟိန်းသံ:
မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဟိန်းသံ deru motor;
menderu *v*
အသံဟိန်း : *မော်တော်ဆိုင်ကယ်အသံဟိန်းတယ် motor menderu*

desa *n* ကျေးရွာ: *သူ ရိုးရာကျေးရွာတွင် ကြီးပြင်းတယ် dia tumbuh dan berkembang di desa tradisional*;

perdesaan
n ကျေးတောရွာ: *ကျေးတောရွာနယ်မြေ daerah perdesaan*

desas-desus *n* ကောလဟာလ: *ကျွန်တော် ထိုကောလဟာလကို မနေ့က ကြားတယ် saya mendengar desas-desus itu kemarin*

detak, detak jantung
နှလုံးခုန်နှုန်း : *လူနာရဲ့နှလုံးခုန်နှုန်းကို ဆရာဝန်စမ်းသပ်နေတယ် dokter sedang memeriksa detak jantung si pasien*;
berdetak *v* ခုန်တယ်: *သူမရဲ့နှလုံးမြန်မြန်ခုန်တယ် jantungnya berdetak cepat*

detik *n* စကန့်

dewasa *a* **1** ရင့်ကျက်တယ်: *ရင့်ကျက်သောအမူအကျင့် sikap dewasa*; **2** အရွယ်ရောက်သည်

di *p* မှာ၊တွင်၊ ၀ယ်

dia *pron* သူ၊ သူမ

diam *a* တိတ်ဆိတ်: *သူ ကလေးများကို တိတ်ဆိတ်ရန်ပြောတယ် dia menyuruh anak-anak itu diam*; *တိတ်တိတ်နေကြပါ harap diam*!;

diam-diam *adv* တိတ်တိတ်လေး : *သူ အိမ်ကနေ တိတ်တိတ်လေးထွက်သွားတယ် dia meninggalkan rumah diam-diam*;
terdiam *v* စကားမဲ့: *ထိုသတင်းက ကျွန်တော်တို့ကို စကားမဲ့သွားစေတယ် berita itu membuat kami terdiam*

didik, mendidik *v* ပညာသင်တယ်: *ထိုအစိုးရအဖွဲ့က မတတ်နိုင်သောကလေးများကို ပညာသင်ပေးတယ် badan pemerintah itu mendidik anak-anak kurang mampu*;
pendidik *n* ပညာပို့ချသူ: *သူ ပညာပို့ချသူတစ်ယောက်ဖြစ်တယ် dia seorang pendidik*;
pendidikan *n* ပညာရေး : *အခမဲ့ပညာရေး pendidikan gratis*

dinding *n* နံရံ: *နံရံကပ်စတစ်ကာ stiker dinding*

dingin *a* အေးသည်;
mendinginkan *v* အေးအောင်လုပ်တယ်: *ကျွန်တော်လက်ဖက်ရည်ကို ရေခဲသေတ္တာထဲတွင် အေးအောင်ထားတယ် saya telah mendinginkan teh itu di kulkas*;
pendingin *n* ရေခဲသေတ္တာ: *ရေခဲသေတ္တာ kotak pendingin*

dini *a* ကြိုးတင်: *ကြိုတင်စစ်ဆေးခြင်း pemeriksaan dini*

-- hari အရှေ့ဘဲဉီးချိန်: *ကျွန်တော်တို့ အရှေ့ဘဲဉီးချိန်မှာ သွားမည် kami akan berangkat dini hari*

diri *n* ကိုယ်တိုင်

berdiri *v* မတ်တပ်ရပ်သည်

mendirikan *v* ဆောက်လုပ်တယ်: *ထိုဆောက်လုပ်သူက အိမ်ယာမြေအသစ် ဆောက်လုပ်တယ် pengembang itu sedang mendirikan sebuah kompleks perumahan baru*

terdiri atas ပါဝင်တယ်: *ထိုအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်ငါးယောက်ပါဝင်တယ် kelompok itu terdiri atas lima anggota*

doa *n* ဆုတောင်း

berdoa *v* ဆုတောင်းသည်

dokter *n* ဆရာဝန်;

-- gigi သွားဆရာဝန်: *သူ တစ်နှစ်ကို နှစ်ကြိမ် သွားဆရာဝန်ဆီ သွားတယ် dia pergi ke dokter gigi dua kali dalam setahun*;

-- hewan တိရွစ္ဆာန်ဆရာဝန်: *ထို တိရွစ္ဆာန်ဆရာဝန်က ကျွန်တော်ရဲ့ အထက်တန်းမှူ ဖစ်တယ် dokter hewan itu kakak kelasku*;

-- jaga တာဝန်ကျဆရာဝန်: *တာဝန်ကျဆရာကို ချက်ချင်းခေါ်ပါ kamu harus memanggil dokter jaga sekarang*;

-- jiwa စိတ်ကျန်းမာရေးဆရာဝန်: *သူ စိတ်ကျန်းမာရေးဆရာဝန်နဲ့ တွေ့နေတယ် dia sedang menemui seorang dokter jiwa*;

-- kandungan သားဖွားမီးယပ်ဆရာဝန်: *သူ သားဖွားမီးယပ်ဆရာဝန်နဲ့ တိုင်ပင်သင့်တယ် dia perlu berkonsultasi dengan dokter kandungan*;

-- keluarga မိသားစုဆရာဝန်: *သူ ဆယ်နှစ်ကြာ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုဆရာဝန်ဖြစ်တယ် dia sudah menjadi dokter keluarga kami selama sepuluh tahun*;

-- pribadi ကိုယ်ပိုင်ဆရာဝန်: *ကျွန်တော်တွင် ကိုယ်ပိုင်ဆရာဝန်တစ်ယောက်ရှိတယ် saya mempunyai dokter pribadi*;

-- umum အထွေထွေရောဂါကုဆရာဝန်: *သူ အထွေထွေရောဂါကုဆရာဝန် ထံသွားတယ်*

dia memeriksakan diri ke dokter umum;

kedokteran *n* ဆေးကျောင်း : *သူဆေးကျောင်းသို့ ဆက်လက်ပညာသင်ယူတယ် dia melanjutkan ke sekolah kedokteran*

dompet *n* ပိုက်ဆံအိတ်: *သူအမျိုးသမီး ဓါတ်ပုံကို သူ့ပိုက်ဆံအိတ်ထဲတွင်ဆောင်ထားတယ် dia membawa foto istrinya di dalam dompetnya*

donat *n* ဒိုးနပ်: *ကျွန်တော်ဒိုးနပ်စားတယ် saya makan donat*

dongeng *n* ယုံတမ်းပုံပြင်: *ကလေးများက ယုံတမ်းပုံပြင်နားထောင်ရတယ်ကို ကြိုက်တယ် anak-anak itu suka mendengarkan dongeng*;

mendongeng *v* ပုံပြင်ပြောတယ်: *ထိုဆရာမက ကျောင်းသားများကို ပုံပြော၍သင်ကြားတယ် guru itu mengajar anak-anak dengan mendongeng*

dorong *v* တွန်းသည်;

mendorong *v* တွန်းသည်

dosa *n* အပြစ်: *သူတို့အပြစ်ဟန်ခံခဲ့တယ် mereka telah mengakui dosa-dosanya*

dosen *n* ကထိက: *ကထိကချုပ် dosen kepala*

dua *num* နှစ်: *လူနှစ်ယောက် dua orang*;

-- belas *num* ဆယ့်နှစ်: *ကလေးဆယ့်နှစ်ယောက် dua belas anak*;

-- puluh *num* နှစ်ဆယ်: *သေတ္တာနှစ်ဆယ် dua puluh kotak*

duda *n* မုဆိုးဖို: *သူ မုဆိုးဖိုတစ်ယောက်ဖြစ်တယ် dia seorang duda*

duduk *v* ထိုင်သည်;

penduduk *n* **1** လူဦးရေ;

2 နေထိုင်သူ;

menduduki *v* **1** သိမ်းပိုက်တယ်: *ထိုမြို့ကို စစ်တယ်များသိမ်းပိုက်တယ် sejumlah pasukan telah menduduki kota itu*;

2 နေရာယူတယ်: *ကျွန်တော်အလုပ်လုပ်တယ့် အချိန်တွင် သူ ဒါရိုက်တာနေရာတွင် ရှိတယ် dia menduduki jabatan direktur ketika saya bekerja di sana*

duga, menduga *v* **1** ခန့်မှန်းတယ်: *သူ ပြင်သစ်လူမျိုးဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ခန့်မှန်းတယ် saya menduga dia orang Prancis*; **2** ခန့်မှန်းသည်;
terduga *v* ခန့်မှန်းထားသော: *ခန့်မှန်းထားသော စရိတ်များ pengeluaran terduga*;
dugaan *n* ခန့်မှန်းချက်: *ကျွန်တော့်ရဲ့ ခန့်မှန်းချက်မှာ သူနိုင်လိမ့်မည် dugaanku dia akan memenangkan pertandingan itu*

duit *n* ပိုက်ဆံ: *သူ အိတ်အသစ်ဝယ်ရန်အတွက် ပိုက်ဆံလိုတယ် dia perlu duit untuk membeli tas baru*;
berduit *v* ချမ်းသာတယ်: *ဤပါတီပွဲသို့ ချမ်းသာသောသူများသာဖိတ်ကြားခံရတယ် hanya orang berduit yang diundang ke acara itu*

duka *a* ဝမ်းနည်းမှု: *သူ ကြီးမားသောဝမ်းနည်းမှုခံစားရတယ် dia merasakan duka yang mendalam*;
berduka *v* ဝမ်းနည်းပူဆွေးတယ်: *ပျောက်သွားသောသားအတွက် နှစ်ပေါင်းများစွာ သူမဝမ်းနည်းပူဆွေးတယ် bertahun-tahun ia berduka atas anaknya yang hilang*

duka cita *n* ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်း : *သားတစ်ယောက်ဆုံးရှုံးဖူးသောကြောင့် ကျွန်မရဲ့ပူဆွေးမှုကို သူမနားလည်တယ် dia memahami duka citaku karena dia juga pernah kehilangan seorang anak*;
berduka cita *v* ဝမ်းနည်းပူဆွေးတယ်: *သားသေဆုံးခြင်းအတွက်သူမ ဝမ်းနည်းပူဆွေးနေဆဲဖြစ်တယ် dia masih berduka cita atas kematian anaknya*

duku *n* ဒူကူ: *သူကနှစ်သီးနှစ်ကီလိုဝယ်တယ် dia membeli dua kilo duku*

dukung, mendukung *v* ထောက်ခံသည်

dulu *n* အရင်က: *အရင်က သူဆေးလိပ်သောက်သူဖြစ်တယ် dia dulu perokok*

dunia *n* ကမ္ဘာ: *ကျွန်တော်ကမ္ဘာပတ်ချင်တယ် saya ingin berkeliling dunia*;

mendunia *v* ကမ္ဘာကျော်တယ်: *ကူတာကမ်းခြေက ကမ္ဘာကျော်သော လည်ပတ်ရန်နေရာဖြစ်တယ် Pantai Kuta telah menjadi tempat wisata yang mendunia*

duri *n* ဆူး : *သူ့လက် ဆူး ဆူးတယ် tangannya tertusuk duri*

duta *n* သံတမန်: *ခရီးသွားသံတမန် duta pariwisata*;

-- besar သံအမတ်ကြီး : *ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအတွက် အင်ဒိုနီးရှားသံအမတ်ကြီး duta besar Indonesia untuk Vietnam*;

kedutaan *n* သံရုံး : *ဂျကာတာရှိ ဗီယက်နမ်သံရုံး kedutaan Vietnam di Jakarta*

edar, mengedarkan *v*
လက်ဆင့်ကမ်းတယ်:
သူစာစောင်များကို ကျောင်းသားများအားလက်ဆင့်ကမ်းပေးတယ် dia mengedarkan pamflet ke para murid;
edaran *n* ကြေငြာစာရွက်:
ဂန်ထမ်းစည်းကမ်းနဲ့ပတ်သက်သော ကြေငြာစာရွက်ကို ခေါင်းဆောင်ကပေးတယ် pimpinan memberikan edaran soal kedisiplinan pegawai

ejek, mengejek *v*
ပြက်ရယ်ပြုတယ်: *သူက သူငယ်ချင်းကို ပြက်ရယ်ပြုသောကြောင့် ဒါဏ်ပေးခြင်းခံရတယ် karena mengejek temannya, dia dihukum*

ekor *n* အမြီး

emas *n* ရွှေ: *ရွှေ ၂၄ ကာရက် emas 24 karat*;
keemasan *n* ရွှေ: *ရွှေခေတ် masa keemasan*

embara, mengembara *v*
လှည့်လည်သွားလာတယ်: *သူ ကာလီမန်တန်သို့ လှည့်လည်သွားလာတယ် dia mengembara ke Kalimantan*;
pengembara *n*
လှည့်လည်သွားလာသူ: *သူက လှည့်လည်သွားလာသူဖြစ်တယ် dia seorang pengembara*

ember *n* ပုံး : *ရေနှစ်ပုံး dua ember air*

embun *n* ဆီးနှင်းပေါက်:
မနက်ခင်းဆီးနှင်းပေါက် embun pagi

embus, embusan *n*
တိုက်ခတ်တယ်:
တိုက်ခတ်သောလေ embusan angin;
mengembuskan napas *v*
ရှူထုတ်တယ်: *သူ အသက်ပြင်းပြင်းရှူထုတ်တယ် dia mengembuskan napas* panjang

enak *a* အရသာရှိသည့

encer *a* ကျဲတယ်: *ကော်ဖီ ကျဲတယ် kopinya encer*

engkau *pron* မင်း

enteng *a* ပေါ့တယ်:
ခရီးဆောင်အိတ်ပေါ့တယ် kopernya enteng

erat *a* တင်းတင်းကျပ်ကျပ်: *သူ အိတ်ကိုတင်းတင်းကျပ်ကျပ်ကုိင်တယ် dia memegang tasnya erat*;

erat-erat *a* တင်းကျပ်စွာ:
ကလေးက ရှူးဖိနပ်ကြိုးကို တင်းကြပ်စွာချည်တယ် anak itu mengikat tali sepatunya erat-erat;
mempererat
v လေးနက်စေတယ်:
အမေနဲ့ဆက်ဆံရေးကို သူပို၍လေးနက်စေလိုတယ် dia ingin mempererat hubungannya dengan ibunya

erti, mengerti *v* နားလည်သည်

esok *n* မနက်ဖြန်:
ကျွန်တော်မနက်ဖြန်မှလုပ်မယ် saya akan mengerjakannya esok

fakir, fakir miskin
ဆင်းရဲသူ; *ဆင်းရဲသူကို သူမအင်္ကျီများပေးတယ် dia memberikan pakaian kepada fakir miskin*

fasih *a* သွက်လက်တယ်: *သူ အင်္ဂလိပ်လို သွက်သွက်လက်လက် မိန့်ခွန်းပြောနိုင်တယ် ia dapat berpidato dalam bahasa Inggris dengan lancar dan fasih*

firasat *n* နိမိတ်: *မကောင်းသောနိမိတ် firasat buruk*

fitnah *n* မဟုတ်မမှန်စွပ်စွဲခြင်း : *သူငယ်ချင်းအားမဟုတ်မမှန်စွပ်စွဲခြင်းကို သူဖြန့်တယ် dia menyebar fitnah tentang temannya*

foto *n* ဓါတ်ပုံ: *ဓါတ်ပုံဘောင် pigura foto*

gading *n* ဆင်စွယ်:
မင်္ဂဲအက်သောဆင်စွယ်မရှိပါ tak ada gading yang tak retak

gadis *n* မိန်းကလေး :
အင်္ကျီအနီရောင်နဲ့ မိန်းကလေး gadis berbaju merah

gaduh *a* ဆူညံသံ: *ကျွန်တော် ဆူညံသံများကြားတယ် saya mendengar suara gaduh*

gagap စကားထစ်တယ်:
လူသစ်နဲ့တွေ့လျှင် သူစကားထစ်တယ် dia gagap jika bertemu orang yang baru dikenal

gagal *a* ကျရှုံးသည်

gaji *n* လစာ: *မြင့်မားသောလစာ gaji tinggi*

gambar *n* ရုပ်ပုံ;
-- tempel ကပ်ခွာ: *သူမ ကပ်ခွာများနဲ့ ကစားတယ် dia bermain dengan gambar tempel*

gandeng, bergandengan *v* လက်တွဲတယ်: *သူတို့ လက်တွဲထားတယ် mereka bergandengan*

gang *n* လမ်းကြား

ganggu, mengganggu *v* နောက်ယှက်သည်

ganjil *a* မညီသော

ganteng *a* ခန့်ချောသော

ganti, ganti rugi လျော်ကြေး :
ကျွန်တော်လျော်ကြေးရတယ် saya menerima ganti rugi;
mengganti *v* အစားထိုးသည်;
menggantikan *v* အစားထိုးပေးသည်

gantung, bergantung kepada မူတည်သည်;
gantungan baju *n* အင်္ကျီချိတ်: *ဘီဒိုထဲတွင် အင်္ကျီချိတ်နှစ်ခုသာရှိတယ် hanya ada dua gantungan baju di lemari*

garam *n* ဆား

garansi *n* အာမခံ: *ကားအာမခံ garansi mobil*

garasi *n* ကားဂိုထောင်

garda, garda depan ရှေ့တန်း :
သူညီ ရှေ့တန်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်တယ် adiknya bertugas di garda depan

garing *a* ကြွပ်ရွတယ်: *ထိုကိတ်က ကြွပ်ရွတယ် kuenya garing*

garis *n* မျဉ်းကြောင်း;
-- bawah အောက်လိုင်း : *သူ အမှားများကို အောက်လိုင်းတား တယ် dia menandai kesalahan dengan garis bawah*

bergaris *v* အစင်းအကြောင်း;
penggaris *n* ပေတံ *တြိဂံပုံ ပေတံ penggaris segitiga*

garpu *n* ခက်ရင်း : *သေးငယ်သော ခက်ရင်း garpu kecil*

garuk *v* ကုတ်သည်

gatal *a* ယားသော

gaun *n* ဂါဝန်: *ညအိပ်ဂါဝန် gaun malam*

gaung *n* ပဲ့တင်သံ: *ကျွန်တော်ပဲ့တင်သံကြားတယ် saya mendengar gaungnya*

gawang *n* ဂိုးပေါက်: *ဂိုးသမား penjaga gawang*

gawat *a* အရေးကြီးသော;
-- **darurat** *a* အရေးပေါ်

gaya *n* ပုံစံ

gedung *n* အဆောက်အဦ;
-- **pertemuan** *n* ခန်းမ;
-- **teater** *n* ပြဇာတ်ရုံ

gegar, gegar budaya ယဉ်ကျေးမှုအပြောင်းအလဲ: *သူယဉ်ကျေးမှု အပြောင်းအလဲတွေ့ကြုံတယ် dia mengalami gegar budaya*;
-- **otak** ဦးနှောက်ထိခိုက်မှု: *သူဦးနှောက်ထိခိုက်မှုအနည်းငယ်တွေ့ကြုံတယ် dia mengalami gegar otak ringan*

gejala *n* လက္ခဏာ: *ရောဂါလက္ခဏာ gejala penyakit*

gelandang, gelandangan *n* အိုးမဲ့အိမ်မဲ့: *သူမ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့များကို ကူညီတယ် dia membantu para gelandangan*

gelang *n* လက်ကောက်;
pergelangan kaki ခြေကျင်း;
pergelangan tangan လက်ကောက်

gelanggang *n* ကွင်း : *အားကစားကွင်း gelanggang olahraga*

gelap *a* မှောင်သည်

gelar *n* **1** ဘွဲ့; *ပညာရပ်ဘွဲ့ gelar akademik*; **2** ဖြန့်ကားတယ်

gelas *n* ဖန်ခွက်: *ထိုဖန်ခွက်ကိုဆေးနေတယ် gelas itu sedang dicuci*

gelembung *n* ပူဖောင်း : *ဆပ်ပြာပူဖောင်း gelembung sabun*;
bergelembung v လှိုင်းထတယ်: *သူ့ဆံပင် လှိုင်းပုံစံဖြစ်တယ် rambutnya bergelombang*

geleng, menggeleng(-gelengkan) *v* ခေါင်းခါတယ်: *သူ ခေါင်းခါတယ် dia menggelengkan kepala*

geli (gatal) *a* ယားယံတယ်: *သူလက် ယားယံတယ် tangannya terasa gatal*

gelincir, tergelincir
v ချော်လဲတယ်:
သူချော်လဲ၍ ခြေထောက်ဒါဏ်ရာရရှိတယ် kakinya terluka karena dia tergelincir

gelinding, menggelinding *v* လိမ့်တယ်: *ထိုဘောလုံးကလမ်းပေါ်သို့လိမ့်သွားတယ် bola itu menggelinding ke jalan*

gelisah *a* အနားမရ၊ မတည်ငြိမ်;
kegelisahan *n* စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ;
menggelisahkan; mengkhawatirkan *v* ကြောင့်ကြပူပန်သည်

gelitik, menggelitik *v* ကလိတယ်: *ထိုသတင်းကကျွန်တော့်နားကို ကလိတယ် berita itu menggelitik telinga*;
tergelitik *v* ကလိထိုးခံရတယ်

gelombang *n* လှိုင်း : *အသံလှိုင်း gelombang suara*

gemar *a* ကြိုက်တယ်: *သူမအားကစားကို ကြိုက်တယ် dia gemar berolahraga*;
penggemar *n* ပရိတ်သတ်: *အရမ်းကြိုက်သောပရိတ်သတ် penggemar berat*;
kegemaran *n* ဝါသနာ: *သူဝါသနာမှာ ဘောလုံးကစားခြင်းဖြစ်တယ် kegemarannya adalah bermain sepak bola*

gembala *n* သိုးထိန်းခွေး :
သူတွင် သိုးထိန်းခွေးအမျိုးအစားများစွာရှိတယ် dia mempunyai banyak jenis gembala;
menggembala(-kan) *v* စားကျက်ချတယ်: *သူဆိတ်ကို စားကျက်ချတယ် dia menggembalakan kambing*

gembira *a* ရွှင်လန်းတက်ကြွသည်;
bergembira *v* ပျော်ရွှင်တယ်: *သူပျော်ရွှင်တယ် dia bergembira*;
kegembiraan *n* ပျော်ရွှင်မှု: *သူမ ကြီးမားသောပျော်ရွှင်မှုကို ရရှိတယ် dia mendapatkan kegembiraan besar*

gembok *n* သော့ခလောက်: *အိမ်သော့ခလောက် gembok rumah*

gembur *a* ထွန်းကားသော: *ထွန်းကားသောမြေ tanah gembur*

gemerlap *a* တောက်ပတယ်: *တောက်ပသောကြယ် gemerlap bintang*

gemetar *a* တုန်ရီတယ်: *သူအေး၍ တုန်ရီနေတယ် dia gemetar karena kedinginan*;

gemetaran *a* တုန်ရီခြင်း : *သူ တုန်ရီနေတယ် dia gemetaran*

gempa bumi *n* ငလျင်

gempar, menggemparkan *v* တုန်လှုပ်စေသော: *တုန်လှုပ်စေသောသတင်း berita menggemparkan*

gemuk *a* ဝသော

gemulai (tubuh) *a* တင့်တယ်သော: *တင့်တယ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ tubuhnya gemulai*

genap *a* စုံ *စုံကိန်း angka genap*

gencar *a* ပြည့်စုံစွာ: *သူမတို့သတင်းကိုပြည့်စုံစွာဖြန့်တယ် dia gencar menyebarkan berita itu*

gendang *n* ဗုံ: *ဂျာဗားဗုံ gendang jawa*

gendong, menggendong *v* ပွေ့ချီတယ်: *ထိုမိန်းမက ကလေးကို ပွေ့ချီထားတယ် perempuan itu sedang menggendong anaknya*

generasi *n* မျိုးဆက်: *လူငယ်မျိုးဆက် generasi muda*

genggam, menggenggam *v* ဆုတ်ကိုင်တယ်: *ထိုအမေက သူမကလေးလက်ကို ဆုတ်ကိုင်တယ် ibu itu menggenggam tangan anaknya*

gengsi *a* ဂုဏ်: *ဂုဏ်မြင့်တယ် gengsi tinggi*;
bergengsi *v* ဂုဏ်မြင့်သော: *ဂုဏ်မြင့်သော ဘွဲ့ gelar bergengsi*

genit *a* မြူဆွယ်တယ်: *သူ မြူဆွယ်တယ် dia genit*

genting *n* အရေးကြီး : *အရေးကြီးသောအခြေအနေ situasi genting*

gerah *a* ပူအိုက်တယ်: *ရာသီဥတု ပူအိုက်တယ် udara terasa gerah*

gerai *n* ဆိုင်: *တယ်လီဖုန်းဆိုင် gerai telepon*

gerak, bergerak *v* ရွေ့လျားတယ်: *လေ အနောက်ဘက်သို့ ရွေ့လျားတယ် angin bergerak ke barat*;
gerakan *n* ရွေ့လျားမှု: *ဖြည်းညှင်းသော ရွေ့လျားမှု gerakan lambat*;
menggerakkan *v* ရွေ့တယ်: *သူ အရုပ်ကို ရွေ့တယ် dia menggerakkan boneka itu*

gerbang *n* ဝင်းတံခါး : *ကျောင်းဝင်းတံခါး gerbang sekolah*

gerbong *n* အတွဲ: *သူ ပထမဆုံးအတွဲတွင်စီးတယ် dia naik di gerbong depan*

gereja *n* ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း

gergaji *n* လွ: *စက်လွ*
gergaji mesin;
menggergaji *v* လွဖြတ်တယ်:
လဲကျနေသောသစ်ပင်ကို သူ လွဖြင့်ဖြတ်တယ် dia sedang menggergaji pohon yang tumbang
gerhana, gerhana bulan
လကြတ်ခြင်း : *ကျွန်တော် လကြတ်ခြင်းကို ကြည့်တယ် saya melihat gerhana bulan*;
-- matahari နေကြတ်ခြင်း :
ဒီနေ့ နေကြတ်ခြင်းဖြစ်လိမ့်မည် hari ini akan terjadi gerhana matahari
gerimis *n* မိုးဖွဲ: *ယနေ့နေ့လည် မိုးဖွဲဖွဲရွာတယ် sore ini gerimis*
gersang
a ခြောက်သွေ့သော: *ခြောက်သွေ့သောမြေ tanah gersang*
gertak, gertak sambal
ဟိတ်ဟန်ထုတ်တယ်: *သူ ဟိတ်ဟန်ထုတ်နေတယ် dia hanya gertak sambal*;
menggertak *v*
ဟိတ်ဟန်ထုတ်တယ်: *ခေါင်းဆောင်က ပန်ထမ်းများအား ဟိတ်ဟန်ထုတ်တယ် pimpinannya menggertak para pegawai*;
gertakan *n*
ဟိတ်ဟန်ထုတ်ခြင်း: *သူရဲ့ဟိတ်ဟန်ထုတ်ခြင်းမျှသာဖြစ်တယ် itu hanya gertakannya*

gerutu, menggerutu *v*
တဖျစ်တောက်တောက်ပြောတယ်:
ကျောင်းသားများ တဖျစ်တောက်တောက်ပြောတယ် para murid menggerutu
geser, menggeser *v* ရွှေ့တယ်:
သူ ခုံကို ရွှေ့တယ် dia menggeser kursinya;
pergeseran *n*
ရွှေ့ပြောင်းသည်
gesit *a* သွက်လက်တယ်:
ထိုကလေးက သွက်လက်တယ် anak itu gesit
getar, bergetar *v* တုန်ခါတယ်:
သူ့ဖုန်းတုန်ခါတယ် ponselnya bergetar;
getaran *n* တုန်ခါခြင်း
သူ့ဖုန်းတုန်ခါခြင်း ပြင်းထန်တယ် getaran ponselnya kencang
giat, kegiatan *n* လှုပ်ရှားမှု:
စခန်းချခြင်းလှုပ်ရှားမှု kegiatan berkemah;
menggiatkan *v*
အားပေးတယ်:
ထိုဆရာက ကျောင်းသားများကို စာကျက်ရန် အားပေးတယ် guru itu menggiatkan para murid untuk belajar
gigi *n* သွား;
-- geraham အနှံသွား : *သူ့ အနှံသွား နှုတ်ရမည် gigi gerahamnya harus dicabut*

-- palsu သွားတု: *သူ့သွားတု ပြုတ်ကျတယ် gigi palsunya jatuh*;
-- taring သွားစွယ်: *သူ့သွားစွယ် ချွန်တယ် gigi taringnya tajam*

gigih *a* ခေါင်းမာတယ်: *သူ ခေါင်းမာတယ် dia gigih*

gigil, menggigil *v* ခိုက်ခိုက်တုန်တယ်: *ကျွန်တော်တို့ ခိုက်ခိုက်တုန်တယ် kami menggigil*

gigit *v* ကိုက်သည်;
menggigit *v* ကိုက်သည်

gila *a* ရူးသွပ်သော: *ရူးသွပ်သော ပရိတ်သတ် penggemar gila*;
tergila-gila *a* ရူးသွပ်တယ်: *သူ ထိုဂီတ အဖွဲ့ကို ရူးသွပ်တယ် dia tergila-gila dengan band itu*

giling, menggiling *v* ကြိတ်တယ်: *သူ မြေပဲ ကြိတ်နေတယ် dia sedang menggiling kacang*;
gilingan *n* ကြိတ်ဆံ့: *မြေပဲ ကြိတ်ဆုံ့ gilingan kacang*

gilir, bergilir(an) *v* အလှည့်ကျ: *ကျွန်တော်တို့ အလှည့်ကျ ကွန်ပျူတာကို အသုံးပြုတယ် kita harus bergiliran memakai komputer itu*;
giliran *n* အလှည့်: *အခု ကျွန်တော်တို့ အလှည့်ပါ sekarang giliran kita*

ginjal *n* ကျောက်ကပ်: *ကျောက်ကပ်အလှူရှင် donor ginjal*

giok *n* ကျောက်စိမ်း : *ကျောက်စိမ်းလည်ဆွဲ kalung giok*

giring, menggiring *v* မောင်းသွင်းတယ်: *ခြံထဲသို့ ဆိတ်များကို သူပြန်၍မောင်းသွင်းတယ် dia sedang menggiring kambing kembali ke kandang*

gitar *n* ဂီတာ: *လျှပ်စစ်ဂီတာ gitar elektrik*

giur, tergiur *v* သွေးဆောင်ခံရတယ်: *ကမ်းလှမ်းထားသောဆုဖြင့် သူသွေးဆောင်ခံရတယ် dia tergiur dengan hadiah yang ditawarkan*;
menggiurkan *v* စွဲဆောင်တယ်: *ထိုအစားအသောက်က လွန်စွာစွဲဆောင်တယ် makanan itu sangat menggiurkan*

giwang *n* နားကွင်း : *ရွှေနားကွင်း giwang emas*

gizi *n* အာဟာရ: *လိမ္မော်သီးတွင် အာဟာရများစွာပါဝင်တယ် jeruk memiliki gizi yang tinggi*

goda, menggoda *v* သွေးဆောင်တယ်: *သူမကို သွေးဆောင်ရန် သူငယ်ချင်းများကြိုးစားတယ် temannya mencoba menggodanya;*

tergoda *v* သွေးဆောင်ခံရတယ်: *သူ သူငယ်ချင်းရဲ့ သွေးဆောင်ခြင်းကို သူခံရတယ် dia tergoda oleh temannya*;

godaan *n* သွေးဆောင်ခြင်း : *ထိုသွေးဆောင်ခြင်းကို သူ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရမည် dia harus menghadapi godaan itu*

golong, golongan darah သွေးအုပ်စု

goncang, bergoncang *v* လှုပ်ခတ်တယ်;

menggoncang *v* လှုပ်ခတ်တယ်: *ထိုသတင်းက သူ့စိတ်ကို လှုပ်ခတ်စေတယ် berita itu menggoncangnya jiwanya*;

goncangan *n* လှုပ်ခတ်တယ်: *လှုပ်ခတ်ခြင်းပြင်းထန်တယ် goncangannya sangat kencang*

gondrong *a* ဖရိုဖရဲ: *သူ့ဆံပင်က ဖရိုဖရဲဖြစ်နေတယ် rambutnya gondrong*

gong *n* မောင်း : *ဂျာဗားဂါမလန်တွင် မောင်းကြီး တစ်ခုရှိတယ် gamelan jawa memiliki sebuah gong besar*

goreng *n* ကြော်တယ်;

menggoreng *v* ကြော်တယ်: *သူ တို့ဟူးကြော်နေတယ် dia sedang menggoreng tahu*;

gorengan *n* အကြော်: *သူ အကြော်စားရတယ်ကို ကြိုက်တယ် dia suka memakan gorengan*;

penggorengan *n* ကြော်ဒယ်: *ထို ကြော်ဒယ်က အလွန်ကြီးတယ် penggorengan itu terlalu besar*

gores, menggores *v* ခြစ်တယ်: *သူ့စက်ဘီးဖြင့် နံရံကို ခြစ်တယ် sepedanya menggores dinding*;

goresan *n* ခြစ်ရာ: *နံရံခြစ်ရာ goresan dinding*

gosok *v* ပွတ်တိုက်သည်

gosong *a* မီးတူးတယ်: *ထမင်းတူးတယ် nasinya gosong*

gotong, gotong royong *v* အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း : *အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အလုပ်အမြန်ပြီးလိမ့်မည် pekerjaan akan cepat selesai dengan gotong royong*

goyah *a* မခိုင်မြဲသော: *ထိုတိုင် မခိုင်မြဲပါ tiang itu goyah*

goyang, bergoyang *v* လှုပ်ခါတယ်: *သီချင်းသံစဉ်ကို လိုက်၍ သူ့ ခန္ဓာကိုယ် လှုပ်ခါတယ် badannya bergoyang mengikuti irama musik*

gratis *a* အခမဲ့: *ထိုစားစရာကအခမဲ့ဖြစ်တယ် makanan itu gratis*

grogi *a* စိုးရွံ့တယ်: *သူ မဖျော်ဖြေခင် စိုးရွံ့တယ် dia grogi sebelum tampil*

gudang *n* ကုန်လှောင်ရုံ: *ကျွန်တော်တို့ ကုန်လှောင်ရုံကို သန့်ရှင်းရမည် kami harus membersihkan gudang*

gugat, menggugat *v* တရားစွဲတယ်: *ကုမ္ပဏီကို သူမတရားစွဲတယ် dia menggugat perusahaannya*; **penggugat** *n* စွပ်စွဲသူ: *ထိုတရားရုံးတွင် သူ စွပ်စွဲသူ တစ်ယောက်ဖြစ်တယ် dalam pengadilan itu, dia seorang penggugat*; **tergugat** *v* စွပ်စွဲခံရသူ: *ထိုတရားရုံးတွင် သူ၏ကုမ္ပဏီမှာ စွပ်စွဲခံရတယ့်ဘက်ကဖြစ်တယ် dalam pengadilan itu, perusahaannya adalah pihak tergugat*; **gugatan** *n* တရားစွဲချက်: *သူ တရားစွဲချက်တင်သွင်းတယ် dia mengajukan gugatan*

gugup *a* စိတ်လှုပ်ရှားပူပန်သည်

gugur, berguguran *v* ကြွေကျတယ်: *သစ်ရွက်များကြွေကျတယ် daun berguguran*; **keguguran** *n* ကိုယ်ဝန်ပျက်ခြင်း : *သူမ မကြာသေးမီက ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျတယ် dia baru saja mengalami keguguran*; **menggugurkan** *v* ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချတယ်: *သူမ ကိုယ်ဝန်ဖျက်ချရန် ငြင်းဆိုတယ် dia menolak menggugurkan kandungannya*

gula *n* သကြား;

-- batu သကြားခဲ: *လက်ဖက်ရည်ကို သကြားခဲနဲ့သောက်လျှင် အရသာ ပိုရှိတယ် teh lebih nikmat diminum dengan gula batu*;

-- merah ထန်းလျက်: *သူ ကော်ဖီထဲသို့ ထန်းလျက်ထည့်သောက်တယ်ကို ပိုကြိုက်တယ် dia lebih suka menambahkan gula merah ke kopinya*

guling, terguling *v* တုံးလုံးလဲတယ်: *ထိုကုန်ကားက အဝေးပြေးလမ်းပေါ်တွင် တုံးလုံးလဲတယ် truk itu terguling di jalan raya*;

menggulingkan *v* လိမ့်တယ်: *ထိုကလေးက သူဘောလုံးကို ပန်းခြံထဲတွင် လိမ့်ကစားနေတယ် anak itu menggulingkan bolanya di taman*;

berguling-guling *v* လိမ့်တယ်: *ထိုကလေး မြက်ခင်းပေါ်တွင် လိမ့်ရတာကို ကြိုက်တယ် anak itu suka berguling-guling di rumput*

gulung *n* လိပ်သည်

guna n သုံးတယ်;

berguna *v* အသုံးဝင်သော: *ထိုပစ္စည်းကလွန်စွာ အသုံးဝင်တယ် barang itu sangat berguna*;

menggunakan *v* သုံးတယ်: *ကျွန်တော် အလုပ်လုပ်ရန် ထိုကွန်ပျူတာကို သုံးတယ် saya menggunakan komputer itu untuk bekerja*;

guna-guna *n* ပြုစားခြင်း : *သူ ပြုစားခြင်းခံရတယ် dia terkena guna-guna*

gundul *a* ကတုံး

gunjing, bergunjing *v* အတင်းပြောတယ်: *သူတို့ ရုံးတွင် အတင်းပြောကြတယ် mereka sering bergunjing di kantor*;

gunjingan *n* အတင်းအဖျင်း : *သူတို့ ရဲ့အတင်းအဖျင်းမမှန်ပါ gunjingan mereka tidak benar*

gunting *n* ကတ်ကြေး : *သူမ ကတ်ကြေးလိုတယ် dia perlu gunting itu*;

menggunting *v* ညှပ်တယ်: *သူမ အဝတ်စကို ညှပ်နေတယ် dia sedang menggunting bahan baju itu*

guntur *n* မိုးခြိမ်းသံ: *ယနေ့ မိုးခြိမ်းသံ များစွာကြားရတယ် hari ini sedang banyak guntur*

gunung *n* တောင်;

pergunungan *n* တောင်းတန်း

gurau, bergurau *v* ရယ်စရာပြောတယ်:

သူမရယ်စရာ ပြောရတယ်ကို ကြိုက်တယ် *dia senang bergurau*;

gurauan *n* ပြက်လုံး : *သူရဲ့ပြက်လုံးအလွန်ရယ်စရာကောင်းတယ် gurauannya sangat lucu*

gurih *a* ဆိမ့်: *ထိုအစားအစာအလွန်ဆိမ့်တယ် makanan itu sangat gurih*

gurita *n* ရေဘဲ: *စျေးတွင် လူများရေဘဲရောင်းတယ် orang-orang menjual gurita di pasar tradisional*

guru *n* ဆရာ

gurun *n* **1** ကန္တာရ: *သူမ ကန္တာရကို ပထမဆုံးအချိန်ဖြတ်သန်းတယ် baru kali ini dia melewati gurun*; **2** ကဆာရ

gusi *n* သွားဖုံး : *သွားဖုံးယောင်ခြင်း gusi bengkak*

gusur, menggusur (rumah) *v* ဖြိုဖျက်တယ်: *ထိုနယ်မြေရှိအိမ်များကို ဒေသအစိုးရက ဖြိုဖျက်တယ် pemerintah daerah menggusur rumah-rumah di kawasan itu*;

tergusur *v* ဖြိုဖျက်ခံရတယ်: *ထိုလမ်းရှိဆိုင်က ဖြိုဖျက်ခံရတယ် toko di jalan itu tergusur*

habis, kehabisan
1 *n* ကုန်ခမ်းတယ်: *သူ အားအင်ကုန်ခမ်းတယ် dia kehabisan tenaga*;
2 *v* ကုန်သည်;
menghabiskan *v* ကုန်ဆုံးသည်;
menghabisi *v* အလဲထိုးတယ်: *ငြိုင်ဖက်ကို သူအလဲထိုးတယ် dia menghabisi lawannya*

hadap, menghadap *v* မျက်နှာမူတယ်: *ထိုဟော်တယ်က ပင်လယ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူတယ် hotel itu menghadap ke laut*;
menghadapi *v* တွေ့ကြုံတယ်: *ထိုပြဿနာကို သူတွေ့ကြုံရမည် dia harus menghadapi masalah itu*;
berhadapan (dengan) *v* မျက်နှာချင်းဆိုင်: *ကျွန်တော်သူနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်တယ် saya duduk berhadapan* dengannya

hadiah *n* **1** လက်ဆောင်: *ထိုလည်ဆွဲက အမေထံမှ လက်ဆောင်ဖြစ်တယ် kalung itu hadiah dari ibuku*; **2** ဆု
berhadiah *v* ဆုငွေ: *ရူပီးယား ငါးသန်း ဆုငွေပေးသော ပဟေဠိ kuis berhadiah uang tunai lima juta rupiah*;
menghadiahkan *v* ဆုချတယ်: *ဆင်းရဲသားများကို ထိုအဖွဲ့အစည်းက ငွေအချို့ ဆုချတယ် organisasi itu menghadiahkan sejumlah uang kepada fakir miskin*

hadir *v* တက်ရောက်သည်;
kehadiran *n* တက်ရောက်မှု;
menghadiri *v* တက်ရောက်သည်

hadirin *n* ပရိတ်သတ်: *ထိုအစီအစဉ်ကို ပရိတ်သတ်များစွာ လာတယ် banyak hadirin yang datang ke acara tersebut*

hafal *v* **1** အလွတ်ရတယ်: *သူမ သီချင်းစာသားကို အလွတ်ရတယ် dia hafal lirik lagu itu*;
2 အလွန်သိတယ်: *ကျွန်တော်သူ့ အကျင့်ကို အလွန်သိတယ် saya hafal sifatnya*;
menghafal *v* အလွတ်ကျက်တယ်: *သူမ ဖုန်းနံပါတ်ကို အလွတ်ကျက်ရန် တောင်းဆိုတယ်*

dia memintaku untuk menghafal nomor teleponnya;

hafalan *n* အလွတ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း : *ကုရ်အန် အလွတ်ရွတ်ဖတ်ခြင်း hafalan Al-Qur'an*

haid *n* မမွတာလာတယ်: *မမွတာလာချိန် masa haid*

hajar, menghajar *v* ထိုးကြိတ်တယ်: *ထောင်ထဲတွင် အစောင့်များသူ့ ကို ထိုးကြိတ်ခဲ့တယ်ဟု သူပြောတယ် dia berkata bahwa para penjaga telah menghajarnya dalam penjara*

[1]hajat *n* **1** လိုအပ်ချက်: *ဤပြဿနာက လူအများရဲ့ လိုအပ်ချက်နဲ့ ပတ်သက်တယ် masalah ini berhubungan dengan hajat hidup orang banyak*; **2** ပွဲလမ်းသဘင်: *မီးရှူးမီးပန်းများက ထိုပွဲလမ်းသဘင်ကို ပို၍စည်ကားစေတယ် petasan membuat hajat itu makin meriah*

[2]hajat *n* ်မစင်: *ခြံထဲမှာ ဘယ်သူမစင်စွန့်ခဲ့သလဲ siapa yang membuang hajat di kebun?*

[1]hak *n* **1** အခွင့်အရေး : *ကျွန်တော့် အခွင့်အရေးများအတွက် မင်းကျွန်တော့်အတွက်ရပ်တည်ရမယ် kamu harus membela hak-hakmu*; **2** အမှန်: *သူတို့ အမှားနဲ့ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်တယ် mereka telah dapat menilai mana yang hak dan mana yang batil*;

berhak *v* အခွင့်အရေးရှိတယ်: *သူရဲ့ စိတ်ကို ပြောင်းရန် သူတွင် အခွင့်အရေးရှိတယ် dia berhak untuk mengubah pikirannya*

[2]hak *n* ဒေါက်: *ဒေါက်မြင့်ဖိနပ် sepatu dengan hak tinggi*

hakikat *n* သရုပ်မှန်: *ဘဝသရုပ်မှန် hakikat kehidupan*

hakim *n* တရားသူကြီး : *တရားသူကြီးက လာမည့်အင်္ဂါနေ့သို့ ရွှေ့ ဆိုင်းတယ် hakim menunda sidang hingga Selasa depan*;

menghakimi *v* အပြစ်ပေးတယ်: *ရွာသားများ ခါးပိုက်နှိက်ကို သူတို့ကိုယ်တိုင် အပြစ်ပေးတယ် warga kampung menghakimi sendiri pencopet itu*

hal *n* ကိစ္စ: *ကျွန်တော် ပုံမှန်အားဖြင့် သဘောမတူပါ။ သို့သော်ဤကိစ္စကို ခြွင်းချက် ထားမည်*

saya biasanya tidak akan setuju, tetapi saya akan membuat pengecualian dalam hal ini

halaman *n* **1** ခြံဝင်း : *ကလေးများ ခြံဝင်းထဲတွင် ကစားနေတယ် anak-anak sedang bermain di halaman*; **2** စာမျက်နှာ

halang, berhalangan *v* မလာနိုင်လျှင်: *ကျွန်တော်တို့မလာနိုင်လျှင်မင်း ကိုအသိပေးမည် jika berhalangan, kami akan memberi kabar*;

menghalangi *v* ပိတ်ဆို့တယ်: *ကုန်ကားက လမ်းကို ပိတ်ဆို့တယ် truk itu menghalangi jalan*;

terhalang *v* ပိတ်ဆို့ခံရတယ်: *ကျွန်တော်၏မြင်ကွင်းကို ရှေ့ရှိ အရပ်မြင့်သောသူကြောင့် ပိတ်ဆို့ခံရတယ် pandanganku terhalang oleh pria tinggi di depanku*

haluan *n* လမ်းကြောင်း : *ထိုလေယာဉ်ပျံက ရုတ်တရက်လမ်းကြောင်းပြောင်း ပစ်တယ် tiba-tiba pesawat terbang itu mengubah haluan*

halus *a* **1** ချောမွေ့တယ်: *ဆားချော garam halus*; **2** မမြင်ရသော: *မမြင်ရသောသတ္တဝါများ makhluk halus*; **3** ချောမွေ့သည်;

kehalusan *n* သိမ်မွေ့သော: *သိမ်မွေ့သော အကျင့် kehalusan sikap*

hamba, hamba sahaya ကျေးကျွန်

hambar *a* **1** အရသာမဲ့: *ဤစွပ်ပြုတ် အရသာမဲ့တယ် sup ini rasanya hambar*; **2** ပြောင်

hambat, hambatan *n* **1** အနှောင့်အယှက်: *သူတို့ အနှောင့်အယှက်ကင်းစွာ တာဂန်ပြီးဆုံးတယ် mereka menyelesaikan tugas tanpa hambatan*; **2** ပိတ်ဆို့တားဆီးမှု;

menghambat *v* **1** ဟန့်တားတယ်: *ဆိုးရွားသောရာသီဥတုက ကယ်ဆယ်ရေးကို ဟန့်တားတယ် cuaca buruk menghambat operasi penyelamatan*; **2** တားဆီးသည်;

penghambat *n* အဟန့်အတား : *အဓိက အဟန့်အတား penghambat utama*

hambur, berhamburan *v* **1** ပြန့်ကျဲတယ်: *သူ ပြန့်ကျဲနေသော ကစားစရာများကို သိမ်းဆည်းတယ် ia mengambil mainan yang berhamburan*;

2 ကသုတ်ကရက်:
ရဲရောက်ရှိသောအခါ လူဆိုးများ ကသုတ်ကရက်ပြေးကြတယ် ketika polisi datang, para penjahat itu lari berhamburan;

menghamburkan *v*
1 ဖြန့်ကျဲတယ်:
ဥယျာဉ်စိုက်ပျိုးခြင်းက မျိုးစေ့များကို ဖြန့်ကျဲခြင်းဖြင့် စတင်တယ် berkebun dimulai dengan menghamburkan benih;
2 ဖြုန်းတီးတယ်: *မိဘ အမွေများကို သူဖြုန်းတီးတယ် ia telah menghamburkan harta warisan orang tuanya*

hamil *v* ကိုယ်ဝန်ရှိသည်

hampir *adv* လုနီးပါး;

-- saja *adv* နီးပါး;

hampir-hampir
လုနီးပါး : *သူတို့ ထိုအလုပ်ကို လုပ်ရန်မေ့လုနီးပါးဖြစ်တယ် mereka hampir-hampir lupa melakukannya*;

menghampiri *v*
ချဉ်းကပ်တယ်: *ကျွန်တော်သူတို့ကို တိတ်တဆိတ် ချဉ်းကပ်တယ် saya menghampiri mereka diam-diam*

hancur *a* ပျက်စီးတယ်: *ကားမှန် အပိုင်းပိုင်းအစစပျက်စီးတယ် kaca mobil itu hancur berantakan*;

kehancuran *n*
ပျက်စီးခြင်း : *ထိုနိုင်ငံက ပျက်စီးခြင်းအတွင်းကျရောက်တယ် kerajaan ini jatuh ke dalam kehancuran*;

menghancurkan *v*
ဖျက်ဆီးတယ်: *ထိခိုက်ဒါဏ်ရာက သူမရဲ့ အိပ်မက်များကို ဖျက်စီးတယ် cedera menghancurkan mimpinya*

handuk *n* ပဂါ: *ရေသုတ်ပဂါ handuk mandi*

hangat *a* **1** နွေးတယ်:
ဆားကို ရေနွေးထဲသို့ ပျော်ဝင်စေပါ larutkan garam ke dalam air hangat;
2 လတ်တလော: *မင်း ဗိုဂ်ရူး စာစောင်ရဲ့ လတ်တလေအကြောင်းအရာကို ကြည့်ပြီးပြီလား sudah lihat isu hangat di majalah Vogue?*;

kehangatan *n* နွေးထွေးမှု:
မိခင်တစ်ယောက်၏နွေးထွေးမှု kehangatan seorang ibu;

menghangatkan
v နွေးထွေးစေတယ်: *သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကိုနွေးထွေးစေရန်*

စောင်ထူထူကို ခြုံတယ်
ia memakai selimut tebal untuk menghangatkan tubuhnya;
penghangat *n* နွေးအိုး : *ထမင်းနွေးအိုး penghangat nasi*

hanggar *n* လေယာဉ်ရုံ: *ထိုလေယာဉ်ပျံက ရုံထဲတွင်ရှိတယ် pesawat itu masih di hanggar*

hangus *a* လောင်ကျွမ်းတယ်: *သူမရဲ့အိမ်လောင်ကျွမ်းတယ် rumahnya hangus*;
menghanguskan *v* လောင်ကျွမ်းစေတယ်: *မီးက အိမ်အချို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတယ် api menghanguskan beberapa rumah*

hantam *v* တိုက်သည်;
menghantam *v* တိုက်တယ်: *ထိုကားက ကုန်ကားကို အရှိန်ပြင်းစွာ တိုက်တယ် mobil itu menghantam truk*

hantu *n* သရဲ: *ကလေးသရဲ hantu anak kecil*;
berhantu *v* သရဲခြောက်သော: *သရဲခြောက်သောအိမ် rumah berhantu*;
menghantui *v* သရဲခြောက်တယ်: *ထိုအရာ သူ့ကို သရဲခြောက်တယ် makhluk itu menghantuinya*

hanya *adv* မျှသာ

hanyut *a* မျှောပါတယ်: *ရေကြီးခြင်းကြောင့် အိမ်များမျှောပါတယ် beberapa rumah hanyut karena banjir*;
menghanyutkan *v* မျှောပါစေတယ်: *ရေကြီးခြင်းက ရွာသားများ၏အိမ်ကို မျှောပါစေတယ် banjir menghanyutkan rumah-rumah penduduk desa*

hapus *v* ဖျက်သည်;
menghapus *v* ဖျက်တယ်: *သူမ အမှာစာကို ဖျက်လိုက်တယ်မှာ နှမြောစရာကောင်းတယ် sayang sekali dia telah menghapus pesan itu*;
penghapus *n* ခဲဖျက်: *စာမေးပွဲတွင် သူခဲဖျက်ယူလာရန်မေ့တယ် dia lupa membawa penghapus saat ujian*;
terhapus *v* ဖျက်ခြင်းခံရတယ်: *ထိုအမှတ်အသားက အလွယ်တကူ ဖျက်ခြင်းခံရတယ် tanda itu dengan mudah terhapus*

harap *v* ကျေးဇူးပြု၍: *ကျေးဇူးပြု၍ စိတ်ရှည်ရှည်စောင့်ပါ harap sabar menunggu*;

berharap *v* မျှော်လင့်တယ်: *နှစ်ပတ်အတွင်း ကျွန်တော်အလုပ်ကို ရရန်မျှော်လင့်တယ် saya berharap mendapatkan pekerjaan dalam dua minggu ke depan*;

harapan *n* မျှော်လင့်ချက်: *သူတို့အဖွဲ့ နိုင်ရန် မျှော်လင့်ချက် ရှိသေးတယ် tim mereka masih memiliki harapan untuk menang*;

mengharapkan *v* မျှော်လင့်;

harap-harap cemas စိုးရိမ်ကြောင့်ကြတယ်: *ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြစွာ စောင့်တယ် kami menunggu keputusan itu dengan harap-harap cemas*

hardik, menghardik *v* ဆူပူတယ်: *တောင်းပန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်မင်းကို အခဲလိုဆူပူဖို့မရည်ရွယ်ခဲ့ပါ maaf, aku tidak bermaksud untuk menghardikmu seperti itu*

harga *n* တန်ဖိုး;

-- **diri** ကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုး : *မင်းကိုယ်ပိုင်တန်ဖိုးကို ကာကွယ်ရမည် kamu harus menjaga harga dirimu*;

-- **miring** လျှော့ဈေး : *ထိုဆိုင်က ပစ္စည်းများကို လျှော့ဈေးဖြင့် ရောင်းတယ် toko itu menjual barang dengan harga miring*;

-- **pas** တစ်ခွန်းဈေး : *ထိုပိတ်စကို တစ်ခွန်းဈေးဖြင့်ရောင်းတယ် kain itu dijual dengan harga pas*;

-- **pasar** ပုံမှန်ဈေး : *ဈေးရောင်းပွဲတော်တွင် ကုန်ပစ္စည်းများက ပုံမှန်ဈေးထက်ပို၍ဈေးသက် သာတယ် harga barang di bazar itu lebih murah daripada harga pasar*;

berharga *a* တန်ဖိုးရှိသော: *ထိုအရာက တန်ဖိုးရှိသော အတွေ့အကြုံ တစ်ခုဖြစ်တယ် itu adalah pengalaman yang sangat berharga*;

menghargai *v*

1 တန်ဖိုးထားတယ်: *ကျွန်တော်မင်းရဲ့ အကူအညီကို အလွန်တန်ဖိုးထားတယ် aku sangat menghargai bantuanmu; para ahli menghargai tinggi benda antik itu*; **2** တန်ဖိုးထားသည်;

penghargaan *n*

1 တန်ဖိုးထားမှု:

သူမ ကလပ်စစ်တေးဂီတကို တန်ဖိုးထားမှုနည်းတယ် dia kurang memberikan penghargaan terhadap musik klasik; **2** ဂုဏ်ပြုသည်

hari *n* နေ့;

-- jadi နှစ်ပတ်လည်နေ့: *မင်္ဂလာနှစ်ပတ်လည်နေ့ hari jadi pernikahan*;

-- kerja ရုံးဖွင့်ရက်: *ဤအလုပ်ကို ရုံးဖွင့်ရက် ငါးရက်တွင် ပြီးစီးရမည် pekerjaan ini harus diselesaikan dalam waktu lima hari kerja*;

-- libur အားလပ်ရက်: *မနက်ဖြန် ကျွန်တော့်အားလပ်ရက်ဖြစ်တယ် besok adalah hari liburku*;

-- raya နွေကြီးရက်ကြီး : *ခရစ္စမတ်က ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များအတွက် နွေကြီးရက်ကြီးဖြစ်တယ် Natal adalah hari raya umat Kristen*;

-- ulang tahun မွေးနေ့: *မနေ့က ကျွန်တော့် မွေးနေ့ဖြစ်တယ် kemarin adalah hari ulang tahunku*;

harian *n* နေ့တိုင်းနေ့စဉ်; **seharian** *n* တနေကုန်: *ကျွန်တော်တနေကုန် အိမ်စာလုပ်တယ် saya seharian mengerjakan pekerjaan rumah*;

sehari-hari *n* နေ့စဉ်: *သူ ကွန်ပျူတာကို နေ့စဉ်အသုံးပြုရန်ဝယ်တယ် dia membeli komputer sederhana untuk keperluan sehari-hari*

harta *n* ရတနာ: *မိသားစုဆိုတယ်မှာ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ရတနာဖြစ်တယ် keluarga adalah harta yang tak ternilai*;

-- karun ရတနာသိုက်: *ထိုရွာတွင် ရတနာသိုက်ရှိတယ်ဟု ကောလဟာလများထွက်တယ် ada banyak rumor mengenai harta karun terpendam di desa itu*;

-- pusaka အမွေအနှစ်: *ထိုလည်ဆွဲက မိသားစု အမွေအနှစ်ဖြစ်တယ် kalung itu adalah harta pusaka keluarganya*

haru, terharu *a* နွေးထွေးသော: *သူတို့၏နွေးထွေးသောကြိုဆို ခြင်းကြောင့်သူမနှစ်သက်တယ် dia terharu oleh sambutan hangat mereka*

harum *a* မွေးကြိုင်တယ်:
မွေးကြိုင်သောပန်းများ bunga-bunga yang harum

harus *adv* ရမည်;
seharusnya *adv* ဖြစ်သင့်တာက

hasil *n* ရလာဒ်;
-- bumi *n* စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်: *လက်ဖက်ခြောက်က အင်ဒိုနီးရှားရဲ့ အကောင်းဆုံးစိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ဖြစ်တယ် teh adalah salah satu hasil bumi terbaik Indonesia*;
berhasil *v* အောင်မြင်သည်;
keberhasilan *n* အောင်မြင်မှု: *မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်ခြင်းက အောင်မြင်မှုရဲ့ သော့ချက်ဖြစ်တယ် kepercayaan diri adalah kunci keberhasilan*;
menghasilkan *v* **1** ထုတ်လုပ်တယ်: *လေရဟတ်စက်ကို လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရန်သုံးတယ် turbin angin itu digunakan untuk menghasilkan listrik*; **2** ထွက်ရှိတယ်: *ထိုခြံမြေမှ ကောင်းမွန်သော ကောက်ပဲသီးနှံများထွက်ရှိတယ် lahan itu menghasilkan tanaman yang bagus*; **3** ထွက်ရှိသည်၊ ထုတ်လုပ်;
penghasilan *n* ဝင်ငွေ: *သူရဲ့ဝင်ငွေမှာ စားဖို့အတွက်သာလုံလောက်တယ် penghasilannya hanya cukup untuk makan*

hasut, menghasut *v* လှုံ့ဆော်တယ်: *ရွာသားများကို ဆူပူသောင်းကျန်းရန် သူလှုံ့ဆော်တယ် dia menghasut warga untuk bertindak anarki*;
penghasut *n* လှုံ့ဆော်သူ: *သူ လှုံ့ဆော်သူဟု သတ်မှတ်ခံရတယ် dia dicap sebagai penghasut*

hati *n* **1** အသည်း : *ကြက်အသည်း hati* ayam; **2** အသဲ;
hati-hati *adv* သတိထားသည်;
perhatian *n* သတိထားသည်;
memperhatikan *v* သတိထားသည်

haus *a* ရေငတ်သည်

hawa, hawa nafsu ရမ္မက်: *သူ၏ရမ္မက်ကို သူမထိန်းချုပ်နိုင်ပါ ia tidak dapat menahan hawa nafsunya*

hayat *n* ဘဝ: *ဘဝတစ်သက်တာပညာရေး pendidikan sepajang hayat*;

menghayati *v* နားလည်တယ်; *ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပန်ကာဆီလာ ကို နားလည်၍ အသုံးပြုရမည် kita semua harus menghayati dan mengamalkan Pancasila*

hebat *a* ကြီးကျယ်သော: *ကြီးကျယ်သော အကြံဉာဏ် ide yang hebat*;

kehebatan *n* ကြီးကျယ်ခြင်း : *ထိုအားကစားသမားရဲ့ကြီးကျယ်ခြင်းကို သူအသိအမှတ်မပြုပါ dia tidak mengakui kehebatan pemain itu*

hektare *n* ဧက

hela, menghela napas အသက်ရှူတယ်: *အသက်ကို ဖြည်းဖြည်းရှူရန် ဆရာဝန်ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ် dokter menyuruh saya untuk menghela napas dalam-dalam*

helikopter *n* ရဟတ်ယာဉ်

hemat *a* ချွေတာသော: *သူတို့က ချွေတာသော ဈေးဝယ်သူများ ဖြစ်တယ် mereka pembeli yang hemat*;

menghemat *v* ချွေတာတယ်: *ကုမ္ပဏီအများစုက ဝန်ထမ်းသစ်များကို မခန့်အပ်ခြင်းဖြင့် ပိုက်ဆံချွေတာတယ် banyak perusahaan berusaha untuk menghemat dengan cara tidak merekrut staf baru*

hendak, berkehendak *v* ဆန္ဒရှိသော: *သူ ကျောင်းဆရာဖြစ်ရန် ဆန္ဒရှိတယ် ia berkehendak menjadi guru*;

kehendak *n* ဆန္ဒ: *အဲဒါ ဘုရား၏ ဆန္ဒပါ itu adalah kehendak Tuhan*

hening *a* ဆိတ်ငြိမ်: *ထိုအိမ် အလွန်ဆိတ်ငြိမ်တယ် rumah itu sangat hening*;

keheningan *n* ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း : *ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်အလုပ်တွင် အာရုံစူးစည်းနိုင်တယ် keheningan ini membuatku dapat berkonsentrasi bekerja*

henti, berhenti *v* **1** ပြီးဆုံးတယ်: *ရေဒီယိုအသံလွှင့်ခြင်း ည၁၂နာရီတွင် ပြီးဆုံးတယ် siaran radio itu berhenti pada pukul dua belas malam*; **2** နှုတ်ထွက်တယ်: *သူမ ဒါရိုက်တာအဖြစ်နှုတ်ထွက်တယ် dia berhenti sebagai direktur*; **3** ရပ်တန့်

heran *a* အံ့သြတယ်:
သူ့အမူအကျင့်များပြောင်းလဲသွားတယ့်အတွက် ကျွန်တော်အလွန်အံ့သြတယ် saya merasa heran mengapa tingkah lakunya begitu berubah;
mengherankan *v* အံ့သြစေတယ်: *ထိုသတင်းက ကျွန်တော့်ကို မအံ့သြစေပါ itu bukan berita yang mengherankan buatku*

hewan *n* သတ္တဝါ

hewan, binatang *n* တိရိဆန်

hias, berhias diri အလှပြင်တယ်:
သူမအလုပ်သို့မသွားခင်အလှပြင်တယ် dia berhias diri sebelum pergi bekerja;
hiasan *n* အလှဆင်ခြင်း :
နံရံအလှဆင်ခြင်း hiasan dinding;
menghiasi *v* အလှဆင်တယ်: *စာအုပ်များကို သူ့ရေဆေးဒီဇိုင်းများဖြင့် အလှဆင်တယ် desain cat airnya menghiasi berbagai buku*;
perhiasan *n* လက်ဝတ်ရတနာ:
လက်ဝတ်ရတနာသေတ္တာ kotak perhiasan

hibur, penghibur *n* ဖျော်ဖြေသူ: *သူကို နှစ်ဆယ့်တစ်ရာစုရဲ့အဆောင်မြင့်ဆုံးဖျော်ဖြေသူဟု လူများက သတ်မှတ်ကြတယ် beberapa orang menyebutnya penghibur terbesar abad kedua puluh satu*;
menghibur *v* ဖျော်ဖြေသည်

hidang, hidangan *n* ဟင်းလျာ:
သက်သက်လွတ်ဟင်းလျာ hidangan vegetarian;
menghidangkan *v* ဆက်သတယ်:
စာဖိုမှူး ဟင်းရည်ကို ဆက်သရန် အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ koki sudah siap untuk menghidangkan sup itu

hidung *n* **1** နာခေါင်း :
မတော်တဆမှုကြောင့် သူနာခေါင်းကို ခွဲစိတ်ရတယ် karena kecelakaan, hidungnya harus dioperasi;
2 *နာခေါင်း*;
-- belang မိန်းမရွှဲသူ: *သူ မိန်းမရွှဲသူအဖြစ်လူသိများတယ် dia dikenal sebagai seorang hidung belang*

hidup *v* **1** အသက်ရှင်တယ်:
လူအနည်းငယ်သာ တစ်ပတ်ကြာရေမရှိပဲ အသက်ရှင်နိုင်တယ်

hanya sedikit orang yang dapat hidup tanpa air selama lebih dari seminggu;
2 မီးပွင့်တယ်: *သူ့ဘေးက မီးကိုဖွင့်ပြီး အိပ်တယ် dia sudah tertidur, tetapi lampu di sampingnya masih saja hidup*; **3** အသက်ရှင်သည်;

kehidupan *n* ဘဝ

hijau *n* အစိမ်းရောင်;

kehijau-hijauan *a* အစိမ်းရောင်သန်း : *စိမ်းပြာရောင်မျက်လုံး mata biru kehijau-hijauan*;

menghijau *v* အစိမ်းရောင်သန်း : *သစ်ရွက်များအစိမ်းရောင်သန်းလာတယ် daun-daun itu mulai menghijau*

hilang *v* **1** ပျောက်ဆုံးတယ်: *ဆယ်နှစ်ကြာပျောက်ဆုံးခဲ့သော အမျိုးသမီးကို နောက်ဆုံးတွင် ပြန်တွေ့တယ် seorang perempuan yang hilang sepuluh tahun lalu akhirnya ditemukan*;
2 ပျောက်ကွယ်;

kehilangan
1 *n* ပျောက်ဆုံးခြင်း *ကလေးပျောက်သွားသောကြောင့် သူမ စိတ်ဓါတ်ကျတယ် kehilangan anaknya membuat wanita itu depresi*;
2 *v* ပျောက်တယ်: *ကျွန်တော့်ပိုက်ဆံအိတ် ပျောက်တယ် aku kehilangan dompetku*; **3** ဆုံးရှုံး ;

menghilang
v ပျောက်ဆုံးတယ်: *သူမ ခြေရာဖျောက် ပျောက်ဆုံးတယ် dia menghilang tanpa jejak*;

menghilangkan *v* ပယ်ရှားတယ်: *ဤ အစားအသောက်ပုံစံက ခန္ဓာကိုယ်ရှိ အဆိပ်များကို ပယ်ရှားရန် အကျိုးရှိတယ် diet ini bermanfaat untuk menghilangkan racun dari tubuh*;

menghilangkan; menghapuskan
v ဖျောက်ဖျက်

hina *a* စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသော: *သူရဲ့လုပ်ရပ်မှာ အလွန်စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းတယ် perbuatannya sangat hina*;

menghina *v* စော်ကားသည်

hindar, menghindar *v* ကာကွယ်သည်;

menghindari *v* ရှောင်ဖယ်သည်;
menghindar(i) *v* ရှောင်ကြဉ်တယ်: *မတော်တဆမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရန် လေယာဉ်မှူးက အရေးပေါ်လုပ်ဆောင်ချက်ကို ပြုလုပ်တယ် pilot harus mengambil tindakan darurat untuk menghindar dari kecelakaan*

hingga *p* တိုင်အောင်: *အင်္ဂလိပ်စာကိုထူးချွန်အဆင့်တိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ သင်ကြားနိုင်တယ် kami bisa mengajarkan bahasa Inggris hingga tingkat lanjut di sini*;
sehingga *p* အတွက်ကြောင့်;
terhingga *v* ကန့်သတ်ချက်ရှိသော: *ကန့်သတ်ချက်မရှိသော ကိန်းဂဏန်း bilangan tak terhingga*

hinggap *v* အိပ်တန်းတက်တယ်: *ငှက်တံခါးတွင် ခိုတစ်ကောင် အိပ်တန်းတက်တယ် seekor burung dara hinggap di gerbang itu*

hirup, menghirup *v* ရှူသွင်းတယ်: *လတ်ဆတ်သောလေကို ရှူသွင်းရန် ကျွန်တော်တို့ ကျေးလက်ဒေသသို့ အလည်အပတ်သွားတယ် kami berlibur ke pedesaan untuk menghirup udara segar*

hisap *v* ရှူသည်

hitam *n* အနက်ရောင်

hitung *v* ရေတွက်သည်;
memperhitungkan *v* တွက်ချက်သည်;
perhitungan *n* အတွက်အချက်

hobi *n* ဝါသနာ

hormat kami လေးစားစွာဖြင့်

hormat, menghormati *v* လေးစားသည်

hotel *n* ဟိုတယ်

hubung, berhubungan *v* ပတ်သက်;
hubungan *n* ဆက်နွယ်မှု;
menghubungkan *v* ဆက်နယ်သည်;
menghubungi *v* ဆက်သွယ်တယ်: *မနေ့ကတည်းက သူ့ကိုဆက်သွယ်၍မရပါ aku tidak dapat menghubunginya sejak kemarin*

hujan *n* မိုး;
kehujanan *v* မိုးမိသည်

hukum *n* ဥပဒေ;
hukuman; penghukuman *n* ပြစ်ဒဏ်

~ **gantung** ကြိုးမိန့်သေဒဏ်: *ကြိုးမိန့်သေဒဏ်ကို အချို့နိုင်ငံများတွင် အသုံးပြုတယ် hukuman gantung berlaku di beberapa negara*;

~ **mati** သေဒဏ်: *ထိုလူသတ်သမားကို သေဒဏ်ချမှတ်တယ် pembunuh itu dituntut hukuman mati*;

~ **penjara** ထောင်ဒဏ်: *ထောင်ဒဏ်တစ် သက်တစ်ကျန်း hukuman penjara seumur hidup*;

menghukum *v* **1** အပြစ်ပေးတယ်: *ရန်ဖြစ်သောကြောင့် ကလေးများကို ဆရာမက အပြစ်ပေးတယ် guru itu menghukum murid-muridnya karena berkelahi*; **2** အပြစ်ပေးသည်

huni, hunian *n* နေအိမ်: *သက်တောင့်သက်သာရှိ သာနေအိမ် hunian nyaman*;

menghuni *v* နေထိုင်တယ်: *ထိုအိမ်တွင် မကြာမီကမှ သူတို့နေထိုင်တယ် mereka belum lama menghuni rumah itu*;

penghuni *n* နေထိုင်သူ: *တိုက်ခန်းတွင်နေထိုင်သူ penghuni apartemen*

huruf *n* အက္ခရာ: *လက်တင်အက္ခရာ huruf Latin*;

-- **balok** စာလုံးအနက်;

-- **kapital** အက္ခရာအကြီး;

-- **kecil** အက္ခရာအသေး

hutan *n* တော;

-- **rimba** တော: *တောထဲတွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များရှိတယ် banyak hewan liar di hutan rimba*

ia, beliau *pron* သူ;
dia *pron* **1** သူ; **2** သူမ

ibu *n* အမေ၊ မိခင်;
-- **jari** လက်မ: *သူ့လက်မ ဒါကျရတယ် ibu jarinya terluka*;
-- **kota** မြို့တော်: *ဂျကာတာက အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရဲ့မြို့တော်ဖြစ်တယ် Jakarta adalah ibu kota Indonesia*

identitas *n* ကိုယ်ပိုင်အမှတ်လကျကာ

ijazah *n* ဘွဲ့လက်မှတ်: *ဘွဲ့လက်မှတ် ijazah sarjana*

ikal *a* လှိုင်းတွန်; *သူမရဲ့ဆံပင်မှာ လှိုင်းတွန့်ဆံပင်ဖြစ်တယ် rambutnya ikal*

ikan *n* ငါး
-- **air tawar** ရေချိုငါး: *ရေချိုငါးမွေးမြူရေး peternakan ikan air tawar*;
-- **asin** ငါးဆားနယ်: *နေ့လည်စာအတွက် ငါးဆားနယ်လိုချင်တယ် aku ingin ikan asin untuk makan siang*;
-- **laut** ပင်လယ်ငါး : *သူ ပင်လယ်ငါးနဲ့မတည့်ပါ dia alergi ikan laut*

ikat *n* အစည်း ;
-- **pinggang** ခါးပတ်: *မင်းခါးပတ်ကို တင်းလိုက်ပါ kencangkan ikat pinggangmu!*;
ikatan *n* ဆက်နွယ်ပတ်သက်မှု;
mengikat *v* ချည်နှောင်သည်;
terikat *v* ငြိသည်။: *သူ့မှာကုမ္ပဏီ၏စည်းမျဉ်းများနှင့် ငြိ ်နေသည်။ dia terikat oleh aturan perusahaannya*

iklan *n* ကြော်ငြာ

iklim *n* မိုးလေဝသ

ikut *v* လိုက်ပါသည်။: *ကျွန်တော် ခင်ဗျားနဲ့ လိုက်ရမလား။ bolehkah aku ikut denganmu?*;
-- **serta, keikutsertaan** *n* ပါဝင်သည်;
-- **serta** *v* ပါဝင်သည်;
mengikuti *v* ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်

ilmu *n* ပညာ:
ကျွန်တော် ငွေကြေးနှင့်ပတ်သတ်သောပညာကို နားမလည်ပါ aku tidak memiliki ilmu dalam keuangan

ilmuwan *n*
သိပ္ပံပညာရှင်: *ကျော်ကြားသော သိပ္ပံပညာရှင် တစ်ယောက်။*

ilmuwan terkenal

imbalan *n* ဆု: *သူဘယ်တော့မှ ဆုပေးဖို့ မတောင်းဆိုခဲ့ဘူး။ dia tidak pernah meminta imbalan*

imbang, berimbang *v* ညီမျှသည်: *အသင်းနှစ်သင်း၏ စွမ်းရည်မညီမျှသောကြောင့် ကစားပွဲသည် မကောင်းခဲ့ပါ။ pertandingan tidak berjalan lancar karena kedua kesebelasan itu tidak berimbang kekuatannya*;

seimbang *a* လှပသော

imigrasi *n* ရွှေ့ပြောင်း

impi, impian *n* အိပ်မက်: *ကျွန်တော် အိပ်မက်သည် ကမ္ဘာကျော် စစ်တုရင်ကစားသမားတစ်ယောက် ဖြစ်ရန်။ impiannya menjadi juara dunia catur*;

mengimpikan *v* အိပ်မက်မက်သည်: *ကျွန်တော်သုံးရက်လုံး အိပ်မက် တခုထဲကိုမက်သည်။ aku mengimpikan hal yang sama selama tiga hari ini*

inap, menginap *v* ညအိပ်တည်းခိုသည်: *ဂျာကာတာတွင် ဆွေမျိုး မရှိသောကြောင့် ကျွန်တော်သူငယ်ချင်း ကျွန်တော်အိမ်တွင်နေသည်။ karena tidak memiliki kerabat di Jakarta, temanku itu menginap di rumahku*;

penginapan *n* တည်းခိုခန်း၊ အိမ်: *စျေးချိုသော တည်းခိုရန်အိမ်တစ်လုံး။ penginapan murah*

incar, incaran *n* ပစ်မှတ်: *အဓိက ပစ်မှတ်။ incaran utama*

indah *a* လှပသော

informasi *n* သတင်းအချက်အလက်

ingat, ingatan *n* မှတ်ဉာဏ်;

memperingati; merayakan *v* အမှတ်တရပွဲကျင်းပသည်;

memperingatkan *v* အမှတ်ရစေသည်;

mengingat *v* **1** အမှတ်ရသည်; **2** သတိရသည်: *ငါတို့နိုင်ငံကောင်းဖို့ အမြဲစဉ်းစားနေရမည်။ kita harus selalu mengingat kepentingan nusa bangsa*;

mengingatkan *v* သတိရစေသည်;

peringatan *n* သတိပေးချက်

ingin, ingin tahu *n* သိချင်သော: *သူဘယ်မှာနေလဲ ဆိုတာကျွန်တော်သိချင်သည်။ aku ingin tahu di mana rumahnya*;

keingintahuan *n* သိလိုစိတ်: *ကလေးများက သိလိုစိတ်မြင့်မားသည်။ anak kecil memiliki tingkat keingintahuan yang tinggi*

keinginan *n* မျှော်လင့်ချက်

menginginkan *v* ဖြစ်ချင်သည်

ingkar, mengingkari *v* ငြင်းဆိုသည်: *သူကိုစွပ်စွဲခြင်းအားလုံးကို ငြင်းပယ်ခြင်းအားဖြင့် သူကိုယ်ကို ကြိုးစားကာကွယ်သည်။ ia berusaha membela diri dengan mengingkari tuduhan yang diberikan kepadanya*

ini *pron* ဒါ

injak, menginjak *v* တက်နင်းသည်: *ထိုလူကျွန်တော်ခြေထောက်ကို မတော်တဆတက်နင်းသည်။ orang itu tak sengaja menginjak kakiku*;

terinjak-injak *v* စော်ကားခံခဲ့ရသည်: *သူတို့ ဆက် ဆံပုံ က ကျွန်တော် ကိုစော်ကားသည်ဟု ခံစားရသည် aku merasa terinjak-injak atas perlakuan mereka*

Injil *n* သမ္မာကျမ်းစာ

intai, mengintai *v* ထောက်လှမ်းသည်: *ကျွန်တော်တို့ အိမ်ကို ထောက်လှမ်းနေသော လူကြီးတစ်ယောက်ကိုမြင်ခဲ့ သည်။ aku melihat seorang pria mengintai rumah kami*

inti, inti sari အနှစ်သာရ: *ဒီပုံပြင်ရဲ့ အနှစ်သာရက ဘာလဲ။ apa inti sari cerita itu?*

intim *a* ရင်းနှီးသော: *သူတို့ ကြည့်ရတာ အရမ်းရင်းနှီးတယ် mereka terlihat sangat intim*

intip, mengintip *v* ချောင်းကြည့်သည်

irama *n* တေးသွား

iri *a* မနာလိုသော: *သူတစ်ပါးအောင်မြင်မှုကို မနာလိုမဖြစ်နဲ့ ။ jangan iri dengan keberhasilan orang lain*

iring, mengiringi *v* လိုက်ပါပေးနှံရံသည်။: *သူသည် သူ့ သူဌေးသွားလေရာကိုလိုက်ပါသည်။ dia selalu mengiringi atasannya ke manapun*

iris, mengiris *v* လွှာသည်: *ကျွန်တော်အသားကို အရမ်းထူအောင်လွှာခဲ့သည်။ aku mengiris daging terlalu tebal*

irit *a* ချွေတာသော:
အရမ်းမချွေတာပါနဲ့။ jangan terlalu irit

isap, mengisap *v*
စုပ်သည်၊ ရှူသွင်းသည်:
သူဆေးလိပ်မီးခိုရှူပြီးသောအခါ ချောင်းဆိုးသွားခဲ့ သည်။ dia terbatuk setelah dia mengisap asap rokok

isi *n* ပါဝင်သော အကြောင်းအရာ:
ဒီစာအုပ်ရဲ့ အကြောင်းအရာများကို ကျွန်တော်နားမလည်ခဲ့ ပါ။ aku tidak memahami isi buku itu;
mengisi *v*
ပြန့်နှံ့ဝင်ရောက်သည်:
သူရောက်သည်နှင် အခန်းတွင်းမွှေးပျံ့သွားသည်။ saat dia tiba, bau harum dengan segera mengisi ruangan

istimewa *a* အထူး :
အထူးဖျော်ဖြေမှုတခု penampilan istimewa;
mengistimewakan *v*
အထူး : အခွင့်အရေး၊အထူး အခွင့်အရေးပေးသည်:
ကလေးတဦးတည်း ကို အထူး အခွင့်အရေး မပေးပါနဲ့ jangan mengistimewakan hanya satu orang anak

istirahat, beristirahat *v*
အနား ယူသည်:
သူမအိမ်တွင်အနားယူသင့်သည် dia perlu beristirahat di rumah;
peristirahatan *n*
အနားယူရာနေရာ:
ကျွန်တော်တို့သည် တိတ်စိတ်သော အနားယူရန်နေရာတခုကို ရှာနေတယ် kami mencari peristirahatan yang sunyi

istri *n* ဇနီး : *ခင်ဗျားဇနီးက အရမ်းချောပြီး ကြင်နာတယ် istrimu sangat cantik dan baik hati*

isyarat *n* သင်္ကေတ: *သင်္ကေတ စကား bahasa isyarat*

itu *pron* ထိုဟာ: *အဲဒီဂစ်တာ အရမ်းဈေးကြီးသည် gitar itu sangat mahal*

iya *p* ဟုတ်သည်:
ဒီအိတ်ကခင်ဗျားဟာလား ၊ ဟုတ်ပါတယ် "Apa tas ini milikmu?" "Iya"

izin *n* ခွင့်ပြုချက်: *အလုပ်ခွင့်ပြု ချက်တခု izin kerja*;
mengizinkan *v* ခွင့်ပြုသည်:
ရဲက ထိုနေရာကို ကားဝင်ခွင့်မပြုပါ polisi tidak mengizinkan mobil memasuki daerah itu

jabat, menjabat tangan
လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်:
သူကျွန်တော့်ကို တင်းကြပ်စွာလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တယ် dia menjabat tanganku erat-erat;
pejabat *n* အရာရှိ:
အရေးပါတဲ့အရာရှိ pejabat penting;
~ **negara** နိုင်ငံဝန်ထမ်းအရာရှိ

jadi, menjadi *v*
ဖြစ်သည်: *သူ ဒုသမ္မတ အဖြစ်ရွေးချယ်ခြင်းခံရတယ် ia diangkat menjadi wakil presiden*;
terjadi *v* ဖြစ်ပျက်သည်: *ဒါကအရမ်းမြန်မြန် ဖြစ်ပျက်သွားတယ် semua terjadi begitu cepat*

jadwal *n* အချိန်ဇယား :
ဒီအပတ်ကျွန်တော့ အချိန်ကျပ်နေပြီ jadwalku padat minggu ini;
-- acara အစီအစဉ်: *တီဗွီ အစီအစဉ် jadwal acara televisi*

jaga, menjaga
v စောင့်ရှောက်သည်:
ကျွန်တော်ညီမလေးကို ဒီအပတ်စောင့်ရှောက်ဂမည် aku harus menjaga adikku akhir pekan ini;
penjaga *n* အစောင့်:
သူတို့က ခွေးတကောင်ကိုသူတို့အိမ်ရဲ့ အစောင့်အဖြစ်မွေးတယ် mereka memelihara anjing sebagai penjaga rumah mereka

jagung *n* ပြောင်းဖူး :
ပြောင်းဖူး ပေါက်ပေါက် jagung berondong

jahat *a* ဆိုးသော/ မကောင်းဆိုးဝါး :
ထိုလူတွင်ဆိုးဝါးကြမ်းတမ်းသော ဒုနလုံးသားရှိပြီး အခြားသူများကိုစိတ်အနောက်ယှက်ဖြစ်စေသည် orang itu jahat hatinya, suka sekali menghina orang yang tidak mampu;
kejahatan *n* ပြစ်မှု၊ ရာဇဝတ်မှု:
ဒီအတောအတွင်းပြစ်မှုနှုန်း ပိုမြင့်တက်လာသည် angka kejahatan meningkat akhir-akhir ini;
penjahat *n* ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ၊ လူဆိုး : *ဒီနေရာမှာ လူဆိုးသူအများအပြားရှိသည် banyak penjahat di daerah itu*;

~ **perang** စစ်ရာဇဝတ်ကောင်: *စစ်ရာဇဝတ်ကောင်ကိုနိုင်ငံတကာတရားရုံးတွင် စစ်ဆေးမည် penjahat perang akan disidang di pengadilan internasional*

jahe *n* ဂျင်း : *ဂျင်းကိုဆေးအနေနှင့်သုံးနိုင်သည် jahe dapat digunakan sebagai obat*

jahit, menjahit *v* အပ်ချုပ်သည်: *သူ့ အဝတ်အစားကိုကိုယ်တိုင် ချုပ်သည် dia menjahit bajunya sendiri*

jajah, jajahan *n* နယ်ချဲ့သူကိုလိုနီ: *အရင်နယ်ချဲ့ bekas jajahan*;

menjajah *v* နယ်ချဲ့ သည်: *နယ်သာလန်သည်အင်ဒိုနီးရှားကို နယ်ချဲ့ ခဲ့ သည် Belanda pernah menjajah Indonesia*

jajak, jajak pendapat မဲပေးနေသည်: *စာနယ်ဇင်း မှ လူထုသဘောထားခံယူပွဲတခု ကိုလာမည့် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကျင်းပသည် media mengadakan jajak pendapat tentang pemilu mendatang*

jajan, jajanan *n* သွားရေစာ: *ကျွန်တော် ည တိုင်းသရေစာစားလေ့ရှိသည် aku biasa makan jajanan pada malam hari*;

~ **pasar** ရိုးရာမုန့်: *ညစျေးတွင်ရိုးရာမုန့်အများအပြား ရောင်းသည် di pasar malam banyak jajanan pasar dijual*

jajar, berjajar *v* တန်း၊ တန်းစီ: *ကာနေဗယ်ပွဲလည် လည်သည် လမ်းတလျောက်လူများစီတန်း နေသည် penduduk berdiri berjajar sepanjang jalan yang dilalui pawai*;

sejajar *n* **1** အပြိုင်: *မျဉ်းပြိုင်များ garis sejajar*;

2 တန်းတူ: *သူတို့၏ ရာထူးများမှာ အဆင့်ချင်းတူသည် kedudukan mereka sejajar*

jaksa *n* တရားလိုအကျိုးဆောင်: *တရားလိုအကျိုးဆောင်သည်တရား စီရင်ချိန်တိုင်းတွင် တင်းမာပုံပေါက်နေသည် jaksa itu selalu tampak tangguh saat sidang*;

kejaksaan *n* တရားစီရင်မှု

jakun *n* ဇလုပ်

jala *n* ပိုက်ကွန် *ငါးဖမ်းပိုက်ကွန် jala ikan*

jalan *n* လမ်းမ: *လူတယောက်လမ်းမဘေးတွင်ရပ်နေသည်*

seorang pria berdiri di pinggir jalan;

-- bebas hambatan အလွတ်လမ်းကြော: *အလွတ်လမ်းကြောတွင် သတိထားမောင်းပါ berhati-hatilah berkendaraan di jalan bebas hambatan*;

-- belakang မသမာသောနည်းဖြင့်

-- buntu နောက်ဆုံးချိန်: *ကျွန်တော် တို့ နောက်ဆုံးချိန်ကျမှလှည့် ပြန်ရမည်။ ကျွန်တော်တို့ နောက်ဆုံးချိန်ထိလက်မလျော့ပါ kami harus berbalik arah karena menemui jalan buntu; kami tidak akan menyerah meski menghadapi jalan buntu*;

-- keluar ထွက်ပေါက်: *ဒီဂက်ပါထွက်ပေါက်ကို ရှာမတွေ့ ခဲ့ပါ aku tidak bisa menemukan jalan keluar dari labirin ini*;

-- layang မိုးပျံလမ်းတံတား : *ကျွန်တော့် ကား သည် တံတားပေါ်တွင် ရုတ်တရက် ရပ်သွားသည် mobilku mendadak berhenti di jalan layang*;

-- pikiran စိတ်အတွေး : *သူ့ စိတ် ကို ကျွန်တော်နားမလည်ပါ aku tidak memahami jalan pikirannya*;

-- pintas ဖြတ် လမ်း : *ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းကို ဖြတ်လမ်းမှသွားသည် kami mengambil jalan pintas menuju sekolah*;

-- raya အမြန်လမ်း : *အမြန်လမ်း တွင် မတော်တဆမှု တခုဖြစ်သည် ada kecelakaan terjadi di jalan raya*;

-- tol အဝေးပြေးလမ်းမကြီး : *သူကားကို အဝေးပြေးလမ်းမ လျင်မြန်စွာမောင်းခဲ့ သည်။ dia mengemudikan mobil dengan kencang di jalan tol*;

berjalan *v* လမ်းလျှောက်သည်: *သူမနှစ်နာရီကြာလမ်းလျှောက်သည် dia berjalan kaki selama dua jam*;

jalanan *n* လမ်း၊ လမ်းဘေး : *လမ်းဘေးကလေး anak jalanan*;

menjalani *v* ဖြတ်သန်းရသည်: *သူတို့ စမ်းသပ်ကာလကို ဖြတ်သန်းခဲ့ ရသည်*

mereka telah menjalani masa percobaan;

menjalankan *v* လုပ်ဆောင်သည်: *အလုပ်သမားတိုင်း သူတို့ ၏ တာဝန်ကိုလုပ်ဆောင်ရမည် tiap karyawan harus menjalankan tugas masing-masing*;

perjalanan *n* ခရီး : *သူဂျာကာတာ အသွားခရီးမှာ မတော်တဆမှု ဖြစ်ခဲ့သည် ia mendapat kecelakaan dalam perjalanan ke Jakarta*;

sejalan *n* စိတ်တူကိုယ်တူ: *သူတို့သည် အမြဲတမ်း စိတ်တူကိုယ်တူရှိကြသည်။ pemikiran mereka selalu sejalan*

jalur *n* လမ်းကြောင်း : *အမြန်လမ်းကြောင်း ။ jalur cepat*

jam *n* နာရီ;

-- dinding တိုင်ကပ်နာရီ: *ဒီတိုင်ကပ် နာရီ မသွားတော့ပါ။ jam dinding itu mati*;

-- tangan လက်ပတ်နာရီ: *ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်မိဘထံမှ နာရီအသစ်တစ်လုံးရခဲ့သည်။ aku memperoleh jam baru dari orang tua*

[1]**jamak** *n* အများကိန်း : *အများကိန်း စကားလုံး။ kata jamak*

[2]**jamak** *a* ပုံမှန်: *ဒါပုံမှန်ပါပဲ itu adalah hal yang jamak*

jambak, menjambak *v* စောင့်ဆွဲသည်: *သူမ ကျွန်တော်ဆံပင်ကို ဆွဲနှတ်ခဲသည်။ dia menjambak rambutku*

jambang, jambangan *n* ပန်းအိုး ပန်းအိုး။ *jambangan bunga*

jamin *v* အာမခံ ပေးသည်: *သူယုံကြည်ရကြောင်းကျွန်တော်အာမခံပါတယ် aku jamin dia dapat dipercaya*;

jaminan *n* အာမခံလက်မှတ်: *သူမ အိမ်ကို ချေးငွေအတွက် အာမခံထားသည်။ dia menggunakan rumahnya sebagai jaminan untuk pinjaman*

menjamin *v* လုံခြုံမှု ပေးသည်: *ပြည်သူ အသက်အိုးအိမ် လုံခြုံဖို အစိုးရတွင်တာဝန်ရှိသည်။ pemerintah berkewajiban menjamin keselamatan jiwa dan harta benda warga negara*

[1]**jamu** *n* ဆေးဖက်ဝင်သစ်မြစ်၊ သစ်ဥ၊ တိုင်းရင်းဆေး : *သူမတိုင်းရင်းဆေး သောက်ရတာ ကြိုက်သည်*

dia senang minum jamu

[2]jamu, jamuan teh
လက်ဖက်ရည်ပွဲ:
ကျွန်တော်တို့ ဒီတနင်္ဂနွေ တွင်လက်ဖက်ရည်ပွဲတော်ကျင်းပမည်။ kami mengadakan jamuan teh hari Minggu ini;

menjamu *v* ဧည့်ခံသည်:
ကျွန်တော်တို့ မလေးရှားနိုင်ငံမှဧည့်သည်များကို ဖျော်ဖြေဖန်သည်။ kami akan menjamu para tamu dari Malaysia

jamur *n* မို

janda *n* မုဆိုးမ / တစ်ခုလတ်:
ထိုအမျိုးသမီးသည် မုဆိုးမဖြစ်သည်။ wanita itu seorang janda

jangan *adv* မလုပ်သင့် ပါ: *မလိမ်နဲ့။ jangan bohong*

janggal *a* ထူးဆန်းသော: *ထိုကိစ္စက ဖြောဖို့ ထူးဆန်းသည် itu adalah hal yangg janggal untuk diucapkan*

janggut *n* မုတ်ဆိတ်မွေး :
သူသည်သူ့ မုတ်ဆိတ်မွေးကို ရိတ်သည် dia memangkas janggutnya

jangka, berjangka *v*
အချိန်ကာလ: *နှစ်ရှည် သဘောတူညီမှု perjanjian berjangka panjang*

jangkar *n* ကျောက်ဆူး :
သဘော်ကျောက်ဆူး jangkar kapal

jangkau, menjangkau
v ရောက်ရှိရန်: *နောက် ဆုံးတွင် သူမလက်လှမ်းမှီ သလောက် စာအုပ်ကိုစားပွဲ အလယ်သို့ တင်ခဲ့သည် dengan susah payah akhirnya dia dapat menjangkau buku yang terletak di tengah meja itu*;

terjangkau *v* အလှမ်းမီ:
ဈိမ်ခံအိမ် ဈေးနှုန်းသည် သာမန်ပန်ထမ်းများအတွက် အလှမ်းမမီပါ harga rumah mewah belum terjangkau oleh pegawai biasa

jangkit, berjangkit *v*
ကူးစက်တက်သော:
ကူးစက်တတ်သော ရောဂါတမျိုး penyakit berjangkit;

menjangkiti *v* ရောဂါ ကူးစက်သည်: *ရေယုံရောဂါသည် ကလေးများကို ကူးစက်နိုင်သည် herpes dapat juga menjangkiti anak-anak*;

terjangkiti *v*
ရောဂါ ကူးစက်ခဲ့သည်:
ကလေးအများစုအားတုတ် ကွေးရောဂါပိုး ကူးစက်ခဲ့ သည်

banyak bayi terjangkiti virus flu

jangkung *a* ရှည်သည်:
ထိုကောင်လေးအရပ်အရမ်းရှည်သည် anak laki-laki itu sangat tinggi

janji, berjanji *v* ကတိပေးသည်: *သူ့အကိုအကြွေးကိုလကုန်တွင်အကုန်ပေးရန် သူကတိပေးသည် ia berjanji hendak melunasi utang adiknya pada akhir bulan ini*;

perjanjian *n* သဘောတူညီမှု: *နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီမှုစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသည် kedua negara menandatangani perjanjian*

jantung *n* နှလုံး : *နှလုံးခုန်ရပ်ခြင်း gagal jantung*

jarah, menjarah *v* လုယူသည်: *ဓါးပြများက ကျောက်မျက်ရတနာဆိုင်ကို ဝင်လုသည် perampok menjarah toko perhiasan itu*;

penjarahan *n* လုယက်ခြင်း : *ည လယ်က လုယက်မှု ဖြစ် ပွားခဲ့သည် penjarahan itu berlangsung saat tengah malam*

jarak, berjarak *v* အဝေးမှာ: *ပရိတ်သတ်များ ဇာတ်စင်နှင့်အနည်းဆုံး မီတာဂက်အကွာဝေး တွင်ရှိသင့်သည် penonton sekurang-kurangnya harus berjarak setengah meter dari panggung*

jarang *a* ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ: *ကျွန်တော်သူနဲ့ ဘွဲ့ရပြီးကတည်းက ပြန်တွေ့ ခဲ့ သည် aku jarang bertemu dengannya sejak kelulusan*

jari *n* လက်ချောင်း : *သူမမှာသေးငယ်သောလက်ချောင်းလေးများရှိသည် dia memiliki jari-jari yang sangat mungil*;

-- kelingking လက်သန်း ;

-- manis လက်သူဇြွယ်;

--telunjuk လက်ညှိုး ;

-- tengah လက်ခလယ်

jaring *n* ပင့်ကူအိမ်: *ပင့်ကူအိမ်များ jaring laba-laba*;

jaringan *n* ကွန်ယက်: *ကွန်ပျူတာ ကွန်ယက် jaringan komputer*

jarum, jarum jahit အပ်

jas *n* ကုတ်အင်္ကျီ: *သူ့ ကုတ်အင်္ကျီရုံးတွင် ကျန်ခဲ့သည် dia meninggalkan jasnya di kantor*;

-- hujan မိုးကာအင်္ကျီ

jasa, berjasa *v*
တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်:
*သူသည်သူ့ နိုင်ငံ
အတွက်အကောင်းဆုံးတာဝန်
ထမ်းဆောင်သည် dia berjasa
besar terhadap negaranya*

jasad *n* ခွန်အာကိုယ်၊ အလောင်း :
*အဖွားက အလောင်းကို သူမ
အိမ်နားတွင်တွေ့ခဲ့ သည်
seorang nenek menemukan
jasad di dekat rumahnya*

jatah *n* ခွဲတမ်း၊ ဝေစု:
*ဟောပြောပွဲတက်ရောက်သ
„ အရေအတွက် ခွဲတမ်း
ကိုကန့် သတ်ထားသည် jatah
peserta seminar itu
terbatas*

[1]**jati** *n* ကျွန်းသစ်: *ကျွန်းသစ် kayu
jati*

[2]**jati, jati diri**
ကိုယ်ပိုင်အမှတ်လက္ခဏာ: *သူမ၏
ကိုယ်ပိုင်အမှတ်လက္ခဏာများ
မရှင်းလင်းပါ jati diri wanita
itu tidak jelas*

jatuh *v* ကျရောက်သည်;
-- bangun အတက်အကျ:
*ဘဝအတက်အကျ jatuh
bangun kehidupan*;
-- cinta ချစ်သွားသည်:
*မြင်မြင်ချင်းချစ်သည် aku jatuh
cinta pada pandangan
pertama*;
-- tempo ကျရောက်။
အချိန်ကာလကျရောက်:
*အငြွေးပေးရမည့် နောက်ဆုံးအ
ချိန်ကာလ jatuh tempo
pembayaran utang*;
berjatuhan *v* ကြွေသည်:
*သဂက်သီးများလေပြင်းကြောင့်
ကြွေသည် buah mangga itu
berjatuhan karena angin
kencang*;
menjatuhkan *v* ပစ်ချသည်;
terjatuh *v* **1** ကျသည်:
*ထိုကလေးမြစ်ထဲ သို့ ကျ ခဲ့ သည်
anak itu terjatuh ke dalam
sungai*; **2** ပြုတ်ကျသည်

jauh *a* **1** ဝေးသော: *ကောင်လေး
သည်သူ့ အကိုထက်
ထွားကြိုင်းသည်ဟု anak itu jauh
lebih besar daripada
kakaknya*; **2** အဝေး;
berjauhan *v* တယောက်နှင့်
တယောက် ဝေးကွာ သည်:
*သူ တို့ အိမ်တလုံးနှင့်
တလုံးဝေးကွာသည် rumah
mereka berjauhan*;
menjauhi *v*
ရှောင်ကျဉ်သည်: *ဘုဂ်းတားမြစ်
ထားသည်များကိုရှောင်ကျဉ်ဂုမည်
kita wajib menjauhi semua
yang dilarang Tuhan*;

menjauhkan
v ပေးကွာစေသည်: *သူမ ဓါ့မရှိ ၊သားမှကြောင် သူတို့ ဆက်ဆံရေးပေးကွာ သွားသည် ketidakjujurannya telah menjauhkan hubungan mereka*

jawab, jawaban *n* အဖြေ;
menjawab *v* ဖြေသည်

jawat, sejawat *n*
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်:
ကျွန်တော်သူ့ တေသန လုပ်စဉ်အချိန်တွင်သူကကျွန်တော်၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်၏ dia sejawatku sewaktu aku bekerja sebagai peneliti

jaya *a*
ခန်းနားကြီးကျယ်သော။ အောင်မြင်သော: *အောင်မြင် သောနိုင်ငံ bangsa yang jaya*

jebak, jebakan *n* ထောင်ချောက်:
ကြွက်ထောင်ချောက် jebakan tikus;
menjebak *v* ထောင်ဖမ်းသည်: *သူတို့ က သူခိုးကိုထောင်ဖမ်း ဂုန် အစီအစဉ်လုပ်ခဲ့ သည် mereka membuat rencana untuk menjebak pencuri*;
terjebak *v* ပိတ်မိနေသည်: *သူ့ ကား မီးပွိုင့် တွင် ပိတ်မိနေသည် mobilnya terjebak kemacetan*

jeblos, menjebloskan *v*
ပစ်သည်: *ဂဲ့ သည် အကျင့်ပျက်သူတဦးကို ထောင်ထဲ သို့ ထည့် သည် polisi menjebloskan seorang koruptor ke dalam penjara*

jebol *a* ပေါက်သည်: *နံဂုံ သည် ပျက်စီးနေ သည်။ ထို ကုမ္ပဏီ လုံခြုံရေး စနစ် ပျက်စီးခဲ့သည် dinding itu jebol; sistem keamanan perusahaan itu jebol*;
jebolan *n*
ကျောင်းသားဟောင်း :
သူသည် တက္ကသိုလ် ၏ကျောင်းသားဟောင်း တဦးဖြစ်သည် dia jebolan perguruan tinggi itu;
menjebol *v* ဖြိုချသည်: *သူတို့ ဂုန် သူ့ အကာအကွယ်ကို ဖျက်စီး ဂုန် ပြင်ဆင်နေသည် mereka berhasil menjebol pertahanan lawan*;
~ **gawang** ဝိုးရရှိရန်:
ပထမပိုင်းပြီး ချိန်ထိ သူတို့ တဖက်အသင်းကိုဂိုးမသွင်းနိုင်သေးပါ mereka belum menjebol gawang lawan pada babak pertama

jejak *n* **1** ခြေရာ: *မြေ ကြီး ပေါ် တွင်ခြေ ဂုများ ရှိ သည် ada jejak kaki di tanah*;

2 ခြေရာ လက်ရာ:
သူ သည် သူ ဖ၊ ဂုဇဝတ် မှု အထောက်အထားခြေရာကိုဖျောက်ဖျက်ဂုန် ကြိုးစားနေသည် ia berusaha menghilangkan rekam jejak kejahatannya

jejaka *n* လူပျို: *ထို အခန်းတွင် လူပျို ငါးယောက်ရှိသည် ada lima jejaka dalam ruangan itu*

jejer, berjejer *v* စီတန်းသည်:
ထင်းရှူး ပင် များ သည် လမ်းဘေးတွင် အတန်းလိုက် ရှိသည် pohon cemara berjejer sepanjang tepi jalan raya

jelajah, menjelajah
v လေ့လာစူးစမ်းသည်:
ကျွန်တော် ဆူမားတဂား ကျွန်းကို သူငယ်ချင်းနှင့် စူးစမ်းဂာဖွေသည် aku menjelajah Pulau Sumatra bersama teman-temanku;

menjelajahi
v လေ့လာစူးစမ်းသည်:
သူ တို ပါပူးဂါး ကို ခြောက်လကြာလေ့ လာ သည် mereka sudah menjelajahi Papua selama enam bulan;

penjelajah *n* ခရီးသွား :
အချိန်နှင့် ခဂီးသွား သူ penjelajah waktu;

penjelajahan
n လေ့လာစူးစမ်းခြင်း :
သဘာဂကိုစူးစမ်းဂာဖွေခြင်း penjelajahan alam

jelang, menjelang *v* နီးကပ်ခြင်း ။
မြင့်တက်သည်: *နှစ်ကုန် ပိုင်တွင်ဈေးနှုန်းများပိုမိုမြင့် တက်လာသည် harga naik menjelang akhir tahun*

jelas *a* ရှင်းသည်;

menjelaskan *v* ရှင်းပြသည်;

memperjelas *v* ဂွင်းပြသည်:
ကျွန် တော် ဒီအခြေနေ အားသူတို့ ကို ဂွင်းပြသည် aku harus memperjelas situasi itu pada mereka;

penjelasan *n* ရှင်းလင်းချက်

jelek *a* ဆိုးသော;

kejelekan *n*
အကျည်းတန်ခြင်း :
လူတဦး၏အကျီး တန်သောနလုံးသားသည်တနေ့ တွင်ပေါ်လွင်လာသည် kejelekan hati seseorang suatu saat akan terungkap;

menjelekkan *v*
အပုပ်ချသည်:
တခြားသူများကိုအပုဒ် မချ နှင့် jangan menjelekkan orang lain

jeli *a* ဂရုတစိုက်ရှိ: *သူသည် ဂရုတစိုက်ရှိ သည် dia sangat jeli*;
kejelian *n*
ဂရုပြု ခြင်း : *ဂရုပြု ခြင်း သည် အလုပ်တခုတွင်အမှန်တကယ်လို အပ်သည် kejelian sangat dibutuhkan dalam pekerjaan ini*

jelma, jelmaan *n* စံ နမူနာ: *ကလေးသည်ဘုကားရှင် ဖ်ိစံ နမူနာ ဟုသူတို့ ယုံ ကြာည်သည် mereka percaya anak itu adalah jelmaan dewa*;
menjelma *v* ပုံ စံပြောင်းသည်: *သူ သည်တစုံတယောက်အသွင်ပုံ စံဆောင်သည် dia seolah menjelma menjadi orang yang berbeda*;
penjelmaan *n*
စံ နမူနာ: *သူသည်စံ နမူနာယူထိုက်သော အောင်မြင် သည့် နိုင်ငံရေးသမား တယောက်ဖြစ်သည် dia adalah penjelmaan seorang politikus sukses*

jembatan *n* တံတား
-- **gantung** ဆိုင်းငံထားသော တံတား

jempol *n* လက်မ

jemput, jemputan *n* အကြို;
menjemput *v* **1** ကြို သည်: *ကျွန်တော် တစ်နာရီမှာ ကျွန်တော်သမီးကို သွားကြိုရမည်။ aku harus menjemput anak perempuanku pukul satu siang*; **2** ကြိုဆိုသည်

jemu *a* ပျင်းစရာကောင်းသည်: *သူ့ မိန့် ခွန်ကိုနားထောင်နေရတာ ကျွန်တော်ပျင်းသည် aku jemu mendengar pidatonya*;
menjemukan *v*
ပျင်းစရာကောင်းခြင်း : *ဒီရုပ်ရှင်သည် အလွန်ပျင်းစရာကောင်းသည်။ film itu sangat menjemukan*

jemur, berjemur *v* နေလှမ်းသည်

jenak, sejenak *n* တစ်ခဏ: *ကျွန်တော် တို့ ခဏနားရအောင်။ mari kita istirahat sejenak*

jenaka *a*
ရယ်ရွှင်ဖွယ်ဖြစ်သော: *ကျွန်တော် သည်ရယ်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ဂလူကို ကြိုက်သည် aku menyukai pria yang jenaka*

jenazah *n*
လူသေအလောင်း : *ကျွန်တော်တို့ အမေ၏ရုပ်အလောင်းကို လေယာဉ်ဖြင့်သယ်လာတာကို စောင့်နေသသည် kami menanti kedatangan pesawat yang membawa jenazah ibu kami*

jendela *n* ပြူတင်းပေါက်:
ကွန်တော် ပြူးတင်းပေါက် ပိတ်ခဲ့ တာသေချာပါသည် aku yakin telah menutup jendela;
berjendela *v* ပြူတင်းပေါက် ရှိရန်: *ထိုအခန်းတွင်ပြတင်းပေါက် မရှိပါ kamar itu tidak berjendela*

jenggot *n* မုတ်ဆိတ်မွေး :
သူ့ မုတ်ဆိတ်မွေးသည် ပို၍ည်လာသည် jenggotnya makin panjang;
berjenggot *v* မုတ်ဆိတ် ရှိသော: *ထိုမုတ်ဆိတ်မွေး နဲ့ သူသည်မည်သူနည်း siapa pria berjenggot itu?*

jengkel *a* စိတ်ရှုပ်သည်;
menjengkelkan *v* စိတ်ရှုပ်စရာကောင်းသော

jenis *n* အမျိုးအစား;
-- kelamin လိင်: *မင်းရဲ့ ကလေးဟာယောကျ်ားလား မိန်းကလေးလား apa jenis kelamin bayi kalian?*;
berjenis-jenis *v* အမျိုးအစား;
sejenis *n* **1** ဆင်တူသော: *မင်းရဲ့ ခံစားချက်ဟာ အချစ်နဲ့ ဆင်တူတာမဖြစ်နိုင်ဘူး mungkin saja perasaanmu itu sejenis cinta*;
2 အမျိုးအစား : *ဤတိရိစ္ဆာန်သည် ကုန်းနေရေနေသတ္တဝါ ဖြစ်သည် hewan ini adalah sejenis reptil*

jenjang *n* အတန်းစား :
ထိုသင်တန်းတွင် အဆင့်အမျိုးမျိုးရှိသည် ada berbagai jenjang dalam kursus itu;
-- pendidikan ပညာရေးအဆင့်တန်း'
berjenjang *v* အဆင့် :
အလုပ်အဆင့် တစ်ခု karier berjenjang

jenuh *a* ပြည့်သိပ် နေသည်:
ကျွန်တော် သည်ကုမ္ပဏီမှာ လုပ်ရတာမွန်းကြပ်သည် aku jenuh bekerja di perusahaan itu

jepit, jepit rambut ဆံညှပ်:
ကျွန်တော်ညီမကလစ်ပန်ရတာကြ ိုက်သည် saudara perempuan saya senang mengenakan jepit rambut;
menjepit *v* ညှပ်သည်:
သူမရဲ့ ဆံပင်ကို ဆံညှပ်ဖြင့် ညှပ်ထားသည် dia menjepit rambutnya dengan jepit rambut;
penjepit *n* ချိတ်:
စားပွဲပေါ်ရှိကိတ်ကိုသူတို့ ညှပ်ဖြင့်ယူသည်

mereka mengambil kue di meja dengan menggunakan penjepit

jerami *n* ကောက်ရိုး :
ထိုတဲကို ကောက်ရိုးနှင့် ဆောက်သည် gubuk itu terbuat dari jerami

jerat *n* ထောင်ချောက်: *တရိစ္ဆာန် ထောင်ခြောက် jerat binatang;*
menjerat *v* ထောင်ချောက်ဆင်သည်: *ဂါးထောင်ချောက်ဖြင့် လယ်သမားများကြွက်ဖန်းသည် petani menjerat tikus dengan perangkap bambu;*
terjerat *v* ပိတ်မိနေသည်: *ထိုသမင်ခြံ့ တွင်ငြိနေသည် rusa itu terjerat di semak-semak*

jerawat *n* ဂက်ခြံ: *မျက်နှာတွင် ဂက်ခြံများပြည့်နေသည် wajahnya penuh dengan jerawat*

jernih *a* ရှင်းလင်းသော: *ထိုရုပ်မြင်သံကြားမျက်နှာပြင်ကြာည်လင်သည် televisi itu jernih layarnya*

jeruji *n* ဘား : *ဘား jeruji besi*

jeruk *n* လိမ္မော်သီး : *လိမ္မော်သီးတွင် ဗီတာမင်စီ ပါဝင်သည် jeruk mengandung vitamin C;*
-- nipis သံပုရာသီး : *သံပုရာသီးသည်ညကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းသည် air jeruk nipis baik untuk kesehatan*

jerit, jeritan *n* အော်ဟစ်သည်;
menjerit *v* အော်ဟစ်သည်

jerumus, menjerumuskan *v* သိက္ခာကျခြင်း : *သူငယ်ချင်းကိုမူးရစ် ဆေးဆွဲသူဖြစ်ရန်ချောက်တွန်းသည် dia telah menjerumuskan temannya untuk menjadi pengguna narkoba*

jewer, menjewer *v* ဆူပူသည်: *သူအမေသည် ဆိုးသွမ်းသောကလေးကိုနားပူအောင်ဆူသည် ibu menjewer kuping anaknya yang nakal*

jidat *n* နဖူး : *သူ့နဖူးကို တံခါးဘောင်ဖြင့် တိုက်မိ၍ ယောင်သွားသည် dahinya bengkak setelah terbentur pintu kayu itu*

jijik *a* ရွံစရာကောင်းခြင်း : *သူ့အကျင့် ကို ရွံ သည် saya jijik dengan perilakunya;*
menjijikkan *v* ရွံစရာကောင်းသည်: *ရွံ စရာအမူအကျင့် perilakunya menjijikkan*

jika *p* အကယ်

jikalau *p* လျှင်: *မိုးမရွာ ရင် မင်းအိမ်ကို လာမည် jikalau hujan tidak turun, saya akan datang ke rumah Anda*

jilat, menjilat *v* လျက်: *ထိုကလေးသည်လက်ပေါ်ကျသော ရေခဲမုန့် ကို လျက်သည် anak itu menjilat es krim yang menetes di tangannya*;

penjilat *n* ငဖား : *အဖားသန်သူနှင့်အပေါင်းသင်းမလုပ်ပါနှင့် jangan berteman dengan seorang penjilat*

jilid *n* အတွဲ: *ပထမကြိမ်ထုတ်ဝေသောထိုစာအုပ်သည်ဖတ်၍အလွန်ကောင်းသည် jilid pertama buku ini sangat menyenangkan untuk dibaca*

jinak *a* အိမ်
မှု ကိစ္စများစိတ်ပါဝင်စားသည်: *အိမ်မွေးခွေး anjing jinak*;

menjinakkan *v* အိမ်
မှု ကိစ္စများစိတ်ပါဝင်စားသည်: *သူသည်ထိုတောရိုင်းတိရိစ္ဆာန်ကို ယဉ်အောင်လုပ်နိုင်သည် dia berhasil menjinakkan binatang buas itu*;

jiplak, menjiplak *v*
ပုံတူကူးသည်: *ပုံတူကူးသည် kita tidak diperbolehkan menjiplak tulisan orang lain*;

penjiplak *n* မိတ္တူ
စက်: *နောက်ဆုံးတွင်ထိုမှုပိုင်ကူးသူကို ရုံးတော်တွင်တရားဆွဲသည် penjiplak itu akhirnya dituntut ke pengadilan*

jitu *a* တိကျသည်:
လက်ဖြောင့်ပစ်ချက် tembakan jitu

jiwa *n* စိတ်;

-- raga စိတ် နှင့် ကိုယ်: *ကျွန်တော်မင်းကိုစိတ်ရောကိုယ်ပါချစ်သည် aku mencintai kamu jiwa raga*;

menjiwai *v*
စိတ်တက်ကြွမှု ကိုဖြစ်စေသည်: *ထိုအဆိုတော်သီချင်းကိုပိုင်နိုင်စွာဆိုသည် penyanyi itu sangat menjiwai lagu yang dibawakannya*

jodoh *n* အိမ်ထောင် သည်: *ထိုကောင်လေးသည်အိမ်ထောင်ဖက်ကိုတွေ့သည် lelaki itu sudah menemukan jodohnya*;

berjodoh *v* စုံတွဲ: *ဖူးစာကံပါလျှင်မင်းနဲ့ လက်ထပ်ချင်သည် seandainya berjodoh, saya ingin menjadikannya menjadi istriku*;

menjodohkan
v ပေါင်းစပ်ရန်: *ထိုမိန်းကလေးကို အသက်ပိုကြီးသောယေကျ်ားနှင့် ပေးစားသည် mereka menjodohkan wanita itu dengan lelaki yang lebih tua*

joget, berjoget *v* ကရန်: *ထို ကုမ္မဏီသည်အလုပ်မစခင်ပန်ထ မ်းများကို ငါးမိနစ်လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ခိုင်းသည် perusahaan itu meminta setiap karyawannya berjoget selama lima menit sebelum memulai pekerjaan*

joli, sejoli *n* စုံတွဲ: *သူတို့ သည်လိုက်ဖက်ညီသောစုံတွဲ ဖြစ်သည် mereka adalah sepasang sejoli yang serasi*

jomlo *n* လူလွတ်: *ထိုကောင်လေးရည်းစားမရှိတာ ကြာခဲ့ ပြီ lelaki itu sudah lama menjadi jomlo*

jompo *a* အိုသော: *ထိုကလေးသည်အဖွားအိုကိုလမ်းကူးရန်ကူညီသည် anak itu membantu wanita jompo itu menyeberang jalan*

jongkok *v* ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သည်: *ထိုစစ်သားများသည်ဘုရင်ရှေ့ တွင် အလေးပြု သည် para prajurit itu jongkok di depan rajanya*;
berjongkok *v* ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သည်: *အဲဒီစစ်သားများကဘုရင်ကိုဦးချတယ် para prajurit itu berjongkok menyembah rajanya*

jorok *a* ညစ်ပေသော: *မိန်းမသားထုသည်ညစ်ပါတ်သော ယောကျ်ားလေးများအားယေဘုယျအားဖြင့်မကြိုက်ပါ kaum wanita umumnya tidak menyukai lelaki jorok*

jual *v* ရောင်းသည်;
-- beli *v* ကုန်သွယ်သည်: *ရှားပါးတိရိ စ ဆာန် ရောင်းဝယ်မှု ကိုအစိုးရကတား မြစ်သည် pemerintah melarang jual beli barang binatang langka*;
berjualan *v* ရောင်းရန်: *ကျောင်းရှေ့ တွင်ထိုလူသည်ကလေးကစားစရာ အရုပ်များရောင်းသည် pria itu berjualan mainan anak-anak di depan sekolah*;
menjual *v* ရောင်းချသည်;
penjual *n* ရောင်းသူ: *ဈေးသည်ရောင်းသူဝယ်သူ တွေ့ ဆုံရာနေရာ ဖြစ်သည်*

pasar merupakan tempat bertemunya penjual dan pembeli;

penjualan *n* ရောင်းချသည်: *နှစ်ဆုံးတွင်ကုန်ပစ္စည်းရောင်းဖယ်မှု ကို အစိုးရကတားမြစ်ထားသည် penjualan produk pada akhir tahun biasanya meningkat*;

terjual *v* ရောင်းခဲ့သည်: *နောက်ဆုံးတွင် ထိုရှေ့ ဟောင်းကားရောင်းထွက်သွားသည် mobil antik itu akhirnya terjual*

juang, berjuang *v* ကြိုးစားသည်;

pejuang *n* ကြိုးစားရုန်းကန်သည်;

perjuangan *n* ကြိုးစားရုန်းကန်သည်;

memperjuangkan *v* သတ်ပုတ်သည်: *အလုပ်သမားများသူတို့ ၏အခွင့်ရေးတောင်းဆိုမှုများကိုလက်မလျော့ပါ kaum buruh tidak pernah putus asa memperjuangkan hak-hak mereka*

juara *n* ချန်ပီယံ: *လန်ချက်စတာမြို့ ဒီရာ သီ တွင် အင်္ဂလိပ်အသင်းက ဆုရရှိခဲ့ သည် Leicester City berhasil menjadi juara Liga Inggris musim ini*;

kejuaraan *n* ဗိုလ်ဆွဲခြင်း : *အာရှ အဆင့် ကြာက်တောင် ပြိုင်ပွဲကိုအင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံကကျင်းပမည် Indonesia akan menyelenggarakan kejuaraan bulu tangkis tingkat Asia*;

menjuarai *v* နိုင်သည်: *ဒီနှစ်တွင်ထိုကလေးတာရှည်အပြေးပြိုင် ပွဲ ကိုအနိုင်ရသည် anak itu menjuarai lomba lari jarak jauh tahun ini*

jubah *n* ဝတ်ရုံ: *ရေချိုးအင်္ကျီ jubah mandi*

judi *n* လောင်းကစားလုပ်သည်: *လောင်းကစားသည်ပြည်သူများ၏စာရိတ္တကိုပျက်စေသည် **j**udi itu merusak moral masyarakat*;

berjudi *v* လောင်းကစားလုပ်သည်: *သူသည် လောင်းကစားညတိုင်းလုပ်သည် dia berjudi setiap malam*;

pejudi *n* လောင်းကစားသမား : *လောင်းကစားသမားကို နောက်ဆုံးတွင် ရဲဖမ်းသွားသည် pejudi itu akhirnya ditangkap polisi*;

perjudian *n* လောင်းကစား : *တရားမဝင်လောင်းကစားကိုအစိုးရကတားမြစ်သည်*

pemerintah melarang perjudian karena itu ilegal

judul *n* ခေါင်းစဉ်: *စာအုပ်ခေါင်းစဉ်*
judul buku;

berjudul *v* ခေါင်းစဉ်:
မျိုးချစ်သည် ထိုစာအုပ်
၏ခေါင်းစဉ်ဖြစ်သည် buku itu berjudul "The Patriot"

juga *adv* လည်းပဲ

jujur *a* ရိုးသားသည်: *ရိုးသားကြိုး*
စားခြင်းသည်လူတယောက် အေ
ာင်မြင်မှုအတွက် သော့ချက်ဖြစ်
သည် jujur dan kerja keras adalah kunci sukses seseorang;

kejujuran *n* ရိုးသားမှု:
ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တည်းက
ရိုးသားရန် သင်ကားခံရသည်
sejak kecil kami diajari kejujuran

Juli *n* ဇူလိုင်: *ကျွန်တော့်*
ပထမကလေးသည်
ဇူလိုင်လဖွားဖြစ်သည် anak pertama saya dilahirkan pada bulan Juli

jumlah *n* စုစုပေါင်း;

berjumlah *v* စုစုပေါင်း;

penjumlahan *n* စုစုပေါင်း
အရေအတွက်;

sejumlah *n* အရေတွက်:
ယနေ့ နံနက်ကျောင်းသား
များလက်တွေ့ ခန်းသို့ ဝင်သည်
sejumlah anak sekolah memasuki ruang laboratorium pagi ini

jumpa, jumpa pers ညီလာခံ:
ကားပြိုင် နှိုင်ပြီးနောက်အနိုင်ရသူ
သည် တွေ့ ရှင်းပွဲ လုပ်သည်
setelah menjuarai balapan, pembalap itu mengadakan jumpa pers;

berjumpa *v* တွေ့ရန်:
ရုံးတော်တွင်ထိုအမျိုးသမီးသည်
ခင်ပွန်းဟောင်းကို တွေ့ ရန်
ငြင်းသည် wanita itu menolak untuk berjumpa dengan mantan suaminya di pengadilan;

menjumpai *v*
တွေ့ဆုံရန်: *ထိုပန်းခြံ တွင်*
ပရိတ်သတ်များသူတို့ စံထားသော
သရုပ်ဆောင်ကိုတွေ့ သည် para penggemar menjumpai artis idolanya di taman itu

Juni *n* ဇွန်: *နွေဥ*
တုသည်ပုံမှန်အားဖြင့်
ဇွန်လမှစတင်သည် musim panas biasanya dimulai pada bulan Juni

jurang *n* ရေသွန်မြောင်း :
ထိုကားသည်လျှို မြောင်ထဲ သို့
ကျသွားသည် mobil itu terjun ke jurang

juri *n* ဒိုင်လူကြီး :
ကျွန်တော်ပဟေဠိပြိုင်ပွဲ တွင်ဒိုင်ဖြစ်သည် saya menjadi juri di sebuah perlombaan cerdas cermat

jurus *n* ရပ်တည်သည်:
နောက်ဆုံးတွင် ယှဉ်ပြိုင်သူသည် နောက်ဆုံး တိုက်ကွက်ထုတ်သုံး သည် akhirnya petarung itu mengeluarkan jurus andalannya;

jurusan *n* ဌာန

juta *n* သန်း;

berjuta-juta *v* ကုဋေ:
သန်းပေါင်းများစွာသောဘရာဇီးလူမျိုးများသည်လမ်းမပေါ်သို့ ဆင်း၍နှစ်စဉ်ယဉ်ကျေးမှုပွဲ တော်ကိုဆင်နွှဲ သည် jutaan warga Brazil turun ke jalan mengikuti festival budaya tahunan

jutawan *n* သန်းကြွယ်သူဌေး :
ထိုကလေးသည် သန်းကြွယ်သူဌေးဖြစ်ချင်သည် anak itu bercita-cita menjadi seorang jutawan

kabut *n* မြူ;
berkabut *v* မြူဆိုင်းသည်

kaca *n* မှန်;
berkaca-kaca *v* ရစ်ဝိုင်းသည်

kadang-kadang *adv* ရံဖန်ရံခါ

kaget *a* အံ့သြသည်;
mengagetkan *v* အံ့သြစေသည်

kagum *a* အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်သည်

kait, berkaitan dengan ပတ်သက်

kaki *n* ခြေ

kalah *v* ဆုံးရှုံးသည်;
kekalahan *n* ရှုံးသည်;
mengalahkan *v* နိုင်သည်

kalau *p* အကယ်

[1]kali *n* အကြိမ်;
sekali *adv* အကယ်

[2]kali *n* မြစ်

kalimat *n* ဂါကျ

kalut, kekalutan *n* ပရမ်းပတာ: *ကျောင်းသားများ ဆန္ဒပြခြင်းဖြင့် ထိုမြို့၏အခြေနေကို ပရမ်းပတာဖြစ်စေသည် demonstrasi yang dilakukan mahasiswa membuat kota ini dalam keadaan kekalutan*

kamar *n* အခန်း;
-- kecil အိမ်သာ: *ကျွန်တော် အိမ်သာခဏသွားခြင်းသည် saya akan pergi ke kamar kecil sebentar*;
-- mandi ရေချိုးခန်း : *အမေသည် ရေချိုးခန်းကိုနေတိုင်းတိုက်သည် ibu menyikat lantai kamar mandi setiap hari*;
-- pengantin မင်္ဂလာခန်းမ: *ထိုမင်္ဂလာခန်မသည် ပန်းမျိုးစုံ နှင့် ဆင်မြန်းထားသည် kamar pengantin itu dihiasi dengan berbagai macam bunga*;
-- tidur အိပ်ခန်း : *အားကုန်သောနေ့တွင်ကျွန်တော်အိပ်ရာဝင်သင့်သည် setelah menyikat gigi dan mencuci kaki dia pergi ke kamar tidur*

kambing *n* ဆိတ်: *ဆိတ်များကို ဈေးကောင်းပေးရင်တောင်မရောင်းနိုင်ပါ kambing itu tidak akan dijual meskipun ditawar dengan harga mahal*

kambuh *v* ပြန်ဖြစ်သည်: *သူမသည် တစ်ပတ်နီးပါး မလာပါသူမ ရောဂါပြန်ဖြစ်ပုံရသည်*

sudah hampir seminggu ia tidak datang, rupanya penyakitnya kambuh lagi

kamera *n* ကင်မရာ: *ဒီဂျစ်တယ် ကင်မရာ kamera digital*

kami, kita *pron* ကျွန်ုပ်တို့

kampanye *n* အပြုတ်တိုက်သည်: *သမ္မတလောင်းရွေးခံသူ၏အဖွဲ့ စည်း kampanye pemilihan presiden*

kampung *n* ရွာ:
- *ကျွန်တော်တို့ ရွာသို့ ရောက်ရန် လျှို့မြောင်းထဲသို့ ဆင်းသွားရသည် kita harus menuruni lembah agar bisa sampai di kampung itu;*

-- halaman မွေးရပ်မြေ: *မွေးရပ်မြေသို့*
- *တစ်ဖန်ပြန်ရတာပျော်မိဟသည် senangnya berada di kampung halaman kembali*

kamu *pron* မင်း၊ သင်

kamus *n* အဘိဓာန်: *ကျွန်တော်သည်ပါကျကို ဘာသာပြန်ရန်အဘိဓာန် တစ်အုပ်လိုအပ်ပါသည် aku perlu kamus untuk menerjemahkan kalimat ini*

kanan *n* ညာဘက်

kancing *n* ကြယ်သီး : *ကြယ်သီးများသည် အင်္ကျီစားများအတွက် အဆင်တန်ဆာဖြစ်သည် kancing merupakan aksesori dari pakaian*

kanda *n* အကို အမ: *အကို ကျွန်တော်နဲ့ လိုက်မလား kanda, maukah kau menemaniku?*

kandang *n* မြင်းစောင်း : *သည်မြင်းမှာ မြင်းစောင်းအကြီးတစ်ခုရှိသည် kuda itu mempunyai kandang yang sangat besar*

kangkung *n* ကန်စွန်းရွက်: *အမေသည်ဈေးမှကန်းစွန်းရွ က်ဝယ်ခဲ့ သည် ibu membeli kangkung di pasar*

kantin *n* ကျောင်းစားသောက်ဆိုင်: *သူတို့ နေ့လည်စာကိုကျောင်းစ ားသောက်ဆိုင်တွင်စားသည် mereka makan siang di kantin sekolah*

kantong *n* **1** ပိုက်ဆံအိတ်: *အမှို က်များကို မပစ်ခင် အိတ်ထဲသို့ ထည့် sampah dimasukkan ke dalam kantong sebelum dibuang;* **2** အိတ်

kantor *n* ရုံး: *စာတိုက် kantor pos;*

-- pos စာတိုက်:
အဖေကကျွန်တော်ကို စာတိုက်မှတံဆိပ်ခေါင်းဈေးနှိုင်းခဲ့သည် ayah menyuruhku untuk membeli prangko di kantor pos

kaus *n* **1** စွပ်ကျယ်လက်တို; **2** ခြေအိတ်

kapak *n* ပေါက်စိန်:
လယ်သမားများသည် သစ်ခုတ်ရာတွင်ပေါက်စိန်ကို အသုံးပြုသည် petani membelah kayu menggunakan kapak;
ထိုရဲဒင်းသည်အလွန်ထက်ပြီး အန္တရာယ်ရှိသည် kapak besi itu sangat tajam dan berbahaya

kapal *n* သင်္ဘော်;

-- api မီးသင်္ဘော်:
မီးသင်္ဘော်သည်သူ၏အလံကို လွှင့်ထားသည် kapal api itu berlayar di Samudra Pasifik;

-- layar ရွက်လှေ:
ရွက်လှေက ရွက်များကိုအသုံးပြုင်ကို လေတိုက်အားသုံးပြီး မောင်းတယ် kapal layar adalah kapal yang digerakkan dengan menggunakan layar yang memanfaatkan tenaga angin sebagai pendorongnya;

-- perang စစ်သင်္ဘော်:
အင်အားကြီးနိုင်ငံများသည် သူတို့၏စစ်သင်္ဘောများကိုကြွားသည် negara adikuasa mencoba memamerkan beberapa kapal perangnya;

-- pesiar အပျော်စီးသင်္ဘော်:
ခရီးသွားသင်္ဘော်မှာ အလုပ်လုပ်ခြင်းက အာမခံချက်ရှိတဲ့အလုပ် bekerja di kapal pesiar merupakan pekerjaan yang menjanjikan;

-- selam ရေငုပ်သင်္ဘော်:
ရေငုပ်သင်္ဘော်က ပင်လယ်ကြမ်းပြင်မှာ သွားပြီး ယေဘူယျအားဖြင့်စစ်ရေး အတွက် သုံးတယ် kapal selam itu berwarna biru tua

kapan *pron* အချိန်:
သူဘယ်အချိန်ထွက်ခွာမလဲ kapan dia akan pergi?;

kapan-kapan *n* တစ်နေ့:
ဒီအကြောင်းကိုတွေ့မိတိုင်း ကျွန်တော်နှလုံးသားတုန်လှုပ်သွားတယ် kapan-kapan saya akan menemui Anda

kapur *n* မြေဖြူ:
သင်ပုန်းမှာစာရေးဖို့ မြေဖြူကို ပုံမှန်အားဖြင့်သုံးတယ် kapur digunakan untuk menulis di papan tulis

karang *n* သန္လာကျောက်တန်း :
ကမ်းခြေမှာ သန္လာ ကျောက်တန်းတွေ့ နိုင်တယ် karang dapat kita jumpai di pantai

karcis *n* လက်မှတ်: *ပရိတ်သတ်တွေ ပွဲကြည့်ဖို့ လက်မှတ်လိုတယ် penonton memerlukan karcis untuk menonton pertunjukan*

kardus *n* ဘူး၊

karena *p* "သောကြောင့်၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော်"

kartu *n* ကတ်ပြား;
-- kredit အကြွေးဂယ်ကတ်: *အကြွေးဂယ်ကတ်က ပုံမှန်အားဖြင့်တော့ ဈေးဂယ်ဖို့ သုံးတယ် kartu kredit biasanya digunakan untuk berbelanja*;
-- nama အမည်ကတ်: *ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆက်တဲ့အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ ကျွန်တော့် လိပ်စာကတ်ကို လက်ခံပါ terima lah kartu nama saya sebagai tanda perkenalan kita*;
-- pos ပို့စ်ကတ်: *နယ်သာလန်က ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းက ပို့စ်ကတ်ပို့ပေး temanku mengirimkan kartu pos dari Belanda*

karung အိတ်ရုံ့

karunia *n* လက်ဆောင်: *လက်ဆောင်ပစ္စည်းဆိုင် toko hadiah*

karya *n* အလုပ်: *ဖန်တီးထားတဲ့ အလုပ် karya kreatif*;
-- sastra စာပေ: *မော်ဒန်စာပေ karya sastra modern*

karyawan *n* အလုပ်သမား :
အချို့ အလုပ်သမားများ ဆန္ဒပြပွဲ ပြုလုပ်ကြသည် beberapa karyawan melakukan aksi demonstrasi

kas *n* ငွေကြေး :
ကျွန်တော်တို့ ငွေစုပြီးကုန်နေပြီ uang kas kami mulai berkurang

kasar *a* **1** မာသော:
မာသောအရေပြား kulitnya sangat kasar; **2** ရိုင်းသော; **3** ရှင်းပျသော

kasih *n* **1** အချစ်; **2** ချစ်ခြင်းမေတာ;
kasihan *n* သနားသော

kasir *n* ငွေသွင်းကောင်တာ

kasur *n* အိပ်ရာ: *အိပ်ရာ kasur tidur*

kasus *n* အမှု: *လူသတ်မှု kasus pembunuhan*

kata *n* စကားလုံး;
berkata *v* ပြောသည်

katak *n* ဖား

kawin, mengawini *v* လက်ထပ်သည်

kaya *a* ချမ်းသာသော

kayu *n* သစ်သား : *အဲဒီထိုင်ခုံကို သစ်သားနဲ့ လုပ်ထားတယ် kursi itu terbuat dari kayu*

ke *p* သို့

kebun *n* **1** ပန်းခြံ;
2 ဥယျာဉ်: *ကလေးများ ဥယျာဉ်တွင်းမျော်ရွှင်စွာကစားကြတယ် anak-anak gemar bermain di kebun*;
berkebun *v* ပန်းခြံဥယျာဉ်ပြုပြင်သည်

kecil *a* **1** ငယ်သော: *အိမ်ငယ် rumah kecil*; **2** သေးငယ်သော;
3 သေးသော;
kekecilan *a* သေးသော

kedap *a* ခံနိုင်ရည်ရှိသည်

kedelai *n* ပဲပိစပ်: *ပဲပြားကို ပဲပိစပ်နဲ့ လုပ်တယ် tahu terbuat dari kedelai*

keju *n* ဒိန်ခဲ

kejut, mengejutkan *v* အံ့သြစေသော;
terkejut *V* အံ့သြသော;
kejutan *n* အံ့သြစရာ

kelahi, berkelahi *v* ရန်ဖြစ်သည်

kelapa *n* အုန်းသီး: *ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင် အုန်းသီးကြွေကျတယ် buah kelapa berjatuhan di pinggir pantai*

kelas *n* အတန်း

kelelawar *n* လင်းနို့: *လင်းနို့လိုပဲ အိပ်ချိန်နေ့နဲ့ညများနေတယ် jam tidurnya terbalik seperti kelelawar*

keliling, mengelilingi *v* ပန်းရံသည်;
sekeliling *p* ပတ်ပန်းကျင်

kelinci *n* ယုန်: *အဲဒီယုန်အမွေးဖြူတယ် kelinci itu berbulu putih*

keliru *a* မှားသော;
kekeliruan *n* အမှား

keluar *v* အပြင်ထွက်

keluarga *n* မိသားစု

keluh, keluhan *n* ဝေဖန်သည်

kemarau *a* ခြောက်သွေ့သည်

kemas *a* အထုပ်;
kemasan *n* အထုပ်;
mengemas *v* ထုပ်ပိုးသည်

kembali *v* ပြန်လာသည်

kemudi, mengemudikan *v* မောင်းနှင်သည်

kemudian *n* ထို့နောက်

kenal, memperkenalkan *v* မိတ်ဆက်သည်;
mengenali *v* သိကျွမ်းသည်

kencan *n* ချိန်းတွေ့သည်: *pertama kali kencan* ပထမအကြိမ်ချိန်းတွေ့ခြင်း

kencang *a* **1** အမြန်; **2** တင်းကျပ်သော

kencing *n* အပေါ့သွားသည်

kendara, kendaraan *n* ယာဉ်;
mengendarai *v* မောင်းနှင်သည်

kentang *n* အာလူး

kepal, kepalan *n* လက်သီး

kepala *n* **1** ခေါင်း; **2** ခေါင်းဆောင်

kepiting *n* ဂဏန်း

kerabat *n* ဆွေမျိုး

kerah *n* ကော်လံ: *dia merapikan kerah bajunya sebelum difoto* သူဓါတ်ပုံမရိုက်ခင်ကော်လာကိုသပ်ရပ်အောင်လုပ်တယ်

kerang *n* ကမာကောင်: *para nelayan menjual kerang hasil tangkapan mereka di pelabuhan* ဆိပ်ကမ်းမှာ တံငါးသည်များက သူတို့ဖမ်းလာ တဲ့ကမာကောင်များကိုရောင်းတယ်

keranjang *n* ခြင်း : *keranjang sampah* အမှိုက်ခြင်း

keras *a* ပြင်းထန်သော

kerbau *n* ကျွဲ: *petani membajak sawah dengan kerbau* လယ်သမားက ကျွဲနဲ့ လယ်ထွန်တယ်

kereta *n* ရထား

kering *a* **1** ခြောက်သွေ့: *tanah kering* ခြောက်သွေ့တဲ့မြေ; **2** ခြောက်သွေ့သည်;
kekeringan *n* ခြောက်သွေ့ခြင်း;
mengeringkan *v* အခြောက်ခံ: *pakaianmu keringkan* အင်္ကျီအတွေ့ အခြောက်ခံလိုက်ပါ

keringat *n* ချွေး: *ia mengusap keringat di wajahnya* သူ့၏မျက်နှာမှာ ချွေးတွေ ရွှဲနေတယ်;
berkeringat *v* **1** ချွေးထွက်: *anak itu berlari hingga berkeringat* အဲဒီကလေးက ချွေးထွက်တဲ့အထိ ပြေးတယ်; **2** ချွေးထွက်သော

kerja, bekerja *v* အလုပ်လုပ်: *mari bekerja*;
mengerjakan *v* ပြုလုပ်: *kamu sedang mengerjakan apa?* အခုမင်းဘာလုပ်နေလဲ

kertas *n* စာရွက်: *ကျွန်တော်တို့ စာရေးဖို့ ခဲတံ နဲ့ စာရွက်လိုတယ် kita perlu kertas dan pena untuk menulis*

kesal *a* စိတ်တို၊ အမြင်ကပ်သော

kesan *n* အမြင်: *နောက်လိုက်သူတွေရဲ့ အမြင်မှာသူ့ရဲ့ ခေါင်ဆောင်မှုက ကောင်းမွန်တယ် pimpinan itu memiliki kesan yang baik di mata anak buahnya*

ketat *a* **1** တင်းကျပ်သော; **2** ကျပ်သော

ketela *n* ပီလော်ပီနံ: *ပီလောပီနံမှာ ကာဘိုဟိုက်ဒြိတ် အများကြီးပါဝင်တယ် ketela banyak mengandung karbohidrat*

ketiak *n* ချိုင်း

ketika *p* တုန်းက: *သူပလက်ဖောင်းမှာလမ်းလျှောက်နေတုန်းကကျွန်တော်မြင်တယ် saya melihatnya ketika dia sedang berjalan di trotoar*

ketombe *n* ဘောက်: *သူခေါင်းကဖောက်ပျောက်ဖို့ ခေါင်းလျော်ရည်ဝယ်တယ် dia membeli sampo untuk menghilangkan ketombe di kepalanya*

ketuk, mengetuk *v* ခေါက်သည်

khas *a* ကျော်ကြား : *ဒေသထွက်ကျော်ကြားတဲ့အစာ makanan khas*

khawatir *a* စိုးရိမ်: *ကျွန်တော်တို့ စာမေးပွဲမအောင်မှာ စိုးရိမ်နေတယ် kami khawatir tidak dapat lulus ujian*

khusus *a* အထူး

kilat *n* လျှပ်စီး : *အဲဒီအိမ်ကိုမိုးကြိုးပစ်တယ် kilat menyambar rumah itu*

kimia *n* ဓာတုဗေဒ: *နည်းပညာတိုးတက်ဖို့ ဓာတုဗေဒက အရမ်းအရေးပါတယ် kimia sangat berguna bagi pengembangan teknologi*

kini *n* ဒီနေ့ခေတ်: *ဒီနေ့ ဆောတ်မှာလူတိုင်းဖုန်းကိုင်ကြတယ် kini setiap orang menggunakan telepon genggam*

kipas *n* ယပ်တောင်: *အဲဒီ ယပ်တောင်အရမ်းလှတယ် kipas itu sangat cantik*

kira, memperkirakan *v* ခန့်မှန်းသည်; **mengira** *v* တွေးတောထင်မြင်သည်; **kira-kira** *adv* ခန့်မှန်းခြေ

kiri *n* ဘယ်ဘက်

kirim *v* ပို့ဆောင်သည်;

kiriman *n* ပို့ဆောင်:
ပို့ ဆောင်ခြင်းဝန်ဆောင်မှု layanan kiriman

kita *pron* ကျွန်တော်တို့:
ကျွန်တော်တို့ ဒီညပါတီသွားမည် kita akan pergi ke pesta malam ini

kitar, sekitar *n* တဝိုက်

kitab *n* ကျမ်းစာ: *ဘာသာတိုင်းမှာ ဘာသာဝင်များကိုကျမ်းစာဖတ်ဖို့ သင်ကြားတယ် setiap agama mengajarkan umatnya untuk membaca kitab*

kokoh *a* ခိုင်မာ:
ခိုင်မာတဲ့အဆောက်အုံ bangunan kokoh

kolam *n* ရေကန်

kompor *n* မီးဖို

koper *n* ခရီးဆောင်အိပ်:
ခရီးဆောင်အိပ်ထဲမှာ အဝတ်အစား တွေရှိတယ် koper itu berisi baju

[1]kopi *n* ကော်ဖီ:
ကျွန်တော်တို့ကော်ဖီသောက် ရတာကြိုက်တယ် kami suka meminum kopi

[2]kopi *n* မိတ္တူ: *မိတ္တူ ကူးတယ် fotokopi*

koran *n* သတင်းစာ

korban *n* ယစ်ကောင်:
ယစ်ကောင်ကိုသတ်ခြင်း korban pembunuhan;
berkorban *v* အနစ်နာခံသည်:
အမျိုးသားခေါင်းဆောင်တွေက နိုင်ငံအတွက်အသက်စွန့်အနစ်နာခံတယ် pahlawan kita bersedia mengorbankan nyawa untuk kemerdekaan bangsa

kosakata *n* ဂေါဟာရ:
အဘိဓာန်မှာ ဂေါဟာရများစုစည်းထားတယ် kamus berisi kumpulan kosakata

kosong *a* **1** ဗလာ: *အိမ်ဗလာ rumah kosong*; **2** ဗလာ၊ ဘာမျှမရှိသော

kota *n* မြို့, *မြို့ကြီး kota besar*

kotak *n* ပုံး

kotor *a* ညစ်ပေသော

kritik; mengkritik *v* ဝေဖန်:
အဲဒီ တက်ကြွလုပ်ရှားသူက အစိုးရရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုကို ဝေဖန်တယ် aktivis itu sering mengkritik kebijakan pemerintah

kuasa, menguasai *v* အာဏာရှိ:
တရုတ်က ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုမှာတကယ်အာဏာရှိတယ် Cina menguasai perdagangan global;
penguasa *n* အာဏာရှိသူ:
အလုပ်မှာ အာဏာရှိသူ penguasa kerajaan

kuat *a* **1** သန်မာသော;
2 ပြင်းထန်သော

kekuatan *n* အင်အား

kubah *n* အမိုးခုံး : *ဘုရားကျောင်း၏ အမိုးခုံးက ကြည့်ရတာ အရမ်းလှတယ် kubah masjid itu terlihat sangat indah*

kubik *n* ကုဗမီတာ: *ကျွန်တော်တို့ ရေကန်ကို ရေ ၃ကုဗမီတာထည့်တယ် kami memerlukan tiga kubik air untuk mengisi kolam itu*

kubis *n* ဂေါဖီ: *ဂေါဖီကိုယာခင်းမှာ စိုက်တယ် kubis ditanam di ladang*

kubur, kuburan *n* သချိုင်း : *သချိုင်းကိုကြည့်ရတာကြောက်စရာကောင်းတယ် kuburan itu tampak menyeramkan*;
menguburkan *v* မြေမြှုပ်: *သူက အဲဒီတိရိစ္ဆာန်ကိုတောထဲမှာမြေမြှုပ်တယ် dia mengubur binatang itu di tengah hutan*

kubus *n* ကုဗ: *သူကစာရွက်ကိုကုဗပုံခေါက်တယ် dia melipat kertas menjadi sebuah kubus*

kucil, mengucilkan *v* သီးသန့်ပို့ထား : *အစိုးရအာဏာပိုင်များက တက်ကြွလုပ်ရှားသူများကိုကျွန်းကလေးမှာ သီးသန့်ပို့ ထားတယ် pemerintah otoriter itu mengucilkan para aktivis di sebuah pulau kecil*

kucing *n* ကြောင်

kuda *n* မြင်း : *သူတို့ မြင်းပြိုင်ပွဲကြည့်နေကြသည် mereka sedang menonton balapan kuda*;
kuda-kuda *n* နေရာ

kue *n* **1** ကိတ်မုန့်: *ချိစ် ကိတ် kue keju*; **2** မုန့်

kuku *n* လက်သည်း : *လက်သည်းကိုပြုပြင်ထိမ်းသိမ်းသည် perawatan kuku*

kukuh *a* တောင့်ခံ: *သူကဖေတနာကိုတောင့်ခံနိုင်သည် dia kukuh dengan pendiriannya*;
memperkukuh *v* အင်အားဖြည့်တင်း : *နိုင်ငံလုံခြုံမှုကိုကြိုးစားဖြည့်တင်းပေးသည် pemerintah berusaha memperkukuh keamanan nasional*;
pengukuhan *n* ကျန်းသစ္စာကျိန်ဆိုပွဲ: *နောက်တပတ်တွင်ပါမောက္ခ၏ကျန်းသစ္စာကျိန်ဆိုအခမ်းနားကိုတက်ရောက်မည် minggu depan kami akan hadir dalam acara pengukuhan profesor itu*

kukus *n* ပေါင်း :
ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကိုပေါင်းသည် sayuran kukus;
mengukus *v* ချက်ပြုတ်၊:
အမေကမီးဖိုချောင်တွင်အစာ းစာများချက်ပြုပ်သည် ibu mengukus makanan di dapur

kuliah *n* ကျောင်းတက်:
ထိုကလေးတခါတရံမှကျောင်း တက်သည် anak itu jarang mengikuti kuliah

kulit *n* **1** ရေခွံ; **2** သားရေ

kulkas *n* ရေခဲသေတာ

kumal *a* ရုပ်ပွသော

kuman *n* ပိုးမွှား : *သူသည်သူ ့လက်မှပိုးမွှားများကိုသန့် စင်သည် dia membersihkan kuman yang menempel di tangan*

kumbang *n* ပိတုန်း :
ပိတုန်းကပန်းမှဂတ်ရည်ကိုစုပ်သည် kumbang itu sedang mengisap sari bunga

kumis *n* နှုတ်ခမ်းမွေး : *သူ ့ဏ်ထူထည်းသောနှုတ်ခန်းမေ ့ာ်းကိုသပ်ရပ်အောင်လုပ်သည် dia merapikan kumisnya yang tebal*

kumpul, berkumpul *v* စုဝေး:
ကျွန်တော်တို့ မနက်တိုင်းအိမ်ရှေ့ တွင်စုဝေးကြသည် kami berkumpul di halaman setiap pagi hari;
mengumpulkan *v* စုဆောင်းသည်;
perkumpulan *n* အသင်းဖွဲ့ :
လူငယ်အသင်းဖွဲ့ perkumpulan remaja

kumuh *a* ညစ်ပတ်: *ညစ် ပတ် တဲ့ ရွာ perkampungan kumuh*

kunang-kunang *n* ပိုးစုန်းကြူး :
အမှောင်ထဲတွင်ပိုးစုန်းကြူးများ းမှိတ်တုပ်မှိတ်တုပ်ရှိသည် kunang-kunang berkelap-kelip di kegelapan

kunci *n* သော့;
mengunci *v* သော့ခတ်

kuning *n* အဝါရောင်:
ထိုငါးသည်အဝါရောင်ရှိသည် ikan itu berwarna kuning;
-- telur ကြက်ဥနှစ်:
ကျွန်တော်အဝါရောင်ကြာက်ဥနှစ်ကို မနက်စာအတွက်ကြိုက်သည် saya suka makan kuning telur untuk sarapan;
kekuningan *a* ဝါကျင့်ကျင့်:
အချိန်ကြာသောကြောင့်အင်္ကျီ ီအဖြူသည်ဝါကျင့်ကျင့်ဖြစ်သွ ားသည် karena sudah lama, baju putihnya menjadi kekuning-kuningan

kunjung, mengunjungi *v* လည်ပတ်သည်;
berkunjung *v* လည်ပတ်သည်

kuping *n* နား

kurang *a* လျော့နည်းသော;

mengurangi *v* လျော့သည်

kursi *n* ကုလားထိုင်;

-- roda ဘီးတပ်ကုလားထိုင်

labuh, pelabuhan *n* ဆိပ်ကမ်း

lada *n* ငရုတ်ကောင်း

lagi *adv* ထပ်မံ

lagu *n* သီချင်း

lahir *v* မွေးဖွား ;

kelahiran *n* မွေးဖွားခြင်း ;

melahirkan *v* မွေးဖွားသည်

lain *a* တခြား ;

selain *p* အပြင်

laju *n* နှုန်း: *မွေးဖွားနှုန်း laju kelahiran*

laki-laki; pria *n* ယောကျား

laksana, melaksanakan *v* ဆောင်ရွက်သည်

[1]laku *a* ရောင်းထွက်ပြီး

[2]laku, tingkah laku အမူအယာ;

melakukan *v* ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သည်

lalu lintas *n* လမ်းပမ်းအနေအထား

lalu, melalui *v* **1** ဖြတ်သန်း;

2 ဖြတ်ကူးသည်

lama *a* **1** ကြာသော;

2 အိုသော၊ ဟောင်းသော

lambat *a* နှေးကွေးသော;

terlambat *v* နောက်ကျသော

lampir, lampiran *n* ပူးတွဲ;

melampirkan *v* တွဲသည်;

terlampir *v* ပူးတွဲပါစာ

lampu *n* မီးချောင်း

-- lalu lintas *n* မီးပွိုင့်

lancar *a* ချောမွေ့သည်

lancip *a* ချွန်သည်

landai *a* မတ်တယ်: *ထိုချောက်မတ်စောက်တယ်။ tebing itu landai*

landak *n* ဖြူးကောင်

landas, berlandaskan *v* အခြေခံ: *အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံက ပဉ္စသီလကိုအခြေခံတယ်။ negara Indonesia berlandaskan Pancasila*;

landasan *n* **1** အခြေခံ: *နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ အခြေခံ landasan negara*; **2** စက်ပိုင်း;

~ pacu ပြေးလမ်း;

melandasi *v* အခြေခံတယ်: *ဒီအကြံဉာဏ်များက သူ့အလုပ်ရဲ့ အခြေခံဖြစ်တယ် pemikiran-pemikiran inilah yang banyak melandasi pekerjaannya*

langgan, berlangganan *v* ယူတယ်: *ကျွန်တော့် အမေ အမျိုးသမီးစာစောင်ကို ဖောက်သည်ယူတယ်။ ibuku berlangganan majalah wanita*;

pelanggan *n* စားသုံးသူ: *စားသုံးသူ ဝန်ဆောင်မှု။ pelayan pelanggan*

langgar, melanggar *v* ချိုးဖောက်တယ်: *စည်းကမ်းဖောက်သော အလုပ်သမားကို ကုမ္ပဏီ က အပြစ်ပေးမည်။ perusahaan akan menindak pekerja yang melanggar peraturan*;
pelanggaran *n* ဖောက်ဖျက်မှု: *လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်မှု။ pelanggaran hak asasi manusia*

langgeng *a* အဆုံးမရှိသော: *သူတို့အိမ်ထောင်ရေးအဆုံးတိုင်ခိုင်မြဲရန် ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်တယ်။ kami harap pernikahannya langgeng*;
melanggengkan *v* သက်ဆုံးတိုင်: *ထိုစုံတွဲက သက်ဆုံးတိုင်ပေါင်းရန် ရည်ရွယ်တယ်။ pasangan itu berniat melanggengkan pernikahnnya sampai tua*

langit *n* ကောငျးကငျ;
langit-langit *n* **1** မျက်နှာကြတ်: *ထိုအဆောက်အဦးမျက်နှာကြတ် အလွန်လှတယ်။ langit-langit gedung itu sangat indah*; **2** အာခေါင်: *ကျွန်တော့်အာခေါင်စပ်တယ်။ langit-langit mulut saya terasa perih*;
selangit *n* မတန်တဆဖြစ်သော: *မတန်တဆဈေး harga barang itu mahalnya selangit*

langka *a* **1** ရှာပါးသော: *ရှားပါးတိရိစ္ဆာန် binatang langka*; **2** ရှားသော: *စစ်ပွဲအပြီးတွင် ငွေကြေးရှားတယ် uang menjadi barang langka setelah perang*;
kelangkaan *n* ရှားပါးမှု: *လောင်ဆာဆီ ရှားပါးမှု kelangkaan bahan bakar minyak*

langkah *n* ခြေလှမ်း : *ပထမခြေလှမ်း langkah pertama*;
melangkah *v* ခြေလှမ်း

langsing *a* သွယ်လျသော: *မိန်းမတိုင်းက သွယ်လျသော ကိုယ်ခန္ဓာလိုချင်တယ် setiap wanita menginginkan tubuh yang langsing*

langsung 1 *a* တိုက်ရိုက်: *တိုက်ရိုက်ပါကျ kalimat langsung*; **2** *v* နေထိုင်သည်; **3** *adv* တိုက်ရိုက်;
berlangsung *v* **1** ဆက်လက်သွားတယ်:

ကျွန်တော်
ထိုပါတီပွဲကောင်းစွာပြီးရန် မျှ
ော်လင့်တယ် saya berharap
pesta itu berjalan lancar;
2 ကြာတယ်: *ထိုရေတပ်စစ်ပွဲ
နှစ်ရက်ကြာတယ် pertempuran
laut itu berlangsung
selama dua hari*;
3 ကျင်းပတယ်: *ထိုဘောလုံးပွဲ
ညနေတွင် ကျင်းပမယ်
pertandingan sepak bola
itu akan berlangsung sore
nanti*; **4** ကျင်းပနေဆဲ;
melangsungkan *v*
1 ကျင်းပတယ်:
*ထိုခေါင်းဆောင်များကအစ
ည်းအဝေးကို ညသန်းခေါင်ထိ
ကျင်းပတယ် para pimpinan
itu melangsungkan rapat
hingga tengah malam*;
2 ပြုလုပ်တယ်: *ဟာဂျီ
ပြုလုပ်တယ် melangsungkan
ibadah haji*;
~ **pernikahan**
လက်ထပ်တယ်: *သူတို့ မေလတွင်
လက်ထပ်တယ် mereka
melangsungkan pernikahan
pada bulan Mei*

lanjur, telanjur *v* ပြီးနှင့်တယ်:
*ထိုလက်ဖျော့ သမားက
အိုလံပစ်ပွဲတွင်
ပါဝင်ရန်အသက်ကြီးနေတယ်။
petinju itu sudah telanjur
tua untuk mengikuti
olimpiade*

lanjut *a* အခြား : *အခြားသတင်းမရှိ
tidak ada kabar lebih
lanjut*;
-- **usia** အသက်ကြီးတယ်:
*ဘိုးဘွားရိပ်သာ perumahan
untuk orang lanjut usia*;
lanjutan *n* ပိုမြင့်သော:
*ပိုမြင့်သောအဆင့် tingkat
lanjutan*;
melanjutkan *v*
1 ဆက်လုပ်တယ်:
*အလှပြင်ခြင်းကို
ဆက်မလုပ်ရန်သူမဆုံးဖြတ်တယ်
dia memutuskan untuk
tidak melanjutkan
perawatan kecantikannya*;
2 လိုက်တယ်: *တရားစွဲ ရုံမှ လွဲ၍
သူမမှာ ရွေးချယ်စရာမရှိ ။ dia
tidak punya pilihan kecuali
melanjutkan proses hukum*;
3 ဆက်လုပ်သည်;
selanjutnya *adv*
1 နောက်ထပ်: *နောက်ထပ်ခြေလှ
မ်းစကြစို့ mari kita ambil
langkah selanjutnya*;
2 နောက်ထပ်: *နောက်ထပ်သတင
်းပို့သိချင်လျှင် ဒီဖုန်းကိုခေါ်ပါ
untuk informasi
selanjutnya, hubungi
nomor ini*

lansir, melansir *v*
ထုတ်ပြန်တယ်:
သတင်းထုတ်ပြန်တယ် melansir berita

lantai *n* **1** ကြမ်းပြင်:
ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင်ကြောင်အိပ်နေတယ် kucing itu tidur di lantai; **2** အလွှာ: *ထိုရုံးခန်းဆယ်လွှာမြင့်တယ် kantor itu tingginya sepuluh lantai*

lantang *a* ကျယ်လောင်ရှင်းလင်းစွာ:
သူ့အသံကျယ်လောင်ရှင်းလင်းတယ် suaranya sangat lantang;
pelantang *n* စကားပြောခွက်:
သူကြေငြာချက် ကို စကားပြောခွက်ဖြင့် ကြော်ငြာတယ်။ dia menggunakan pelantang untuk memberikan pengumuman

lapang *n* ကျယ်ဝန်းသော:
ကလေးများ ကျယ်ဝန်းသော ကွင်းထဲတွင် ဘောလုံးကစားနေကြတယ်။ anak-anak bermain bola di tanah lapang;
-- dada သဘောထားကြီးစွာ:
ဆုံးဖြတ်ချက်တိုင်းကို သဘောထားကြီးစွာ လက်ခံရမည်။ semua keputusan harus kita terima dengan lapang dada;
lapangan *n* ကွင်းပြင်;
~ kerja အလုပ်နေရာ: *ထိုရုံးမှ အလုပ်နေရာအသစ်ကို ဖွင့်တယ်။ kantor itu membuka lapangan kerja baru*;
~ terbang လေဆိပ်:
ထိုလေယာဉ် လေဆိပ်တွင် ဆင်းသက်တယ်။ pesawat itu mendarat di lapangan terbang;
melapangkan *v* နှစ်သိမ့်စေတယ်:
ထိုအကြံဉာဏ်ကကျွန်တော်တို့ စိတ်ကိုနှစ်သိမ့်စေတယ်။ nasihat itu sangat melapangkan hati kami

lapar *a* ဆာလောင်သော:
ဆာလောင်သော တိရိစ္ဆာန် ။ binatang lapar;
kelaparan *a* ဆာလောင်မှု:
ထို သူဖုန်းစား အလွန်ဆာလောင်တယ်။ pengemis itu sangat kelaparan

lapis *n* အလွှာ;
lapisan *n* အလွှာ:
ထိုမြေလွှာက သတ္တု ဓာတ် အများပြားပါတယ်။ lapisan tanah itu mengandung mineral yang tinggi

lapor *v* သတင်းပို့တယ်: *လာသော ဧည့်သည်များအားလုံး၏ လုံခြုံရေး ကို သတင်းပို့ ရမယ်*

setiap tamu yang datang diwajibkan melapor ke petugas keamanan gedung itu;

-- keluar ထွက်တယ်: *၁၂ နာရီ ခန့်တွင် ထိုဟိုတယ် မှ ထွက်တယ်ဟုသတင်းပို့တယ်။ sekitar pukul 12.00, saya lapor keluar dari hotel itu*;

-- masuk ဂင်ချိန်;

laporan *n* အစီရင်ခံစာ: *ဘဏ္ဍာရေးအစီရင်ခံစာ။ laporan keuangan*;

~ **cuaca** မိုးလေဝသ သတင်း : *မိုးလေဝသသတင်းတွင် ယနေ့ တိမ်ထူမည်။ laporan cuaca hari ini berawan*;

~ **tahunan** နှစ်စဉ်အစီရင်ခံစာ: *ကုမ္ပဏီတိုင်း နှစ်စဉ်အစီရင်ခံစာ ပြုလုပ်ရမယ် setiap perusahaan diwajibkan membuat laporan tahunan*;

melapor *v* သတင်းပို့သည်;

melaporkan *v* သတင်းပို့သည်

lapuk *a* ဆွေးတယ်: *ထိုသစ်သား ဆွေးနေတယ်။ kayu itu sudah lapuk*;

pelapukan *n* တိုက်စားမှု: *ထိုအိမ်ခေါင်မိုး တိုက်စားမှုခံရတယ် atap rumah itu mengalami pelapukan*

larang, larangan *n* ပိတ်ပင်သည်;

melarang *v* ရှောင်ကွင်းသည်

laras, laras senjata သေနတ်ပြောင်း : *စစ်သားများသေနတ်ထမ်းတန်းစီနေကြတယ်။ tentara sedang berbaris sambil mengacungkan laras senjata*;

selaras *n* လိုက်ဖက်သော: *အဆိုတော်ရဲ့ အသံက တီးလုံးနဲ့ လိုက်ဖက်တယ် suara penyanyi itu selaras dengan musik yang dimainkan*

larat, melarat *a* အကူညီမဲ့သော: *အကူအညီမဲ့သော သူ့ဘဝ ။ hidupnya sangat melarat*

lari *v* ပြေးသည်;

-- cepat တာတိုပြေးတယ်: *ဒီကလေး တာတို အပြေးပြိုင်ပွဲတွင် ဆုရ တယ်။ anak itu juara lomba lari cepat*;

-- gawang တာရှည်ပြေးတယ်: *တာရှည် အပြေးပြိုင်သူ ၁၀ ယောက်ရှိတယ်။ peserta lari gawang ada sepuluh orang*;

melarikan diri ထွက်ပြေးတယ်: *ထိုသူခိုးက ရဲဖမ်းခြင်းမှ ထွက်ပြေးတယ်။ pencuri itu melarikan diri dari kejaran polisi*;

pelari *n*
အပြေးသမား : *ကျောင်းတွင် သူ အမြန်ဆုံးအပြေးသမား ဖြစ်တယ် dia adalah pelari tercepat di sekolahnya*

laris *a* အရောင်းသွက်တယ်:
ထိုမြို့တွင် အရောင်းသွက်ဆုံး ကုန်ပစ္စည်းမှာ အသင့်စား အစားအစာ ဖြစ်တယ်။ dagangan yang paling laris di kota ini adalah makanan cepat saji;
-- manis ဝယ်လိုအား :
သူ့ကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ်လိုအားကောင်းတယ် dagangannya laris manis dibeli pengunjung

larut *a* မိုးချုပ်တယ်: *ည မိုးချုပ်ပြီ။ hari sudah larut malam*;
berlarut-larut *adv* ကြာရှည်စွာ: *ပြဿနာကို ကြာရှည်စွာမထားနဲ့။ jangan membiarkan masalah sampai berlarut-larut*;
larutan *n* အရည်:
ထိုအရည်တွင် သကြားရည်ပါဝင်တယ်။ di dalam minuman itu terdapat larutan gula;
melarutkan
v ပျော်ဝင်စေတယ်: *ရေက သကြားကိုပျော်ဝင်စေတယ်။ air dapat melarutkan gula*

las, mengelas *v* ဂဟေဆက်တယ်:
သူ သံချေးတက်သော သံကိုဂဟေဆက်တယ်။ dia sedang mengelas besi yang sudah berkarat

laskar *n* စစ်သား :
အမှန်တရားဘက်ရပ်တည်သော စစ်သား laskar pembela kebenaran

latar, melatari *v* နောက်ခံ:
ထိုဓာတ်ပုံ နောက်ခံက အပြာရောင် ဖြစ်တယ် warna biru melatari foto itu

latar belakang *n* နောက်ခံသမိုင်း

latih, berlatih *v*
လေကျင့်နေတယ်: *ညီလေး တင်းနစ် လေ့ကျင့်နေတယ်။ adik sedang berlatih tenis*;
latihan *n* လေ့ကျင့်မှု:
လေ့ကျင့်ရာနေရာ။ tempat latihan;
melatih *v* လေကျင့်ပေးတယ်:
ကလေးကို သူကိုယ်ခံ ပညာလေ့ကျင့်ပေးတယ်။ ia melatih anaknya bela diri;
pelatih *n* နည်းပြ:
အဖေက ဘောလုံးနည်းပြဖြစ် တယ်။ ayah adalah seorang pelatih sepakbola;
pelatihan *n* သင်တန်း :
အိမ်ရှင်မများအချက်ပြုတ်သင်တန် းတက်နေတယ်

para ibu rumah tangga sedang mengikuti pelatihan memasak;

terlatih *v*

လေ့ကျင့် ထားသော:

သူက လေ့ကျင့်ထားသော စစ်သားဖြစ်တယ် dia adalah seorang prajurit yang terlatih

lauk, lauk-pauk *n* ဟင်း :

ထိုထမင်းစားပွဲတွင် ဟင်းများပြင်ထားတယ် di meja makan itu sudah tersedia lauk pauk

laut *n* ပင်လယ်;

-- lepas ပင်လယ်ဝ:

ထိုရေနံတွင်းက ပင်လယ်ဝတွင်ရှိတယ် kilang minyak itu terdapat di laut lepas;

lautan *n* **1** ပင်လယ်:

ထိုသင်္ဘောက ခြောက်လကြာ ပင်လယ်တွင်းသွားတယ် kapal itu mengarungi lautan selama 6 bulan penuh;

2 သမုဒ္ဒရာ;

pelaut *n* သင်္ဘောသား :

သူသင်္ဘောသားဖြစ်တယ် dia adalah seorang pelaut

lawak, lawakan *n* ဟာသ:

ထိုစာအုပ်တွင်အလွန်ရယ်ရသော ဟာသပါတယ်

buku itu berisi tentang lawakan yang sangat lucu;

melawak *v*

ဟာသပြောတယ်: *သူက ပမ်းနည်းသောသူငယ်ချင်းများကို အမြဲဟာသပြော၍ဖျော်ဖြေတယ် dia selalu melawak untuk menghibur temannya yang sedang bersedih*;

pelawak *n* လူရွှင်တော်: *သူက လူရွှင်တော်ဖြစ်တယ် dia adalah seorang pelawak*

lawan *n* **1** အတိုက်အခံ;

2 ပြိုင်ဘက်;

berlawanan *v*

ဆန့်ကျင်ဘက်;

melawan *v* ဆန့်ကျင်တယ်: *ကလေးတစ်ယောက်က မိဘကိုမဆန့်ကျင်ရပါ seorang anak tidak boleh melawan orang tua*;

perlawanan *n* ဆန့်ကျင်မှု: *သူရန်သူများကို ဆန့်ကျင်မှု ပြုတယ် dia melakukan perlawanan pada musuhnya*

lawat, lawatan *n* လည်ပတ်မှု:

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံကို သမ္မတ လည်ပတ်မှုပြုတယ် presiden melakukan lawatan ke negara tetangga;

melawat *v* လည်ပတ်တယ်: *နေမကောင်းသောသူငယ်ချင်းကိုလူနာမေးသွားတယ် dia melawat temannya yang sakit*;

pelawat *n* ဧည့်သည်: *ထိုဆေးရုံက ညအချိန်ဧည့်သည်ကို ကန့်သတ်ထားတယ် rumah sakit itu membatasi jumlah pelawat pada malam hari*

layak *a* …ထိုက်တယ်: *သူခေါင်းဆောင်ဖြစ် ထိုက်တယ် dia sudah layak menjadi seorang pemimpin*;

selayaknya *adv* …ထိုက်တယ်: *ဇနီးတိုင်း ခင်ပွန်းကို ရိုသေထိုက်တယ် setiap istri sudah selayaknya menghormati suaminya*

layan, layanan *n* ဝန်ဆောင်မှု;

melayani *v* ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်;

pelayan *n* အစေခံ: *စားပွဲထိုးအလွန်ကျွမ်းကျင်တယ် pelayan toko itu sangat cekatan*

layang, layang-layang *n* စွန်: *အိမ်ဝန်းထဲတွင်ညီလေး စွန်လွှတ်နေတယ် adik sedang bermain layang-layang di halaman rumah*;

melayang-layang *v* လွင့်နေတယ်: *လေတိုက်၍ ထိုပလတ်စတစ်လွင့်နေတယ် plastik itu melayang-layang diterjang angin*;

selayang pandang ပြဇာတ်လုပ်တယ်: *ထိုကြော်ကြားသောမြို့ တည်ခြင်းကို သူတို့ ပြဇာတ်လုပ်တယ် mereka membuat selayang pandang tentang kelahiran kota yang terkenal itu*

layar *n* ပိတ်ကား;

berlayar *v* ရွက်လွှင့်သည်;

pelayaran *n* ရေကြောင်း *သူရေကြောင်းတွင် အလုပ်လုပ်တယ် dia bekerja di bidang pelayaran*

layu *a* ညှိုးတယ်: *ရေမလောင်း၍ ထိုပန်းညှိုးတယ် bunga itu layu karena tidak disiram*

lazim *a* ပုံမှန်: *သူ့လုပ်ရပ်မှာ မလုပ်သင့်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်တယ် perbuatannya tidak lazim untuk dilakukan*

lebah *n* ပျား : *ပျားကပျားရည်ထုတ်တယ် lebah menghasilkan madu*;

-- madu ပျား : *ထိုပျားက သူ့လက်ကိုတုတ်တယ် lebah madu itu menyengat tangannya*

lebam *a* ဖူးရောင်တယ်:
ထိုမတော်တဆမှုကြောင့်သူ့မျက်နှာဖူးရောင်တယ် mukanya lebam karena kecelakaan tersebut

lebar *a* ကျယ်သော

lebat *a* ထူတယ်:
ထိုတောအလွန်ထူတယ် hutan itu sangat lebat

lebih *adv* ပို;
-- baik ပို;
-- kurang ...လောက်:
ထိုနယ်မြေနှစ်ဧကလောက်ကျယ်တယ် luas daerah itu lebih kurang satu hektare;
berlebihan *v* အလွန်အကျွံ:
အလွန်အကျွံမစားနဲ့ jangan makan terlalu berlebihan;
berlebih-lebihan *v* အလွန်အကျွံ: *ပိုက်ဆံအလွန်အကျွံမသုံးနဲ့ jangan berlebih-lebihan menghabiskan uang*;
melebih-lebihkan *v* ချဲ့ကားပြောတယ်:
သူငယ်ချင်းအပြောကို သူချဲ့ကားပြောတယ် dia melebih-lebihkan perkataan temannya

leceh, melecehkan *v* အနှောက်အယှက်ပေးတယ်:
သူ့အမူအကျင့်ကမိန်းမသားများကို နှောက်အယှက်ပေးသလိုဖြစ်တယ် sikapnya dianggap melecehkan kaum wanita

lecek *a* တွန့်သော:
ထိုတွန့်နေသောစာရွက်ကိုပြန်ဖြန့်တယ် ia mencoba merapikan kertas lecek itu

lecet *a* ပွန်းတယ်:
ဖိနပ်သစ်ကြောင့်သူ့ခြေထောက်ပေါ်နှင်းတယ် kakinya lecet karena sepatu baru

ledak, ledakan *n* ပေါက်ကွဲမှု: *ထိုပေါက်ကွဲမှုမနက်စောပိုင်းတွင်ဖြစ်ခဲ့တယ် ledakan itu terjadi dini hari*;
meledak *v* ပေါက်ကွဲတယ်: *ထိုဗုံးကမြို့လယ်တွင် ပေါက်ကွဲတယ် bom itu meledak di tengah kota*

lega *a* ကျယ်ဝန်းတယ်: *သူ့အခန်းအလွန်ကျယ်ဝန်းတယ် ruang kamarnya sangat lega*;
melegakan *v* သက်တောင့်သက်သာဖြစ်စေတယ်: *သူ့အဆုံးဖြတ်က လူတိုင်းစိတ်ကို သက်တောင့်သက်သာဖြစ်စေတယ် keputusannya telah melegakan hati orang tuanya*

leher *n* လည်ပင်း

lekas *a* မြန်မြန်:
ထိုမိန်းမသူကို့အိပ်ရာမြန်မြန်ထရန်နိုးတယ်

wanita itu membangunkannya supaya lekas bangun

lekat, melekat *v* ကပ်တယ်:
ထိတံဆိပ်ခေါင်းကို သူ့စာအိတ်တွင် ကပ်တယ် dia melekatkan perangko itu pada amplop

lelah *a* နွမ်းနယ်သည်

lelaki *n* ကောင်လေး :
ထိကောင်လေးက အလွန်ချောမောခန့်ငြားတယ် lelaki itu sangat gagah dan tampan

lelang *n* လေလံပွဲ:
ထိအိမ်ဟောင်းကိုလေလံဆွဲတယ် rumah tua itu dilelang;
melelang *v*
လေလံဆွဲတယ်: *ရှေးဟောင်းပစ္စည်းလေလံဆွဲခြင်း ပါဂင်ရသည်ကိုနှစ်သက်တယ် dia senang mengikuti lelang barang antik*;
pelelangan *n*
လေလံပြစ်ခြင်း :
ထိခမ်းနားသောအိမ်လေလံပစ်ခြင်းကို ရှေ့အပတ်တွင်လုပ်မည် pelelangan rumah mewah itu akan diadakan minggu depan

lelap *a* အိပ်ပျော်သွားတယ်:
သူထိုင်ခုံတွင်နစ်ခြိုက်စွာအိပ်ပျော်သွားတယ် dia tertidur lelap di kursi;
terlelap *v* သတိလစ်တယ်:
နေမြင့်သော်လည်းသူနှစ်ခြိုက်စွာအိပ်နေလျက်ရှိတယ် matahari sudah tinggi tapi dia masih terlelap tidur

leleh, meleleh *v*
အရည်ပျော်တယ်: *နေရောင်ကြောင့် ရေခဲမုန့်အရည်ပျော်တယ် es krimnya meleleh terkena sinar matahari*;
melelehkan *v*
အရည်ဖျော်တယ်:
သူချောကလက်အတောင့်ကိုအရည်ဖျော်တယ် dia sedang melelehkan cokelat batangan

leluasa *a* အဆင်ပြေတယ်:
စိတ်အထူးကုကိုပြောရန် သူပို၍အဆင်ပြေတယ် dia lebih leluasa untuk bercerita pada psikiater

lelucon *n* ဟာသ:
သူ့ဟာသအလွန်ရယ်ရတယ် leluconnya sangat lucu

leluhur *n* ဘိုးဘေး :
ဘိုးဘေးများကိုရိုသေရမည် kita harus menghormati leluhur kita

lem *n* ကော်: *ထိကော်က ပစ္စည်းတိုင်းမှာ အလွန်ကပ်တယ် lem itu merekat kuat pada benda apa pun*

lemah *a* အားနည်းသည်;

-- lembut ပျော့ပျောင်းတယ်: *သူ့ပြောစကားက အလွန်ပျော့ပြောင်းတယ် tutur katanya sangat lemah lembut*;

-- syahwat အားနည်းသော: *သူအားနည်းသောကြောင့်က လေးမရနိုင်ပါ dia tidak bisa memiliki keturunan karena lemah syahwat*;

kelemahan *n* အားနည်းချက်: *လူတိုင်းတွင်အားနည်းချက် အားသာချက်ရှိတယ် setiap orang memiliki kekurangan dan kelebihan*;

melemahkan *v* အားလျော့စေတယ်: *ပြိုင်ဖက်ကို အားလျော့စေတယ် dia berhasil melemahkan lawannya*

lemak *n* အဆီ: *အဆီများခြင်းက ကိုယ်ခန္ဓာအတွက်မကောင်းပါ kelebihan lemak tidak baik bagi tubuh kita*;

-- hewani တိရိစ္ဆာန်အဆီ: *ထိုဆီကို တိရိစ္ဆာန်အဆီနဲ့လုပ်တယ် minyak itu terbuat dari lemak hewani*;

-- nabati ဟင်းရွက်ဆီ: *ဟင်းရွက်ဆီကို အလှပြင်ပစ္စည်းတွင်သုံးတယ် lemak nabati biasanya digunakan untuk alat kecantikan*;

berlemak *v* အဆီများသော: *ထိုအသားအဆီအလွန်များတယ် daging itu sangat berlemak*

lemari *n* ဘီရိုး;

-- es ရေခဲသေတ္တာ: *ရေခဲသေတ္တာထဲတွင်သူအစားစာသိမ်းတယ် ia menyimpan makannya di lemari es*

lemas *a* အားနည်းဖျော့တော့သော

lembaga *n* အဖွဲ့: *အစိုးရအဖွဲ့ lembaga pemerintah*

lembah *n* လွင်ပြင်: *ထိုလွင်ပြင်က လည်ပတ်ရန်အလွန်လှတယ် lembah itu sangat indah untuk dikunjungi*

lembap *a* စွတ်စိုတယ်: *ထိုအခန်းက အလွန်စွတ်စိုး၍ မှိုတက်လွယ်တယ် ruangan itu sangat lembap sehingga mudah berjamur*;

pelembap *n* အစိုဓာတ်ထိန်းညှိဆေး : *သူမမျက်နှာမှာ အစိုဓာတ်ထိန်းညှိဆေးကို အမြဲတန်းသုံးတယ် dia selalu menggunakan pelembap wajah*

lembar *n* စာရွက်: *အလုပ်စာရွက် lembar kerja*

lembek *a* ပျော့တယ်:
ထိုငှက်ပျောသီးက ချက်ရန်အလွန်ပျော့တယ် pisang itu terlalu lembek untuk dimasak

lembu *n* နွားသိုး : *နွားသိုးသားက အလွန်စားကောင်းတယ် daging lembu sangat enak untuk dimakan*

lembur *n* အချိန်ပို:
သူအချိန်ပိုလုပ်တယ် dia bekerja lembur

lembut *a* နုညံ့သော;

kelembutan *n* ပျော့ပျောင်းမှု:
ထိုမိန်းကလေးရဲ့ ပျော့ပျောင်းမှုက သူရဲ့နှလုံးသားကိုအရည်ပျော်စေတယ် kelembutan wanita itu telah meluluhkan hatinya;

melembutkan *v* ပျော့ပျောင်းစေတယ်:
သူ့သားရေအိတ်ကိုအထူးဆေးရည်ဖြင့်ပျော့ပျောင်းစေတယ် dia melembutkan tas kulitnya dengan cairan khusus;

pelembut *n* ပျော့ဆေး :
ထိုအဝတ်ပျော့ဆေးက အဝတ်များကို ပျော့၍မွှေးကြိုင်စေတယ် pelembut pakaian itu membuat pakaian menjadi lembut dan wangi;

lempar, lempar lembing လုံပစ်တယ်: *ထိုပြိုင်ပွဲတွင်လုံပစ်ပြိုင်ပွဲကျင်းပတယ် lomba lempar lembing sedang diadakan di kotanya*;

lemparan *n* ပစ်ချက်: *ပစ်ချက်ပစ်မှတ်ကို တည့်တည့်ထိတယ် lemparannya tepat mengenai sasaran*;

melempar *v* ပစ်သည်

lengan *n* လက်မောင်း

lengkap *a* အလုံအလောက်:
တပ်စုအလုံအလောက် pasukan lengkap;

melengkapi *v* တပ်ဆင်တယ်:
ခေတ်မီလက်နက်များဖြင့် စစ်ကိရိယာများကို တပ်ဆင်တယ် dia melengkapi peralatan perangnya dengan senjata mutakhir;

perlengkapan *n* ပစ္စည်း :
ရုံးသုံးပစ္စည်းများ perlengkapan kantor

lengkung, melengkung *v* ကွေးတယ်:
သန်မာသောလက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ထိုသံကိုကွေးတယ် dia melengkungkan besi itu dengan kedua tangannya yang kuats

lentik *a* ကော့တယ်:
မျက်တောင်အလွန်ကော့တယ် bulu matanya sangat lentik

lentur *a* ပျော့ပျောင်းတယ်:
ကိုယ်ခန္ဓာကို ပျော့ ပျောင်းစွာ လှုပ်ရှားတယ် badannya sangat lentur digerakkan;
kelenturan *n* ပျော့ပျောင်းမှု:
ဘဲလေးကချေသယ်တိုင်းအလွန်ပျော့ ပျောင်းသောကိုယ်ခန္ဓာရှိရမည် setiap penari balet harus memiliki kelenturan tubuh yang tinggi

lenyap *a* ပျောက်စေတယ်:
မြူများမြင်ကွင်းကို ပျောက်စေတယ် kabut itu telah lenyap pandangan

lepas *v* ဖြေသည်;
-- landas ပျံတက်သည်;
-- tangan လက်လွှတ်တယ်: *သူ သူ့ တာဝန်ကိုလက်လွှတ်လိုက်တယ် dia lepas tangan dari tanggung jawabnya*;
melepas *v* လွှတ်ပေးသည်;
melepaskan *v* လွှတ်ပေးသည်

lereng *n* ဆင်ခြေလျော:
မရာပီရဲ့ ဆင်ခြေလျော lereng gunung Merapi

les *n* သင်တန်း : *ကျွန်တော်အင်ဒိုနီးရှားဘာသာစကားသင်တန်းကို သံရုံးတွင်ခြောက်လသင်တယ် saya mengambil les bahasa Indonesia selama enam bulan di KBRI*

lestari *a* ထိန်သိမ်းတယ်;
melestarikan *v* ထိမ်းသိမ်းသည်;
pelestarian *n* ထိန်သိမ်းမှု:
သစ်တော အသုံးပြုခြင်းက ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှုနဲ့ ကိုက်ညီရမယ် pengelolaan hutan harus diikuti dengan pelestarian alam

letak *n* နေရာ: *လဂကရုံးရဲ့ နေရာ letak kantor imigrasi*;
meletakkan *v* ထားသည်;
terletak *v* တည်ရှိသည်

letih *a* ပင်းပမ်းသော:
သူတို့ အရမ်းပင်ပမ်းနေသာကြောင့်အစည်းဝေးတွင်အာရုံမစိုက်နိုင်ပါ mereka tidak dapat berkonsentrasi dalam rapat itu karena lelah

letus, letusan (gunung)
n ပေါက်ကွဲမှု:
မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှုမြင့်တက်လာသောကြောင့် လူများက ဘေးကင်းရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြတယ် letusan gunung berapi makin membahayakan sehingga warga mulai diungsikan ke tempat yang lebih aman;

meletus (gunung) *v* ပေါက်ကွဲတယ်: *တန်ပိုရာမီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်းက ၁၈၁၅ခုနှစ်သမိုင်းတွင်အကြီးမား ဆုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်တယ် letusan gunung Tambora tahun 1815 tercatat sebagai letusan terbesar dalam sejarah*;

meletus *v* ပေါက်ကွဲသည်

lewat *v* ကျော်ဖြတ်သည်

lezat *a* အရာသာရှိသော: *ထိုစားသောက်ဆိုင်အစာအစာများ အလွန်အရသာရှိတယ် makanan di restoran itu sangat lezat*;

pelezat *n* ဟင်းခပ်မှုန့်: *သကြားကို ဟင်းများတွင်သဘာဝဟင်းခပ်မှုန့် အဖြစ်သုံးတယ် gula dapat digunakan sebagai pelezat alami dalam masakan*

liang *n* မြေကျင်း : *ကလေးများက ယုန်တစ်ကောင်ရဲ့ မြေကျင်း ကိုဥယျာဉ်ထဲတွင်တွေ့ခဲ့ တယ် anak-anak menemukan sebuah liang kelinci di kebun itu*

liar *a* တောရိုင်း : *တောရိုင်းတိရိစ္ဆာန် binatang liar*; *အင်ဒိုနီးရှားဆာဖာရီဥယျာဉ်တွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ သဘာဝအတိုင်းတွေ့မြင်နိုင်တယ် di Taman Safari, Indonesia, wisatawan dapat melihat ribuan satwa liar hidup di habitat alami mereka*

libat, keterlibatan *n* ပါဝင်မှု: *အနုပညာရှင်တစ်ယောက် ပါဝင်သောလာဘ်ထိုးမှု ကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးနေဆဲဖြစ်တယ် keterlibatan seorang artis dalam perkara suap itu masih dalam penyelidikan*;

melibatkan *v* ပါဝင်စေတယ်: *မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးတွင် အစိုးရက ပြည်သူ့ပြုပုဂ် များကိုပါဝင်စေတယ် pemerintah melibatkan tokoh-tokoh masyarakat dalam sosialisasi mengenai penyalahgunaan narkoba*;

terlibat *v* ပါဝင်တယ်: *ရုံပုံငွေ မြှင့်တင်ပွဲတွင် လူရာချီပါဝင်တယ် ratusan orang terlibat dalam acara penggalangan dana itu*

libur *v* အားလပ်ရက်: *ကျွန်တော်တို့ တစ်လမှာ အားလပ်ရက်နှစ်ခါရတယ် kami mendapat dua kali libur dalam sebulan*;

berlibur *v* လည်ပတ်တယ်: *ပြီးခဲ့သောနှစ်အားလပ်ရက်က ကျွန်တော် သူငယ်ချင်းများနဲ့ နိုင်ငံခြားလည်ပတ်တယ်*

tahun lalu saya berlibur ke luar negeri bersama teman-teman;

liburan *n* အားလပ်ရက်: *အားလပ်ရက်ရှည် liburan panjang*

licik *a* စဉ်းလဲသော: *စဉ်းလဲသော ဈေးကွက်မဟာဗျူဟာ strategi pemasaran yang licik*

licin *a* ချောမွေ့သည်

lidah *n* လျှာ;

-- buaya ရှားစောင်လက်ပတ်: *ရှားစောင်လက်ပတ်ဖျော်ရသောက်သုံးခြင်းက အသားရေကိုလှပစေတယ် konsumsi jus lidah buaya sangat bagus untuk memelihara kecantikan kulit*

lidi *n* ရိုးတံ: *တံမြက်စည်းရိုးတံ sapu lidi*

lihat *v* ကြည့်သည်;

kelihatannya *adv* တူတယ်: *ဒီပြဿနာက ပိုရှုပ်ထွေးလာပုံတူတယ် kelihatannya masalah ini makin rumit*;

melihat *v* မြင်ရသည်;

melihat-lihat *v* လျှောက်ကြည့်တယ်: *ကျွန်တော်အခင်းဖြစ်ပွားရာ နေရာသို့ လျှောက်ကြည့်တယ် saya keluar untuk melihat-lihat situasi di dekat tempat kejadian perkara*;

memperlihatkan *v* ပြသသည်;

penglihatan *n* အမြင်;

terlihat *v* မြင်နိုင်တယ်: *ထိုဆေး၏ မြင်နိုင်သောဆိုးကျိုးက အရေပြားတွင် အကွက်ထလာခြင်းဖြစ်တယ် efek samping yang terlihat dari pemakaian obat ini adalah ruam kulit*

liku *n* အကွေ့: *ထိုနေရာရောက်ရန် လမ်းမှာအကွေ့များတယ် jalan untuk mencapai lokasi itu banyak likunya*

berliku-liku *v* အကွေ့ အကောက်: *အကွေ့အကောက်များသောလမ်း jalan berliku-liku*

lilin *n* ဖယောင်းတိုင်: *ဧည့်သည်များက ဓားစာခံ များကိုသတိရခြင်းအားဖြင့် ဖယောင်းတိုင်ထွန်းကြတယ် pengunjung menyalakan lilin untuk mengenang para korban*

lilit, lilitan *n* ရစ်ပတ်မှု: *ထိုကြိုး၏ ရစ်ပတ်မှုကိုဖြေပါ coba longgarkan lilitan tali itu*;

melilitkan *v* ရစ်ပတ်တယ်: *မြွေက သားကောင်ကိုရစ်ပတ်တယ်*

ular melilit mangsanya dengan kuat;
terlilit *v* ရစ်ပတ်ခဲ့တယ်: *ထိုတိရိစ္ဆာန် ခြေထောက်က သစ်ပင်ရဲ့အမြစ်တွင် ရစ်ပတ်ခဲ့တယ် kaki binatang itu terlilit akar pohon*

limbah *n* စွန့်ပြစ်ပစ္စည်း : *မြစ်က စွန့်ပြစ်ပစ္စည်းများကြောင့် ညစ်ညမ်းခဲ့ တယ် sungai-sungai tercemar oleh limbah industri*

lincah *a* တက်ကြွ: *မိန်းကလေးက အလွန်တက်ကြွတယ် anak perempuan itu sangat lincah*

lindung, berlindung *v* ကာကွယ်တယ်: *ငလျင်လှုပ်လျှင် ခုံအောက်သို့ဝင်၍ ကာကွယ်ပါ jika terjadi gempa, berlindunglah di bawah meja*;
melindungi *v* ကာကွယ်သည်;
pelindung *n* အကာအကွယ်: *နေရောင်ခြည် အကာအကွယ် pelindung sinar matahari*;
pelindungan *n* **1** ကာကွယ်ခြင်း : *ဒုက္ခသည်များကနယ်ခံအစိုးရရဲ့ ကာကွယ်ပေးခြင်းကိုရှာတယ် para pengungsi mencari pelindungan kepada pemerintah daerah setempat*; **2** အကာအကွယ်

lingkar *n* စက်ဝန်းမျည်း : *ကမ္ဘာစက်ဝန်းမျည်း lingkar bumi*;
lingkaran *n* စက် ဝိုင်း : *စက်ဝိုင်း အတွင်းစုစည်းကြစို့ ayo berkumpul dalam lingkaran!*;
~ **setan** ဆိုးသောစက် ဝိုင်း : *ဖွံ့ဖြိုး ဆဲနိုင်ငံ များက ဆိုးသော ဆင်းရဲခြင်း စက်ဝိုင်းကိုမျက်နှာချင်းဆိုင်နေရဆဲ ဖြစ်တယ် negara-negara berkembang masih menghadapi isu lingkaran setan kemiskinan*;
melingkar *v* စက်ဝန်းပုံ: *ရွှေရောင် ဆွဲကြိုး ကိုသူမရဲ့လည်တိုင်တွင်ပတ်ထား တယ် kalung emas melingkari lehernya*

lingkung, lingkungan *n* ပတ်ဝန်းကျင်: *သူက ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်နဲ့ လိုက်ရောညီထွေဖြစ်ရန် ခက်ခဲတယ် ia sulit beradaptasi dengan lingkungan yang baru*;
~ **hidup** သက်ရှိ: ပတ်ဝန်းကျင် *သက်ရှိပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းခြင်း pelestarian lingkungan hidup*;

melingkupi *v* လုံလောက်စေတယ်: *အစိုးရကပေးသော အကူအညီမှာ ကျန်းမာရေးနဲ့ပညာရေး ရန်ပုံငွေအတွက်လုံလော က်စေတယ် bantuan yang diserahkan pemerintah melingkupi biaya kesehatan dan pendidikan*

lintas, lintas alam နိုင်ငံကျော်: *အသင်းရဲ့ စုစည်းမှုကို တည်ဆောက်ရန် နိုင်ငံကျော်အစီအစဉ်ကို ကျင်းပတယ် untuk membangun solidaritas tim, pihak manajemen akan mengadakan kegiatan lintas alam*;

-- batas နယ်ကျော်: *နယ်ကျော်ယဉ်ကျေးမှု lintas batas budaya*;

lintasan *n* ပြေးလမ်း;

melintas *v* ကျော်ဖြတ်သည်;

selintas *n* လျှပ်တပြက်: *လျှပ်တပြက်အတွင်းသူမတစ်ံ တယောက်ရဲ့ အရိပ်ကိုတွေ့ တယ် selintas ia melihat bayangan seseorang di balik pintu*;

terlintas *v* ပြန်သတိရတယ်: *ထိုမတော်တဆထိခိုက်မှုကျန်တော ့်စိတ်ထဲပြန်ပေါ်လာတယ် insiden itu kembali terlintas di pikiranku*

lipat *v* ခေါက်တယ်: *ခင်ဗျားအဝတ်စားများခေါက်ပြီးဘ ီဒိုထဲ ထည့် ပါ lipatlah bajumu dan simpan di dalam lemari*;

-- ganda, berlipat ganda နှစ်ဆတိုး : *နှစ်ဆတိုးသောကောက်ပဲသီးနှံ panen yang berlipat ganda*

berlipat-lipat *v* ဆတိုး : *ဆတိုးဝင်ငွေ pendapatan yang berlipat-lipat*;

kelipatan *n* ဆတိုးကိန်း : *၃၅ က ၇ ရဲ့ ဆတိုးကိန်းတခုဖြစ်တယ် 35 adalah bilangan kelipatan 7*;

lipatan *n* အခေါက်: *ဗိုက်ခေါက် lipatan perut*;

melipat *v* ခေါက်တယ်: *သူစာကိုထူးထူးခြားခြားခေါက်တယ် ia melipat surat itu dengan perasaan haru*

liput, liputan *n* သတင်းယူခြင်း : *စာနယ်ဇင်းသတင်းယူခြင်း liputan media*;

meliputi *v* ခြုံ ငုံ တယ်: *ဒီနေ့ အစည်းဝေးအစီစဉ်က စီးပွားရေးချဲ့ ထွင်ခြင်းအကြောင်းရာကို ခြုံငုံတယ်*

agenda rapat hari ini meliputi pembahasan rencana pengembangan bisnis

lirik, lirikan *n* အကြောင့်:
ထိုလူကြီး၏ အကြောင့် ကသူမကိုထိန်းလန့် စေတယ် lirikan laki-laki itu membuatnya takut;
melirik *v* ဖြတ်ကနဲကြည့်တယ် *ကျွန်တော် ဖုန်းမက်စိတ်ဝင်တာ ကိုဖြတ်ကနဲကြည့်တယ်* saya melirik pesan masuk di ponsel saya

lisan *n* ပြောစကား

listrik *n* လျှပ်စစ်မီး :
သဘာဝဘေးအွန္တရာယ်ကြောင့် မြို့ တွင် လျှပ်စစ်မီးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများ ပျက်တောက်သွားတယ် bencana alam membuat kota itu lumpuh tanpa listrik dan jaringan komunikasi

lobi *n* **1** ဧည့်ခန်းမ; **2** ဧည့်ခံ

logam *n* သတ္တု: *သတ္တုလက်မှုပစ္စည်း kerajinan logam*;
-- mulia ရွှေ: *ရွှေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု investasi logam mulia*

logat *n* ဒေသစကား

loket *n* ကောင်တာ

lolos *v* လွတ်မြောက်တယ်:
သေခြင်းမှလွတ်မြောက်တယ် lolos dari maut;
meloloskan *v* လွှတ်ပေးတယ်:
မူးယစ်ဆေးသံသယရှိသူကို လွှတ်ပေး၍ လဝက အရာရှိ အပြစ်တင်ခံရတယ် pihak imigrasi dikecam karena meloloskan seorang terduga pengedar narkotika dari pengecekan keamanan;
~ **diri** လွတ်မြောက်တယ်:
ပြစ်မှုကျူးလွန်သူက ရဲဖမ်းခြင်းမှအောင်မြင်စွာ လွတ်မြောက်ခဲ့ တယ် penjahat itu berhasil meloloskan diri dari kejaran polisi

lomba *n* ပြိုင်ပွဲ;
berlomba *v* ယှဉ်ပြိုင်သည်;
perlombaan *n* ပြိုင်ပွဲ

lompat *v* ခုန်သည်

longgar *a* ချောင်တယ်: *ဒီ တီရှပ် ချောင်နေတယ် kaus ini sedikit longgar*;
kelonggaran *a* ချောင်တယ်:
ဒီ တီ ရှပ် ချောင်နေတယ် kaus ini sedikit kelonggaran

longsor *v* **1** တိုက်စားသွားတယ်:

ရက်အတော်ကြာမိုးအရမ်းရွာမ ကြောင့် အိမ်နောက် ဘက်ကုန်း ရေတိုက်စားသွားခဲ့တယ် hujan deras selama berminggu-minggu menyebabkan bukit di belakang rumahku longsor; **2** တိုက်စားခြင်း : *မြို့ ရဲ့ လမ်းမကြီးကိုရေ တိုက်စားမှု ကြောင့်နှစ်ရက်တာပိတ်ထား ရတယ် jalan utama menuju kota itu ditutup selama dua hari karena longsor*

lonjak, lonjakan *n* တိုးတက်မှု: *ယခုနှစ်များစွာအတွင်း မီဒီယာသုံးစွဲခြင်း တိုးတက်မှုအလွန်ထင်ရှားတယ် lonjakan angka penggunaan media sosial beberapa tahun terakhir ini sangat signifikan*;

melonjak *v* တက်တယ်: *အစ်နေ့ တွင် အင်ဒိုနီးရှားအချို့ ဒေသရှိ ကုန်စည်များ ဈေးတက်တယ် menjelang hari raya Idul Fitri, harga kebutuhan pokok di beberapa daerah di Indonesia melonjak*

lonjong *a* ဘဲဥပုံ

loreng *n* အစင်းကြောင်း : *အစင်းကြောင်းပါသော တူညီဂတ်စုံ seragam loreng*

lorong *n* လမ်းကြောင်း : *သဘာဝအစားစာပစ္စည်းများလမ်း ကြောင်းနံပါတ် ၅ တွင်ရှိတယ် produk makanan organik ada di lorong lima*

luang *a* အားလပ်ချိန်

luap, luapan *n* လျှံကျတယ်: *အလွန်အမင်းဒေါသ ထွက်တယ် luapan kemarahan*;

meluap *v* လျှံကျတယ်: *မြစ်ရေလျှံ ခြင်းကြောင့် ရွာသားများရဲ့ စပါးခင်းများပျက်စီးတယ် air sungai meluap dan merusak persawahan penduduk*

luar *n* အပြင်မှာ;

-- dalam အလုံးစုံ: *ကျွန်တော်သူမကိုအလုံးစံ နားလည်တယ် saya sangat memahami dirinya luar dalam*;

-- negeri နိုင်ငံခြား;

-- ruang အပြင်: *အပြင်အားကစား olahraga luar ruang*

luar biasa **1** အလွန်;

2 သာမန်ထက်ပိုသော

luas *a* ကျယ်သော;

memperluas *v* ချဲ့ထွင်တယ်: *စီးပွားရေးချဲ့ ထွင်တယ် memperluas usaha*;

perluasan *n* တိုးချဲ့ခြင်း : *အဝေးပြေးစီးမံကိန်း တိုးချဲ့ခြင်းက သန်းတစ်သိန်း ကုန်ကျတယ် proyek perluasan jalan tol memakan biaya sepuluh triliun rupiah*

lubang *n* အပေါက်: *သော့ပေါက် lubang kunci*;

berlubang *v* အခေါင်းပေါက်: *ခြင်းတောင်း ပေါက်နေတယ် keranjang itu berlubang*;

melubangi *v* ပေါက်နေတယ်: *ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနွမ်းခြင်း မဖြစ်စေရန် ထုပ်ပိုးထားသော ပလတ်စတစ် အိတ်ကို အပေါက်ဖောက်သင့် တယ် agar sayuran yang disimpan tidak cepat busuk, Anda harus melubangi sedikit plastik pembungkus sayuran*

lubuk *n* နွေဦး : *တချို့ ငါးလေးများ နွေဦးတွင်ပေါက ်ဖွားတယ် ikan-ikan kecil hidup di dalam lubuk itu*;

-- hati နက်ရှိုင်းသောနှလုံးသား *နက်ရှိုင်းသောနှလုံးသားမှ ဖြူစင်ခြင်း keikhlasan dari lubuk hati*

lucu *a* ရယ်ဖွယ်ကောင်းသော;

melucu *v* နောက်ပြောင်တယ်: *သူရဲ့နောက်ပြောင်ခြင်းက အခန်းတွင်းတင်းမာမှုကိုလျော ့ကျစေတယ် ia melucu untuk mencairkan ketegangan di ruangan itu*

lucut, melucuti (pakaian) *v* ချွတ်တယ်(အဝတ်);

melucuti (senjata) *v* လက်နက်ဖျက်သိမ်းတယ်: *ထိုတပ် စု သောင်းကျန်းသူများ လက်နက်ဖျက်သိမ်း ရေးနဲ့ ဓားစာခံများလွတ်မြောက်ရေး တာဝန်ရှိတယ် pasukan itu bertugas melucuti senjata pemberontak dan membebaskan para sandera*

ludah, meludah *v* တံတွေးထွေးသည်

lugas *a* အတိုချုပ်: *သမ္မတလောင်းရဲ့ အတိုချုပ် မိန့် ခွန်း ကို ကြည့် ရှု သူများမှ အလွန်အသိမှတ် ပြု ခဲ့ တယ် pidato lugas calon presiden itu sangat diapresiasi oleh para pemirsa*

lugu *a* ရိုးသော:
ဆယ်ကျော်သက်များ အတွေး ရိုးတယ် remaja dikenal memiliki cara berpikir yang lugu

luhur *a* မြင့် မြတ်သော: *မြင့်မြတ်သော ရည်ရွယ်ချက် tujuan yang luhur*

luka *n* ဒဏ်ရာ;

terluka *v* **1** ဒဏ်ရာရသည်; **2** နာကျင်သည်

lukis, lukisan *n* ပန်းချီ: *စိတ်ဝိဿဇပန်းချီ lukisan abstrak*;

melukis *v* ပန်းချီဆွဲတယ်: *ကျွန်တော်တို့ ရွာ ရှု့ခင်းပုံဆွဲတယ် kami melukis pemandangan alam pedesaan*;

pelukis *n* ပန်းချီဆရာ: *ရေဆေးပန်းချီဆရာ pelukis cat air*

luluh *v* ပျော်ဝင်ခဲ့တယ်: *ကြာရှည်အငြင်းပွားပြီးနောက်ဆုံးတွင် သူ ပျော့ပြောင်းသွားတယ် setelah berdebat cukup panjang, akhirnya ia luluh juga*;

meluluhkan *v* ပျော့ပြောင်းတယ်: *ခင်ဗျားရဲ့ သူဌေးပျော့ပျောင်းလာအောင်ခင်ဗျားကြိုးစားရမယ် Anda harus berusaha lebih keras untuk meluluhkan hati bos Anda*

lulus *v* အောင်တယ်: *ဒီနှစ် အထက်တန်းအဓိုးရစစ်ကို ၉၀% ထက်ပိုအောင်တယ် tahun ini, lebih dari 90% murid sekolah menengah atas lulus ujian nasional*;

kelulusan *n* ဘွဲ့ နှင်းသဘင်: *စံမှီ ဘွဲ့ နှင်းသဘင် standar kelulusan*;

lulusan *n* ဘွဲ့ ရ သူ: *အကောင်းဆုံး ဘွဲ့ ရ သူ lulusan terbaik*;

meluluskan *v* ်အောင်မြင်စေတယ်: *ပြီးခဲ့ သောနှစ် မှာ ထိုကျောင်းမှကျောင်းသား ၁၀၀ ကျော် အောင်မြင်စေတယ် sejak tahun lalu, sekolah itu telah meluluskan lebih dari seratus siswa berprestasi*

lumas, melumasi *v* ချောဆီထိုးတယ်: *အဖေ တံခါးပတ်တာကို ချေးမတက်စေရန်ချောဆီထိုးတယ် ayah melumasi engsel pintu supaya tidak berkarat*;

pelumas *n* ချောဆီ: *ကားချောဆီ pelumas mobil*

lumayan *a* မဆိုးပါ:
စတင်သူတယောက်အတွက် ခင်ဗျားအလုပ်ကမဆိုးပါ untuk seorang pemula, pekerjaan Anda lumayan

lumba-lumba *n* လင်းပိုင်:
လင်းပိုင်ပြွဲ pertunjukan lumba-lumba

lumpuh *a* မသန်စွမ်း သော:
သူမမြွေ ကိုက်ခံရပြီးနောက် ညာလက်မသံစွမ်းသလိုခံစားနေရတယ် ia merasa lengan kanannya lumpuh setelah digigit ular;
melumpuhkan *v* ရပ်တန့်စေတယ်:
ဗုံးကပြည်သူဝန်ဆောင်မှုများကိုရပ်တန့်စေတယ် serangan bom melumpuhkan beberapa fasilitas umum

lumpur *n* ရွှံ့ : *ရွှံ့ ခြောက် lumpur kering*;
berlumpur *v* ရွှံ့ထူသော:
ရွှံ့ထူသော လမ်း jalanan berlumpur

lumrah *a* ပုံ မှန်: *လက်နှင့် စားခြင်းက အင်ဒိုနီးရှားလူမျိုးအတွက်ပုံမှန်ဖြစ်တယ် makan menggunakan tangan lumrah bagi masyarakat Indonesia*

lumur, berlumuran *v* စင်တယ်:
ကုတ်အင်္ကျီကိုရွှံ့ စင်ခဲ့ တယ် jas itu berlumuran lumpur

lumut *n* ရေညှိပင်: *ရေညှိပင်က စိုထိုင်းသောနံရံတွင်ပေါက်တယ် lumut tumbuh di dinding yang lembap*;
berlumut *v* ရေညှိထူသော:
ရေညှိထူသောမြေ tanah berlumut

lunak *a* ပျော့ပြောင်းသည်

lunas *v* တည် ငြိမ်တယ်:
သူ့ အကြွေး သူ့ကားရောင်းပြီးချိန်တွင်တည်ငြိမ်သွားတယ် utangnya lunas setelah ia menjual mobilnya

luncur, meluncur *v* တိမ်းစောင်းထိုးဆင်းသည်;
meluncurkan *v* ထုတ်ပြန်သည်

lunta, terlunta-lunta *v* သောင်တင်သော: *ကျွန်တော်တို့ လမ်းတွင်သောင်တင်သော ကြောင်တကောင်ကိုမွေးစားတယ် kami memungut kucing yang terlunta-lunta itu dari jalanan*

luntur *a* အရောင် လွင့်:
ဒီအပတ်အစားများလျှော်လျှင် အရောင် လွင့် သောကြောင့် ကျေးဇူး ပြု၍ ဂရု စိုက်ပါ hati-hati, kain ini akan luntur bila dicuci!

lupa *a* မေ့လျော့တယ်:
ဝမ်းနည်းပါတယ် ကျွန်တော် ခင်ဗျားဖိုင်သယ်ရန် မေ့သွားတယ် maaf, saya lupa membawa fail yang Anda minta;
-- daratan ပျော်ရွှင်သော:
သူရုံးခန်းတွင်နေရာရ တယ်ဟုခံစားရ၍ သူပျော်ရွှင်တယ် ia menjadi lupa daratan karena merasa memiliki jabatan di kantor;
-- diri ပျော်ရွှင်သော:
သူရုံးခန်းတွင်နေရာရ တယ်ဟုခံစားရ၍ သူပျော်ရွှင်တယ် ia menjadi lupa diri karena merasa memiliki jabatan di kantor;
melupakan *v* မေ့လျော့တယ်:
ကျွန်တော် ဒီအရာက်ရခြင်းကို မေ့ နိုင်ရန်အချိန်တလလို တယ် saya butuh waktu berbulan-bulan untuk melupakan kejadian memalukan itu;
pelupa *n* မေတတ်သူ:
ငယ်သော်လည်းကျွန်တော့်အမေ မေ့တတ်သူဖြစ်တယ် meski masih muda, ibu saya benar-benar pelupa

lurus *a* အတည့်

lusa *n* သဘက်ခါ: *သဘက်ခါ ကျွန်တော်တို့ ဒီနေရာမှာပြန်တွေ့ ယ် lusa kita akan bertemu lagi di sini*

lusin *n* ဒါဇင်

lutut *n* ဒူး;
berlutut *v* ဒူးခေါင်း :
ကျွန်တော့်ဒူးခေါင်းနာတာ ကိုပြရန်ဆရာဝန် နှင့်တွေ့ တယ် saya pergi ke dokter untuk memeriksakan lutut saya yang sakit

maaf *n* **1** တောင်းပန်ပါတယ်;
2 နေမကောင်း၊ မူးဝေ;

maaf, memaafkan *v* ခွင့်လွှတ်တယ်: *ခွင့်လွှတ်မေ့ပြစ်ဖို့ မလွယ်ကူပါ tidak pernah mudah untuk memaafkan dan melupakan*; *ကျေးဇူးပြု၍ နောက်ကျခြင်းကိုခွင့်လွှတ်ပါ maafkan saya untuk tidak datang lebih awal*

mabuk *a* **1** မူးယစ်သော; **2** နေမကောင်း၊ မူးဝေ;
-- **darat** ကားမူးတယ်: *သူကားမူးခြင်းကိုခံစားနေရတယ် dia mengalami mabuk darat yang parah*;
-- **laut** လှိုင်းမူးခြင်း : *လေပြင်းမုန်တိုင်းကြောင့်သူမ လှိုင်းမူးနေတယ် badai membuat dia mabuk laut*

macam *p* အမျိုးအစား : *ဘယ်အလုပ်အကိုင်အမျိုးစားကို ရှာဖွေနေသလဲ pekerjaan macam apa yang Anda cari?*;
bermacam-macam *v* အမျိုးမျိုး : *သစ်သီးအမျိုးမျိုးတွင် ဗီတာမင်စီ ပါဝင်တယ် ada bermacam buah-buahan yang mengandung vitamin C*;
macam-macam *adv* အမျိုးမျိုး : *ကျွန်တော့်ကို ဒီဆိုင်မှ အမျိုးမျိုး သောပိတ်စများပြပေးနိုင်မလား bisa Anda perlihatkan macam-macam kain yang dijual di toko ini?*;
semacam *a* ကဲ့ သို့ သော: *သူကို ထပ်မြင်ရတာ ထူးဆန်းနေတယ် rasanya aneh berjumpa lagi dengannya*

macet *a* ပိတ်ဆို့သော

madu *n* ပျားရည်: *သူမရေနွေးကြာမ်းနဲ့ ပျားရည်ကြိုက်တယ် ia menyukai madu di dalam tehnya*

magnet *n* သံလိုက်: *ကချေသယ်က သံလိုက်ဆွဲအားလို ပရိတ်သတ်ရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု ကိုရတယ် penari itu menjadi magnet yang menarik perhatian penonton*

mahal *a* ဈေးကြီသောဒ

mahasiswa *n* တက္ကသိုလ်: *သူမရဲ့သား စမတ်ကျသော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဖြစ်တယ် putranya adalah mahasiswa yang pintar*

mahir *a* ကျွမ်းကျင်သော:
ကျွမ်းကျင်သော စက်မှုပညာရှင် teknisi yang mahir

mahkota *n* သရဖူ:
ဆုရအလှမယ်က တောက်ပသော သရဖူကို ဝတ်ထားတယ် pemenang kontes kecantikan mengenakan mahkota yang berkilau

main, bermain
v ဆော့ကစားသည်;
mainan *n* ကစားစရာ:
ထိုကောင်လေးက သူ့ကစားစရာများကို ပုံးထဲတွင်သိမ်းထားတယ် anak itu meyimpan mainan-mainannya di dalam kotak besar;
main-main *v* အလေးနက်မရှိသော: *သူက အလေးနက်မရှိ သောကြောင့် သူ့စကား ကို လျစ်လျူရှု ပါ jangan pedulikan ucapannya, dia hanya main-main*;
mempermainkan *v* ကစားတယ်:
ဒုက္ခရောက်နေသူတယောက်ကို မကစားပါနှင့် tidak baik mempermainkan seseorang yang sedang dalam kesulitan;
pemain *n* ကစားသမား :
ကျွန်တော့် အကိုက ဘက်စကတ်ကစားသမားဖြစ်တယ် kakakku adalah seorang pemain basket;
permainan *n* ကစားပွဲ:
ကျွန်တော်တို့ မိုနိုပိုလီ ကစားပွဲကို ကြိုက်တယ် kami senang sekali permainan monopoli

majalah *n* စာစောင်:
ကျွန်တော်ဆောင်းပါးများစွာကို အမျိုးသမီးစာစောင်မှာရေးခဲ့ တယ် saya telah menulis beberapa artikel untuk majalah wanita;
-- dinding
စာစောင်မျက်နှာဖုံး : *ကျောင်း စာစောင်မျက်နှာဖုံး majalah dinding sekolah*;
-- ilmiah သိပ္ပံ စာစောင်: *သိပ္ပံ စာစောင် ကိုဘယ်မှာရနိုင်းမလဲ di mana saya bisa mendapatkan majalah ilmiah?*

majemuk *a* စုစုပေါင်း :
ခင်ဗျားကျွန်တော် ရဲ့ ချေးငွေ အတိုးစုစုပေါင်းကိုတွက်ပေးနိုင်မလား bisakah Anda menghitung bunga majemuk pinjaman saya?

majikan *n* သူဌေး :
ကျွန်တော့်သူဌေး တွင် အလွန်ဖော်ရွေသောသဘာဝ ရှိတယ်

majikanku mempunyai sifat yang sangat ramah

maju *a* **1** ရှေ့တက်သည်;

2 တိုးတက်သည်;

kemajuan *n* တိုးတက်မှု: *ယခုနှစ်များအတွင်းနည်းပညာတိုးတက်မှုအလွန်မြန်တယ် kemajuan teknologi berkembang sangat pesat beberapa tahun terakhir*;

memajukan *v* တိုးတက်စေတယ်: *အခမဲ့ကျောင်းများဆောက်၍အင်ဒိုနီးရှားရဲ့ပညာရေးကိုတိုးတက်စေတယ် pembangunan sekolah-sekolah gratis dapat memajukan pendidikan di Indonesia*

maka *p* ထိုကြောင့်: *ကျွန်တော်စာမရိုက်တတ်ပါ ထို့ကြောင့်ဖိတ်စာကိုကျွန်တော်ရေးလိုက်တယ် saya tidak dapat mengetik dengan baik, maka surat undangan itu saya tulis saja*

makalah *n* စာရွက်: *မနက်ဖြန်သူစာရွက်တင်ပြမယ် ia akan menampilkan makalahnya besok*;

pemakalah *n* စကားပြောသူ: *အဓိကစကားပြောသူ pemakalah utama*

makam *n* အုတ်ဂူ: *ထိတောင်ကုန်းတွင်မိသားစုအုတ်ဂူရှိတယ် di bukit itu terletak makam keluarga kami*;

memakamkan *v* မြေမြှုပ်တယ်: *အဖွားကိုမြေမြှုပ်ချိန်တွင်ကျွန်တော်အရမ်းဝမ်းနည်းတယ် saya sangat berduka saat mereka mulai memakamkan nenek*;

pemakaman *n* မြေမြှုပ်ခြင်း : *ထိဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ရဲ့မြေမြှုပ်ခြင်းသို့ရွာသားများလာတယ် warga mendatangi acara pemakaman tokoh agama itu*

makan *v* စားသောက်သည်;

-- angin လေကောင်းလေသန့်ရှူရန်: *လေကောင်းလေသန့်ရှူရန်ကျွန်တော်အပြင်ထွက်မယ် saya akan keluar sebentar untuk makan angin*;

-- asam garam အတွေ့အကြုံ: *ကျွန်တော့်အဖေကအတွေ့အကြုံရှိသောသူဖြစ်တယ် ayah saya seorang perantau yang banyak makan asam garam*;

-- besar စားသောက်ပွဲကြီး : *ဒီနေ့ည အိမ်တွင်မိသားစုစားသောက်ပွဲပြုလုပ်မယ်*

keluarga saya merencanakan acara makan besar di rumah malam ini;
makanan *n* အစားအစာ: *အသင့်စားအစားအစာ makanan cepat saji*;
~ **cepat saji** အသင့်အစားအစာ: *ကျန်းမာရေးအတွက်မကောင်းဘဲအသင့်စားအစားအစာကိုရှောင်ရမယ် sebaiknya hindari mengonsumsi makanan cepat saji karena tidak bagus bagi kesehatan Anda*;
~ **empuk (kiasan)** လွယ်ကူသောပစ်မှတ်: *မြို့တော်ဝန်ရဲ့ မရှင်းသောစကားကာမီဒီယာများသူ့နေရာကိုလှုပ်ခတ်ရန်လွယ်ကူသောပစ်မှတ်ဖြစ်လာတယ် pernyataan kontroversial walikota itu menjadi makanan empuk media massa untuk menggoyang kedudukannya*;
memakan *v* စားတယ်: *ကျွန်တော်ထမင်းကြော်စားချင်တယ် saya ingin makan nasi goreng*

makhluk *n* သတ္တဂါ: *လူကနည်းလမ်းကျစွာတွေးတောနိုင်သောသတ္တဝါဖြစ်တယ် manusia adalah makhluk yang mampu berpikir secara logis*

maki *v* ဆဲတယ်: *လူများကြားတွင်မင်းရဲ့သားကို မဆဲနဲ့ jangan maki anakmu di depan umum!*;
makian *n* ဆဲဆိုခြင်း : *သူ့ဇနီးရဲ့ဆဲဆိုခြင်းကိုသူမခံနိုင်တော့ပါ ia sudah tidak tahan lagi mendengar makian istrinya*;
memaki *v* ကျိန်ဆဲတယ်: *ဒီနေ့သူ့ရဲ့ ဆိုးသောက်ကို ကျိန်ဆဲတယ် lelaki itu memaki kesialannya hari ini*;
memaki-maki *v* ကျိန်ဆဲတယ်: *ပိုက်ဆံမပေးသောအိမ်ရှင်ကို သူတောင်းစားကျိန်ဆဲတယ် seorang pengemis memaki-maki pemilik rumah yang tidak mau memberinya uang*

makin *adv* ပိုသော: *မင်းပို၍ချောလာတယ် Anda terlihat makin cantik*;
semakin *adv* ပိုသော: *ထိုကလေး ပို၍ငိုလာတယ် anak itu menangis semakin keras*

maklum *v* နားလည်တယ်: *နားလည်ပါ ဒါကျွန်တော့် ပထမနေ့ပဲ mohon maklum, ini hari pertamaku*;

memaklumi v
နားလည်တယ်: *နောင်တမရပါနဲ့ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ကျွန်တော်နားလည်တယ်* tidak ada yang perlu disesalkan, saya memaklumi kejadian itu

makmur *a* သာယာဝပြောသော: *သာယာဝပြောသော နိုင်ငံ* negara makmur

makna *n* အနက်အဓိပ္ပာယ်: *အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခွ* makna ganda;

bermakna *v* တန်ဖိုးရှိတယ်: *မင်းလာတာကျွန်တော်တို့ အတွက်တန်ဖိုးရှိတယ်* kesediaan Anda untuk hadir sangat bermakna bagi kami

maksud *n* **1** ရည်ရွယ်ချက်; **2** အဓိပါယ်;

bermaksud *v* ရည်ရွယ်သည်

malapetaka ဘေးအန္တရာယ်: *မုန်တိုင်းသူမအိမ်ကို ဖျက်ဆီးချိန်တွင် ဘေးအွန္တရယ် လာတယ်* malapetaka itu datang ketika badai menghancurkan rumahnya

malah *adv* မှတစ်ပါး : *ထိုပြဿနာကိုမပြောပဲ သူထွက်သွားတယ်* ia malah pergi daripada membicarakan masalah itu

malahan *adv*
အကြောင်းကတော့: *ကျွန်တော့်ခွေးလည့်ကွက်များ စွာသိတယ် ပြောတာလဲလုပ်နိုင်တယ်* anjing saya tahu banyak trik, malahan ia bisa diperintah untuk melakukan gerakan akrobatik

malam *n* ည;

bermalam *v*
အိပ်ပျော်သွားတယ်: *ရာသီဥတုဆိုး၍ ရွာသားရဲ့အိမ်တွင် ကျွန်တော်အိပ်ပျော်သွားတယ်* karena cuaca buruk, kami akhirnya bermalam di rumah seorang penduduk;

kemalaman *a*
မိုးချုပ်သွားသော: *ကျွန်တော်အခုမသွားရင် အိမ်ပြန်တာ မိုးချုပ်သွားမယ်* saya harus pergi sekarang, jika tidak saya akan kemalaman pulang;

malam-malam *n*
ညဖက်: *ညဖက်တွင်ထိုသူ အဆောက်အဦးထဲသို့ ခိုးဝင်တယ်* malam-malam orang itu menyelinap ke dalam gedung itu;

semalaman *n*
တစ်ညလုံး : *ထိုတင်ပြရန် ကိစ္စကိုတစ်ညလုံးလုပ်ရမယ်*

saya harus mengerjakan bahan presentasi ini semalaman

malang *a* သနားစရာ:
ထိုသနားစရာအမျိုးသမီးသူ့ယောကျာ်းသေဆုံးမှုကိုငိုကြွေးတယ် wanita malang itu meratapi kematian suaminya;
-- **melintang** လှည့်လည်သွားလာတယ်: *ဒီနိုင်ငံတွင်နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကြာကျွန်တော်လှည့်လည်သွားလာတယ် saya sudah malang melintang selama dua puluh tahun di negara ini*;
kemalangan *n* ကံမကောင်းခြင်း : *ကံမကောင်းခြင်းယူလာတယ် ဟုသတ်မှတ်ခံရ၍မိသားစုရှဲ့လျစ်လျူရှုခံရတယ် ia diabaikan oleh keluarganya karena dianggap membawa kemalangan bagi mereka*

malas *a* ပျင်းရိသော;
bermalas-malas(an) *v* နေတယ်: *ကျောင်းပိတ်ရက်ကျွန်တော်အိမ်မှာပဲနေမယ် akhir pekan ini kami hanya akan bermalas-malasan di rumah*;
pemalas *n* ပျင်းရိသောသူ: *ငပျင်း တစ်ချိန်လုံး အိပ်နေတယ် dasar pemalas, kerjamu hanya tidur saja!*

maling *n* သူခိုး

malu *a* ရှက်သော;
malu-malu kucing ရှက်ပြုံး;
mempermalukan *v* အရှက်ရတယ်: *သူကျွန်တော့်ကိုလူကြားထဲတွင် အရှက်ရစေတာလူတိုင်းသိတယ် semua orang tahu bahwa ia hanya bermaksud mempermalukanku di depan umum*;
kemaluan *n* လိင်အင်္ဂါ: *လိင်အင်္ဂါနေရာ daerah kelamin*

mampir *v* ဝင်လည်တယ်: *ကျွန်တော့်အိမ် ဝင်လည်ပါ sebaiknya kamu mampir ke rumahku*

mampu *a* လုပ်နိုင်သော;
kemampuan *n* စွမ်းရည်

mana *pron* ဘယ်အရာ:
ဘယ်အရာကိုမင်းကြိုက်လဲ mana yang kau suka?;
-- **bisa** ဒါဘယ်လို ဖြစ်နိုင်လဲ: *လပေါင်းများစွာ ထိုပွဲကိုကျွန်တော်ပြင်ဆင်တယ် ဒါဘယ်လိုဖြစ်လို့ပျက်သွားတာလဲ saya telah menyiapkan acara ini selama berbulan-bulan, mana bisa dibatalkan*;

-- lagi ဘာလဲ:
ကျွန်တော်တို့ဘာထပ်လုပ်ရမလဲ
mana lagi yang harus kami kerjakan?;
-- tahu ဘယ်သူသိမလဲ:
သူဖြစ်နိုင်တယ် ဘယ်သူသိမလဲ
mungkin memang dia orangnya, siapa tahu;
di mana *pron* ဘယ်နေရာ:
သူတို့ဘယ်နေရာမှာလဲ
ကျွန်တော်မသိပါ saya tidak tahu di mana mereka sekarang;
ke mana *pron* ဘယ်နေရာ :
ဒီအထုပ်ကိုဘယ်နေရာပို့ရမလဲ ke mana saya harus mengantarkan paket ini?

manakala *p* အချိန်တိုင်း :
မင်းအကူအညီလိုတိုင်းဖုန်းဆက်ပါ
manakala kau membutuhkan bantuan, kau bisa menghubungi kami

manasuka *a*
မရွေးချယ်ဘဲထား၍ရသော:
ကျန်းမာရေးအာမခံကိုမရွေးချယ်ပဲ ထား၍ရတယ် penambahan asuransi kesehatan pada tabungan Anda bersifat manasuka

mancanegara *n* နိုင်ငံခြား :
နိုင်ငံခြားဘာသာစကား bahasa asing

mancung *a* ချွန်သော:
သူ့အဖေကဲ့သို့
သူမနာခေါင်းချွန်တယ်
hidungnya mancung seperti ayahnya

mandi *v* ရေချိုး

mandiri *a* မှီခိုခြင်းကင်းသော:
မှီခိုခြင်းကင်းသောအမျိုးသမီး
wanita mandiri;
kemandirian *n*
ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးခြင်း :
ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးခြင်းကိုကြိုးစား ခြင်းဖြင့်ရနိုင်တယ် kemandirian dapat diraih dengan kerja keras

manfaat *n* အသုံးချသည်

mangkuk *n* ဇလုံ

manis *a* ချိုသော

manja *a* ဖျက်စီးစေတယ်:
ကလေးရဲ့လိုအင်အားလုံးကိုဖြ ည့်ဆည်းပေးခြင်းက ကလေးကို ဖျက်စီးရာရောက်တယ်
memenuhi semua keinginan anak dapat membuat anak menjadi manja;
bermanja-manja *v*
ယုယထွေးပိုက်တယ်:
ကျွန်တော့်အစ်မ
ယုယပိုက်ထွေးမှုကို
ကျွန်တော်နှစ်သက်တယ် saya suka bermanja-manja dengan kakak perempuan saya;
memanjakan *v*
အလိုလိုက်တယ်:

မင်းရဲ့သမီးကို အလိုမလိုက်နဲ့ sebaiknya Anda tidak memanjakan putri Anda

mantan *n* အဟောင်း :
သမ္မတဟောင်း mantan presiden

mantap *a* အတည်ဖြစ်သော

mantel *n* ကုတ်အင်္ကျီ :
ထိုကုတ်အင်္ကျီကို ကျားသရေနဲ့ လုပ်တယ် mantel itu terbuat dari kulit macan

manusia *n* လူသား :
လူသားတို့ ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကိုသဘာဝကမပေးနိုင်တော့ပါ alam ini sudah tidak mampu mencukupi kebutuhan manusia;
kemanusiaan *n* လူသားမျိုးနွယ်:
လူသားချင်းစာနာမှုအဖွဲ့ အစည်း organisasi kemanusiaan

manusiawi *n* လူ့သဘာဝ:
ရှုံးမှာကိုကြောက်တာ လူ့ သဘာဝဖြစ်တယ် takut gagal adalah hal yang manusiawi

marah *a* စိတ်ဆိုးသော;
kemarahan *n* ဒေါသ

marak *a* တိုးခဲ့တယ်:
ဆိုင်ဘာရာဇဝတ်မှုတိုးတယ် angka kejahatan dunia maya makin marak;
semarak *a* ပျော်စရာကောင်းသော: *ပျော်စရာကောင်းသောနှစ်သစ်ကူးပွဲ peringatan tahun baru yang semarak*

mari *p* လာခဲ့ : *ကျွန်တော်နဲ့လာခဲ့ပါ mari ikuti saya!*

markah *n* အမှတ်အသား;
memarkahi *v* မှတ်သားသည်

markas *n* ဌာန: *ဌာန markas tentara*;
-- polisi ရဲစခန်း :
ရဲစခန်းရှေ့တွင်အရပ်သားနဲ့ရဲမျာ်းအကြားရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်တယ် terjadi bentrokan antara warga dengan aparat di depan markas polisi

masa *n* ကာလ;
-- kini ယနေ့ :
ယနေ့တွင်အိမ်ရှင်မများအွန်လိုင်းစီးပွားရေးလုပ်ကြတယ် di masa kini, banyak ibu rumah tangga yang memberdayakan dirinya melalui bisnis daring;
semasa *n* အတောတွင်း :
ငယ်စဉ်အတောအတွင်းက ဆိုလိုမှာ ဦးလေးနဲ့ နှစ်များစွာနေတယ် semasa remaja, saya tinggal beberapa tahun di Solo bersama paman saya

masak *a* ရင့်မှည့်တယ်:
ဖျော်ရည်အရသာရှိရန် မှည့်သောအသီးများသာရွေးပါ pilihlah hanya buah yang benar-benar masak agar rasa jus menjadi enak;
masakan *n* အစားအစာ:
ဂျပန်အစားအစာ masakan Jepang;
memasak *v* ချက်ပြုတ်တယ်:
စိမ်းစိမ်းလေးချက်ပေးပါ bisakah Anda memasaknya tidak terlalu matang untuk saya?
masalah *n* ပြဿနာ
masih *adv* နေဆဲ
masing-masing *pron* တစ်ခုစီ:
အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်စီ အဆာပြေစာနဲ့ နေ့လည်စာရမယ် peserta masing-masing akan mendapatkan kudapan dan makan siang
masinis *n* စက်ပိုင်းဆိုင်ရာ အင်ဂျင်နီယာ
masjid *ဂျဗလီ: ဥပုဒ်လတွင် ပလီဒ်မှုစလင်များ ဘုရားဝတ်ပြုသည် pada bulan Ramadan umat Islam memenuhi masjid-masjid untuk beribadah*
masuk *v* **1** ဝင်ရောက်သည်;
2 တက်ရောက်သည်;
-- akal **1** ကျိုးကြောင်းဆီလျော်:
ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သောအကြောင်းပြချက် alasan yang masuk akal;
2 ယုတိရှသည်;
-- angin အအေးအနည်းငယ်မိတယ်:
ရေအကြာကြီးကူး၍ ထိုကလေး အအေးအနည်းငယ်မိတယ် anak itu masuk angin karena terlalu lama berenang;
memasukkan *v* **1** သွင်းသည်; **2** ထည့်သွင်းသည်
masukan *v* သွင်းတယ်:
မှတ်ပုံတင်ရန် သင့်နံပါတ် သွင်းပါ mohon masukkan nomor Anda untuk melakukan registrasi ini;
termasuk *v* ပါဝင်သည်
masyarakat *n* **1** လူမှုကွန်ရက်:
လူမှုကွန်ယက် တိုးတက်စေခြင်း pemberdayaan masyarakat;
2 လူ့အဖွဲ့အစည်း;
memasyarakatkan *v* လေ့ကျင့်ပေးတယ်: *အစိုးရက မြို့နဲ့ကျေးလက်ဒေသအထိ အင်တာနက် လေ့ကျင့်ပေးတယ် pemerintah memasyarakatkan internet mulai dari kota hingga ke daerah terpencil*;
pemasyarakatan *n* လေ့ကျင့်ပေးခြင်း :
အင်ဒိုနီးရှားစကား လေ့ကျင့်ပေးခြင်း pemasyarakatan bahasa Indonesia
masyhur *a* ကျော်ကြားတယ်:

ထိုပန်းချီဆရာရဲ့ လက်ရာများ ကမ္ဘာတွင်ကျော်ကြားတယ်
karya-karya pelukis itu masyhur di dunia;
termasyhur *a* အကျော်ကြားဆုံး : *ထိုပန်းချီဆရာရဲ့ လက်ရာများ ကမ္ဘာတွင်အကျော်ကြားဆုံးဖြစ်တယ် karya-karya pelukis itu termasyhur di dunia*

mata *n* မျက်လုံး
-- **air** စိမ့်စမ်း : *ထိုတောင်ကုန်းတွင် ရေသန့်သော စိမ့်စမ်းများရှိတယ် bukit itu mempunyai banyak mata air yang cukup bersih*;
-- **angin** အရပ်မျက်နှာ: *ခရီးသွားများက သံလိုက်အိမ်မြောင်ကို အရပ်မျက်နှာ သတ်မှတ်ရန်သုံးတယ် kompas masih digunakan para pelancong untuk menentukan arah mata angin*;
-- **duitan** ပိုက်ဆံမက်တယ်: *သူမ ပိုက်ဆံမက်သော အမျိုးသမီးဖြစ်တယ် dia adalah perempuan mata duitan*;
-- **gelap** အမျက်ထွက်တယ်: *ခိုးနေတာကိုမိ၍ ထိုသူခိုးအမျက်ထွက်ကာ အိမ်ရှင်ကိုသတ်တယ် karena ketahuan sedang melancarkan aksinya, pencuri itu gelap mata dan membunuh pemilik rumah*;
-- **hati** စိတ်ရဲ့အမြင်;
-- **ikan** ကြွက်နို့ ;
-- **kaki** ခြေမျက်စိ;
-- **pelajaran** သင်ခန်းစာ: *ကျောင်းသားများအောင်မြင်မှုကိုတိုးတက်စေရန် ကျောင်းများက သင်ခန်းစာအချို့ထပ်ထည့်တယ် beberapa sekolah menambah beberapa mata pelajaran untuk meningkatkan prestasi muridnya*;
-- **pencaharian** ငွေအရင်းအမြစ်;
-- **sapi (telur)** ကြက်ဥကြော်;
-- **uang** နိုင်ငံသုံးငွေကြေး;
semata wayang တစ်ယောက်တည်း;
semata-mata *adv* ပြည့်စုံသော
matahari *n* နေ
matang *a* ရင့်မှည့်တယ်: *ထိုထောပတ်သီး ရင့်မှည့်တယ် alpukat itu sudah cukup matang*
mati *v* **1** သေဆုံးသည်; **2** ပျက်ဆီးသည်;
-- **kutu** သေတယ်;
-- **langkah** ချောင်ပိတ်မိတယ်;

-- rasa ခံစားမှုကင်းတယ်;

-- suri ်သက်ဝင်လှုပ်ရှားခြင်းရပ်ဆိုင
်းတယ်;

mati-matian *adv* ခေါင်းမာစွာ;

kematian *n* သေခြင်း;

mematikan *v* ပိတ်သည်

mau *adv* …ချင်တယ်: *တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော် အာကာသယာဉ်မှူး ဖြစ်ချင်တယ် aku ingin menjadi astronaut kelak*;

-- tak mau ကြိုက်ခြင်းမကြိုက်ခြင်း

kemauan *n* အလိုဆန္ဒ;

maupun *p* တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု;

semau-maunya တစ်စုံတစ်ယောက်လိုအင်ဆန္ဒကဲ့သို့

mayat *n* အလောင်း

medali *n* ဆုတံဆိပ်: *ရွှေတံဆိပ် medali emas*

megah *a* ကြီးကျယ်သော

meja *n* စားပွဲ;

-- hijau တရားရုံး : *တရားရုံးရောက်၍ ထိုလာဘ်စားသူငိုတယ် koruptor itu menangis ketika dihadapkan ke meja hijau*

mekar *v* ပန်းပွင့်တယ်: *ထိုမိန်းကလေးက ပန်းလေးတစ်ပွင့်လို ကြီးထွားလာတယ် gadis itu tumbuh seperti bunga yang sedang mekar*;

bermekaran *v* ပန်းပွင့်တယ်: *ဧပရယ်လတွင် တာကီမြို့၌ ၌ ပန်းများပွင့်သောကြောင့် အလွန် လှပတယ် pada bulan April, Turki akan tampak luar biasa dengan bunga-bunga tulip yang bermekaran di seluruh kota*

melar *a* ကျယ်သော: *ထိုတီရုပ်ကျယ်တယ် kaus ini melar*

melarat *a* ဆင်းရဲသော

memang *adv* မှန်၊ ဖောန်

memar *a* ညို မဲစွဲခဲ့တယ်

mempan *v* အကျိုးရှိသော

mempelai *v* သတိုးသမီး

menang *v* နိုင်တယ်;

kemenangan *n* အနိုင်ရခြင်း;

memenangkan *v* နိုင်တယ်;

pemenang *n* နိုင်သူ

menantu *n* သားမက်/ချွေးမ

menara *n* မျော်စင်: *မျော်စင်ပေါ်မှ ရှုခင်း အရမ်းလှတယ်*

pemandangan dari atas menara ini sangat indah;
-- gading
ဆင်စွယ်ရောင် မျှော်စင်/စိတ်ကူးယဉ်: *အစိုးရမီးပွားရေးမူဝါဒကို ဝေဖန်မှုက စိတ်ကူးယဉ် စီးပွားရေးပညာရှင်များမှစတယ် kritikan terhadap kebijakan ekonomi yang diambil pemerintah bersumber dari para ahli ekonomi yang hanya hidup di atas menara gading*;
-- suar မီးပြတိုက်: *မီးပြတိုက်အစောင့် penjaga menara suar*

mendung *a* တိမ်

menerima *v* လက်ခံတယ် : *ကျွန်တော်တို့လာခြင်းကို သူတို့လက်ခံတယ် mereka menerima kahadiran kami*

menit *n* မိနစ်

mentah *a* ကုန်ကြမ်း

mental *a* စိတ်: *စိတ်ကစဉ့်ကလျားဖြစ်ခြင်း gangguan mental*

mentang, mentang-mentang *adv* ဖြစ်သောကြောင့်: *သူမရဲ့အဖေက အရေးပါသူဖြစ်သောကြောင့် သူမကလူများကို နှိမ့်ချတယ် dia menganggap rendah yang lain mentang-mentang ayahnya salah seorang pemegang saham di kantor itu*

mentega *n* ထောပတ်

menteri *n* ဝန်ကြီး : *ဝန်ကြီးချုပ် perdana menteri*;
kementerian *n* ဝန်ကြီးဌာန: *ဝန်ကြီးဌာန ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ utusan kementerian*

menu *n* စားသောက်ဖွယ်စာရင်း၊ မီနူး

merah *n* အနီ: *ထိုအမျိုးသမီးက လှပသောအနီရောင်ဝတ်စုံ ဝတ်တယ် wanita itu mengenakan gaun merah yang sangat indah*;
-- hati ဒဏ်ကြောက်သွေးရောင်: *ကြောက်သွေးရောင်က သတ္တိရဲ့ သင်္ကေတဖြစ်တယ် warna merah hati seringkali diartikan sebagai simbol keberanian*;
-- jambu ပန်းရောင်: *ပန်းရောင်က အနီနဲ့အဖြူ ရောထားသောအရောင်ဖြစ်တယ်*

merah jambu adalah corak warna yang merupakan perpaduan antara warna merah dan putih;

-- **muda** ပန်းရောင်:
ပန်းရောင်ကလှပသောအရောင်ဖြစ်တယ် merah muda merupakan warna yang cantik;

-- **telinga** အရှက်ရစေတယ်:
သူသားအမှုအကျင့်ကသူ့ကို အရှက်ရစေတယ် kelakuan anak itu membuat merah telinga bapaknya;

pemerah bibir နှုတ်ခမ်းနီ:
သူမ နှုတ်ခမ်းနီ အနီရောင်ဆိုးထားတယ် gadis itu mengenakan pemerah bibir berwarna merah;

pemerah pipi ပါးနီ:
ပါးနီသုံးသောကြောင့် မျက်နှာကို ရွှင်လန်းစေ၍ မျက်နှာပုံစံကို ပြုပြင်ပေးသော အကျိုးနှစ်ခုရရှိသည် pemerah pipi mempunyai banyak manfaat dan dua di antaranya adalah membuat wajah terlihat lebih segar dan mengoreksi bentuk wajah

merdeka *a* လွတ်လပ်သော:
လွတ်လပ်သောနိုင်ငံ negara merdeka;

kemerdekaan *n* လွတ်လပ်မှု:
လွတ်လပ်ရေးနေ့ hari kemerdekaan

merdu *a* သာယာသော:
အဆိုတော်အသံအလွန်သာယာတယ် suara penyanyi itu sangat merdu

merek *n* တံဆိပ်၊;

bermerek *v* နာမည်ရှိသော

mereka *pron* သူတို့

meriah *a*
ပျော်စရာကောင်းသော: *ထိုပါတီပွဲအလွန်ပျော်စရာကောင်းတယ် pesta itu sangat meriah*

meriam *n* အမြောက်:
ဂရမ်းနက်အမြောက်က ကြည်းတပ်တွင်သုံးသော ကြီးမားသောလက်နက်တစ်ခုဖြစ်တယ် granat meriam adalah salah satu alutsista amunisi kaliber besar (MKB) yang digunakan oleh TNI Angkatan Darat

merica *n* ငရုတ်ကောင်း :
ငရုတ်ကောင်းက ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်တို့ရဲ့ ဘုရင်ဖြစ်တယ်ဟု လူများကပြောတယ် banyak orang menyebutkan merica adalah rajanya dari segala bumbu dalam setiap masakan

merpati *n* ခို:
ခိုကငြိမ်းချမ်းရေးရဲ့ သင်္ကေတသာမက သစ္စာရှိသောအချစ်ရဲ့ သင်္ကေတလည်းဖြစ်တယ် burung merpati tidak hanya sebagai lambang perdamaian, tetapi juga lambang kesetiaan cinta;
-- pos စာပို့ခို: *စစ်တွင်စာပို့ခိုကသတင်းပို့ရာတွင်အလွန်အသုံးဝင်တယ် merpati pos telah menjadi cara mengantarkan informasi yang sangat berguna dalam perang*

mertua *n* ယောကျ်ား: *မင်းကိုကျွန်တော်ယောကျ်ားမနှင့်မိတ်ဆက်ပေးပါရစေ perkenalkan, ini ibu mertua saya*

mesin *n* စက်:
ရုံးအဆင်းအတက်မှတ်သားသောစက်က ရုံးရှိကိရိယာတခုဖြစ်တယ် mesin absensi merupakan salah satu perangkat wajib di perkantoran;
-- cuci အဝတ်လျော်စက်: *အဖေအဝတ်လျော်စက်အပျက်ကိုပြင်တယ် ayah sedang membetulkan mesin cuci yang rusak*;
-- tik လက်နှိပ်စက်: *ထိုဆိုင်တွင်အရည်အသွေးကောင်းသောပုံမှန်နဲ့ လျှပ်စစ်လက်နှိပ်စက်အမျိုးမျိုးရှိတယ် toko itu menyediakan berbagai macam mesin tik manual maupun elektronik dengan kualitas yang terjamin*;

meski *p* သော်လည်း :
ကျွန်တော်နေမကောင်းသော်လည်းအလုပ် သွားတယ် meski sakit, saya tetap berangkat kerja

meskipun *p* သော်လည်း

mesra *a* ရင်းနှီးတယ်: *ကျွန်တော်တို့ဆက်ဆံရေး မရင်းနှီးတော့ပါ hubungan kami sudah tidak mesra lagi*;
bermesraan *v* ရင်းနှီးစွာနေတယ်: *သူတို့လူများရှေ့တွင်ရင်းနှီးစွာနေတယ် mereka tidak segan bermesraan di depan umum*;
kemesraan *n* ရင်းနှီးမှု

mesti *adv* ဖြစ်သင့်သည်

mewah *a* ထည်ဝါသော:
ထည်ဝါသော ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံ gaya hidup mewah;
kemewahan *n* ထည်ဝါခြင်း :
ထည်ဝါမှုက ပျော်ရွှင်မှုကို အာမ မခံနိုင်ပါ kemewahan tidak menjamin kebahagiaan

mi *n* ခေါက်ဆဲ့; *ခေါက်ဆွဲခြောက်က ပုံမှန်အစာကို အစားထိုးမရပါ bagaimanapun mi instan tidak bisa menggantikan makan penuh*

milik *n* ပိုင်ဆိုင်သည်;
kepemilikan *n* ပိုင်ဆိုင်မှု;
memiliki *v* ပိုင်ဆိုင်သည်

miliar *n* သန်းတစ်ထောင်:
ဝေးလံသောဒေသရှိ ကျောင်းမျာ းကို လက်တွေ့ခန်းထောက်ပံ့ရန် အစိုးရက ငွေသန်းပေါင်းများစွာ လျာထားတယ် pemerintah telah menganggarkan miliaran rupiah untuk pengadaan laboratorium di sekolah-sekolah terpencil

mimbar *n* စင်မြင့်:
ဟောပြောသူက စင်မြင့်ထက်တွင် သူ့ရဲ့တင်ပြချက်ကို ပြောတယ် pembicara sedang memberikan presentasinya di podium

mimpi *n* အိမ်မက်:
အမှန်မဖြစ်လာသော အိမ်မက် mimpi yang tak pernah jadi nyata;
bermimpi *v* အိမ်မက်: *ကျွန်တော်မြွေ ကိုက်ခံရတယ်ဟုအိမ်မက်မက်တ ယ် saya bermimpi digigit ular*

minat *n* စိတ်ဝင်စားခြင်း :
သူအနုပညာကို အလွန်စိတ်ဝင်စားခြင်းရှိတယ် dia memiliki minat yang tinggi dalam karya seni;
berminat *v* စိတ်ဝင်စားတယ်:
မင်းအားကစား စိတ်ဝင်စားလား apakah Anda berminat di bidang olahraga?;
peminat *n* စိတ်ဝင်စားသူ:
ထိုအစီအစဉ်ကိုစိတ်ဝင်စားသူများ ထင်တာထက် များတယ် jumlah peminat acara itu di luar perkiraan

minggu, mingguan *n* အပတ်စဉ်

minta, meminta
v တောင်းခံသည်;
permintaan *n* တောင်းခံသည်

minum *v* သောက်သည်;
minuman *n* သောက်စရာ

minyak *n* ဆီ;
-- wangi ရေမွှေး *ဒီရေမွှေးရန့်ကောင်းတယ် minyak wangi ini baunya enak*
miring *a* **1** စောင်းတယ်: *ဒီကြမ်းပြင်စောင်းတယ် သတိထား hati-hati, lantai ini miring!*; **2** စောင်းသော: *စောင်းသောအဆောက်အဦး bangunan miring*
mirip *a* ဆင်တူသည်
misa *n* လူထု
miskin *a* ဆင်းရဲသော
mitra *n* လက်တွဲဖော်
-- bisnis စီးပွားဖက်: *ကော်ဖီဆိုင်တွင် စီးပွားဖက်နဲ့ ကျွန်တော်တို့မကြာခဏ တွေ့တယ် kami sering bertemu dengan mitra bisnis di kedai kopi*;
-- kerja လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်: *ရုံးတွင် ဖာဟန်က ကျွန်တော့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ယောက်ဖြစ်တယ် Farhan adalah salah satu mitra kerja saya di kantor*
mobil *n* ကား
modal *n* ငွေအရင်းအနှီး : *ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ငွေအရင်းအနှီး modal investasi*;
-- asing နိုင်ငံခြားငွေအရင်းအနှီး : *အစိုးရက နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို နိုင်ငံခြားငွေအရင်းအနှီးတိုးရန်အားပေးတယ် pemerintah mendorong investor luar negeri untuk menambah modal asing*;
pemodal *n* ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ: *နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ pemodal asing*
moga, semoga *adv* မျှော်လင့်စွာ: *ကျွန်တော်စာမေးပွဲအောင်ရန် မျှော်လင့်တယ် semoga saya lulus ujian*
mogok *v* အလုပ်ရပ်နားတယ်: *ကျွန်တော့်ကားစက်ရပ်သွားတယ် mesin mobilku mogok*;
-- kerja ဆန္ဒပြတယ်: *ဒီနေ့အလုပ်သမားများ ဆန္ဒပြတယ် para buruh melakukan mogok kerja hari ini*;
-- makan အစာတစ်ခံဆန္ဒပြတယ်: *သူအစာတစ်ခံဆန္ဒပြတာသုံးရက်ရှိပြီ ia sudah tiga hari mogok makan*
mohon, mohon maaf တောင်းပန်တယ်: *ကျွန်တော့်နောက်ကျမှု အတွက် တောင်းပန်တယ်*

saya mohon maaf karena datang terlambat;

permohonan *n*
1 တောင်းခံသည်;
2 တောင်းပန်စာ

mondar-mandir
v ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်: *ထိုသူခိုးမခိုးမီ ထိုအိမ်ရှေ့တွင်ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျောက်တယ် pencuri itu sempat mondar-mandir di depan rumah itu sebelum melakukan aksinya*

motel *n* မိုတယ်

motor *n* **1** စက်: *စက်ထိန်းသိမ်းမှုကို လစဉ်ပြုလုပ်တယ် perawatan mesin motor itu dilakukan setiap bulan*;
2 မော်တော်ဆိုင်ကယ်;
-- balap ပြိုင်ဘီး : *ပြိုင်ဘီး ဝယ်ပေးရန်မိဘများကို ထိုကလေးတောင်းဆိုတယ် anak itu minta dibelikan motor balap oleh orang tuanya*;
-- bebek ဆိုင်ကယ်: *နှစ်စဉ် အင်ဒိုနီးရှားတွင် ဆိုင်ကယ်စီးရေ သိသာစွာတိုးလာတယ် jumlah motor bebek bertambah secara signifikan di Indonesia setiap tahunnya*

muara *n* မြစ်ဝ

muat, bermuatan *v*
ကုန်ဖြည့်တယ်: *ထိုကုန်ကားကို သဲနဲ့ကျောက်ခဲ ကုန်ဖြည့်တယ် truk itu bermuatan pasir dan batu*;
memuat *v* ကုန်ဖြည့်တယ်: *လုပ်သားများ ပစ္စည်းများကို ဂိုဒေါင်သို့ ကုန်ဖြည့်တယ် para pekerja memuat barang-barang ke gudang*;
muatan *n* ကုန်: *တင်ပို့ကုန် muatan ekspor*

muda *a* **1** ငယ်သော: *ငယ်သော စီးပွားရေးသမား pengusaha muda*; **2** အရောင်ဖျော့ *အစိမ်းရောင်ဖျော့ hijau muda*;
pemuda *n* လူငယ်: *အင်ဒိုနီးရှားတွင် လူငယ်လှုပ်ရှားမှု ၁၉၂၀ တွင်စတယ် gerakan pemuda di Indonesia dimulai sejak tahun 1920-an*

mudah *a* လွယ်တယ်: *သချိုင်္ဂဏိတ်စမ်းမေးခွန်းအလွန်လွယ်တယ် kuis matematika itu terlalu mudah bagiku*;
mudah-mudahan *adv* မျော်လင့်စွာ: *သူအချိန်အတိကျရောက်ရန်မျော်လင့်တယ် mudah-mudahan dia datang tepat waktu*

mudi, kemudi *n* စတီယာတိုင်:
အိပ်ငိုက်၍ ထိုကားသမား စတီယာတိုင်ကို မထိန်းနိုင်ပါ karena mengantuk, pengemudi itu tidak mampu mengendalikan kemudinya
mujarab *a* အကျိုးသက်ရောက်မှု:
ထိုဆေး အတော်အသင့် အကျိုးသက်ရောက်တယ် obat itu cukup mujarab
mujur *a* ကံကောင်းသော:
သူကအရမ်းကံကောင်းသူဖြစ်တယ် ia orang yang sangat mujur
muka, bermuka dua
အပြောနဲ့အလုပ်မညီသော:
အပြောနဲ့အလုပ်မညီသော ဒေသခေါင်းဆောင်ကို ပတ်ဝန်းကျင်စောင့်ရှောက်သူများက ဝေဖန်တယ် kaum aktivis lingkungan mengkritisi pemimpin daerah yang bermuda dua;
pemuka *n* ခေါင်းဆောင်:
ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် pemuka agama;
permukaan *n* အပေါ်ယံ
mukim, bermukim *v*
နေတယ်: *ထိုရွာသားများ မီးတောင် တောင်ခြေတွင်နေတယ် penduduk desa itu umumnya bermukim di sekitar lereng gunung api*;
permukiman *n*
အိုးအိမ်နေရာ:
ထိုတောင်ခြေရင်းတွင် အိုးအိမ်နေရာ ရှိတယ် di kaki gunung itu terdapat permukiman
mula, mula-mula *adv*
အစပိုင်း : *သူရုံးကားကိုမခိုးယူခင် ကျွန်တော်တို့ အစက သူ့ကို ယုံကြည်တယ် mula-mula kami percaya saja dengan orang itu sebelum dia membawa lari mobil kantor*;
pemula *n* အခြေခံအဆင့်:
အခြေခံအဆင့် tingkat pemula;
permulaan *n* အစ:
စကားပြောပွဲကို အစကစပြီး ကျွန်တော်မတက်ရောက်ခဲ့ပါ saya tidak mengikuti ceramah itu dari permulaan
mulai *v* စတင်သည်
mulas *a* ဗိုက်ရစ်သည်။:
ကျွန်တော့်ဗိုက်ရစ်တယ် perutku mulas
mulia *a* မြင့်မြတ်သည်:
ထိုယောက်ကျားရဲ့နှလုံးသား မြင့်မြတ်တယ် hati pria itu sungguh mulia
mulus *a* ချောမွေ့သည်:
သူမရဲ့အသားအရေချောမွေ့တယ် kulitnya mulus

muncul *v* ပေါ်ထွက်သည်

mundur *v* နောက်ဆုတ်သည်

mungil *a* သေးညှက်သော:
ခွေးကလေးမှာသေးညှက်တယ် anak anjing itu sangat mungil

mungkin *adv* ဖြစ်နိုင်သည်

mungkir, memungkiri *v* ငြင်းဆန်သည်:
မင်းပြုခဲ့တာကိုမငြင်းဆန်နဲ့ jangan memungkiri perbuatanmu

muntah *v* အန်သည်:
သူတညလုံးအန်တယ် ia muntah semalaman

murah *a* ဈေးပေါသည်;
-- **hati** ရက်ရောသည်:
တပါးသူကိုရက်ရောပါ murah hatilah pada sesama;
-- **meriah** ပေါပေါပဲပဲ:
ရိုးရာဈေးတွင်ရောင်းတဲ့ အဝတ်အစားများမှာများသောအား ဖြင့် ဈေးပေါပေါပဲပဲနဲ့ရတယ် pakaian yang dijual di pasar tradisional biasanya murah meriah;
-- **rezeki**
လာဘ်ကောင်း၊ : ကံကောင်း
သူတပါးကိုအမြဲကူညီတတ်သူက ကံကောင်းတတ်တယ် orang yang *sering membantu sesama biasanya murah rezeki*;
-- **senyum** ပြုံးပြုံးနေတတ်:
ပြုံးပြုံးနေတတ်တဲ့ ကလေးမှာသူငယ်ချင်းများတယ် anak yang murah senyum banyak temannya;
murahan *a* ပေါလွန်းသည်:
ဈေးရောင်းသူက ကျွန်တော့်ကို အပေါစားများပေးတယ် penjual itu memberikan barang murahan padaku

muram *a* နွမ်းလျ ညှိုးဖျော့သည်:
ဒီနေ့ သူ့မျက်နှာ ကြည့်ရတာ နွမ်းလျ ညှိုးဖျော့တယ် wajahnya tampak muram hari ini

murid *n* တပည့်

murka *n* စိတ်ဆိုးသည်: *သူ့နွား အခိုးခံရလို့ စိတ်ဆိုးတယ် dia murka mendapati sapinya dicuri orang*

murni *a* သန့်စင်သော

murung *a* စိတ်ပျက်ညှိုးငယ်သည်:
စာမေးပွဲကျလို့ ကလေးငယ်က စိတ်ပျက်ညှိုးငယ်နေတယ် karena tidak lulus ujian, anak itu tampak murung

museum *n* ပြတိုက်

musim *n* ရာသီဥတု:
အပူပိုင်းဒေသမှာ ရာသီဥတုနှစ်ခုသာရှိတယ်။ နွေရာသီနှင့် မိုးရာသီဖြစ် တယ်

daerah tropis hanya memiliki dua musim, yaitu panas dan hujan;

-- kemarau
နွေရာသီ: *နွေရာသီက ရေတွင်းကိုခမ်းခြောက်စေတယ် musim kemarau membuat beberapa sumur kekeringan*;

-- liburan ကျောင်းပိတ်ရက်: *ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် တိရိစ္ဆာန်ရုံသို့ လည်ပတ်ရန်ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းကဆုံးဖြတ်တယ် sekolah kami memutuskan untuk mengunjungi kebun binatang pada musim liburan*;

-- pancaroba ကြားရာသီ၊ ရာသီအကူးအပြောင်း : *ရာသီအကူးအပြောင်းမှာ လူအများဖျားနာကြ တယ် banyak penduduk yang jatuh sakit ketika musim pancaroba*

musnah *v* ပျက်ဆီးသည်: *လူနေရပ်ကွက်မီးလောင်ပျက်စီးသွားတယ် permukiman itu musnah dilalap api*;

memusnahkan *v* ဖျက်ဆီးသည်: *ကုမ္ပဏီကအရေးကြီးသောအထောက်အထားအားလုံးကို ဖျက်စီးပစ်ချင်တယ် perusahaan itu berniat memusnahkan semua dokumen penting perusahaan*

mustahil *a* မဖြစ်နိုင်: *တစ်ညတည်းနဲ့ ဒီအလုပ်ကို အပြီးလုပ်ဖို့မဖြစ်နိုင် mustahil baginya mengerjakan tugas itu dalam satu malam*

musuh *n* ရန်သူ: *ကြောက်ခြင်းကအကြီးဆုံးရန်သူပါ ketakutan adalah musuh utama kita*;

-- bebuyutan
အမြဲတမ်းပြိုင်ဘက်: *ရီးရဲမက်ဒရစ်အသင်းရဲ့ အမြဲတမ်းပြိုင်ဘက်မှာ ဘာစီလိုနာ အသင်း klub sepak bola Real Madrid merupakan musuh bebuyutan Barcelona*;

bermusuhan *v* ရန်ဖြစ်သည်: *ဆရာကတပည့်များကို ရန်မဖြစ်ဖို့ အမြဲတားမြစ်တယ် guru selalu melarang muridnya untuk bermusuhan satu sama lain*;

memusuhi *v* ဆန့်ကျင်ဘက်မပြုသင့်: *ငါတို့ကိုယ့်မိသားစုကို ဆန့်ကျင်ဘက်မပြုသင့် kita tidak boleh memusuhi keluarga kita sendiri*;

permusuhan *n* ရန်ဖက်ရန်ငြိုး: *ပြိုင်ဘက်နှစ်ဦးကြားရှိ ရန်ညိုးဟာ နောက်ဆုံးပြေငြိမ်းသွားတယ်*

permusuhan antara kedua pembalap itu akhirnya dapat diselesaikan

mutakhir *a*
ခေတ်မီ နောက်ဆုံးပေါ် : *နောက်ဆုံးပေါ်နည်းပညာ teknologi mutakhir*

mutiara *n* ပုလဲ: *ပုလဲက အမျိုးသမီးများ၏ အသဲစွဲ အဖိုးတန်ရတနာ mutiara merupakan perhiasan berharga yang digemari kaum wanita*

mutlak *a* လုံးဝ: *တိကျတဲ့ဥပဒေ hukum mutlak*

mutu *n* အရည်အသွေး: *အဆင့်အတန်းမှီအရည်အသွေး standar mutu*

nabati *n* ဟင်းသီးဟင်းရွက်:
ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆီ lemak nabati

nada *n* သံစဉ်;
-- dasar အမှတ်သင်္ကေတ:
မေဂျာ ဂျီတွင် ကီးနုတ်ဂျီ pada G mayor, nada dasarnya adalah G;
senada *a* ဆင်တူ:
သူတို့ပြဿနာအတူတူပဲ mereka memiliki masalah yang senada

nadi *n* သွေးခုန်နှုန်း : *ဆရာဝန်က လူနာရဲ့ ၏ သွေးခုန်နှုန်းကို တိုင်းတယ် dokter sedang memeriksa denyut nadi pasiennya*

nafas *n* ဝင်သက်ထွက်သက်;
pernafasan *n* ပင့်သက်

nafkah *n* **1** ဝင်ငွေ:
သူ့ လစဉ် ထွက်ငွေက ဝင်ငွေထက်ပိုများနေသည် pengeluaran bulanannya melebihi nafkah yang dia terima; **2** စားဝတ်နေရေး :
သူနိုင်ငံခြားထွက်ပြီး ဝမ်းစာရှာတယ် dia pergi ke luar negeri untuk mencari nafkah;
menafkahi *v* ရှာဖွေကျွေးမွေး :
ထိုကလေးက မိသားစုတစ်ခုလုံးကို ရှာဖွေကြွေးမွေးရတယ် anak kecil itu harus menafkahi seluruh keluarganya

nafsu *n* ဆန္ဒ; *ထိုလူက သူရွာမှာ သြဇာရှိဖို့ ဆန္ဒပြင်းပြတယ် orang itu memiliki nafsu yang kuat untuk menjadi penguasa di kampungnya*;
-- amarah ဒေါသစိတ်:
သူ့ ဒေါသပေါက်ကွဲတာ nafsu amarahnya meledak;
bernafsu *v* အာသီသ:
ကျန်တော်ရေခဲမုန့်စားဖို့ အာသီသ မရှိဘူး aku tidak bernafsu makan es krim

naga *n* နဂါး : *နဂါးက ပုံပြင်ထဲက သတ္တဝါပါ naga adalah makhluk mitologi*

nahas *a* ကံမကောင်း :
သူဒီနေ့ လုံးဝကံမကောင်းပါ sungguh nahas dia hari ini

naif *a* ရိုးအ:
အလုပ်သမားများဘက်က ဘက်လိုက်သည်ကို ရိုးအ ခြင်းဟု အလုပ်ရှင်များကသတ်မှတ်တယ် sikapnya yang sering membela kaum buruh dianggap naif oleh para pengusaha

naik *v* **1** တက်သည်:
သူမသစ်ပင်ပေါ်တက်တယ် dia naik ke atas pohon; *ကဲပါ ကားထဲဝင်ပါ ayo, naik ke mobil*; **2** ပေါ်ထွက်သည်:
မနက်ပိုင်းတွင်နေစတင်ထွက်တယ် matahari mulai naik di pagi hari; **3** စီးသည်:
သူမနေ့တိုင်းစက်ဘီးစီးပြီးကျောင်းတက်တယ် dia naik sepeda ke sekolah setiap hari;
4 တိုးတက်;
-- banding တရားစွဲဆိုသည်:
လူသတ်တယ်ဟု သံသရရှိသူအား တရားစွဲရန်ဆုံးဖြတ် pria yang salah dituduh membunuh itu memutuskan untuk naik banding;
-- cetak ပုံနှိပ်သည်:
မင်းရှာနေတဲ့ စာအုပ်က မထွက်သေးဘူး buku yang kau pesan belum naik cetak;
-- kelas စာမေးပွဲအောင်သည်:
ကျန်တော်စာမေးပွဲအောင်၍ မိဘများက ဂီတာတစ်လက်ဝယ်ပေးသတယ် orang tuaku membelikanku gitar karena aku naik kelas;
-- pitam ဒေါသထွက်:
အဲ့ဒီလူဒေါသထွက်တယ် pria itu naik pitam;
-- takhta
နန်းတက်သည်: *၁၆၅၃ ခုမှာ ဟာဆာနဒင်စော်ဘွားက မိုဟာမက်
ဆာအစ် စောဘွားနေရာတွင် ဂိုဂါ ဘုရင်အဖြစ်နန်းတက်တယ် Sultan Hasanuddin naik takhta sebagai Raja Gowa pada tahun 1653 menggantikan Sultan Muhammad Said*;
-- turun *v*
ဆင်းလိုက်တက်လိုက်:
သူတောင်ကုန်းပေါ် တက်လိုက်ဆင်းလိုက်လုပ်တယ် dia berlari naik turun bukit;
kenaikan *n* တိုးတက်မှု:
တမန်တော် အသစ် ပေါ်ခြင်း kenaikan nabi;
menaiki *v* တက်သည်:
မီးသတ်သမားက လေ့ကားဖြင့်တက်ပြီး ပိတ်မိနေသော ကလေးမလေးကို ကယ်တယ် pemadam kebakaran itu menaiki tangga untuk menolong gadis kecil yang terjebak di kebakaran;
menaikkan *v*
1 တင်ပေးသည်၊ တိုးပေးသည်:
သူ့ရဲ့ သူဌေးက သူ့ကို အာဏာရှိတဲ့ ရာထူးတိုးပေးတယ်

atasannya menaikkan dia ke posisi yang berpengaruh; *ကလေးတွေက မိဘများရဲ့အိတ်များကို ကူပြီးကားပေါ် တင်ပေးတယ် anak-anak itu membantu orang tua mereka menaikkan barang-barang ke mobil*; **2** မြှင့်တင်

nakal *a* ဆိုးသွမ်းသော;

kenakalan remaja ဆယ်ကျော်သက် ဆိုးသွမ်းမှု: *ဆယ်ကျော်သက်ဆိုးသွမ်းမှုရဲ့ အကြောင်းအရင်းက မိဘနဲ့ပတ်ဝန်းကျင် ပါ keluarga dan lingkungan merupakan dua contoh faktor yang dapat menyebabkan kenakalan remaja*

nakhoda *n* မာလိန်မှူး : *သူ သဘော်ရဲ့ မာလိန်မှူး အဖြစ်ရာထူးတိုးခံရတယ် dia diangkat sebagai nakhoda kapal yang baru*;

menakhodai *v* မောင်းနှင်သည်: *ဒါဟာ သူ့ ရဲ့ ပထမဆုံး သဘော်ာ မောင်းနှင်ခြင်းပါ pelayaran ini akan menjadi pengalaman pertamanya menakhodai kapal*

nalar *n* ယထာဘူတကျကျ: *ယထာဘူတကျကျတွေးခြင်း berpikir dengan nalar*;

bernalar *v* အကြောင်းပြ: *စာရေးခြင်းက တွေးတောခြင်း ဖြစ်စဉ်ပါ menulis adalah proses bernalar*;

penalaran *n* အကြောင်းပြချက်: *သူရဲ့အတွေးအခေါ်ကို သူငယ်ချင်းများက လက်မခံပါ penalarannya tidak diterima oleh rekan-rekannya*

naluri *n* ခံစားချက်:

သူမ မညာဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်ခံစားမိတယ် naluriku mengatakan bahwa dia tidak berbohong

naluriah *a* သဘဝစိတ်တုန့်ပြန်မှု: *သဘဝစိတ်တုန့်ပြန်မှု respons naluriah*

nama *n* နာမည်;

-- dagang ကုန်သွယ်အမည်: *ကုန်သွယ်တံဆိပ်ကိုစာရင်းသွင်းရမယ် nama dagang sebaiknya didaftarkan*;

-- diri ကိုယ်ပိုင်နာမ်: *ကိုယ်ပိုင်နာမ် ဆိုတာလူတယောက်သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုရဲ့နာမ်မည်ပါ nama diri dapat berupa nama orang atau organisasi*;

-- samaran အမည်လွှဲ: *စာရေးဆရာ အများစုက အမည်လွှဲနဲ့ စာရေးကြတယ် banyak penulis menggunakan nama samaran*;

kenamaan *n* ကျော်ကြားသော; *သူမကနာမည်ကြီး ဒီဇိုင်းနာဆီက အင်္ကျီကိုဝယ်တယ် dia membeli gaun karya seorang desainer kenamaan*;

ternama *v* နာမည်ကျော်သရုပ်ဆောင်: *ကျော်ကြားသောမင်းသား aktor ternama*

nampan *n* လင်ပန်း : *လက်ဖက်ရည်ဗန်း nampan teh*

namun *p* သို့သော်: *ကျန်တော်သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ရုပ်ရှင်သွားချင်တယ် ဒါပေမဲ့ အိမ်စာမပီးသေးဘူး aku ingin pergi ke bioskop bersama teman-temanku, namun aku belum menyelesaikan pekerjaan rumahku*

nanah *n* ပြည်: *သူဒူးအနာက ပြည်နဲ့ သွေးတွေထွက်နေတယ် luka di lututnya mengeluarkan darah dan nanah*

nanti *adv* မကြာခင်: *သူခနနေလာလိမ့်မယ် mungkin nanti dia akan datang*;

nantinya *adv* နောက်ဆုံးမှာတော့: *နောက်ဆုံးမှာ သူငါတို့ ကိုအမှန်အတိုင်းပြောလိမ့်မယ် nantinya, dia pasti akan memberi tahu kita kebenarannya*;

menanti *v* စောင့်သည်: *ကျန်တော်မင်းကို နစ်နာရီကြာအောင် စောင့်ခဲ့တယ် aku menantimu selama dua jam*;

penantian *n* စောင့်ခြင်း : *နောက်ဆုံးမှာတော့ သူ့ရဲ့စောင့်မျှော်ခြင်းပီးဆုံးသွားတယ် penantiannya berakhir sudah*

napas *n* အသက်ရှူ;

bernapas *v* အသက်ရှူသည်

nasabah *n* ဘဏ်: *ကျန်တော်ဒီဘဏ်ရဲ့ဖောက်သည်ဖြစ်တာ ငါးနှစ်ကြာခဲ့ပီ saya sudah menjadi nasabah di bank tersebut sejak lima tahun yang lalu*

nasi *n* ထမင်း;

-- goreng ထမင်းကြော်: *ထမင်းကြော်က ကျန်တော့်ရဲ့ အကြိုက်ဆုံး အစားအစာ nasi goreng merupakan makanan favorit saya*;

-- **tim** ထမင်း၊ ထမင်းပေါင်း : *ထမင်းပေါင်းက ကလေးတွေနဲ့ မွေးစအရွယ်တွေအတွက်အလွန်ကောင်းတယ် nasi tim baik untuk konsumsi anak-anak dan bayi*

nasib *n* ကံ: *လူတိုင်းသူ့ကံနဲ့သူ setiap orang memiliki nasib yang berbeda-beda*

nasihat *n* အကြံဉာဏ်;

menasihati *v* အကြံပေးသည်

naskah *n* စာမူ: *စာမူအမျိုးမျိုးကို ပြတိုက်တွင်သိမ်းထားတယ် berbagai naskah kuno disimpan di museum*;

-- **berita** သတင်းစာမူ: *သတင်းတည်းဖြတ်သူက သတင်းစာမူကိုမှားဖတ်တယ် pembaca berita itu salah membaca naskah berita*;

-- **dinas** တရားဝင်စာမူ: *ပန်ထမ်းများက တရားဝင်စာမူ ဆွေးနွေးပွဲသို့တက်ရောက်တယ် para pegawai mengikuti lokakarya naskah dinas*

Nasrani ခရစ်ယာန်: *သမဂ္ဂမိန့်စာ က ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်တွေအတွက် ကျမ်းမြတ်ဖြစ်တယ် Alkitab adalah kitab suci agama Nasrani*

natal *n* ခရစ်စမတ်: *ခရစ်စမတ် မတိုင်ခင်ညနေ malam natal*

negara *n* တိုင်းပြည်;

-- **kepulauan** ကျွန်းနိုင်ငံ: *အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသည် ကျန်းနိုင်ငံဖြစ်တယ် Indonesia adalah negara kepulauan*;

-- **maju** တိုးတက်သောနိုင်ငံ: *ဂျပန်နှင့် အမေရိကန် နိုင်ငံတွေက တိုးတက်သော နိုင်ငံတွေဖြစ်တယ် Jepang dan Amerika Serikat tergolong pada negara maju di dunia*;

-- **persemakmuran** ဓနသဟာယနိုင်ငံ: *တော်ဝင်အင်္ဂလန် နိုင်ငံက Inggris Raya menggelar pertemuan negara persemakmuran tahun ini*

negeri *n* တိုင်းပြည်: *တိုင်းပြည်ရဲ့ယဉ်ကျေးမှုကို ကျန်တော်တို့ထိမ်းသိမ်းရမယ် kita harus melestarikan kebudayaan negeri kita*;

-- **jiran** အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ: *မလေးရှားနှင့် စင်္ကာပူ နိုင်ငံတွေက အင်ဒိုနီးရှားရဲ့အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေဖြစ်တယ် Malaysia dan Singapura dikenal sebagai negeri jiran Indonesia*

nekat *a* ရဲသည်: *ဒီကလေး က ရဲရင့်တယ် anak itu terlalu nekat*

nelayan *n* တံငါသည်

nenek *n* အဖွား : *သိုးမွေးထိုးနည်းကို ကျန်တော့်အဖွားဆီက သင်တယ် aku belajar merajut dari nenekku*;
-- **moyang** ဘိုးဘေး : *အင်ဒိုနီးရှား ဘိုးဘေးတွေကယူနမ်ကအစပြုတယ် လို့ ယုံကြည်ကြတယ် nenek moyang bangsa Indonesia diyakini berasal dari Yunan*;
-- **sihir** စုန်းမ: *နတ်သမီးပုံပြင်တွေမှာ စုန်းမအိုဏာတ်ကောင်အမြဲပါတယ် di dalam cerita-cerita dongeng, biasanya ada tokoh nenek sihir*

neraca *n* **1** အင်အထွက်စာရင်း : *ကုမ္ပဏီ တစ်ခုရဲ့ ဘဏ်ချက်အခြေအနေကို ပင်ငွေထွက်ငွေစာရင်းမှသိနိုင်တယ် kondisi keuangan sebuah perusahaan dapat diketahui melalui neracanya*; **2** အညွှန်းကိန်း : *အညွှန်းကိန်း အမ်ပီယာ neraca Ampere*;
-- **pembayaran** ပင်ငွေထွက်ငွေအညွှန်းကိန်း : *ကုမ္ပဏီရဲ့ ပင်ငွေထွက်ငွေစာရင်းမှာ အမြဲချောမွေ့နေတယ် neraca pembayaran perusahaan itu selalu lancar*;
-- **perdagangan** ကုန်သွယ်မှုအညွှန်းကိန်း

neraka *n* ငရဲ: *ငရဲမီး api neraka*

nestapa *a* ပမ်းနည်းခြင်း : *ပမ်းနည်းတယ်၊ ပမ်းသာတယ် nestapa dan kebahagiaan*

ngeri, mengerikan *v* ကြောက်စရာကောင်း

niaga *n* ကုန်သွယ်မှု: *အွန်လိုင်းကုန်သွယ်ရေး niaga elektronik*;
berniaga *v* ကုန်သွယ်သည်: *အိန္ဒိယကုန်သည်များ ကနုဆန်သာရကျွန်းဆွယ်များကို ကုန်သွယ်ဖို့ ၁၃ ရာစုကစပြီးပင်ရောက်ခဲ့တယ် pedagang India mulai memasuki wilayah Nusantara pada abad ke-13 untuk berniaga*;
perniagaan *n* ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု: *ကုန်သွယ်မှု ကုမ္ပဏီ perusahaan perniagaan*

niat *n* ရည်ရွယ်ရင်း : *မင်းစိတ်ရင်းနဲ့ ဆိုတာ ငါနားလည်တယ် saya mengerti niat baik Anda*;

berniat *v*
ရည်ရွယ်သည်: *သူတို့က အကြွေးကိုပြန်ဆပ်ဖို့ ရည်ရွယ်တယ် mereka berniat mengembalikan utangnya*

nihil *a* သုည၊ဗလာ: *ဗလာဝင်ငွေ penghasilan nihil*

nikah, menikah *v*
လက်ထပ်သည်;

pernikahan *n* အိမ်ထောင်ပြု

nikmat *a* **1** အရသာရှိသည်: *ဒီ အစားအစာက အရမ်းအရသာရှိတယ် makanan ini sangat nikmat*; **2** ပျော်မွေ့သည်: *ပျော်စရာကောင်းသောဘဝ nikmat hidup*; **3** လက်ဆောင်: *ဘိဘုရားသခင်ရဲ့လက်ဆောင်ပဲ ini nikmat dari Tuhan*;

kenikmatan *n* နှစ်သက်သာယာသော: *ဒီခေတ်မှာ နည်းပညာနဲ့ ဆက်နွယ်တဲ့ နှစ်သက်သာယာဖွယ်တွေက ကျွန်တော်တို့ ကိုဝန်းရံထားတယ် sekarang ini kita dikelilingi banyak kenikmatan teknologi*;

menikmati *v* ကြိုက်နှစ်သက်: *လက်ရှိအလုပ်ကို ကျန်တော်နှစ်သက်တယ် aku menikmati pekerjaanku yang sekarang*

nilai *n* **1** တန်ဖိုး; **2** နှုန်း;

bernilai *v* တန်ဖိုးရှိ: *လက်ရှိတွေ့ထားတဲ့ ရှေးယောင်းပစည်းက ရှုပီးယားသန်းတစ်ရကျော်တန်တယ် artefak kuno yang baru saja ditemukan bernilai lebih dari seratus juta rupiah*;

menilai *v*
အကဲဖြတ်သည်: *ဂေဖန်သူတွေက ဒီမင်းသားရဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်ကိုညံ့တယ်လို့ အကဲဖြတ်တယ် tidak baik menistakan orang lain*;

penilai *n* အကဲဖြတ်ဒိုင်: *သူမက အနုပညာ အကဲဖြတ်ဒိုင် တယောက်ပါ dia seorang penilai seni*;

penilaian *n* အကဲဖြတ်မှု: *သရုပ်ဆောင် အကဲဖြတ်မှု penilaian kinerja*

ninabobo
သားချော့တေး : *ကလေးက ကလေးချော့တေးသီဆိုတယ် anak itu menyanyikan ninabobo*;

meninabobokan *v*
တေးဆိုချော့သိပ်သည်: *ကျန်တော်ငယ်ငယ်က အမေက ကျန်တော်အိပ်စေရန် တေးဆိုချော့သိပ်တယ်*

ibuku biasa meninabobokanku sewaktu aku kecil

ningrat *a* တော်ဝင်:
တော်ဝင်မိသားစု keluarga ningrat

nisan *n* သချိုင်းကျောက်တိုင်: *သူက သူကလေးရဲ့ သချိုင်း မှတ်တိုင်ကို အသုဘ အခန်းအနားသို့ ယူသွားတယ် dia menyiapkan nisan anaknya ke acara penguburan itu*

niscaya *adv* သေချာ:
မင်းကပြောတာဆိုရင်တော် သူသေချေပါကဲ့ယုံလိမ့်မယ် kalau kamu yang mengatakannya, niscaya dia akan percaya

nista *a* တန်ဖိုးမဲ့: *ခိုးယူခြင်းက တန်ဖိုးမဲ့ အပြုအမူပါ mencuri itu perbuatan yang nista*;
menistakan *v* အပုပ်ချ:
တခြားလူတွေကိုအပုတ်ချတာ ကောင်းသောအရာမဟုတ်ပါ tidak baik menistakan orang lain

nobat, menobatkan *v* နန်းမြှောက်:
သူတို့အငယ်ဆုံးမင်းသားကို ဘုရင်အဖြစ် နန်းမြှောက်လိမ့်မယ် mereka akan menobatkan pangeran termuda sebagai raja yang baru;
penobatan *n* နန်းတင်ခြင်း :
နန်းတင်ပွဲသို့ ဂုဏ်သရေရှိဧည့်သည်များတက ်ရောက်တယ် upacara penobatan dihadiri tamu-tamu kehormatan

noda *n* အစွန်းအကွက်:
မင်းရုပ်အင်္ကျီပေါ်မှာ အချည်ရေ အစွန်းကွက် ada noda saus di kemejamu;
menodai *v* စွန်းပေစေသည်:
ကျန်တော် လည်စီးမှာ မတော်တဆ မင်စွန်းပေသွားတယ် aku tidak sengaja menodai dasiku dengan tinta pulpen;
ternoda *v* စွန်းထင်းသည်:
ဒီကော်ဇောမှာ ဖျော်ရည်တွေ နဲ့ စွန်းထင်းသွားတယ် karpet itu ternoda minuman

nomor *n* နံပါတ်

nona *n* မ

normal *a* သာမာန်

not *n* မှတ်စု: *သူမအတွက် ဒီနုတ်က တော်တော်မြင့်တယ် not itu terlalu tinggi untuknya*;
-- balok ဂီတသင်္ကေတ: *သူမ ဂီတသင်္ကေတ ဖတ်နိုင်တယ် dia dapat membaca not balok*

nota *n* မှတ်စု၊ မှတ်တမ်း :
သူ့အလုပ်ရှင် က သူ့ကို မှတ်စုပို့တယ် atasannya mengirimkan nota;

-- dinas
ရုံးမှတ်တမ်း : *ရုံးမှတ်တမ်းဘယ်လိုရေးတယ်ဆိုတာကျန်တော်မသိဘူး aku tidak tahu cara membuat nota dinas*;
-- kesepahaman
နားလည်မှုမှတ်တမ်း : *နှစ်နိုင်ငံနားလည်မှုမှတ်တမ်းရေးထိုးခဲ့တယ် kedua negara menandatangani nota kesepahaman*;
-- penjualan
အရောင်းစာရင်း : *ငွေကိုင်ဟာ သေချာဂရုစိုက်ပြီးအရောင်းစာရင်းကိုတွက်ချက်နိုင်ရမယ် seorang kasir harus mampu menghitung nota penjualan dengan cermat*

nukil, menukil *v* ရွတ်ဖတ်သည်: *သူရဲ့မိန့်ခွန်းထဲမှာ ကိုရအန် ထဲကစာတစ်ပိုဒ်ကိုထည့်ပြီးပြောတယ် tokoh itu menukil sebuah ayat Al-Qur'an dalam pidatonya*

nyala *n* မီးတောက်: *မီးတောက်လောင်ခြင်း nyala api*;
menyala *v* မီးတောက်သည်: *သူမျက်လုံးက ဒေါသနဲ့တောက်လောင်နေတယ် matanya menyala marah*;
menyalakan *v* တက်ကြွစေသည်: *သူရဲ့ပြောဆိုမှုက လူထုကိုတက်ကြွစေတယ် pidatonya menyalakan semangat rakyat*;
menyala-nyala *v* တဟုန်းဟုန်းလောင်: *မီးတဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်လို့ကတာ အိမ်ထဲမှာရှိတဲ့ပစည်းတွေအကုန်မီးကျွမ်းသွားတယ် api itu menyala-nyala hingga menghanguskan seluruh isi bangunan*

nyali *n* **1** ဝိုက်နာသည်: *ကျန်တော့်ရဲ့ဝိုက်နာတယ် nyaliku sakit*;
2 ခံစားမှု: *မင်းရဲ့ခံစားမှုကပြောနေတာ ဘာလဲ apa yang dikatakan oleh nyalimu?*; **3** သတ္တိ: *မင်းမှာအမှန်ကိုပြောဖို့သတ္တိမရှိဘူး kamu tidak punya nyali untuk berkata jujur*;
bernyali *v* သတ္တိရှိသည်: *သူကသူခိုးကို အလဲထိုးရန် သတ္တိရှိတယ် ia cukup bernyali untuk melumpuhkan pencuri itu*

nyaman *a* သက်တောင့်သက်သာရှိ: *သက်တောင့်သက်သာရှိတဲ့ဝန်းကျင် suasana yang nyaman*;

kenyamanan *n* သက်တောင့်သက်သာရှိ: *မိသားစုသင့်မြတ်ဖို့ အိမ်တွင်း အခြေအနေအဆင်ပြေသက်တောင့်သက်သာရှိမှုကအရမ်းအရေးကြီးတယ် kenyamanan di dalam rumah sangat penting bagi terciptanya keluarga harmonis*

nyamuk *n* ခြင်: *ခြင်ကိုက်ရာ bekas gigitan nyamuk*

nyanyi, menyanyi *v* သီဆိုသည်;

penyanyi *n* အဆိုတော်;

nyanyian; lagu *n* သီချင်း

nyaring *a* ကျယ်လောင်သော

nyaris *adv* လုနီးပါး : *ထိုလူကြီးကားတိုက်လုနီးပါးဖြစ်တယ် pria tua itu nyaris tertabrak mobil*

nyata *a* အမှန်;

kenyataan *n* အမှန်တရား;

menyatakan *v* ဖော်ပြသည်: *လူထုက ဒီခမ်းနာတဲ့ လူနေတိုက်ခန်းကြီး တည်ဆောက်မှာကို သဘောမတူကြောင်းဖော်ပြတယ် para warga menyatakan ketidaksetujuan mereka dalam proyek pembangunan apartemen mewah itu;*

pernyataan *n* ဖော်ပြချက်;

ternyata *v* တကယ်တန်းတော့

nyawa *n* အသက်;

bernyawa *v* ရှင်သန်သည်;

senyawa *n* ဒြပ်ပေါင်း : *သဘာဝဓါတ်ပေါင်း senyawa organik*

nyenyak *a* နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်: *ကလေးငယ်နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်နေတယ် bayi itu tidur nyenyak*

nyeri *a* နာကျင်သော

nyinyir *a* စကားများ : *သူစကားသိပ်မများခင်သွားမှဖြစ်မယ် sebaiknya kita pergi sebelum dia mulai nyinyir*

nyonya *n* ဒေါ်;

-- besar သခင်မ: *အပျိုတော်တွေက နန်းတော်ကသူတို့ သခင်မကိုရုံးသေတယ် para pelayan istana sangat menyegani nyonya besar di istana*;

-- rumah အိမ်ကြီးရှင်မ: *သူကအိမ်ကြီးရှင်မပါ beliau adalah nyonya rumah ini*

obat *n* ဆေး;

-- bius ဆေး၊ မေ့ဆေး : *ဆရာဝန်က လူနာကို မခွဲစိတ်မီ မေ့ဆေးပေးတယ် dokter itu menyuntikan obat bius kepada pasiennya sebelum melakukan pembedahan*;

-- merah ဆေး၊ ဆေးနီ: *အရေပြားပေါ်ကဒဏ်ရာကိုကုသဖို့ ဆေးနီကို သုံးတာများတယ် obat merah biasanya digunakan untuk mengobati luka pada kulit*;

-- nyamuk ဆေး၊ ခြင်းဆေး : *နွေရာသီမှာ ခြင်ဆေးရောင်းကောင်းတယ် obat nyamuk biasanya laris pada musim panas*;

-- tidur ဆေး၊ အိပ်ဆေး : *အိပ်ဆေးကို ပုံမှန်သောက်သုံးဖို့ညွှန်ကြား မထားပါ obat tidur tidak disarankan dikonsumsi secara rutin*;

obat-obatan *n* ဆေးဝါး : *ဆေးဝါးထုပ်လုပ်ရေးဌာန industri obat-obatan*;

berobat *v* ဆေးကုသည်;

mengobati *v* ဆေးကုသပေးသည်;

terobati *v* ဆေး၊ ဆေးကု: *ရောဂါက ကုဖို့မလွယ် penyakitnya sulit terobati*

obeng *n* ဝက်အူလှည့်:

သူဘီဒိုက ဝတ်အူကိုဖြုတ်ဖို့ ဝတ်အူလှည့်ကိုသုံးတယ် ia menggunakan obeng untuk melepas baut pada lemari itu

obor *n* လက်: *အိုလံပစ်မီးချူးတိုင် obor Olimpiade*

obral *v* လျှော့ဈေး : *လျော့ဈေး harga obral*

obrol, mengobrol *v* စကားပြောသည်;

obrolan *n* စကား

oceh, mengoceh *v*

1 မဝီကလာပြော:

ကျွန်တော့်ကလေးက မဝီကလာပြောလေ့ရှိတယ် bayiku senang mengoceh;

2 ပွစိပွစိပြော:

သူတို့ကသူတို့ကလေးတွေအကြောင်းပွပွစိစိပြောတယ် mereka mengoceh saja tentang anak-anaknya;

ocehan *n* တတွတ်တွတ်ပြော:

သူမတတွတ်တွတ်နဲ့
မြန် မြန်ပြောတာ
ကျွန်တော်နားမလည်ဘူး saya
tidak dapat mengerti
ocehannya yang cepat itu

odol *n* သွားတိုက်ဆေး :
ကလေးသွားတိုက်ဆေး odol
untuk anak-anak

ogah, ogah-ogahan *a* ချီတုံချတုံ:
သူကကောင်မလေးနဲ့ လိုက်ဖို့
သဘောတူရမှာ ချီတုံချတုံဖြစ်တယ်
dia ogah-ogahan pergi
dengan gadis itu

olahraga *n* အားကစား

oleh *p* ဖြင့်

-- karena itu *p* ဒါ့ကြောင့်

oleh-oleh *n* လက်ဆောင်

ombak *n* လှိုင်း

ongkos *n* **1** ကုန်ကျစရိတ်;
2 ကုန်ကျငွေ

orang *n* လူ;
orang-orang *n* လူများ;
orang, laki-laki
n ယောက်ကျား;
seorang, seseorang *n*
တစုံတယောက်;
seorang diri, sendiri *n*
ကိုယ်တိုင်;
seseorang *n*
တစ်စုံတစ်ယောက်

pabean *n* အခွန်:
ကုန်စည်အဝင်ထွက်ကိုအကောက်ခွန်ကကြည့်ကြပ်တယ် arus masuk dan keluarnya barang di pelabuhan dipantau oleh pabean;
kepabeanan *n* အခွန်ကင်းရှင်းမှု:
မင်းရဲ့သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းအတွက် အခွန်ကင်းရှင်းမှုနှင့်ပတ်သက်တဲ့ အတွေ့အကြုံကျွန်တော်တို့မှာ ရှိတယ် kami berpengalaman dalam pengurusan kepabeanan untuk kegiatan ekspor dan impor Anda
pabrik *n* စက်ရုံ:
ရောဘာစက်ရုံမှာလောင်တဲ့ မီးကဒေသခံတွေကိုကြောက်ရွံစေတယ် kebakaran yang terjadi di pabrik karet itu membuat takut warga setempat;
pabrikan *n* ကုန်ထုတ်သူ:
သိုမွေးထုပ်လုပ်သူအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်အစဉ်စီကြမ်းအဆင့်ဆင့်ဆွဲပြီးပြီ saya telah membuat sketsa secara umum sebagai pabrikan wol secara bertahap

pacar *n* ချစ်သူရည်းစား :
ကျွန်မရီးစားကသဘော်သားပါ pacar saya seorang pelaut;
berpacaran *v* ချိန်းသည်၊ ချိန်းဆိုမှု: *ကျွန်တော် အဲဒီကောင်မလေးကို ချိန်းချင်တယ် saya ingin berpacaran dengan wanita itu*
pacu, pacu jantung နှလုံးနှိုးစက်:
နှလုံးနေးသူများအတွက် နှလုံးနှိုးစက်ကဆေးပညာအထောက်အပံ့ အစားထိုးပစ္စည်းဖြစ်တယ် alat pacu jantung adalah sebuah perangkat medis implan yang dikembangkan untuk pasien yang jantungnya berdetak terlalu lambat;
berpacu *v* ပြိုင်:
ကားသမားများကပန်းတိုင်ကိုရောက်ဖို့ တစ်စီးနဲ့ တစ်စီးပြိုင်ကြတယ် para pengemudi saling berpacu untuk mencapai tujuan;
memacu *v* နှင်တံတို့သည်:
မြင်းသမားများက မြင်းကိုခြေဖြင့်တို့ပြီးနှင်တယ် joki itu memacu kudanya;

pacuan *n* ပြိုင်ပွဲ:
ဘန်ဒွန်းမြို့မှာမြင်းပြိုင်ပွဲရှိတယ် Bandung memiliki tempat pacuan kuda;
~ **kuda** မြင်းပြိုင်ပွဲ:
ကွင်းထဲကမြင်းပြိုင်ပွဲဟာစိတ်လှုပ်ရှားဖို့ကောင်းတယ် balapan kuda berlangsung sangat seru di gelanggang pacuan kuda itu;
pemacu *n* တိုးမြှင့်စေ:
အဒရီနာလင်ဟော်မုန်းတိုးစေ pemacu adrenalin

pada *p* အတွက်;
-- **dasarnya** အခြေခံအားဖြင့်

padahal *p* သော်လည်း :
သူပိုက်ဆံမရှိပေမဲ့ဆေးဝယ်ရမယ် dia harus membeli obat padahal, dia tidak mempunyai uang

padam *a* ငြိမ်းသတ်: *မီးညိမ်းသွားပြီ api sudah padam*;
memadamkan *v* ငြိမ်းသတ်သည်:
မီးငြိမ်းသတ်တယ် memadamkan api;
pemadam api မီးသတ်ဘူး :
အဆောက်ဦးရဲ့အထပ်တိုင်းမှာမီးသတ်ဆေးဘူးရှိဖို့လို တယ် alat pemadam api harus ada di setiap lantai gedung;
pemadam kebakaran မီးသတ်သမား :
မီးသတ်သမားများတောက်လောင်နေတဲ့ မီးကိုငြိမ်းရန်ကြိုးစားတယ် pemadam kebakaran berusaha memadamkan api yang berkobar

padan, padanan kata
စကားလုံးနီးစပ်:
စကားလုံးနီးစပ်ဆိုတာအဓိပ္ပာယ်ခြင်းနီးစပ်တာ ကိုဆိုလိုတယ် padanan kata adalah beberapa kata yang memiliki arti yang sama;
sepadan (dengan) *a* အညီ:
အရည်အချင်းအတွေ့အကြုံတို့နဲ့အညီသူလစာပေးတယ် ia menawarkan gaji yang sepadan dengan keahlian dan pengalaman

padang *n* ကွင်း :
ကွင်းလယ်မှာသစ်ပင်တစ်ပင်ရှိတယ် ada pohon besar di tengah padang;
-- **golf** ဂေါက်:
ဂေါက်ကွင်းမှာအုန်းထန်းပင်အချို့စိုက်ထားတယ် padang golf itu ditanami beberapa pohon palem;
-- **pasir** ကန္တာရ:
ဆာဟာရဆိုတာ ကွန္တာရအကြီးကြီးပါ Sahara adalah padang pasir yang sangat luas;

-- rumput စားကျက်:
သူတို့ကျွဲနွားများကိုစားကျက်သို့ခေါ်သွားတယ် mereka membawa ternak ke padang rumput

padat *a* ထူထဲသော;

-- pengunjung လူစည်ကား :
တိုက်စွန်ရုံက ကျောင်းပိတ်ရက်မှာအမြဲတမ်းစည်ကားနေတယ် kebun binatang selalu padat pada saat liburan sekolah;

kepadatan penduduk လူဦးရေထူထပ်မှု:
လူဦးရေ ထူထပ်ခြင်းကဆင်းရဲခြင်းပြဿနာများကိုမကြာခဏဖြစ်စေတယ် kepadatan penduduk sering menimbulkan masalah kemiskinan;

memadati *v* ပြည့်လျှံ: *ဘောလုံးကွင်းထဲမှာပရိတ်သက်က အပြည့်ဝဲ penonton memadati lapangan bola*

padi *n* စပါး;

padi-padian *n* အစေ့အဆန်:
အစေ့အဆန်မှာဗိတာမင်ဘီ၁မိုးအများကြီးပါဝင်တယ် padi-padian mengandung banyak vitamin B-1

padu, berpadu *v* အလုံးစုံသော:
ဘာသာရေးကိုလူမှုရေး ပေါင်းစည်းမှုအတွက်သုံးဆတယ် agama dapat digunakan sebagai kekuatan sosial yang berpadu;

keterpaduan *n* စည်းလုံးမှု:
အဖွဲ့အစည်းအတွင်း စည်းရုံးမှုဟာအရေးအကြီးဆုံးကိစ္စဖြစ်တယ် keterpaduan komunitas adalah masalah yang sangat penting;

memadu *v* ပေါင်းစပ်သည်:
အလုပ်သမားကဘီလပ်မြေနဲ့သဲကိုရောတယ် tukang itu memadu semen dan pasir

~ janji ကတိပြုသည်:
ငါတို့နောက်ထပ် မခွဲတော့ဘူးဟုကတိပြုတယ် kami memadu janji untuk tidak berpisah lagi;

memadukan *v* ပေါင်းစပ်သည်: *ကားရဲ့ဒီဇိုင်းကအနုပညာနဲ့နည်းပညာကို အောင်မြင်စွာ ပေါင်းစပ်ထားခြင်း ပါ desain mobil berhasil memadukan seni dan teknologi*;

paduan *n* စုစည်းပေါင်းစပ်ခြင်း :
စုစည်းပေါင်းစပ်ထားတဲ့ပုံကိုသုံးပြီးရဲကသူခိုးကိုဖမ်းလိုက်တယ်

paduan gambar membantu polisi menangkap pencuri;

~ **suara** စုပေါင်းသံပြိုင်တေး : *လန်ဒန် အမျိုးသားပန်းချီပြခန်းတွင် အခုကိုယ်ပိုင်သံပြိုင်သီချင်းရှိတယ် galeri lukisan nasional London kini memiliki paduan suara*;

perpaduan *n* စုစည်းမှု: *တစ်ကမ္ဘာလုံးဖက်နိုင်ငံများပေါင်းစပ်မှု perpaduan negara-negara di dunia*;

terpadu ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်း : *အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမှာ မရေမတွက် နိုင်တဲ့ နိုင်ငံခြားစကားလုံးများ ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းထားတယ် kata-kata asing yang tak terhitung jumlahnya telah terpadu ke dalam bahasa Inggris*

paduka *n* အရှင်၊ သခင်: *နန်းတော်တွင်အရှင်သခင်နန်းထိုင်တယ် paduka raja bertakhta di istana*

pagar *n* ခြံစည်းရိုး: *ရေတစ်လျောက်ကခြံစည်းရိုး pagar di sepanjang tepian air*;

berpagar *v* စည်းရိုးကာသည်: *ကျဉ်းသားများကို သံဆူးကြိုးကာရံထားတဲ့ ထောင်ထဲတွင် ထည့်ထားတယ် tahanan dikurung dalam penjara berpagar besi*

pagi *n* နံနက်;

-- **buta** မနက်စောစော: *မနက်စောစောသူမထွက်သွားတယ် pagi buta dia sudah pergi meninggalkan rumah*;

pagi-pagi *n* အာရုဏ်၊ မနက်စောစော: *မနက်စောစောဟာသူ့အတွက်အလုပ်များဆုံး pagi-pagi adalah waktu yang paling sibuk baginya*;

kepagian *a* စောသည်၊ အရမ်းစောသည်: *မင်းလာတာအရမ်းစောတယ် kamu datang kepagian*;

sepagian *n* တနေမနက်လုံး : *ကျွန်တော်သတင်းစာကို တမနက်လုံးမျှော်နေတယ် sepagian tadi saya menunggu surat kabar*

paha *n* ပေါင်: *ငါ့ပေါင်ကြည့် ရတာအရမ်းကြီးနေတယ် paha saya terlihat sangat besar*

pahala *n* ကုသိုလ်: *ပေးကမ်းခြင်းကကုသိုလ်ပါ memberi adalah sebuah pahala*

paham *v* နားလည်: *သူဘာသာစကားအများကြီးတတ်တယ် dia paham banyak bahasa*;

kesepahaman *n* သဘောတူမှု၊ နားလည်မှု: *အပြောင်းအလဲ တစ်ခုခုလုပ်ရင်လူတိုင်းရဲ့ သဘောတူမှုလိုတယ် setiap perubahan rencana memerlukan kesepakatan dari semua orang yang terlibat*;

memahami *v* နားလည်သည်: *ကျွန်တော်ခင်ဗျားအပြစ်ကိုနားလည်ပါတယ် saya memahami kesalahanmu*;

pemahaman *n* နားလည်သည်၊ : *ကားမောင်းခြင်းအခြေခံနားလည်မှု pemahaman dasar tentang mengemudi*;

sepaham *n* သဘောတူသည်: *ကျွန်တော်ခင်ဗျားနဲ့သဘောတူတယ် saya sepaham dengannya*

pahat *n* ဆောက်: *ဆောက်ကတုံးနေတယ် pahat itu sudah tumpul*;

memahat *v* ဆောက်၊ ဆောက်နှင့်ထွင်းသည်: *ဆောက်ထွင်းခြင်းက ကျွန်တော့်အလုပ်ပါ memahat adalah pekerjaan saya*;

pahatan *n* ထွင်းသည်: *သူ့ပန်းပုကစျေးစျေးကြီးကြီးနဲ့ ရောင်းထွက်သွားတယ် pahatannya terjual dengan harga yang tinggi*;

pemahat *n* ထွင်းသည်၊ ထွင်းသမား : *ဘာလီကျွန်းမှာ သစ်ထွင်းပန်းပုသမားများတွေ့ရတယ် pemahat kayu banyak terlihat di Pulau Bali*

pahit *a* ခါးသော

pahlawan *n* သူရဲကောင်း : *သေမှာမကြောက်တဲ့သူရဲကောင်း pahlawan yang tidak takut mati*

pailit *a* ပြုတ်: *ကုမ္ပဏီများစွာက အပြိုင်အဆိုင်ကြောင့် ပြုတ်ကုန်တယ် banyak perusahaan yang pailit karena persaingan*

pajak *n* အခွန်

pajang *v* ဖော်ပြချက်: *သတင်းစာကကြော်ညာဖော်ပြချက် pajang iklan di koran*;

memajang *v* ဖော်ပြသည်: *သတင်းစာကကြော်ညာဖော်ပြ memajang iklan di koran*;

pajangan *n* အပြင်အဆင်: *အပြင်အဆင်က ဧည့်သည်များကို စွဲဆောင်တယ် pajangan sebagai pemikat bagi para pengunjung*

pak *n* ထုပ်: *သူဆပ်ပြာနှစ်ထုပ်ဝယ်တယ် ia membeli sabun dua pak*;

mengepak *v* ထုပ်ပိုးသည်: *အဖေက လက်ဆောင်တစ်ထုပ် ထုတ်ပိုးတယ် ayah mengepak bingkisan*

pakai *v* ဝတ်သည်၊ သုံးသည်: *ညဖက်မှာကျွန်တော်ဝတ်စကုတ်ဝတ် di malam hari saya pakai rompi*;

pakaian *n* အဝတ်အစား;

~ **dalam** အတွင်းခံ: *အတွင်းခံကိုနူးညံ့သောအသားဖြင့်ပြုလုပ်ထားလေ့ရှိတယ် pakaian dalam biasanya terbuat dari benang yang lembut*;

~ **renang** ရေကူးဝတ်စုံ: *ရေကူးဝတ်စုံဒီဇိုင်းဟာ ဖက်ရှင်ဒီဇိုင်နာများအတွက် မျက်စိကျစရာဖြစ်လာတယ် desain pakaian renang menjadi perhatian bagi para perancang busana*;

~ **resmi** သမရိုးကျ: *ကျွန်တော်တို့ သာမန်ရိုးကြဝတ်စုံနဲ့ ပါတီသွားတယ် kami pergi ke pesta dengan mengenakan pakaian resmi*;

~ **seragam** တူညီဝတ်စုံ: *တူညီဝတ်ဆုံဟာ ကိုယ်ပိုင်အမှတ်အသားဖြစ်နိုင်တယ် pakaian seragam dapat menjadi sebagai identitas*;

berpakaian *v* ဝတ်ဆင်သည်: *သူတို့ သန့်ရှင်းသက်ရက်စွာ ဝတ်စားတယ် mereka berpakaian rapih dan bersih*;

memakai *v* ဝတ်သည်၊ သုံးသည်: *အဲ့ဒီမိန်းမကအမြဲတမ်းလက်အိတ်ဝတ်ထားတယ် wanita itu selalu memakai sarung tangan*;

terpakai *v* သုံးထားပြီး : *သုံးထားပြီးသောမြေ lahan itu sudah terpakai*

pakat *n* သဘောတူ: *သူမပြောင်းလဲဖို့ လိုတယ်ဆိုရင်ကျနော်သဘောတူတယ် dia mengatakan bahwa diperlukan perubahan dan saya sepakat sepenuhnya*

paket *n* ပါဆယ်ထုပ်: *ပို့လိုက်တဲ့ပါဆယ်ထုတ်ရောက်လာတယ် paket yang dikirim telah tiba*;

-- **pos** စာတိုက်ပါဆယ်: *အဖေက စာအုပ်ကို စာတိုက်ပါဆယ်ဖြင့်ပို့တယ် ayah mengirim buku melalui paket pos*;

-- **udara** လေကြောင်းပါဆယ်:

လေကြောင်းကပါဆယ်ပို့ခြင်းကို မြန်စေတယ် *paket udara memungkinkan kecepatan dalam pengiriman barang*;

-- wisata ခရီးစဉ်: ဘာလီခရီးစဉ်လည်ပတ်ဖို့ ကမ်းလှမ်းလာတယ် *saya mendapat tawaran paket wisata ke Bali*;

memaketkan *v* ပါဆယ်ထုပ်ပိုးသည်: ကျွန်တော်သူမအတွက်စာအုပ်များထုပ်ပိုးတယ် *saya memaketkan beberapa buku untuknya*

paksa *v* အတင်းအကြပ်ပြု: သူမကိုလိုက်ပို့ဖို့ ကျွန်တော်ကို အတင်းအကြပ်ခိုင်းတယ် *dia paksa saya untuk mengantarnya*;

memaksa *v* အတင်းအကြပ်ပြု: ကလေးတွေကို စားဖို့ အတင်းကျတ်ကျေးရတယ် *saya harus memaksa anak-anak supaya mau makan*;

paksaan *n* ဖိအား : ဖိအားပေးခံရတဲ့ ကတိဟာမတည်တက်ဘူး *janji diperoleh dengan paksaan tidak pernah mengikat*;

pemaksaan *n* အတင်းအကြပ်ခိုင်း : သူတို့ကို ဖိအားမပေးပဲ အတူတကွလုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစားရမယ် *kita harus bisa mendapatkan mereka untuk bekerja sama tanpa menggunakan pemaksaan*;

terpaksa *v* ဖိအားပေး : သူစကားကိုနားထောင်ဖို့ ကျွန်တော်ကိုဖိအားပေးတယ် *saya terpaksa mengikuti perkataannya*

paku *n* သံ: ဒီသံက မချွန်တော့ ဘူး *ayah memerlukan paku*;

terpaku *v* သံရိုက်သည်: သင်ပုန်းကို သံနဲ့အခိုင်အမာရိုက်ထားတယ် *papan itu terpaku dengan kuat*

palang *n* အကာအရံ: ပြိုင်ပွဲကိုကြည့်နေသူများအားဟာကွယ်ရန် အုပ်နှံရံဖြင့်ကာထားတယ် *palang mengelilingi ruas balap untuk melindungi penonton*;

-- merah ကြက်ခြေနီ: ကြက်ခြေနီက အကူညီပေးတဲ့ အဖွဲ့ စည်းပါ *palang merah adalah suatu organisasi sosial*

palem *n* အုန်း ဓနိ: အုန်းဓနိပင်သည် အလွန်ရှည်တယ် *pohon palem itu tinggi sekali*

[1]paling, berpaling *v*
ရှောင်ပေးသည်။ လှည့်ပေးသည်:
ကျွန်တော်သွားနိုင်ဖို့ သူရှောင်ပေးတယ် ia berpaling ke samping untuk membiarkan saya lewat;
memalingkan *v*
လှည့်ဖွင့်သည်:
သူသော့ကိုလှည့်ပြီးတံခါးကိုဖွင့်တယ် dia memalingkan kunci dan membuka pintu

[2]paling *adv* အများဆုံး

palsu *a* အတု:
သူကနှုတ်ခမ်းအတုတတပ်ထားတယ် dia mengenakan kumis palsu;
memalsukan *v*
အတုလုပ်သည်:
သူက ငွေစာရင်းအတုလုပ်တယ် dia memalsukan rekening keuangan;
pemalsuan *n*
အတု: *ငွေရလွယ်ရန် အတုများများပြုလုပ်ကြတယ် pemalsuan kian marak dilakukan untuk mencari untung*

palu *n* တူ: *တူကို သံရိုက်ဖို့သုံးတယ် palu biasanya digunakan untuk memukul paku*;
memalu *v* တူထုသည်:
လက်သမားများတစ်ညနေလုံးတူထုနေတယ်
para tukang kayu itu memalu sepanjang sore

paman *n* ဦးလေး :
ကျွန်တော့ဦးလေးနောက်တစ်ပတ်လာမယ် paman saya berkunjung minggu depan

pamer *v* ပြသသည်:
သူကသူ့အင်အားကိုပြခြင်တာသက်သက်ပါ dia hanya sekadar ingin pamer kekuatan;
memamerkan *v*
ကြွားသည်;။ *သူမက သူမရဲ့ရတနာသစ်ကို ကြွားချင်ရုံသက်သက်ပါ dia hanya ingin memamerkan perhiasan barunya*;
pameran ပြပွဲ:
သူမရဲ့တစ်ကိုယ်တော်ပြပွဲပြတော့မယ် pameran tunggalnya akan segera digelar

pamit *v* နှုတ်ဆက်ပွဲ:
ဒါဟာကျွန်တော့ရဲ့နှုတ်ဆက်ပွဲပါ ini adalah sebuah pamit untuk saya

pamor *n* ကြော်ကြားမှု:
သူ့ရဲ့ကျော်ကြားမှုက ပျံနှံပြီး တစ်မြို့လုံးကသူ့ကိုသိတယ် pamornya menyebar dan semua orang di kota mengenalnya

pana, terpana *v*
ရင်သတ်ရှုမောဖွယ်:
ပွဲကိုကြည့်ရတာ ရင်သက်ရှုမောဖွယ်ကောင်းတယ်
saya terpana melihat pertunjukannya

panah *n* မြား : *ဒီလေးကမြားကို မီတာတစ်ရာကျော်ထိပစ်နိုင်တယ်*
busur tersebut bisa menembak panah lebih dari seratus meter;
memanah *v* လေးမြားပစ်:
ပစ်မှတ်ပေါ်ကမြား memanah tepat sasaran;
panahan *n* လေးမြားပစ်ခြင်း :
အိုလံပစ်အားကစား မှာ လေးမြားပစ်ခြင်းပါဝင်မှု
panahan dan hubungannya dengan Olimpiade

panas *a* **1** ပူသည်; **2** ပူသော;
memanas *v* အပူပေးသည်:
ခုနစ်ဆယ် ဒီဂရီကျော်ရင် ရေပူတယ်
air akan memanas jika dipanaskan dalam suhu diatas tujuh puluh derajat;
pemanas *n*
1 ပုလင်းအပူပေးစက်:
ပုလင်းအပူပေးစက်ကိုပိုးသတ်သင့်တယ်
pemanas botol susu haruslah steril;
2 အပူပေးကရိယာ;
pemanasan *n*
သွေးပူလှေ့ကျင့်ခန်း :
ကစားသမားတွေ ပွဲမစခင်သွေးပူလှေ့ကျင့်ခန်းလုပ်တယ်
para atlet melakukan pemanasan sebelum bertanding

panau *n* အကွက်:
ရောဂါပိုးမွှားများက အသားအရေကို အကွက်ထစေတယ်
kuman adalah kemungkinan penyebab dari panau

pancang *n* ထောက်တိုင်:
တံတားတည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းမှာ ထောက်တိုင်လိုတယ်
pembangunan jembatan membutuhkan pancang sebagai penguat

pancar, memancar *v*
အချက်ပေး : *အန္တရာယ်ရှိရင် အချက်ပေးပါ*
memancar saat ada bahaya;
memancarkan *v*
ထွက်ပေါ် : *ဓာတ်ငွေ့ပေါ်မှာ လျှပ်စီးကြောင်းဖြတ်မိရင် အလင်းရောင်ထွက်တယ်*
ketika arus listrik berpapasan dengan gas, gas akan memancarkan cahaya;

pancaran *n* အရောင်အဝါ: *သူမရဲ့ အရောင်အဝါက ကျွန်တော့် နှလုံးသားကို ထွင်းဖောက်သွားစေတယ် pancaran auranya menenangkan hati saya*;

pemancar *n* လျှပ်စစ်စီးဆင်းခြင်း : *လျှပ်စစ်စီးဆင်းခြင်း pemancar listrik*;

terpancar *v* ထွက်ပေါ်သည်: *နေမှ အလင်းရောင်ထွက်ပေါ်တယ် panas dan cahaya terpancar oleh matahari*

panci *n* အိုး

pancing *n* ငါးမြှားသည်: *အဖေကငါးကို ငါးမျှားတံနဲ့ မျှားတယ် ayah menangkap ikan menggunakan pancing*;

memancing *v* ငါးဖမ်းသည်: *တံငါသည်က ညဖက်မှာငါးဖမ်းတယ် nelayan memancing ikan pada malam hari*;

pancingan *n* ငါးမျှားတံ: *ငါးမျှားတံက တံငါသည်တွေ ငါးဖမ်းရင် သုံးတဲ့ ကိရိယာ pancingan adalah peralatan yang digunakan oleh nelayan saat memancing*;

terpancing *v* ငါမျှားချိတ်မိသည်: *တံငါသည်က ငါးကြီးမိတယ် ikan besar itu terpancing oleh nelayan*

pancur, pancuran *n* ရေချိုးသည်: *ကလေးများ ရေပန်းအောက်မှာ ရေချိုးတယ် anak-anak mandi di bawah pancuran*

pandai *a* တော်သည်: *ပိုက်ဆံကိုဉာဏ်နဲ့ သုံးပါ berpandai-pandailah memakai uang Anda*;

kepandaian *n* တော်သော: *တော်တဲ့ ကြောင်တွေက တံခါးကိုဖွင့်တတ်တယ် kepandaian beberapa kucing tahu bagaimana cara membuka pintu*

pandang *v* ကြည့်သည်: *ကျွန်တော်ကောင်မလေးကို မျက်တောင်မခတ်ကြည့်တယ် saya pandang wanita itu tanpa berkedip*;

berpandang-pandangan *v* တယောက်ကိုတယောက်ကြည့်သည်: *သူတို့ တစ်ယာက်ကိုတစ်ယောက် ကြည့်တယ် mereka berpandang-pandangan*;

memandang *v*
ကြည့်ရှုငေးပေါ် သည်:
*ကျွန်တော်ကမ်းစပ်တွင်ထိုင်
ပြီးပင်လယ်ပြင်အလှကိုကြည့်တယ်
saya duduk di tepi pantai
sambil memandang
keindahan lautnya*;
memandangi *v*
ကြည့်နေသည်:
*သူကတစ်ချိန်လုံးကြည့်နေတယ်
dia terus memandangi
saya*;
pandangan *n* မြင်ကွင်း :
*အသဲစွဲစေတဲ့ မြင်ကွင်း
pandangan yang menggoda
hati*;
pemandangan *n* မြင်ကွင်း :
*အံ့သြစရာကောင်းတဲ့ မြင်ကွင်း
pemandangan yang
menakjubkan*;
terpandang *v* တန်ဖိုးရှိသည်:
*ပညာရှိပြီးတန်ဖိုးရှိတဲ့ခေါင်းဆောင်
pemimpin yang bijaksana
dan terpandang*

pandu *n* လမ်းပြသည်:
*တာဝန်ကိုဆောင်ရွက်ဖို့ ကျွန်တော်
သူ့ကို လမ်းပြတယ် saya pandu
dia dalam mengerjakan
tugas*;
memandu *v* လမ်းပြရန်:
*ဘောရောဗုဒ္ဓါဘုရားမှာ
ကျွန်တော်ခရီးသွားကိုရှင်းပြတယ်
saya memandu wisatawan
di Candi Borobudur*;
panduan *n* လမ်းပြနေသည်:
*အမျိုးသမီးထုကြီး နည်းပညာကို
နားလည်စေမဲ့ အကူပစည်းများနဲ့
အဖွဲ့အစည်းကို ပေးနိုင်ဖို့
လမ်းညွှန်မှုများတည်ဆောက်တယ်
panduan ini dibangun
untuk memberikan alat dan
komunitas bagi perempuan
untuk memahami teknologi*;
pemandu *n*
ဧည့်လမ်းညွှန်: *ဧည့်လမ်းညွှန်က
အရမ်းခင်မင်စရာကောင်းတယ်
pemandu wisata itu sangat
menyenangkan*;
~ acara
အစီအစဉ်တင်ဆက်သူ:
*အစီအစဉ်တင်ဆက်သူက
ပရိတ်သက်ကို ရယ်မောစေတယ်
pemandu acara itu
membuat para penonton
tertawa*;
~ wisata
ဧည့်လမ်းညွှန်: *ဧည့်လမ်းညွှန်က
လေယာဉ်အခမဲ့စီးခွင့်ရတယ်
pemandu wisata mendapat
fasilitas penerbangan
gratis*

panen *n* ရိတ်သိမ်းသည်:
*ရွှတ်တရက်ရေကြီးလာသောေ
ကြာင့်လယ်သမား
စပါးမရိတ်လိုက်ရပါ petani
gagal panen akibat banjir
bandang*;
memanen *v* ရိတ်သိမ်းခြင်း :

ဆောင်းဦးကာလအတွင်း သီးနှံများစတင်ရိတ်သိမ်းမယ် *selama musim gugur ini, saya dan keluarga saya akan mulai memanen tanaman kami*

pangan *n* ရိက္ခာ: ဆန်ကုန်သည် ကလူထု စားဖို့ ရိက္ခာ ဖြည့် ပေးတယ် *Bulog berusaha mencukupi kebutuhan pangan warganya*

panggang *v* ကင်ထားသည်: ငါးကင်စားရင်း ကမ်းခြေမှာထိုင်တယ် *duduk di tepi pantai sambil memakan ikan panggang*;

memanggang *v* ကင်ခြင်း : ကျွန်တော်တို့ မီးပုံမှာငါးကင်တယ် *kami memanggang ikan di api unggun*;

panggangan *n* အကင်: အကင်မညီ *panggangan yang kurang merata*;

pemanggang *n* ကင်သူ: ဆာတေးကင်ရန် လူလိုတယ် *sebuah pemanggang diperlukan untuk membuat satai*

panggil, memanggil *v* ခေါ်ခဲ့သည်: သူ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်ပြီး တစ်ခုခုပေးတယ် *dia memanggil dan memberiku sesuatu*;

memanggil-manggil *v* ခေါ်ဆိုမှု: ကျွန်တော့်ကိုခေါ်သံက အိမ်အပြင်ကလာတယ် *suara yang memanggil-manggilku berasal dari luar rumah*;

panggilan *n* ခေါ်ဆိုမှု: အလုပ်တာဝန် ခေါ်ချိန် *panggilan tugas*;

terpanggil *v* ခေါ်ဆိုသည်: ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်ခေါ်တယ် *terpanggil untuk melayani*

panggul *n* တင်ပါးဆုံရိုး : မိန်းမများတွင် တင်ပဆုံရိုး နာကျင်မှု ပိုများတယ် *nyeri panggul lebih sering terjadi pada wanita*;

memanggul *v* ထမ်းသည်: သစ်ကိုထမ်းပြီး အိမ်ပြန်တယ် *dia memanggul kayu untuk dibawa pulang*

panggung *n* စင်မြင့်: စင်မြင့်ကဆလိုက်မီးရောင်စုံနဲ့ အရမ်းခမ်းနားတယ် *panggung itu sangat megah dengan lampu sorot yang berwarna-warni*

pangkal *n* အရင်း : သစ်ပင်ကို အရင်းကခုတ်ပစ်လိုက် *memotong pohon dari pangkalnya*;

berpangkal *v* အစပြုသည်: အခန်းအပြင်ဘက်ကအသံထွက်လာတယ်

suara itu tampaknya berpangkal dari luar ruangan;

pangkalan *n* အခြေခံ: *လှို့ဝှက်တပ်ရင်း pangkalan militer yang tersembunyi*

pangkas *v* ဖြတ်ယူသည်: *ဖြတ်ပြီးကတ်တယ် pangkas dan tempel*;

memangkas *v* ညှိသည်ဖြတ်သည်: *ခရစ်စမက် သစ်ပင်ကိုညှိတယ် kami memangkas pohon natal*

pangkat *n* ရာထူးအဆင့်: *ဒီရာထူးကိုရဖို့အဆင့်မမှီပါ dia tidak mempunyai pangkat yang cukup untuk menempati posisi itu*;

berpangkat *v* အဆင့်အရေးကြီးသောအဆင့်: *ရာထူးကြီးလေအာဏာကြီးလေ seseorang yang berpangkat akan memiliki banyak kuasa*;

kepangkatan *n* အဆင့်: *တဆိပ်ရဲ့အဆင့်က အရာရှိတွေရဲ့ ဂုဏ်ဖြစ်စေတယ် medali kepangkatan menjadi kebanggan para anggota perwira*

pangku, memangku *v* ပေါင်: *အမျိုးသမီးက ကုလားထိုင်မှာထိုင်ပြီး အစာစားနေတဲ့သူသားကိုပေါင်ပေါ်မှာတင်ထားတယ် perempuan duduk di kursi memangku anaknya yang sedang makan*;

pangkuan *n* ပေါင်များ : *ကောင်လေးကသူအမေပေါင်ပေါ်မှာထိုင်တယ် anak itu duduk di pangkuan ibunya*

panik *a* ထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြစ်သည်: *အမေကမီးဖိုချောင်ထဲကမီးညှိန့်ကိုတွေ့ပြီး ထိတ်လန့်တယ် ibu panik saat melihat api yang berkobar di dapur*;

kepanikan *n* တုံလှုပ်ခြင်း : *ဆီဈေးတက်တဲ့သတင်းကိုကြားပြီး လူတွေတုန်လှုပ်သွားတယ် kepanikan menakuti warga setelah mengetahui harga minyak naik*

panjang *a* ရည်လျားသော: *ကျန်တော်လမ်းအရှည်ကြီးကို လျှောက်ခဲ့တယ် saya menyusuri jalan yang panjang*;

-- **akal** အမျှော်အမြင်ကြီးသော: *အမျှော်အမြင်ကြီးသော ချေငယ်ပုံပြင် sebuah dongeng kancil yang memiliki akal panjang*;

-- umur အသက်ရှည်သော: *ကျန်တော့်အဖွားအသက်ရှည်တယ် ခုကိုးဆယ်ရှိပြီ kakek saya panjang umur, kini sudah berumur sembilan puluh tahun*;
berkepanjangan *a* ရှည်ကြာသော: *ရှည်လွန်းတဲ့နွေ musim kemarau yang berkepanjangan*;
memanjang *v* အရှည်လိုက်: *အသီးကိုအရှည်လိုက်ခွဲပြီး အစေ့တွေကိုထုတ်တယ် membelah buah memanjang dan buang bijinya*;
sepanjang *n* တစ်လျှောက်: *လမ်းတလျှောက်မှာ တခြားယာဉ် တစ်စီးမှမတွေ့ပါ sepanjang jalan saya tidak melihat pengendara lain*

panjar, memanjar *v* ကျွေးမွေးထောက်ပံ့သည်: *အဖေကအိမ်ဟယ်ဖို့ ငွေထောက်ပံ့သည် ayah memanjar sejumlah uang untuk membeli rumah*

panjat, memanjat *v* တက်သည်: *လူငယ်လေးတယောက် ချောက်ကမ်းပါးကို ရဲရင့်စွာတက်တယ် seorang pemuda memanjat sebuah tebing dengan beraninya*

pantai *n* ကမ်းခြေ: *ပန်ဂန်ဓါရမ်း ကမ်းခြေမှာကျန်တော်တို့ အပန်းဖြေတယ် kami berlibur di Pantai Pangandaran*

pantang *n* တားမြစ်သည်: *အလုပ်တူချင်း ချိန်းမတွေ့ရ aturan pantang berkencan dengan rekan kerja*;
berpantang *v* ရှောင်ကျဉ်သည်: *ခင်ဗျားအရက်ကိုရှောင်ရမယ် Anda harus tetap berpantang dari alkohol*;
pantangan *n* ရှောင်ကျဉ်ခြင်း : *ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေတဲ့ အစာများကိုရှောင်သင့်တယ် sebaiknya Anda menghindari pantangan makanan yang merugikan kesehatan*

pantas *a* သင့်တော်သော: *သူ ရသင့်တယ် dia pantas mendapatkannya*

pantat *n* တင်ပါး : *သူ တင်ပါးကို ဆေးထိုးခံရတယ် dia mendapat suntikan di pantat*

pantau, memantau *v* ပြန်လည်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်: *တစ်ပတ်တစ်ခါ အိမ်ကိုပြန်ကြည့်ရတယ် seminggu sekali saya memantau rumah*;

pantauan *n*
စောင့်ကြည့်စာရင်း: *ကျနော်တို့ရဲ့ တစ်ပတ်စာ စောင့်ကြည့်စာရင်း*
hasil dari pantauan kami selama sepekan;
pemantauan *n*
လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း : *ချီလီဝန်း မြစ်ရေ မြင့်တက်မှုစောင့်ကြည့်ခြင်း*
pemantauan ketinggian air di Sungai Ciliwung;
terpantau
v စောင့်ကြည့်ခံရသည်: *ရဲကလူဆိုးကို မနေကတည်းက စောင့်ကြည့်တယ်*
penjahat itu terpantau polisi sejak kemarin

panti *n* ဂေဟာ:
အိမ်ခြေရာမဲ့များအတွက် အစိုးရက အိမ်ဂေဟာ ပြင်ဆင်ပေးတယ်
pemerintah menyediakan panti bagi warga yang tidak memiliki rumah

pantul, memantul *v*
ပြန်ကန်ထွက်သည်:
ကျောက်တုံးက ပြန်ကန်ထွက်ပြီး ခေါင်းကိုမှန်တယ်
batu itu memantul dan mengenai kepalanya;
memantulkan *v*
ပြန်ကန်ထွက်ခြင်း : *သူက တင်းနစ်ဘောလုံးကို နံရံကိုရိုက်ပြီးပြန်ကန်ထွက်စေတယ်*
dia memantulkan bola tenis ke tembok;
pantulan *n* ရောင်ပြန်ခြင်း : *နေရောင်ပြန်ခြင်း pantulan sinar matahari*

pantun *n* ကဗျာ၊ ကာရန်: *သူက သူမိဘတွေအကြောင်း ကဗျာစပ်တယ် dia menulis sebuah pantun tentang orangtuanya*

papan *n* စင်: *ဒီစင် ကကုန်အလေးကြီးတင်လို့ရတယ်*
papan itu mampu menahan beban yang berat

papas, berpapasan
v တွေ့သည်: *ကျနော် ကျနော်တော့်ဆရာရဲ့ သားနဲ့တွေ့တယ်*
saya berpapasan dengan guru anak saya

paraf *n* လက်မှတ်တို: *သူမ စာချုပ်ရဲ့စာမျက်နှာတိုင်းမှာ လက်မှတ်ထိုးတယ် dia menaruh paraf pada setiap halaman kontraknya*;
memaraf *v*
လက်မှတ်တိုထိုးသည်: *သူ လက်မှတ်အတို လေးငါးခြောက်ခု ထိုးတယ် dia sedang memaraf sejumlah perjanjian*

parah *a* ပြင်းထန်သော:
ရောဂါအပြင်းအထန်ခံစားနေရတယ်

menderita penyakit yang parah

paras *n* မျက်နှာ:
သူမျက်နှာကတစ်ယောက်ယောက်ကိုသတိရစေတယ် *parasnya mengingatkan aku kepada seseorang*

parit *n* မြောင်း :
မျောင်းတူးပြီးရေထည့်ထားခြင်းဖြင့် တောမီးလောင်မှုကို ကာကွယ်စေတယ် menggali parit dan mengisinya dengan air dalam upaya untuk mencegah terjadinya kebakaran hutan

pariwisata *n* ခရီးသွားလုပ်ငန်း :
ခရီးသွားခြင်း ကကျန်တော်တို့မိသားစုရဲ့ ပုံမှန်အလုပ်ဖြစ်တယ် pariwisata merupakan kegiatan rutin bagi keluarga saya

partai *n* ပါတီ:
အစိုးရကိုထောက်ခံတဲ့ ပါတီ partai politik yang menyokong pemerintah

paru-paru *n* အဆုတ်: *အဆုပ်က အသက်ရှူတဲ့ အစိပ်အပိုင်းပါ paru-paru merupakan organ dalam sistem pernafasan*

paruh *n* တဝက်: *ကျန်တော် တဝက်ပဲရတယ် saya hanya mendapat paruh saja*;
separuh *num* တဝက်:
ဆိုင်က အိမ်စားရိတ် တဝက်သက်သာစေတယ် toko mengurangi separuh biaya

pas *a* ကွက်တိ: *တီရှပ်က သူကိုယ်သေးသေးလေးနဲ့ ကွက်တိပဲ baju kaus itu pas di badannya yang mungil*;
mengepas *v* ချိန်ကြည့်သည်:
ကျန်တော်ဖိနပ် တော်မတော် စီးကြည့်တယ် saya sedang mengepas sepatu;
mengepaskan *v* ချိန်ကြည့်သည် ယှဉ်ကြည့်သည်:
အင်္ကျီနှင့် ဘောင်းဘီ အရောင် တိုက်ကြည့်တယ် mengepaskan warna pakaian antara baju dan celana;
pas-pasan *a* လောက်ရုံပဲ:
ကျန်တော်ပိုက်ဆံအပို မယူလာ လောက်ရုံသာယူလာတယ် saya tidak membawa uang lebih, pas-pasan

pasal *n* အပိုဒ် အခန်း :
တစ်ထောင်ကိုးရာလေးဆယ့်ငါးခုနှစ် အခြေခံ ဥပဒေ အပိုဒ် သုံးဆယ့်တစ်မှာ ပညာရေးကိုပြဋ္ဌာန်း ထာတယ် pendidikan tercantum dalam pasal 31 Undang Undang Dasar 1945

pasang *n* အဆုံ: *ဖန်ပုလင်းထဲမှာ ရွေငါးနှစ်စုံရှိတယ် dua pasang ikan hias di dalam toples*;
memasang *v* တပ်ဆင်သည်: *ညီမလေးရဲ့ဆံပင်မှာဖဲကြိုးတပ်ဆင်တယ် adik memasang pita pada rambutnya*;
pasangan *n* တွဲဖက်၊ မိတ်ဆွေ: *တွဲဘက်မလာလို့ သူလေ့ကျင့်ခန်းမလုပ်နိုင်ပါ dia urung berlatih karena pasangannya tidak bisa datang*;
sepasang *n* တစ်စုံ: *ကော်ဇောနဲ့ လိုက်ကာ တစ်စုံ sepasang karpet dan tirai*;
terpasang *v* တပ်ဆင်သည်: *တို့ရွာမှာ ဖုန်းကြိုးတပ်ပီးပီ kabel telepon sudah terpasang di desaku*

pasang surut ဒီရေအတက်အကျ: *ဒီရေအတက်အကျက လနှင့်ပတ်သက်နေတယ်လို့ ပြောကြတယ် banyak yang mengatakan fenomena pasang surut air laut erat kaitannya dengan bulan*

pasar *n* ဈေး : *အမေဈေးသို့ငါးသွားဝယ်တယ် ibu pergi ke pasar untuk membeli ikan*;
-- swalayan စူပါမားကတ်: *လဦးပိုင်းမှာအမေအမြဲတမ်း စူပါမားကတ် ကိုသွားတယ် awal bulan ibu selalu pergi ke pasar swalayan*;
pemasaran *n* အရောင်းဝယ်ခြင်း : *ကုမ္ပဏီ က အရောင်းမြှင့်တင်ခြင်းအတွက် ဘက်ဂျက်တိုးပေးမယ် perusahaan akan menaikkan anggaran untuk pemasaran*

pasaraya *n* ကုန်ပဒေသာဆိုင်: *ကုန်ပဒေသာဆိုင်မှာ ကလေးတွေအတွက် ကစားကွင်းရှိတယ် pasaraya itu memiliki tempat bermain untuk anak-anak*

pascasarjana *a* ဘွဲ့လွန်: *သူကစာမေးပွဲ အောင်ပြီးဘွဲ့လွန် ဆက်တက်ချင်တယ် setelah lulus ia ingin melanjutkan ke program pascasarjana*

pasir *n* သဲ: *ကလေးတွေ ကမ်းခြေမှာ သဲနဲ့ဆော့ရတာပျော်တယ် anak-anak senang bermain pasir di pantai*

pasok *n* ထောက်ပံ့: *ကုန်ပစ္စည်း အရေအတွက်က ရောက်လာမဲ့ ထောက်ပံ့ ပစ္စည်းပေါ်မူတည်တယ် ketersediaan barang itu tergantung pasok yang datang*

paspor *n* နိုင်ငံကူးလက်မှတ်:
ဟာဂျီပတ်စပို့ကို လဟက ရုံးမှာလုပ်နိုင်တယ် kita dapat mengurus paspor haji di kantor imigrasi;
-- dinas
နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း :
ဝန်ထမ်းတွေ လုပ်သက် ပတ်စပို့လိုချင်ကြတယ် ia memiliki paspor dinas

pasrah *a* စွန့်လွှတ်သည်:
ဒီအခြေအနေကို သူလက်လျော့လိုက်ပြီ dia sudah pasrah dengan keadaannya

pasta, pasta gigi သွားတိုက်ဆေး :
သွားတိုက်ဖို့ သွားတိုက်ဆေးလိုတယ် kita memerlukan pasta gigi untuk menggosok gigi

pasti *adv* သေချာသည်:
သူအလုပ်ထွက် ဖို့သေချာပီ dia pasti akan meninggalkan pekerjaannya;
memastikan *v*
သေချာအောင်လုပ်သည်:
သူအိမ်ကိုပြန်ပီး တံခါးသော့ခတ်မခတ် စစ်ရမယ် dia harus kembali pulang ke rumah untuk memastikan bahwa pintunya telah terkunci

pasuk, pasukan *n*
အုပ်စု: *မြေခွေးအုပ်ကမြင်း တစ်ကောင်ကိုတိုက်ခိုက်တယ် pasukan serigala menyerang seekor kuda*

patah *a* ကျိုးပဲ့သည်:
အပင်ရဲ့အကိုင်းက ကျိုးပဲ့တယ် ranting pohon itu patah

patuh *a* ရိုသေသည်:
သူကသူမိဘများကိုအရမ်းရိုသေတယ် dia sangat patuh kepada orang tuanya;
mematuhi *v*
ရိုသေလိုက်နာသည်

patung *n* ရုပ်ထု

patungan *n* အဆစ်: *သူတို့ အိမ်ပူးပေါင်းငှားတယ် mereka patungan menyewa rumah*

pawai *n* ချီတက်ခြင်း

payah *a* မောသည်: *မောရင် နားနိုင်ပါတယ် kalau sudah payah boleh beristirahat*

payudara *n*
ရင်အုံ: *ရင်သား ကျန်းမာရေး အတွက်စောင့်ရှောက်သင့်တယ် kesehatan payudara perlu dijaga*

payung *n* ထီး : *သူ မိုးမမိအောင် ထီးဆောင်းတယ်*

agar tidak kehujanan ia memakai payung

pecah *v* ကွဲသည်: *ပန်းကန်ပြား ကွဲသွားပြီ piring itu sudah pecah*;

memecah *v* ရိုက်ခတ်ချိုးဖျက်သည်: *လှိုင်းက ကမ်းခြေကို ရိုက်ခတ်ချိုးဖျက်တယ် ombak memecah di pantai*;

memecahkan *v* ဖြေရှင်းသည်: *အဖေက ကိစ္စကို အောင်မြင်စွာ ဖြေရှင်းလိုက်နိုင်တယ် ayah berhasil memecahkan persoalan ini*;

pecahan *n* အကွဲစ: *ပန်းကန်ကွဲစ ကြောင့် အမေ့ရဲ့လက်ဒဏ်ရာရသွားတယ် pecahan piring itu melukai tangan ibu*;

perpecahan *n* အကွဲအပြား : *ကိစ္စသေးသေးလေးကြောင့် အကွဲအပြဲမဖြစ်စေနဲ့ hal yang sepele jangan sampai menimbulkan perpecahan*;

terpecah *v* တစ်စုစီကွဲပြား : *ထိုလူအုပ်က နှစ်စု ကွဲပြားသွားတယ် rombongan itu terpecah menjadi dua*

pecat, memecat *v* အလုပ်ဖြုတ်သည်: *ဘယ်ဘက်က ဂန်ထန်းတွေကို အလုပ်ဖြုတ်ဖို့ အဆင်သင့်ပဲ pihak bank siap untuk memecat pegawainya*

pecundang *n* အရှုံးသမား : *အရှုံးသမား များဘက်က ဘာမှထပ်ပီး မျော်လင့်စရာ မရှိဘူး tak banyak yang bisa diharapkan dari kelompok pecundang*

pedang *n* ဓားရှည်: *ဓားရှည်ကို ထက်အောင် အမြဲတမ်းသွေးထားရမယ် pedang diasah agar tetap tajam*;

berpedang *v* ဓားသိုင်းအတက်: *သူကဓါးသိုင်းအတက်ကို လေ့လာနေတယ် dia mempelajari teknik dalam seni berpedang*

pedas *a* ပူစပ်သော: *လုပ်ထားတဲ့ငြုပ်သီးထောင်းက အရမ်းစပ်တယ် sambal yang dibuat sangat pedas*

pedih *a* ပူစပ်ပူလောင်: *မီးလောင်ဒဏ်ရာကိုဆေးထည့်ရင် ပူစပ်ပူလောင် ဖြစ်တယ် luka bakar terasa pedih ketika diberi obat*;

kepedihan *a* ပူစပ်ပူလောင်ဖြစ်ခြင်း : *အနာကို ဆေးကြောပေးတော့ ကလေးကပူစပ်ပူလောင် ဖြစ်လို့ငိုတယ်*

anak itu menangis kepedihan ketika lukanya dibersihkan

pedoman *n* လမ်းညွှန်နည်းပြ:
အစီအစဉ် တစ်ခု ညှိညှိနှိုင်းနှိုင်းနဲ့အောင်မြင်ဖို့လမ်းညွှန်နည်းပြလိုတယ် diperlukan pedoman pelaksanaan kegiatan agar kegiatan berjalan dengan lancar dan terkoordinasi

peduli, kepedulian *n* သတိပြုမိသော

pegal *a* ကိုက်ခဲသည်:
ကိုက်ခဲနေတဲ့နေရာကိုနှိပ်ပေးဖို့လိုအပ်တယ် mereka perlu melakukan peregangan selama kurang lebih sepuluh detik, pada setiap bagian badan yang dirasa pegal

pegang *v* ကိုင်တွယ်သည်:
ဘိုးလင်း ဘောလုံးကိုင်ရတာ တင်းနစ်ဘောလုံးကိုင်ရတာလောက်မလွယ်ဘူး pegang bola bowling tidak semudah pegang bola tenis;
berpegang *v* ဆုပ်ကိုင်သည်: *သူလက်က သစ်ကိုင်းကိုအတင်းအကြပ်ဆုပ်ကိုင်ထားတယ် tangannya berpegang erat pada dahan itu*;
memegang *v* ဆုပ်ကိုင်သည်: *ညီလေးက အမေ့လက်ကိုအတင်းအကြပ်ဆုပ်ကိုင်ထားတယ် adik memegang erat tangan ibu*

pegawai *n* ဝန်ထမ်း

pejam *v* မျက်လုံးမှိတ်သည်:
မျက်လုံးမှိတ်တယ် pejam mata;
memejamkan *v* မျက်လုံးမှိတ်သည်: *ဆုတောင်းစဉ် အားလုံးမျက်လုံးမှိတ်ထားတယ် semua memejamkan mata ketika berdoa*;
terpejam *v* ပိတ်မိသည်:
အလင်းရောင်စူးစူးကိုကြည့်မိရင် မျက်လုံး အလိုလို မှိတ်သွားတယ် matanya terpejam seketika melihat cahaya yang menyilaukan

peka *a* နားလည်နိုင်စွမ်းရှိသည်:
လူတိုင်း သူများရဲ့ခံစားမှုကိုနားလည်မပေးနိုင်ပါ tidak semua orang peka dengan perasaan orang lain

pekak *a* နားအူသည်: *အသံက နားအူစေတယ် suaranya membuat pekak telinga*;
memekakkan (telinga) *v* နားအူစေသည်: *အခဲ့ဒီကလေးအသံကနားအူစေတယ် suara anak itu memekakkan telinga*

pekan *n* ရက်သတ္တပတ်: *တစ်ပတ်မှာခုနစ်ရက်ရှိတယ် satu pekan ada tujuh hari*

pekat *a* ပြစ်သော: *ကော်ဖီဖျော်ထားတာပြစ်လိုက်တာ kopi yang dibuat pekat sekali*

pekik *n* အော်ဟစ်ခြင်း : *ကလေးရဲ့အော်သံက လူတိုင်းကိုအာရုံပျံသွားစေတယ်* pekik *anaknya mengalihkan perhatian semua orang*;
memekik *v* အော် ဟစ်သည်: *ကလေးကနှင်ထုတ်တဲ့ သူ့အကိုဘက်လှည့်ပြီး အော်ဟစ်တယ် anaknya memekik ke arah kakaknya yang usil*;
pekikan *n* အော်ဟစ်သံ: *အော်ဟစ်သံက အဝေးကြီးကတောင်ကြားရတယ် pekikannya terdengar sampai jauh*

pel *n* ကြမ်းတိုက်တံ: *ကြမ်းတိုက်တံ အရိုးကျိုးသွားတယ် tangkai pel itu sudah patah*;
mengepel *v* ကြမ်းတိုက်သည်: *အိမ်ဖေါ်ကအိမ်ကိုနေ့တိုင်းကြမ်းတိုက်တယ် asisten rumah tangga mengepel rumah setiap hari*

pelan *a* နေးကွေးသော: *ကားက ဖြေးဖြေးလေးမောင်းတယ် mobil itu berjalan pelan sekali*;
memelankan *v* အရှိန်ရော့သည်: *ကားကို အရှိန်အမြင့်ကြီးမောင်းလို့ ခရီးသည်တွေထိတ်လန့်မှ ကားဆရာက အရှိန်လျော့တယ် supir bus memelankan bus ketika penumpang panik karena bus dikendarai dengan kecepatan tinggi*;

pelana *n* မြင်းကုန်းနီး : *မြင်းစီးတာလုံခြုံဖို့မြင်းကုန်းနီးရှိတယ် ketika menunggang kuda, ada pelana sebagai pengaman*

pelangi *n* သက်တံ့: *တခါတရန်မိုးရွာပြီးစမှာ သက်တံ့တွေ့ရတယ် terkadang ada pelangi setelah hujan selesai*

peleset, terpeleset
v ချော်သွားသည်:
ရေအိုင်နေတာက တယောက်ယောက်ကို ချော်လဲစေမယ် air tergenang akan membuat seseorang terpeleset

pelesir *n* အပန်းဖြေခြင်း :
ကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်ရင် မိဘတွေက ကလေးတွေကို အပန်းဖြေခရီးခေါ်သွားတယ် ketika liburan tiba, para orang tua mengajak anak-anak mereka pelesir;

berpelesir *v*
အပန်းဖြေခရီးထွက်သည်:
အပန်းဖြေခရီးထွက်ဖို့ စိတ်မရှည်နိုင်။အစောကြီး ကတည်းက ပစ္စည်းများကိုအသင့်ပြင်ထားတယ် tidak sabar untuk berpelesir semua perlengkapan sudah disiapkan jauh hari

pelihara *v* မွေးမြူသည်:
အစာမကြွေးမိလို့မွေးထားတဲ့ငါးသေသွားတယ် ikan yang dia pelihara mati karena lupa diberi makan;

memelihara *v* မွေးမြူသည်:
လူတိုင်း ရွှေငါးကိုကောင်းကောင်းမမွေးတတ်ဘူး tidak semua orang bisa dan mampu memelihara ikan koi dengan baik;

peliharaan *n*
မွေးမြူသည်: *ရေလိပ်က အကောင်းဆုံးသော မွေးမြူရေးသတ္တဝါဖြစ်လာတယ် kura-kura air menjadi primadona binatang peliharaan*;

pemeliharaan *n*
ပျိုးထောင်ခြင်း :
ပျိုးထောင်ခြင်းကအရမ်းအရေးကြီးတယ် pemeliharaan tanaman sangatlah penting;

terpelihara *v*
ထိမ်းသိမ်းစောင့် ရှောက်သည်:
ပတ်ဂန်ကျင်စိမ်းလန်းဆိုပြေရေးကအရေးကြီးလို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သင့်တယ် kelestarian lingkungan akan tetap terpelihara ketika kelestarian lingkungan itu sendiri menjadi kebutuhan

pelik *a* မှတ်သားဖွယ်ဖြစ်သော

pelintir, terpelintir *v* လှည့်သည်: *အကွေ့ ငါးခုမြောက်မှာ သူလည်သွားတယ် ia terpelintir di tikungan kelima*

pelipis *n* နဖူးပြင်: *စားပွဲစွန်းနဲ့ဆောင့်မိလို့ ကလေးရဲ့နဖူးဒါဏ်ရာရသွားတယ် pelipis anaknya terluka ketika terbentur sudut meja*

pelit *a* ကပ်စေးနဲသော: *ကပ်စေးနဲသူတိုင်းက ကပ်စေးနဲသူကို ကြိုက်တာမဟုတ်ဘူး orang pelit sendiri belum tentu suka pada orang pelit*

pelopor *n* စွန့်ဦးတီထွင်သူ: *ဒီတက္ကသိုလ် ကခတ်မီဘာသာစကားကို စွန့်ဦးတီထွင်သူ ဖြစ်တယ် kampus itu adalah pelopor sastra modern*;
memelopori *v* စွန့်ဦးတီထွင်သည်: *ဒီ ပါမောက္ခ ကအမျိုးသမီးအဓိကဂါဒကို တီထွင်တယ် profesor itu memelopori pembelajaran feminisme*

peluang *n* အခွင့်အရေး : *သူမှာအခွင့်အလမ်းအကြီးကြီးရှိတယ် dia memiliki kesempatan besar*

peluang, berpeluang *v* အခွင့်အရေးရှိသည်: *ကြိုးစားတဲ့ကလေးကအောင်မြင်ဖို့ အခွင့်အရေးရှိတယ် anak rajin berpeluang untuk sukses*

peluk, peluk cium ပွေ့ဖက်နမ်းရှုံ့သည်: *ကျန်တော့်ရဲ့ အပွေ့အဖတ် အနမ်းများ peluk cium dariku*;
berpeluk *v* ဖက်သည်: *သူလက်ကိုပဲဖတ်တာပါ dia hanya berpeluk tangan*;
memeluk *v* ပွေ့ဖက်သည်: *သူ ညီလေးကိုဖတ်သည် dia memeluk adiknya*;
pelukan *n* ဖက်ခြင်း : *ဒီအပွေ့အဖတ်က ကျန်တော့်အမေကိုသတိရစေတယ် pelukan itu mengingatkanku pada ibu*

peluru *n* ကျည် ဆံ: *သူကျည်ဆံပြီးတယ် dia tahan peluru*

pena *n* ဖောင်တိန်: *ကျန်တော်ဖောင်တိန်အမဲနဲ့ စာရေးတယ် aku menulis dengan pena hitam*

pencar, berpencar *v* ဖြန့်သည်: *ကဲ အင်ဒိုနီးရှား တစ်ဝန်ိုင်လုံး ဖြန့်ကြစို့ ayo berpencar ke seluruh Indonesia*!;
terpencar(-pencar) *v* တစ်နေရာစီရောက်: *သူတို့မိသားစု တစ်နေရာစီမှာ ရောက်သွားကြပြီ keluarga mereka sudah terpencar-pencar*

pencet, memencet *v* နှိပ်သည်: *ကျန်တော်အစိမ်းရောင်ခလုပ်ကိုနှိပ်သည် aku memencet tombol hijau*

pencil, terpencil *v* ခေါင်သီသော: *အဲ့ဒီ့ရွာလေးကခေါင်သီသောရွာထဲမှာရှိတယ် kampung itu terletak di sebuah desa terpencil*

pendam, memendam *v* ချုပ်ထိမ်းသည် *သူဒေါသကိုချုပ်ထိမ်းတယ် ia memendam amarah*;
terpendam *v* မြှုပ်နှ: သည် *မြှုပ်နှံထားတဲ့ရတနာများ harta karun terpendam*

pendar *n* အလင်းရောင်: *ကြယ်ရဲ့အလင်းရောင်က ကောင်းကင်မှာ အရမ်းလှတယ် pendar bintang di langit sangat* indah

pendek *a* ပုသည်: *အဲ့ဒီကလေးပုတယ် anak itu pendek*;
kependekan *a* ပုခြင်းတိုခြင်း

pendekar *n* ကိုယ်ရံတော်: *ဘုရင်က ကိုယ်ရံတော်များနဲ့ ဝန်းရံနှိပ်သွားတယ် raja pergi dengan dikelilingi para pendekar*

pendeta *n* ဘုန်းကြီး : *ဘုန်းကြီးက ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်းမှာ တရားဟောတယ် pastor memberi petuah di gereja tersebut*

pengantin *n* သူတိုးသားသတိုးသမီး : *သတိုသား သတိုသမီးက ဆွန်ဒါအဝတ်အစားနဲ့ မင်္ဂလာဆောင်တယ် pengantin itu menikah dengan balutan busana tradisional sunda*;
-- pria သူတိုးသား : *သတိုသားက သူလက်ထပ်တဲ့သတိုသမီးကို နမ်းတယ် pengantin pria mencium wanita yang ia nikahi*;
-- wanita သတိုးသမီး : *သတိုသမီးက ဝမ်းသာလို့ ငိုတယ် pengantin wanita itu menangis bahagia*

pengap *a* ပူနွေးဟောင်း : *အခန်းကအိုဟောင်းပြီး ပူအိုက်တယ် kamar itu terasa pengap*

pengaruh *n* လွှမ်းမိုးသည်: *သူက ကောင်းသောလွှမ်းမိုးသူပါ dia adalah pengaruh yang baik*;
berpengaruh *v* သြဇာရှိသည်: *အဖေက ကလေးများအပေါ် သြဇာရှိတယ် ayah berpengaruh terhadap anaknya*;
memengaruhi *v* လွှမ်းမိုးသည်: *ဒီကဥပဒေကို အမျိုးသမီးဂါဒ လွှမ်းမိုးထားတယ်*

ide bertemakan feminis telah memengaruhi hukum di sini;

terpengaruh *v* လွှမ်းမိုးခံရသည်: *သူကိုအနောက်တိုင်းအတွေးအခေါ်များလွှမ်းမိုးခဲ့တယ် dia telah terpengaruh ide-ide barat*

penggal, memenggal *v* ခွဲခြားသည်: *စကားလုံးတွေကိုခွဲခြားရင် အသံစာလုံးတွေရမယ် memenggal kata menjadi suku kata*;

pemenggalan *n* စာလုံးတစ်ခုမှ အသံခွဲတစ်ခုခြင်းစီ;

penggalan *n* အခန်းကဏ္ဍ;

terpenggal *v* ဖြတ်တောက်သည်

pening *a* ခေါင်းမူးသည်: *ကျွန်တော်ခေါင်းမူးတယ် kepalaku terasa pening*

peniti *n* ပင်အပ်: *ပင်အပ်ကို အကျီသပ်ရပ်နေအောင်ပြုရန် သုံးတယ် peniti ini digunakan untuk membuat baju tetap rapi*

penjara *n* အကျဉ်းထောင်: *ထိုလူနစ်ယောက်ကိုထောင်၍ လိုက်တယ် kedua laki-laki itu dimasukkan ke dalam penjara*;

memenjarakan *v* အကျဉ်းချသည်: *ရဲက သူတို့ကို ခိုးမှုနဲ့ထောင်ချတယ် polisi memenjarakan mereka karena kasus pencurian*;

terpenjara *v* အကျဉ်းကျနေသည်: *သူထောင်ကျနေတယ် ia terpenjara sepi*

penjuru *n* ထောင့်: *ကမာ့ထောင့် penjuru dunia*

pensil *n* ခဲတံ

pensiun *n* ပင်စင်

pental, terpental *v* ပြန်ကန်ထွက်: *သည် ဘောလုံးကပြန်ကန်ထွက်လာတယ် bola itu terpental*

pentas, mementaskan *v* ဇာတ်စင်၊ စင်တင်ကပြ: *သူတို့ပြဇာတ်ကို နှင်းဆီဟိုတယ်မှာ ဆင်တင်ကပြမယ် mereka mementaskan drama itu di hotel mawar*;

pementasan *n* ဇာတ်စင်: *ဆင်တင်ကပြမှုကိုဒီတနင်္လာနေ့ ၁လုပ်မယ် pementasan itu akan dilakukan pada hari Senin ini*

penting *a* အရေးကြီး;

kepentingan *n* **1** အရေးကြီးသော; **2** အရေးပါမှု

penuh *a* ပြည့်

pepatah *n* စကားပုံ:
စကားပုံကိုနေစဉ် လက်တွေ့ဘဝမှာ သုံးနေဆဲပဲ pepatah masih banyak digunakan dalam kehidupan sehari-hari

perabot *n*
ပရိဘောဂ: *နေရာမစားတဲ့ အကောင်းဆုံးပရိဘောဂကိုရွေးခြင်း pemilihan perabot rumah tangga yang tepat dan tidak memakan banyak tempat*;
-- **dapur**
မီးဖိုချောင် သုံးပရိဘောဂ:
ဒီမီးဖိုချောင်သုံး ပရိဘောဂကို အကောင်းဆုံးအရေအသွေး နဲ့လုပ်ထားတယ် perabot dapur itu terbuat dari logam berkualitas;
-- **kamar**
အိပ်ခန်းသုံးပရိဘောဂ:
ဒီအိပ်ခန်းသုံး ပရိဘောဂက ပန်းနုရောင် perabot kamar itu berwarna merah muda;
-- **kantor** ရုံးသုံးပရိဘောဂ:
ရုံးသုံးပစည်းတွေက ရိုးရှင်းပြီးသုံးရရုံပုံစံပဲ perabot kantor itu bergaya minimalis

peraga, memeragakan *v*
ကိုယ်ဟန်ပြသည်: *နီနာက ကဘာရ ပတ်ပြီးကိုယ်ဟန်ပြတယ် Nina memeragakan kebaya*;

peragaan *n* ပြသသည်;
~ **busana** ကိုယ်ဟန်ပြသည်:
ဒီဖက်ရှင်ပြပွဲကို ကမာ့ မော်ဒယ်မဂ္ဂဇင်းကြီးများမှတက်ရောက်သည် peragaan busana kali ini dihadiri oleh banyak majalah mode kelas dunia

peragawan *n* ကိုယ်ဟန်ပြမောင်

peragawati *n* ကိုယ်ဟန်ပြမယ်
ကိုဟန်ပြ မယ်က ညနေခင်း ပတ်စုံကိုပတ်ထားတယ် peragawati itu mengenakan gaun malam

perah, memerah *v* နို့ညစ်သည်:
ကျန်တော်တို့မွေးမြူရေးခြံမှာ နွားနို့ညစ်တယ် kami memerah susu sapi di peternakan;
perahan *n* ညစ်သည်

perahu *n* လှေ

perak *n* ငွေ

peram, memeram *v*
မှည့်သည်: *သရက်သီးကို ဆန်ထဲထည့်ပြီးမှည့်အောင်လုပ်တယ် kami memeram mangga itu dalam beras*

peran *n* အခန်းကဏ္ဍ

perang *n* စစ်ပွဲ:
နစ်နိုင်ငံစစ်ပွဲကပြင်းထန်တယ် perang antarnegara itu berlangsung sengit;
-- **dunia** ကမ္ဘာစစ်: *ကမာစစ်က နိုင်ငံအားလုံးကိုပါဝင်စေတယ်*

perang dunia melibatkan semua negara;
berperang *v* စစ်ဖြစ်သည်: *နိုင်ငံငယ်လေးများတစ်ခုနှင့်တစ်ခု စစ်ဖြစ်သည် negara-negara kecil berperang satu sama lain*;
memerangi *v* စစ်တိုက်သည်: *ရဲကမ္ဘာရစ် ဆေးဝါးကိုတိုက်ထုတ်သည် polisi memerangi narkoba*;
peperangan *n* စစ်ပွဲ: *တိုက်ပွဲတွေကလူတွေကိုပျက်ဆီးစေတယ် peperangan menghancurkan manusia*

perangai *n* အမူအကျင့် : *သူအမူအကျင့်က ဒေါသအိုး perangainya memang pemarah*

perangkap *n* ထောင်ချောက်: *ဒီကြွက်ထောင်ချောက်က အရမ်းခိုင်တယ် perangkap tikus ini sangat kuat*;
terperangkap *v* ထောင်ချောက်မိသည်: *ငှက်က လှောင်အိမ်ထဲမှာ ထောင်ချောက်မိနေတယ် burung itu terperangkap dalam sangkarnya*

perangkat lunak *n* ဆော့ဝဲ

peranti, peranti keras ကိုင်တွယ်ရသော: *ကွန်ပြူတာ နဲ့ မောက်စ် အသုံးအများဆုံး ဟာတ်ဝဲပဲ komputer dan tetikus adalah dua peranti keras paling dicari*;
-- lunak ကိုင်တွယ်မရသော: *ကွန်ပြူတာကို ဆော့ဝဲ ဟာတ်ဝဲတို့နဲ့ပြုလုပ်ထားတယ် komputer terdiri atas peranti lunak dan peranti keras*

peras *v* ညှစ်သည်;
memeras *v* **1** ညှစ်သည်; **2** ငွေညှစ်သည်

perawan *n* အပျို: *ကလေးကအခုထိအပျိုပဲ anaknya masih perawan*

perban *n* ပတ်တီး : *ပတ်တီးကိုဒါဏ်ရာကာကွယ်ရန်သုံးတယ် perban ini digunakan untuk menutup luka*

percaya *a* ယုံကြည်သည်;
memercayai *v* ယုံကြည်သည်

perdu *n* ခြုံအပင်: *အပူပိုင်းဒေသမှာခြုံပင်အများကြီးတွေ့ရတယ် pohon perdu banyak ditemukan di daerah tropis*

perempuan *n* အမျိုးသမီး

pergi *v* သွားသည်: *ကျွန်တော် အဖွားအိမ်သွားမလို့ aku akan pergi ke rumah kakek*;
bepergian *v* ခရီးသွားသည်: *ပိတ်ရက်တစ်ခုလုံး သူတို့ခရီးသွားမယ် mereka bepergian selama liburan*;

kepergian *n* ခရီး

pergok, memergoki *v* ဖမ်းမိသည်: *ကျွန်တော်ဖောက်ပြန်မှုကိုဖမ်းမိတယ် aku memergokinya selingkuh*;
tepergok *v* ဖမ်းမိသည်: *သူခိုးနေတုန်း မိသွားတယ် ia tepergok sedang mencuri*

periksa *v* စစ်ဆေးသည်;
memeriksa *v* စစ်ဆေးသည်;
pemeriksaan *n* စစ်ဆေးမှု

perilaku *n* အမူအကျင့်

perinci, terperinci *v* အသေးစိတ်

peringkat *n* ရာထူးအဆင့်အတန်း

perintah *n* အမိန့်ပေးသည်

peristiwa *n* အဖြစ်အပျက်

perkara ကိုကိစ္စ: *ခိုးခြင်းကိစ္စကို တရားစွဲရမယ် pencurian itu akan menjadi perkara hukum*;
beperkara *v* တရားစွဲသူ: *တရားစွဲသူနှစ်ယောက် kedua orang yang beperkara*;
memperkarakan *v* တရားစွဲဆိုသည်: *သူ သူ့ကလေးကိုမတရားကျင့်မှုအတွက်တရားစွဲမယ် dia memperkarakan kasus penganiayaan anaknya*

perkasa *a* သန်မာသော: *အလေးမသူက အရမ်းသန်မာတယ် atlet angkat besi itu sangat perkasa*;
keperkasaan *n* သန်မာသည်: *သန်မာခြင်းကိုသံသရထပ်ရှိစရာမလို keperkasaannya tidak diragukan lagi*

perkosa, memerkosa *v* အဓမ္မကျင့်သည်;
pemerkosa *n* မုဒိန်းကောင်: *အဲဒီယောက်ကျားကကြမ်းကြုတ်တဲ့ မုဒိန်းကောင် lelaki itu adalah pemerkosa yang sadis*;
perkosaan *n* အဓမ္မကျင့်သည်: *အဓမ္မကျင့်သည့်သတင်းမှာအဓိကသတင်းဖြစ်တယ် berita perkosaan itu menjadi berita utama*

perlu *v* လိုအပ်

permadani *n* ကော်ဇော: *သူတို့ ကော်ဇောပေါ်တွင်ထိုင်တယ် mereka duduk di atas permadani*

permata *n* ရတနာ: *ရတနာက အရမ်းလှတယ် permata itu sangat indah*

permen *n* သကြားလုံး : *သကြားလုံးက အရသာချိုတယ် permen itu rasanya manis*;

-- karet ပိကော

permisi *n* တဆိတ်လောက်ခွင့်ပြုပါ

pernah *adv* ဖြစ်ဖူးတယ် : *သူထောင်ကျဖူးတယ် dia pernah dipenjara*

persis *a* အတိအကျ၊ လုံးဝ: *သူတို့အိတ်တွေက လုံးဝတူတယ် tas mereka terlihat sama persis*;

persisnya တိကျ: *ပြဿနာ အတိအကျက ဒီလိုပါ permasalahan itu persisnya begini*

pertama *num* ပထမ;

pertama-tama *adv* ဦးစွာ

perut *n* ဗိုက်

perwira *n* စစ်သား : *စစ်သားကအထက်လူကြီးကိုသတင်းပို့တယ် perwira itu memberikan laporan pada atasannya*

pesan *n* **1** မှာကြားချက်;

2 အမှာစကား;

memesan *v* မှာကြားသည်;

pemesanan *n* မှာကြားချက်;

pesanan *n* မှာကြားထားသည့်ပစည်း

pesat *a* အမြန်

pesawat *n* လေယာဉ်ပျံ

pesek *a* နာခေါင်းပိတ်သည်: *နာခေါင်း အရမ်းပိတ်တယ် hidungnya pesek sekali*

pesona *n* ဆွဲဆောင်မှုရှိသည်: *အမက စွဲဆောင်မှုရှိလို့ စိတ်ပင်စားခြင်းခံရတယ် kakakku tertarik dengan pesonanya*;

memesona *v* ဆွဲဆောင်ခြင်း : *မင်းသားလေးက စွဲဆောင်မှုတကယ်ရှိတယ် pangeran itu memang memesona*;

terpesona *v* ဆွဲဆောင်ခံရသည်: *ဇနီးရဲ့အလှက ခင်ပွန်းကိုဆွဲဆောင်တယ် suami itu terpesona atas kecantikan istrinya*

pesta *n* ပွဲတော်

peta *n* မြေပုံ

petaka *n* ဒုက

petang *n* နေ့လည်ခင်း

peti *n* ပုံး;

memetik *v* ခူးသည်

petir *n* လျှပ်စီးလက်သည်

piala *n* ဆုဖလား :

ဖလားနဲ့ ဆုတံဆိပ်
ကိုပထမရသူကိုပေးတယ် piala dan medali emas diberikan pada juara pertama

piara, memiara *v* မွေးမြူသည်;
piaraan *n*
တိရိစ္ဆာန်: *အိမ်မွေးခွေးကို သေချာမကြည့်နိုင်လို့ ရိုင်းသွားတယ် anjing piaraan yang tak terurus menjadi liar*

piatu *n* မိဘမဲ့ကလေး :
မိဘမဲ့ကလေးမှာ မိဘနှစ်ပါးမရှိပါ anak piatu tidak memiliki kedua orang tua

piawai *a* ကြွမ်းကြင်သူ:
ကျန်တော့်မှာဘာသာစကားကြွမ်းကျင်တဲ့သူငယ်ချင်းရှိတယ် saya memiliki teman yang sangat piawai dalam berbahasa

pidana *n* ရာဇဝတ်မှု:
သတ်ဖြတ်ခြင်းဟာ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်တယ် pembunuhan adalah sebuah tindak pidana;
terpidana *v*
ရာဇဝတ်မှုက ျူးလွန်သည်:
သူတို့စာတစ်ကြောင်းတွေ့သွားတာနဲ့ ကျန်တော်ထောင်ဆယ်နှစ်ကျစေတယ် mereka menemukan sebuah catatan dan saya terpidana hukuman penjara 10 tahun atas alasan tersebut

pidato *n* မိန့်ခွန်းပြော

pihak *n* ဘက် :
မင်းဘယ်ဘက်ကပါမှာလဲ kamu berada di pihak mana;
berpihak *v* ဘက်လိုက် သည်:
ဇနီးကသူဘက်ကလိုက်တယ်; istrinya berpihak padanya;
memihak *v* ဘက်လိုက် သည်:
တရားသူကြီးကတရားလိုဘက်ကလိုက်တယ် hakim memihak terdakwa;
sepihak *n* တစ်ဖက်လိုသည်

pijak, pijakan *n*
ခြေချနိုင်: *ဒီကုမ္ပဏီက အင်ဒိုနီးရှားဈေးကွက်မှာ ခြေချနိုင်ဖို့ ကြိုးစားဆဲ perusahaan tersebut sedang berusaha mendapat pijakan di pasar Indonesia*;
terpijak *v*
မတော်တဆတပ်နင်းမိသည်:
ကြောင်ကလေးကို မတော်တဆတပ်နင်းမိတယ် anak kucing terpijak

pijat *v* နှိပ်သည်:
ကျန်တော်ခြေထောက်ကို နှိပ်ဖို့လိုတယ် saya butuh pijat kaki;

memijat *v* နှိပ်နယ် သည်: *ကျွန်တော် ညောင်းညာနေတဲ့ ကြွက်သားတွေကို နှိပ်နယ်တယ် saya memijat ototnya yang lelah*

pikir *n* ထင်မြင်;

berpikir *v* တွေးတောသည်;

pemikiran *n* အတွေး;

pikiran *n* အတွေး

pil *n* ဆေးပြား

pilih, memilih *v* ရွေးချယ်သည်;

pilihan *n* ရွေးချယ်မှု

pilot *n* ပိုင်းလော့၊ လေယာဉ်မှူး

pimpin, memimpin *v* ခေါင်းဆောင်၊ ဦးဆောင်သည်

pincang *a* ထော့နဲ့ သည်: *ခြေထောက်ထော့နဲ့နေပေမဲ့ သူထွက်ပြေးတယ် walaupun kakinya pincang, ia melarikan diri*;

terpincang-pincang *v* စကားစမြည်း : *သူလမ်းလျှောက်ရင်းနဲ့ စကားပြောတယ် dia berjalan sambil terpincang-pincang*

pindah *v* ပြောင်းရွှေ့သည်

pinggang *n* ခါး

pinggir *n* **1** အစွန်; **2** အစွန်အဖျား

pinggul *n* တင်ပါး

pingsan *n* **1** မသိစိတ်; **2** မေ့လဲ

pinjam, meminjam *v* ချေးငှားသည်;

meminjamkan *v* ချေးငှားသည်

pinta, meminta *v* တောင်းသည်

pintar *a* တော်သော

pintas, sepintas တစ်ချက်ကြည့်သည်: *သူဘာဖြစ်နေလဲလို့ တစ်ချက်ကြည့်လိုက်တယ် dia melihat sepintas apa yang terjadi*

pintu *n* တံခါး

pipa *n* ပိုက်

pipi *n* ပါး

pipit *n* စာကလေး : *စာကလေးကအမြင့်ကြီးပျံတယ် burung pipit terbang tinggi*

pirang *a* ညိုဂါဖျော့ရောင်

piring *n* ပန်းကန်ပြား

pisah, memisahkan *v* ခွဲခြားသည်;

terpisah *v* ခွဲခြားသည်

pisau *n* ဒါး

pita *n* ဖဲပြား

plastik *n* ပလတ်စတစ်

pohon *n* သစ်ပင်

pojok *n* အစွန်

pokok *n* အဓိက;

-- pangkal အဓိကအခြေ;

pokoknya အဓိကအရာ

pola *n* အဆင်

polisi *n* ရဲ

politik *n* နိုင်ငံရေး

politikus *n* နိုင်ငံရေးသမား

politis *n* နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော

polos *a* ပြောင်:
သူကိုရိုးရှင်းပြီးဘာမှမရှိသောအခန်းက ဂန်းရံနေတယ် dia dikelilingi ruangan yang sederhana dan polos;
kepolosan *n* ရိုးရှင်းခြင်း :
နံရံရဲ့ဝလာသက်သက်ရိုးချင်းတဲ့ပြင်ဆင်ပုံကသိသာခံစားရတယ် kepolosan dan kehampaan pada dekorasi lantainya sangat terasa

pompa bensin *n* ဓါတ်ဆီဆိုင်

porsi *n* တစ်ပွဲစာ: *ရေခဲမုန့်တစ်ပွဲစာ satu porsi es krim*

pos *n* စာတိုက်

pos-el *n* အီးမေးလ်

posisi *n* အနေအထား

pot *n* အိုး

potong, memotong *v* ဖြတ်သည်;
potongan *n* ဖြတ်စ;
sepotong *n* တစ်ပိုင်း၊ တစ်တုံး

potret *n* ဓာတ်ပုံရိုက်သည်: *အဖေကိုဓာတ်ပုံရိုက်တယ် potret ayahnya*;
memotret *v* ဓာတ်ပုံရိုက်သည်: *တိရိစ္ဆာန်အားလုံးကိုဓာတ်ပုံရိုက်တယ် dia telah memotret semua binatang itu*;
pemotretan *n* ဓာတ်ပုံပညာ: *သူအခုဓာတ်ပုံ ပညာသင်နေတယ် ia sedang mempelajari pemotretan*

prajurit *n*
စစ်သား *ရှေးရောမစစ်သား prajurit kuno Yunani*

praktik *n* လက်တွေ့;
mempraktikkan *v* လက်တွေ့လေ့ကျင့်သည်

praktis *a* လက်တွေ့ကျသော

pramugara *n* လေယာဉ်မောင်

pramugari *n* လေယာဉ်မယ်

pramuka n
ကင်းထောက်: *သူကရိုးသားတဲ့ကင်းထောက်လူငယ်လေးတစ်ယောက်ပါ ia adalah seorang anak pramuka yang polos*

pramusaji *n* စားပွဲထိုးအမျိုးသမီး :
စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးကစားသောက်ဖွယ်စာရင်းယူလဘတယ် pramusaji itu membawa daftar menu

pramuwisata *n* လမ်းညွှန်:
ဧည့်လမ်းညွှန်းအမျိုးသမီးကမိုးနပ်ကျောက်တိုင်ကိုလည်ပက်ဖို့ခေါ်သွားတယ်

pramuwisata itu mengajak turis mengunjungi Monas

prangko *n* တံဆိပ်ခေါင်း

prestasi *n* ရရှိသည်: *ဒီအဆင့်ရောက်လာတာ ဂုဏ်ပြုစရာအရည်အချင်းပါ mencapai tahap ini adalah sebuah prestasi*

pria *n* ယောကျ်ား : *ထိုယောကျ်ားသတင်းစာဖတ ်နေတယ် pria itu membaca koran*

pribadi *n* ကိုယ်တိုင်

pribumi *n* ဒေသခံ: *အဘော်ရီဂျင်တွေက ဩစတြေးယားရဲ့ ဒေသခံ လူမျိုးတွေပါ Aborigin adalah suku pribumi Australia*

prihatin *a* စိုးရိမ်သည်: *ရွာလူထုက အဲ့ဒီခိုးမှုအတွက် စိတ်ပူတယ် penduduk desa itu merasa prihatin dengan pencurian itu*;

memprihatinkan *v* စိုးရိမ်ပူပန်စေသည်: *အိမ်ခေါင်မိုးကပြိုကျလုနီးပါးဖြစ်လို့ ကျွန်တော်ကို စိုးရိမ်ပူပန်စေတယ် atap rumah itu memprihatinkan bagiku karena terlihat hampir jatuh*

prinsip *n* စည်းမျဉ်း

puas *a* ကျေနပ်သော;

kepuasan *n* ကျေနပ်ချက်;

memuaskan *v* ကျေနပ်သည်

pucat *a* ဖျော့တော့သော

puisi *n* ကဗျာ

puja *v* ရှစ်ခိုးသည်: *အရှင်သာကျွန်တော့်ရဲ့ မြတ်နိုးကိုးကွယ်ရာပါ kaulah yang kupuja dan kukasihi*

memuja *v* ရှစ်ခိုးသည်: *ကျွန်တော် မဟာတန်းခိုးရှင်ဘုရားကိုရှစ်ခိုး တယ် aku memuja Tuhan Yang Maha Esa*;

pujaan *n* ကိုးကွယ်ရာ: *ဘုးရားကလူတွေရဲ့ကိုးကွယ်ရာ မိန်းမကနလုံးသားရဲ့ကိုးကွယ်ရာ Tuhan pujaan manusia; wanita pujaan hati*

puji, memuji *v* ချီးမွန်းသည်

pukul *n* နာရီ;

memukul *v* ထိုးသည်

pula *p* လည်းပဲ: *အိတ်ထဲသို့ အဲဒီစာအုပ်လည်းထည့်တယ် dia memasukkan pula buku itu ke dalam tasnya*

pulang *v* အိမ်ပြန်သည်: *ကျွန်တော် အိမ်ပြန်တယ် aku pulang ke rumah*;

berpulang *v* သေဆုံးသည်: *ပြီးခဲ့သောနှစ်က သူ့အမေသေဆုံးတယ် ibunya berpulang setahun yang lalu*;

pulang pergi အသွားအပြန်

pulau *n* ကျွန်း;

kepulauan *n* ကျွန်းစု

pulih *v* ပြန်လည်ကောင်းသည် *သူ အခြေအနေပြန်လည်ကောင်းလာပြီ dia sudah pulih keadaannya*;

pemulihan *n* နလန်ထကာစ: *သူနလန်ထကာစပဲရှိသေးတယ် dia sedang berada dalam masa pemulihan*

pulpen *n* ဘောပင်: *အဲဒီဘောပင် ကအနက်ရောင် pulpen itu berwarna hitam*

puluh *n* ဆယ်ကိန်း;

berpuluh-puluh *v* ဆယ်;

puluhan *n* ဆယ်

punah *a* မျိုးသုန်းသည်: *အဲဒီတိရိစ္ဆာန် မျိုးသုန်းတယ် hewan itu sudah punah*;

kepunahan *n* မျိုးသုန်းခြင်း : *အဲဒီတိရိစ္ဆာန် မျိုးသုန်းခါနီးနေပြီ hewan itu sedang mengalami kepunahan*

puncak *n* တောင်ထိပ်

punggung *n* ကျော

punya, kepunyaan *n* မိမိပိုင်;

mempunyai *v* ပိုင်ဆိုင်သည်

pupuk *n* မြေဩဇာ: *ဒီမြေဩဇာကို တိရိစ္ဆာန်မစင်ဖြင့် ပြုလုပ်တယ် ini adalah pupuk yang terbuat dari kotoran hewan*;

memupuk *v* မြေဩဇာထည့်သည်: *အဲဒီ သေးငယ်တဲ့ သရက်ပင်ကို သူမြေဩဇာထည့်တယ် dia sedang memupuk pohon mangga kecil itu*;

pemupukan *n* မြေဩဇာထည့်ခြင်း

pura *n* စေတီ

pura-pura *adv* ဟန်ဆောင်

purnama *n* လပြည့်

pusar *n* ချက်: *သူ့ဗိုက်က ချက်စူတယ် pusar di perutnya terlihat bodong*

pusara *n* အုတ်ဂူ: *သူ့အမေရဲ့ အုတ်ဂူရှေ့မှာ သူထိုင်ငိုတယ် ia duduk menangis di pusara ibunya*

pusat *n* **1** အလယ်ဗဟို; **2** ဗဟိုချက်; **3** ဗဟို

pusing *a* ခေါင်းမူးသည်: *နှစ်ရက်မအိပ်ရလို့ ကျွန်တော် ခေါင်းမူးတယ် aku pusing karena sudah dua hari tidak tidur*;

memusingkan *v* စိတ်ရှုပ်စေသည်: *အဲဒီ သင်ခန်းစာ အရမ်းစိတ်ရှုပ်စေတယ် pelajaran itu sangat memusingkan*

pustaka, perpustakaan *n* စာကြည့်တိုက်

pustakawan *n* စာကြည့်တိုက်မှူး

putar *v* လှည့်ပတ်ခြင်း;
-- balik *v* ပြန်လှည့်;
-- ulang *v* ပြန်လှည့်ခေါ်ဆိုခြင်း;
memutar *v* **1** လှည့်၏; **2** လှည့်ပတ်သည်;
berputar(-putar) *v* လည်နေသည်: *သူတို့ လမ်းမသိလို့ လည်နေတယ် mereka berputar-putar karena tidak tahu arah*;
putaran *n* လှည့်ပတ်ခြင်း;
~ balik *v* ပြောင်းပြန်လှည့်သည်;
seputar *n* ပတ်လည်
putih *n* အဖြူရောင်;
keputihan *n* အဖြူဆင်းသည်;
pemutihan *n* ဖြူစေခြင်း
putik *n* အဖူး
putra *n* သား
putri *n* မင်းသမီး
putus *v* ပြတ်သည်;
keputusan *n* ဆုံးဖြတ်ချက်;
memutuskan *v* ဆုံးဖြတ်သည်: *တရားသူကြီးက အမှုကို ဆုံးဖြတ်တယ် hakim memutuskan perkara*;
terputus(-putus) *v* တစစီ: *အပ်ချည်ဆွေးလို့ တစစီဖြစ်တယ် benang terputus-putus karena lapuk*

raba *v* ထိသည်: *ညင်သာစွာထိပါ rabalah dengan lembut*;

meraba *v* စမ်းသပ်သည်: *အကြောတ်ကို ရှာရန် အဲဒီလူနာရဲ့ ရင်အုံကိုဆရာဝန်စမ်းသပ်တယ် dokter meraba dada pasien itu untuk merasakan benjolan*;

meraba-raba *v* **1** စမ်းတဝါးဝါး : *အမှောင်ထဲတွင် စမ်းတဝါးဝါးနဲ့ မီးခလုတ်ရှာတယ် meraba-raba sakelar lampu dalam kegelapan*; **2** ခန့်မှန်းသည်: *အမူအရာကြည့် တာနဲ့ သူဘာဖြစ်ချင်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်ခန့်မှန်းနိုင်တယ် dari gerak-geriknya saya dapat meraba-raba maksudnya*

rabun *a* မျက်စိမှုန်သည်: *မျက်စိမှုန်တဲ့ကလေး anak bermata rabun*;

-- **dekat** အဝေးမှုန်;

-- **jauh** အနီးမှုန်;

-- **senja** ညမှုန်

racun *n* အဆိပ်: *ရေများများသောက်ခြင်းဖြင့် အဆိပ်ကို ပြယ်စေတယ် minum air yang banyak dapat menghilangkan racun*;

-- **serangga** ပိုးသတ်ဆေး : *ပိုသီးနှံပင်များကို ပိုးသတ်ဆေးဖျန်းထားတယ် tanaman itu disemprot dengan racun serangga*;

-- **tikus** ကြွက်ဆေး;

beracun *v* အဆိပ်ရှိသော: *အဆိပ်ရှိတဲ့ ဓါတုပစ္စည်း zat kimia beracun*; **2** အဆိပ်;

keracunan *v* အဆိပ်;

meracuni *v* အဆိပ်ခတ်

[1]radang, meradang *v* **1** အမျက်ထွက်သည်: *အဲဒီဝေဖန်ခြင်းကို နားထောင်ပြီးဝန်ကြီးအမျက်ထွက်တယ်လို့ သတင်းပို့တယ် menteri dilaporkan sempat meradang mendengar komentar tersebut*; **2** ဒေါသထွက်သည်: *သူလုပ်ရပ်များ က ကျွန်တော့်ကို အရမ်းဒေါသထွက်စေတယ် tingkah lakunya membuatku meradang*

[2]radang *n* ယောင်ရမ်းခြင်း

radio *n* ရေဒီယို

raga *n* ကိုယ်: *စိတ်နှင့်ကိုယ် jiwa dan raga*;

memperagakan *v*
ပြသသည်: *သူတို့ သူတို့ ရဲ့ ဒီဇိုင်းပုံစံအသစ်ကို ပြလိမ့်မယ် mereka akan memperagakan rancangan terbarunya*;
မင်္ဂလာဝတ်စုံကို ဒီဇိုင်းနာကိုယ်တိုင်ဂတ်ဆင်ပြတယ် gaun pengantin itu diperagakan oleh perancangnya sendiri;
pemeragaan *n* ပြသခြင်း : *စက်ရဲ့ လည်ပတ်ပုံကိုပြသခြင်း pemeragaan cara kerja mesin*;
peraga *n* **1** မော်ဒယ်: *ဖက်ရှင်မော်ဒယ် peraga busana*; **2** အမြင် အကူပစ္စည်း : *သူအမြင်အကူပစ္စည်းနဲ့ သင်ကြားတယ် dia mengajar dengan alat peraga*;
peragaan *n* ပြပွဲ: *ဝတ်စုံပြပွဲ peragaan busana*

ragam *n* **1** အမျိုးအစား : *တေးဂီတအမျိုးအစားများစွာရှိတယ် ada banyak ragam musik*; **2** ပုံစံ: *ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ လူ တွေကိုပေါင်းသင်းဖို့ bergaul dengan berbagai ragam orang*; *သူသမားရိုးကျ စကားနဲ့ ပြောတယ် dia berbicara dengan ragam formal*;
seragam *n*
တူညီဝတ်စုံ: *ကျောင်းဝတ်စုံ pakaian seragam sekolah*

ragu *a* **1** သံသယဖြစ်သည်: *သူ့ကြင်နာမှုကို ကျွန်တော်သံသယရှိတယ် saya ragu akan kebaikannya*; **2** စိုးရိမ်သည်: *ကျွန်တော့်အဖြေ မှန်လားလို့ ကျွန်တော်စိုးရိမ်တယ် saya ragu apakah jawaban saya benar*;
keraguan *n*
ချီတုံချတုံဖြစ်သော:*တကယ့်ကို ချီတုံချတုံဖြစ်စရာ keraguan yang besar*;
meragukan *v*
1 သံသယရှိသော: *သူပြောတာတွေရဲ့ မှန်ကန်မှုကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ သံသယမဖြစ်ပါ saya tidak pernah meragukan kebenaran ceritanya*;
2 မသေချာသော: *သူ့ ရဲ့ ပြဿနာဖြေရှင်းနိုင်မှုကို လူတိုင်းက မသေမချာဖြစ်နေတယ် semua orang meragukan kemampuannya menyelesaikan masalah itu*;
ragu-ragu *a* **1** တုံဆိုင်းသော: *ကျွန်တော့်ကိုဆက်သွယ်ဖို့ တုန့် ဆိုင်းမနေပါနဲ့ jangan ragu-ragu menghubungi saya*;

2 မရေမရာဖြစ်သော: *သူမက လက်ဆောင်ကို လက်ခံလိုက်ဖို့ မရေမရာဖြစ်နေတယ် dia ragu-ragu menerima hadiah*

rahang *n* မေးရိုး

rahasia *n* **1** နားလည်ရခက်သော: *နားလည်ရခက်တဲ့ ဖန်တီးမှု rahasia penciptaan*; **2** လျို့ဝှက်ချက်;

merahasiakan *v* **1** လျို့ဝှက်ထားသည်: *သတင်းကိုလျို့ဝှက်တယ် merahasiakan informasi*; **2** လျို့ဝှက်သော: *သူက သူရဲ့ စိတ်ပျက်မှုကို လျို့ဝှက်မထားနိုင် dia tidak dapat merahasiakan kekecewaannya*

rahim *n* သားအိမ်: *သားအိမ်ထဲမှာ ကလေးကြီးထွားလာတယ် bayi yang tumbuh dalam rahim*

raih *v* ရယူလိုက်: *ဒီနေ့ ရအောင်ယူလိုက် raihlah hari ini*;

meraih *v* **1** ရရှိသည်: *အောင်မြင်မှုရဖို့ meraih kesuksesan*; *စစ်တော်လှန်ရေးနဲ့ အာဏာသိမ်းတယ် meraih kekuasaan dengan kudeta militer*; **2** ရောက်အောင်သွား : *သူမ ဖုန်းဆီသွားပြီးကောက်ကိုင်လိုက်တယ် dia meraih telepon dan mengangkatnya*

raja *n* **1** ဘုရင်: *ဂျာဗားဘုရင်နဲ့ ဘုရင်မ raja dan ratu Jawa*; **2** ဘုရင်၏တန်ခိုး : *ဘုရင့်အာဏာ kekuasaan raja*;

kerajaan *n* **1** တိုင်းပြည်: *ဂရိတ်ဗြိတိန် kerajaan Inggris*; **2** အင်ပါယာ: *စီးပွားရေးအင်ပါယာ kerajaan bisnis*

rajin *a* **1** ကြိုးစားသော: *ကြိုးစားတဲ့ကျောင်းသား murid yang rajin*; **2** လုံလရှိသော: *လုံလရှိတဲ့သူများ orang-orang yang rajin*;

kerajinan tangan လက်မှုပစ္စည်း

rak *n* စင်

raket *n* ရက်ကက်: *ရက်ကက်ကို ကြိုးပြန်တပ်တယ် mengencangkan senar raket*

[1]**rakit** *n* ဖောင်: *ဖောင်စီးပြိုင်ပွဲ perlombaan rakit*;

berakit *v* ဖောင်စီးသည်: *ကန်ထဲမှာဖောင်စီးတယ် berakit-rakit di danau*

[2]rakit, perakitan *n*
ဆက်စပ်တပ်ဆင်သည်:
ဆက်စပ်တပ်ဆင်တဲ့ကုမ္ပဏီ pabrik perakitan;
rakitan *n*
1 ဆက်စပ်တပ်ဆင်သည်:
ဂျပန်မှာဆက်စပ်တပ်ဆင်တဲ့ ကား mobil rakitan Jepang;
2 လူလုပ်: *လူလုပ်ဗုံး bom rakitan*

rakus *a* လောဘကြီးသည်:
သူလောဘတကြီး စား တယ် dia makan dengan rakus;
လောဘကြီးသည်: *လောဘတကြီး စားသူ pemakan yang rakus*

rakyat *n* လူထု:
အင်ဒိုနီးရှားပြည်သူများ rakyat Indonesia

ralat *v* ပြင်ဆင်ခြင်း : *ဒါက မနေ့က ဆောင်းပါးရဲ့ပြင်ဆင်ခြင်း ini adalah ralat untuk artikel kemarin*

ramai *a* စည်ကားသော:
ဒီဈေးကအရမ်းစည်ကားတယ် pasar itu sangat ramai;
beramai-ramai *v*
အတူတကွလုပ်သော:
မင်္ဂလာဆောင်ကို လူထုကစည်စည်ကားကားနဲ့ တက်ရောက်တယ် masyarakat berama-ramai menghadiri acara perkawinan;
keramaian *n* လူအုပ်:
လမ်းဘေးမှာ လူတစ်အုပ်စုပေးပြီး ဆူဆူညံညံဖြစ်စေတယ် sekelompok orang berkumpul menyebabkan sebuah keramaian di pinggir jalan;
meramaikan *v*
ပိုစည်ကားစေသည်:
မွဲပိုစည်ကားစေဖို့ ကျွန်တော်တို့လာတာ kami datang untuk meramaikan pestanya

ramah *a* ဖော်ရွေသော;
-- tamah, keramahtamahan *n* ဖော်ရွေမှု

rambu *n* သင်္ကေတ;
-- lalu lintas လမ်းသင်္ကေတ

rambut *n* ဆံပင်

ramping *a* ပိန်သွယ်သော:
ကျွန်မအရမ်းပိန်သွယ်တယ် aku sangat ramping

rampok, merampok *v*
ဓါးပြတိုက်သည်;
perampokan *n*
ဓါးပြတိုက်ခြင်း

rancang, rancangan *n* အကြမ်း

rangkai *n* အခိုင်;
merangkai *v* ပန်းခိုင်: *ပန်းခိုင်စည်းတယ် ပန်းထိုးတယ် merangkai bunga*;

rangkaian *n* ပန်းစည်း

rangkap *n* နှစ်ဆ;

merangkap *v* အလုပ်နှစ်မျိုးရှိသော

rangkul, merangkul *v* ဖက်သည်: *ကျွန်တော်က အဲဒီကလေးကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ပွေ့ဖက်တယ် aku merangkul anak itu dengan kedua tanganku*;

rangkulan *n* ဖက်သည်၊ ရင်ခွင်

rangkum *v* အကျဉ်းချုပ်;

merangkum *v* အကျဉ်းချုပ်သည်: *ကျွန်တော် မနေ့ကအစည်းဝေးမှတ်တမ်းကို အကျဉ်းချုပ်တယ် aku merangkum hasil rapat kemarin*;

rangkuman *n* အကျဉ်း : *ဒါက မနေ့ကဆွေးနွေးပွဲရဲ့ အကျဉ်းချုပ်ပါ ini adalah rangkuman hasil seminar kemarin*

ranjang *n* အိပ်ယာ: *ဒီအိပ်ယာက အရမ်းဇိမ်ရှိတယ် ranjang ini sangat nyaman*;

-- lipat အိပ်ယာသိမ်းသည်

ranjau *n* ကျွန်တော်ဟာ;

-- darat မြေမြှုပ်ဗုံး

rantai *n* ချိန်းကြိုး : *ဒီချိန်းကြိုးက အရမ်းဟောင်းနေပြီ rantai sepeda ini sudah lama*;

berantai *v* ချိန်းကြိုးတပ်သည်

rantau, merantau *v* ပြောင်းရွှေ့သည်;

perantau(an) *n* ပြောင်းရွှေ့ခြင်း

ranting *n* အခက်အလက်

rapat *n* အစည်းအဝေး

rapi *a* သပ်ရပ်သော

rasa *n* **1** အရသာ; **2** အရသာရှိသည်

rata *a* ပြားသော: *ဒီရှူးဖိနပ်အပြားကို လူတွေကအရမ်းကြိုက်တယ် sepatu rata itu sangat digemari masyarakat*;

rata-rata *a* **1** မျှမ်းမျှ: *မျှမ်းမျှအားဖြင့် သူဟင်ငွေက အရမ်းများတယ် rata-rata pendapatannya sangat besar*; **2** အကြမ်းဖျင်း;

merata *v* အညီအမျှခွဲဝေသည်

ratap *v* လွမ်းဆွတ်ကြေကွဲသည်

ratu *n* ဘုရင်မ

ratus *n* ရာဂဏန်း;

ratusan *num* ရာဂဏန်း;

seratus *num* တစ်ရာ

rawa *n* ရွှံနှံ

rawat, rawat inap ဆေးရုံတက်;

-- jalan အပြင်လူနာ;

merawat *v* **1** ပြုစုစောင့်ရှောက်; **2** သူနာပြုစုသည်;

perawat *n* သူနာပြု

raya *n* ကျင်းပသည်;

merayakan *v* ကျင်းပသည်: *ကျွန်တော်သူ့ကို မွေးနေ့မွဲကျင်းပပေးတယ် aku merayakan ulang tahunnya*;

perayaan *n* ကျင်းပခြင်း : *မင်္ဂလာနှစ်ပက်လည်နေ့မှာ သူ့ရွှေလက်စွပ်တစ်ကွင်းရတယ် pada perayaan hari ulang tahun pernikahannya ia mendapat sebuah cincin emas*

rayap *n* ပုရွက်ဆိတ်အဖြူ;

merayap *v* လေးဖက်ထောက်သွားသည်

rayu *n* စနောက်သည်;

merayu *v* စနောက်သည်: *သူက ကောင်မလေးကိုတစ်ချိန်လုံးစနေတယ် ia terus merayu gadis itu*;

rayuan *n* စနောက်သည်: *သူရဲ့တရားလွန်စနောက်တာက ကျွန်မစကားတောင်မပြောနိုင်အောင်ပဲ rayuan mautnya membuatku tak sanggup berkata-kata*

reaksi *n* တန်ပြန်တုန့်ပြန်ချက်;

bereaksi *v* တန်ပြတ်တုန့်ပြန်သည်

rebah *v* တည်ရှိသော

rebus *v* အပြုတ်;

merebus *v* ပြုတ်: *အကိုကကြက်ဥပြုတ်တယ် kakak merebus telur*

rebut *v* ရန်ဖြစ်သည်;

memperebutkan, berebut *v* လု: *အမက်လောင်းများက သမ္မတလောင်းနေရာကို လုကြတယ် para kandidat memperebutkan kursi presiden*;

merebut *v* ဖမ်းသည်;

rebutan *n* အားလုံးရဲ့: *အိမ်မက် မိန်းမချောလေးဟာယောကျ်ားလေးများရဲ့အိပ်မက်ပါ wanita cantik menjadi rebutan para laki-laki*

reda *v* စဲသွားသည်: *မိုးသဲသဲက စပြီးစဲသွားတယ် hujan lebat mulai reda*

redup *a* မှိန်ဖျော့သွားသည်;

meredup *v* အရောင်ဖျော့သွားသည်: *နေရောင်စတင်ဖျော့သွားတယ် cahaya matahari mulai meredup*

regang *a* တင်းတင်းချည်: *တင်းတင်းချည်ထားတဲ့ကြိုး tali yang regang*;

meregang nyawa သေလုနီးပါး;
peregangan *n* သွေးပူလေ့ကျင့်ခန်း

regu *n* အသင်း;
beregu *v* အသင်းဖွဲ့သည်

reguk *v* တစ်မြိုစာ;
mereguk *v* တစ်ငုံမြိုချသည်

rekam, perekaman *n* အသံဖမ်းယူမှတ်သားသည်

rekan, rekan kerja လုက်ဖော်ကိုင်ဖက်: *သူက ကျွန်တော့်ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ပါ dia adalah rekan kerjaku*;
rekanan *n* တွဲဖက်၊ ပါတနာ

rekat, merekatkan *v* ကပ်ငြိသည်;
perekat *n* ကော်

rekayasa *n* စီစဉ်သည်: *အချက်အလက်များကိုအစီအစဉ်ချတယ် rekayasa data*;
merekayasa *v* စနစ်တကျစီစဉ်သည်

rekening *n*
1 ကြိုတင်ငွေ: *သူကြိုတင်ငွေ ရှပီးယမ်းနှစ်သောင်းငါးထောင် ပေးရမယ် ia dikenakan tagihan rekening sebesar Rp25.000,00*; **2** စာရင်းဇယား;
-- tabungan စုငွေ: *သူပုဂလိက ဘဏ်မှာ စုငွေရှိတယ် ia memiliki rekening tabungan di bank swasta*

rel *n* ရထားလမ်း;
-- kereta *n* ရထားလမ်း

rela *a* အသင့်: *သေဖို့ အသင့်ပဲ rela mati*;
merelakan *v* ခွင့်ပြုသည်: *အမေက ကျွန်တော်ကို သွားဖို့ ခွင့်ပြုတယ် ibu merelakan saya pergi*

rem *n* ဘရိတ်;
mengerem *v* ဘရိတ်ဖမ်းသည်

remaja *n* အရွယ်ရောက်စပြုသည်: *ကျွန်တော့်ညီအရွယ်ရောက်စပြုပြီ adikku sudah remaja*

remang, remang-remang *a* မှိန်သော: *အခန်းရဲ့မီးကမှိန်မှိန်လေး lampu kamarnya remang-remang*

remas, meremas *v* ချေမွ: *သူစာရွက်ကိုချေမွတယ် ia meremas kertas itu*

rempah *n* အမွှေးအကြိုင်: *ဟင်းခက်အမွှေးအကြိုင် aroma rempah*

remuk ပွဲကြေမွသည်: *သူပစ်ချလိုက်တဲ့ ပန်းကန်က ကြေမွသွားတယ်*

piring yang dibantingnya itu remuk

renang, berenang *v* ရေကူးသည်;
perenang *n* ရေကူးသမား

rencana *n* အစီအစဉ်

rendah *a* နိမ့်သော

renggang *a* ပြတ်သည်: *သူတို့အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားပီ hubungannya sudah renggang*;
merenggangkan *v* တန်းဖြုတ်စေသည်: *ကျောင်းသားများကို တန်းဖြုတ်စေတယ် para siswa diminta untuk merenggangkan barisannya*

rengut, merengut *v* ဆွဲသည်: *သူကျွန်တော့်အိတ်ကိုဆွဲတယ် ia merengut tasku*

rentan *adv* ခံစားလွယ်: *ညီလေးက ခံစားလွယ်တယ် adik rentan sakit*

renung, merenung *v* ပြန်တမ်းတသည်: *သူအတိတ်ကိုပြန်တမ်းတနေတယ် ia sedang merenung*

renyah *a* မွသော: *မုန့်ကြွပ်က အရမ်းမွတယ် kerupuk ini sangat renyah*

resah *a* ဂနာမငြိမ်သော: *သူက အတန်းတင်စာမေးပွဲကို တွေးပြီး ဂနာမငြိမ်ဖြစ်နေတယ် dia resah menanti hasil tes akhir*;
meresahkan *v* ဂမ်းနည်းသော: *ကလေးရဲ့ရောဂါမပျောက်လို့ မိသားစုတစ်ခုလုံးဂမ်းနဲ့နေတယ် sakit anaknya yang tidak kunjung sembuh meresahkan seluruh keluarga*

resap, meresap *v* စိမ့်ဝင်သည်: *ရေက အဂတ်စထဲကို အမြန်ဆိမ့်ဝင်တယ် air meresap cepat pada kain*

resep *n* ချက်နည်းပြုတ်နည်း;
-- obat *n* ဆေးစပ်

resepsi *n* ဧည့်ခံပွဲ

resmi *n* တရားဝင်

restu *n* ကောင်းချီး : *သူကမိဘနှစ်ပါးထံမှ ကောင်းချီးရဖို့ မျှော်လင့်တယ် dia berharap restu dari kedua orang tua*;
merestui *v* ဆုတောင်းပေးသည်: *မြို့ပြင်သွားတဲ့အစ်ကိုအတွက်အမေကဆုတောင်းပေးတယ် ibu merestui kakak pergi ke luar kota*

retak *a* အက်ကွဲသည်

rewel *a* ပစိပစပ်ပြောသည်: *ကလေးက နေမကောင်းလို့ ပစိပစက်ပြောတယ် anaknya rewel karena kesakitan*

ria *a* ပျော်ရွှင်ဂမ်းမြောက်သော: *မိသားစုလေးက ပထမဆုံးကလေးမွေးလာလို့ ပျော်ရွှင်ဂမ်းမြောက်တယ် keluarga kecil itu bersuka ria menyambut kelahiran anak pertamamya*

riang *a* ရွှင်လန်းတက်ကြွသည်

rias, merias *v* အလှပြင်ပေးသည်: *သူကသတို့သမီးကိုတစ်နာရီ ကာအောင်အလှပြင်ပေးတယ် dia merias pengantin wanita itu selama satu jam*

ribu *n* ထောင်;

seribu *num* တစ်ထောင်

ribut *a* ဆူညံသည်: *ကလေးတွေ အရမ်းဆူတယ် anak-anak sangat ribut*

rindu *a* အိမ်လွမ်းသည်: *သူက ရွာကိုလွမ်းတယ် dia rindu kampung halaman*;

merindukan *v* လွမ်းသည်: *သူတို့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် လွမ်းနေကြတယ် mereka saling merindukan*

ringan *a* ပေါ့ပါးသည်

ringkas *a* တိုသည်: *လစဉ်အစီအရင်ခံစာကအရမ်းတို တယ် laporan bulanan dibuatnya sangat ringkas*;

ringkasan *n* အကျဉ်းချုပ်

rintang, merintangi *v* ပိတ်ဆို့သည်: *ခုတ်ထားတဲ့သစ်ပင်က ယာဉ်သွားယာဉ်လာပိတ်ဆို့တယ် pohon yang tumbang itu merintangi arus lalu lintas*

risiko *n* အန္တရယ်;

berisiko *v* အန္တရယ်များသော

riwayat *n* နောက်ခံမျိုးရိုး : *သူတို့မိသားစုကနှလုံးရောဂါမျိုးရိုး keluarganya mempunyai riwayat penyakit jantung*

robek *a* စုတ်ပြဲသည်: *ဒီစာရွက်က သူမသိရဘဲ စုတ်ပြဲသွားတယ် kertas itu robek tanpa sepengetahuannya*

roboh *a* ပြိုကျသွားသည်: *လေဆင်နမောင်းကြောင့်အိမ်ပြိုကျသွားတယ် rumah itu roboh diterjang angin puting beliung*;

merobohkan *v* ဖြိုချပစ်သည်: *အစိုးရက ဂရုံမရှိသောအိမ်များကို ဖြိုချပစ်တယ် pemerintah merobohkan rumah yang dianggap tidak memiliki surat tanah*

roda *n* ဘီး : *ကလေးက သုံးဘီးစက်ဘီးစီးတုန်းပဲ anaknya masih bersepeda dengan roda tiga*

rok *n* စကပ်

rokok, merokok
v ဆေးလိပ်သောက်သုံး
romantis *a* စိတ်ကူးယဉ်ဆန်သော
rompi *n* စွပ်ကျယ်
rontok *a* ကြွေကျသည်:
သစ်ရွက်ကြွေကျတယ် daun itu rontok
rosot, merosot *v*
ချော်ကျသည်: *သူအောက်ကို အရှိန်နဲ့ချော်ကျတယ် ia jatuh merosot ke bawah*
rotan *n* ကြိမ်: *အဖေတောထဲမှာ ကြိမ်သွားခုတ်တယ် ayah mengambil rotan di hutan*
roti *n* ပေါင်မုန့်
ruang *n* အခန်း
ruas *n* လမ်းခွ:
လမ်းကနစ်ခွခွဲသွားတယ် jalan itu terbagi dua ruas
rugi, kerugian *n* အရှုံး
rujuk, rujukan *n*
ကျမ်းကိုးစာအုပ်: *ကျမ်းကိုးစာအုပ် buku rujukan*
rumah *n* အိမ်:
အိမ်ဟောင်းကို ဈေးပေါပေါနဲ့ရောင်းတယ် rumah tua itu dijual murah;
-- ibadah ဂတ်ပြုဆောင်;
-- makan စားသောက်ဆိုင်;
-- sakit ဆေးရုံ;
-- toko (ruko) အိမ်ဆိုင်;
perumahan *n* အိမ်ယာ:
သူကဒီအိမ်ယာမှာနေတယ် ia tinggal di perumahan
rumit *a* ရှုပ်ထွေးသော:
ဒီပြဿနာကအရမ်းရှုပ်ထွေးတယ် soal itu sangat rumit
rumput *n* မြက်
runding, berunding
v ဆွေးနွေးခြင်း :
ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးနေကြဆဲ kami sedang berunding
runduk, merunduk *v*
ညွတ်သည်:
စပါးဆိုတာအဆံအောင်လေပို့ညွတ်လေ padi makin berisi makin merunduk
runtuh *a* ပျက်ဆီးသည်:
လေကြမ်းလို့ အိမ်ပျက်စီးတယ် bangunan runtuh akibat angin yang sangat kencang
rupa *n* ရုပ်၊: ပုံသဏ္ဌာန် *ကလေးကမိဘနှစ်ပါးနဲ့တစ်ရုပ်ထဲပဲ rupa anak kandungnya sangat mirip dengan kedua orang tuanya*
rusak *a* ပျက်ဆီးသည်
rusuh *a* ဆူပူ:
ကျောင်းထဲကပြဿနာကို ကလေးတွေသိရင်ဆူပူကြလိမ့်မယ် anak-anak akan rusuh ketika mengetahui adanya konflik internal di sekolahnya
rute *n* လမ်း
rutin, rutinitas *n* နေ့တဒူဂ

saat *n* အချိန်

sabar *a* စိတ်ရှည်;
kesabaran *n* စိတ်ရှည်ခြင်း

sabuk *n* ခါးပတ်

sabun *n* ဆပ်ပြာ

sadar *a* သတိပြုမိသော;
menyadari *v* သဘောပေါက်

sah *a* တရားဝင်

saham *n* စတော့ရှယ်ရာ

saji *n* ပူဇော်ပန်ဆောင်;
menyajikan *v* ပူဇော်သည်;
penyajian *n* ပူဇော်ပသသည်

sakit *a* နေမကောင်း

saku *n* အိတ်ထောင်

salah *a* မှား

salat, sembahyang *n* ဘုရားဝတ်ပြုသည်

saling *adv* တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်

salju *n* နှင်း

salon *n* အလှပြင်ခန်း

salur, saluran *n* လိုင်း

sama *a* အတူတူ

sambut, sambutan *n* နှုတ်ဆက်စကား

sampah *n* အမှိုက်

sampai *v* အထိ

sampan *n* လေ: *သူတို့မြစ်ကိုလှေနဲ့ဖြတ်ကူးတယ် mereka menyeberangi sungai dengan sampan*;
bersampan *v* လှေလှော်သည်: *သူတို့မြစ်တစ်လျှောက်လှေလေ့ာ်တယ် mereka bersampan menyusuri sungai*

samping *n* ဘေးဘက်;
mengesampingkan *v* ဘေးဖယ်ထားသည်: *ပြဿနာသေးသေးလေးဆိုပြီး ဘယ်တော့မှဘေးဖယ်မထားပါနဲ့ jangan pernah mengesampingkan masalah yang terlihat sepele*;
menyamping *v* တစ်လျှောက;
sampingan *n* အပိုအလုပ်: *နေစဉ်ဝမ်းသာဖူလုံဖို့ သူအပိုအလုပ်လုပ်ရတယ် untuk memenuhi kebutuhan sehari-hari dia juga mengambil pekerjaan sampingan*

sampul *n* စာအုပ်အဖုံး : *စာအုပ်အဖုံး sampul buku*;
-- buku စာအုပ်အဖုံး : *စာအုပ်အဖုံးကလှတယ် sampul buku itu indah*;
bersampul *v* စာအုပ်ဖုံးသည်: *ညီလေးရဲ့စာအုပ်အဖုံးက အပြာရောင် buku adik bersampul biru*;
menyampul *v* ထည့်သည်: *အတွင်းရေးမှူးကပို့ရမည့်စာတွေကိုစာအိတ်ထဲထည့်တယ် sekretaris sedang menyampul surat-surat yang akan dikirimnya*

samudra *n* **1** သမုဒ္ဒရာ: *အင်ဒိုနီးရှားကျွန်းများသည် ပစိဖိတ်နှင့် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာကြားတွင်ရှိတယ် kepulauan Indonesia diapit oleh Samudra Pasifik dan Samudra Indonesia*; **2** ကြီးမားသော: *အစည်းအဝေးကြီးများကို ပင်မအားကစားဝင်းတွင် ကျင်းပတယ် rapat samudra sering diselenggarakan di stadion utama*

sana *pron* ဟိုမှာ: *သူတို့ ဟိုနားမှာနေတယ် mereka bertempat tinggal di sana*

sanak, sanak saudara ဆွေမျိုးများ

sandal *n* ညှပ်ဖိနပ်: *အမေ ညှပ်ဖိနပ်အသစ်ဝတ်တယ် ibu memakai sandal baru*

sandar, bersandar *v* **1** မှီသည် *အဲဒီ ဟောင်းနေတဲ့နေရာကို မမှီပါနှင့် jangan bersandar pada dinding yang sudah tua itu*; *အစိုးရ၏ အကူအညီကို သိပ်မမှီခိုပါနှင့် jangan terlalu banyak bersandar pada bantuan pemerintah*; **2** ကမ်းကပ်သည်: *ဆိပ်ကမ်းကပ်တယ် bersandar di dermaga*;
menyandarkan *v* မှီထားသည်: *သူ စက်ဘီးကို ခြံစည်းရိုးမှာ မှီထားတယ် dia menyandar sepedanya ke pagar*; *အများစုက သူတို့ရဲ့ ဘဝရွေ့ရေးကို ပညာရေးပေါ် မှာ အမှီထားတယ် banyak orang menyandarkan masa depannya pada pendidikan*

sandera *n* ဓားစာခံ: *၂၀၀၀ခုနှစ်က ဖိလစ်ပိုင်မှာ ကျောင်းသားတွေကို ပြန်ပေးဆွဲ ပြီး ဓားစာခံအဖြစ်ထားတယ် di Filipina pada tahun 2000 sejumlah anak sekolah diculik dan dijadikan sandera*;

menyandera *v* ဓားစာခံထားသည်: *သူတို့ က ကျောင်းသာတွေကို ဓားစာခံအဖြစ်ထားတယ် mereka menyandera anak-anak sekolah*;

penyandera *v* ပြန်ပေးဆွဲသူ: *ပြန်ပေးဆွဲသူက ယောကျ်ား၊ ကီးတစ်ယောက်ပါ penyanderanya seorang laki-laki tua*;

penyanderaan *n* ဓားစားခံထားခြင်း : *ဓားစားခံ ကိစက အဆောက်အဦးဟောင်းတစ်ခု ထဲမှာ ဖြစ်တာ penyanderaan terjadi di gedung tua*

sandiwara *n* ပြဇာတ်: *ကျွန်တော်တို့ ပြဇာတ် ကြည့်တာကို ကြိုက်တယ် kami suka pergi nonton sandiwara*;

-- **radio** ရေဒီယိုဇာတ်လမ်း : *ထိုအကြောင်းအရာကို ရေဒီယို ဇာတ်လမ်းအဖြစ်ပုံဖော်တယ် cerita itu dijadikan sandiwara radio*;

bersandiwara *v* **1** သရုပ်ဆောင်သည်: *သူပြဇာတ်မှာ သရုပ်ဆောင်တယ် ia bersandiwara di teater terbuka*; *သူ ဟန်ဆောင်ကောင်းတယ် dia pandai bersandiwara*;

2 ဟန်ဆောင်သည်;

menyandiwarakan *v* **1** ပြဇာတ်ကသည်: *သူ ကျေးလက်ပုံပြင်ကို ပြဇာတ်ကတယ် ia sedang menyandiwarakan sebuah cerita rakyat*;

2 ပြဇာတ်ရေးသည်: *ထိုစာရေးဆရာက ပြဇာတ်အတွက် ကျေးလက်ပုံပြင် ကိုမှီငြမ်းရေးသားတယ် pengarang itu sedang menyandiwarakan cerita* rakyat

sandung, sandungan *n* အဟန့်အတား : *အဟန့်အတား batu sandungan*;

tersandung *v* ခလုတ်တိုက်မိသည်: *ုကြမ်းပြင်ပေါ်က ဓါတ်ကြိုးကို အုဒင်း ခလုတ်တိုက်မိတယ် kabel listrik yang melintang di lantai itu tersandung oleh Udin*

sangat *adv* အရမ်း

sanggup *v* **1** တတ်နိုင်သည်: *သူ အကြွေးပြန်ဆပ်နိုင်တယ် dia sanggup melunasi utangnya*;

2 အဆင်သင့်ဖြစ်သည်: *အဲဒီအလုပ် လုပ်ဖို့ ကျွန်တော် အဆင်သင့်ဝဲ saya sanggup menunaikan tugas itu*;

kesanggupan *n* တတ်နိုင်ခြင်း : *ကျွန်တော့်တတ်နိုင်တာ ဒီလောက်ပါပဲ kesanggupan saya hanya itu*;

menyanggupi *v* **1** တာဝန်ယူသည်: *သူလာခဲ့မယ်လို့ တာဝန်ယူတယ် ia menyanggupi akan datang*; **2** တတ်နိုင်သော: *မတတ်နိုင်ဘျင် ကတိမပေးပါနှင့် kalau tidak sanggup jangan berjanji*

sangka, menyangka *v* **1** ထင်မြင်သည်: *ကျွန်တော်အမှားလုပ်သည်ဟု သူထင်မြင်တယ် dia menyangka saya telah berbuat salah*; **2** သံသယရှိသည်: *အဲဒီလူငယ်ဆိုင်ကယ်ခိုးတယ်လို့ ရဲကသံသယရှိတယ် polisi menyangka pemuda itu mencuri motor*;

tersangka *v* တရားခံ: *တရားခံ နှစ်ယောက်အမှားကိုဝန်ခံတယ် kedua tersangka sudah mengakui kesalahannya*

sangkal, menyangkal *v* ငြင်းပယ်သည်: *စွပ်စွဲခံရတာကို သူငြင်းတယ် dia menyangkal tuduhan itu*;

sangkalan *n* ငြင်းပယ်ခြင်း : *အဲဒီငြင်းပယ်ခြင်းအဓိပ္ပါယ်ရှိတယ် sangkalan itu masuk akal*

sangkut paut ပတ်သက်သည်: *ကျွန်တော် အဲဒီ အမှုနဲ့ ဘာမှ မပတ်သက်ပါဘူး saya tidak ada sangkut pautnya dengan perkara ini*

sangkut, bersangkutan *v* သက်ဆိုင်သည်: *အဲဒီအမှုက သူနောက်ကြောင်းနဲ့ သက်ဆိုင်တယ် perkara itu bersangkutan dengan masa lalunya*;

menyangkut *v* **1** ပတ်သက်သည်: *ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတာက ပိုက်ဆံအကြောင်းနဲ့ မပတ်သက်ပါ pembicaraan kami tidak menyangkut masalah uang*; **2** ညှိနေသည်: *ကျွန်တော့် စွန်ဓါတ်တိုင်မှာ ငြိနေတယ် layang-layangku menyangkut di tiang listrik*;

tersangkut *v* ပါဝင်ပတ်သက်သည်: *သူလာဘ်ပေးမှုမှာ ပါဝင်ပတ်သက်တယ် dia tersangkut dalam skandal korupsi*

sangsi *n* မသေချာသော: *သူဒီအလုပ်ကိုလုပ်နိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်မသေချာပါ saya sangsi apakah dia bisa mengerjakan pekerjaan itu*;

kesangsian *n* သံသယ: *အဲဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သံသယမဖြစ်စရာ မရှိတော့ပါ tidak ada kesangsian lagi tentang hal itu*;
menyangsikan *v* သံသယရှိသည်

santai *a* အပန်းဖြေ

sapa, menyapa *v* နှုတ်ဆက်သည်: *ကလေးက မျက်နှာချိုတယ် တွေ့တဲ့လူတိုင်းကို နှုတ်ဆက်တယ် dia menyapa semua orang yang dijumpainya*;
sapaan *n* **1** နှုတ်ဆက်ခြင်း : *မီးဖိုခန်းထဲမှာ ရုတ်တရက်နှုတ်ဆက်သံကြားရတယ် tiba-tiba terdengar sapaan di dapur*;
2 အိမ်နာမည်

sapu *n* တံမြက်စည်း;
menyapu *v* တံမြက်စည်းလှည်းသည်

saraf *n* အာရုံကြော: *အာရုံကြောပါရဂူ ahli saraf*

saran *n* အကြံဉာဏ်;
menyarankan *v* အကြံဉာဏ်ပေးသည်

sarana *n* နည်းစနစ်: *ရည်ရွယ်ချက်တိုင်းအောင်မြင်ဖို့ နည်းစနစ်လိုတယ် setiap tujuan memerlukan sarana untuk mencapainya*;
-- dan prasarana အခြေခံအဆောက်အဦး : *အခြေခံအဆောက်အဦးများတည်ဆောက်ခြင်းဟာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် အရေးကြီးတယ် pembangunan sarana dan prasarana penting untuk pertumbuhan ekonomi*

sarang *n* **1** အသိုက်: *ငှက်သိုက် sarang burung*;
2 ပုန်းအောင်းရန်နေရာ: *ဓားပြများပုန်းအောင်းတဲ့နေရာ sarang penyamun*

sarapan *n* နံနက်စာ"

sari *n* အနှစ်: *ဒီကိတ်ကို လိမ္မော်အနှစ်နဲ့ လုပ်ထားတယ် kue ini memakai sari buah jeruk*;
-- buah သစ်သီးအနှစ်: *မနက်တိုင်း သူတို့ သစ်သီးအနှစ်သောက်တယ် setiap pagi dia minum sari buah*

saring, menyaring *v* **1** စစ်သည်: *ဘိလပ်မြေနဲ့ မရောမီ သူတို့ သဲကို အရင်စစ်တယ် mereka terlebih dahulu menyaring pasir sebelum mencampurnya dengan semen*; **2** ရွေးချယ်သည်: *သူတို့က အလုပ်လာလျှောက်သူများကို စီစစ်ရွေးချယ်တယ်*

mereka menyaring para pelamar kerja

sarung *n* ပုဆိုး :
သူပုဆိုးသစ်ဝတ်တယ် dia memakai sarung baru;
-- tangan လက်အိတ်:
ုိအခမ်းအနားတာဝန်ရှိသူ က လက်အိတ် စွပ်ထားတယ် petugas upacara itu memakai sarung tangan;
menyarungkan *v* စွပ်သည်:
သူ့ ဓားကို သူ ဓားအိမ်မှာ စွပ်တယ် dia menyarungkan keris itu

sasana *n* ဇာတ်ရုံ ခမ်းမ:
ဆွေးနွေးပွဲကို ခမ်းမထဲမှာ ပြုလုပ်တယ် seminar itu dilaksanakan di sasana

sasar, menyasar *v* လွဲချော်သည်:
ကျည်ဆံက နံရံဘက်ကို လွဲချော်သွားတယ် peluru itu menyasar ke dinding;
sasaran *n* ပစ်မှတ်:
သတင်းရဲ့ ပစ်မှတ်က ဆရာ၊ ဆရာမများပါ sasaran *informasi itu adalah para guru*;
tersasar *v* လမ်းပျောက်သည်:
ဘာလီမှာတုန်းက ကျွန်တော်လမ်းခဏခဏပျော က်တယ် ketika tiba di Bali saya tersasar beberapa kali

satu *n* တစ်: *တစ်နေ့ satu hari*;
bersatu *v* **1** စည်းလုံးသည်:
စည်းလုံးကြပါစို့ mari kita bersatu; **2** တစ်ခုဖြစ်လာသည်:
နှလုံးသားတစ်ခုတည်းဖြစ်လာတယ် bersatu hati;
kesatu *num* ပထမ: *မောင်နှမလေးယောက်မှာ သူက ပထမ ပါ dia anak kesatu dari empat bersaudara*;
kesatuan *n* **1** တစ်ခု၊; **2** တစ်စုတည်း : *ခွဲမရသော တစ်စုထဲဖြစ်ခြင်း satu kesatuan yang tidak terpisahkan*; **3** အဖွဲ့:
အင်ဒိုနီးရှားတက္ကသိုလ်ကျောင ်းသားများ လုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ kesatuan aksi mahasiswa Indonesia;
mempersatukan *v* ပေါင်းစည်းစေသည်:
အင်ဒိုနီးရှားစကားက အင်ဒိုနီးရှားမှာ ရှိတဲ့ လူမျိုးစုတွေကို ပေါင်းစည ်းစေတယ် bahasa Indonesia mempersatukan suku-suku bangsa di Indonesia;
menyatukan *v* **1** ပေါင်းစည်းသည်:
ဘာသာစကားကလူမျိုးကိုပေါင် းစည်းစေတယ် bahasa menyatukan bangsa;

2 စုစည်းသည်: *အဲဒီ ပြိုင်ပွဲအတွက် သူအာရုံစူးစိုက်မှုများစုစည်းတယ် dia menyatukan perhatiannya hanya untuk pertandingan itu*;

persatuan *n* **1** စည်းလုံးခြင်း : *စည်းလုံးခြင်းက တိုးတက်မှုကို ပေးတယ် persatuan membawa kemajuan*; **2** အဖွဲ့အစည်း : *အင်ဒိုနီးရှားပြည်ပသစ်ကုန်ထုတ်အဖွဲ့ persatuan pengekspor kayu Indonesia*;

satuan *n* တစ်စု: *တပ်ဖွဲ့တစ်စု satuan pasukan*;

satu-satu *adv* တစ်ခုချင်းစီ: *သူသစ်သီးတွေကို တစ်လုံးချင်းစီရေတွက်တယ် dia menghitung buah-buah itu satu-satu*;

satu-satunya *adv* တစ်ဦးတည်း : *သူက တစ်ဦးတည်းသောသား dia adalah anak satu-satunya*

saudara *n* ဆွေမျိုး;

-- **laki-laki** ညီ၊ အကို;

-- **perempuan** ညီမ၊ အမ

sawah *n* လယ်ယာ

sawit *n* ဆီအုန်းပင်: *သူ့မှာ ဆီအုန်းစီးပွားရေးရှိတယ် dia mempunyai bisnis sawit*

saya; aku *pron* ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ

sayang *a* **1** ချစ်သည်: *အမေတိုင်း သူတို့ကလေးကို ချစ်တာသေချာတယ် setiap ibu pasti sayang anaknya*;

2 ကံမကောင်းစွာ: *ပုံပါတီကစည်းကားပေမဲ့ ကံမကောင်းစွာ မိုးရွာလာတယ် pesta itu meriah, sayang sekali hujan*;

kesayangan *n* အချစ်ဆုံး : *အိမ်နီးချင်း ရဲ့အချစ်ဆုံးသတ္တဝါက ကြောင်ပါ kucing adalah hewan kesayangan tetangga*;

menyayangi *v* ချစ်သည်: *သူ့အမေကို သူချစ်တယ် dia menyayangi ibunya*;

menyayangkan *v* နောင်တရ: *ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အဲဒီ စီမံကိန်းကျရှုံးမှုကို နောင်တရတယ် pimpinan menyayangkan kegagalan proyek itu*;

penyayang *n* ကြင်နာသည်: *သူ ကြင်နာတတ်တယ် dia bersifat penyayang*

sayap *n* အတောင်ပံ

sayembara *n* ပြိုင်ပွဲ: *သီချင်းရေးစပ်ပြိုင်ပွဲ sayembara mengarang lagu*

sebab *p* အကြောင်းက;
-- akibat အကြောင်းအကျိုး : *ဖြစ်ပျက်တဲ့ အရာတိုင်းမှာ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးရှိတယ် semua yang terjadi ada pasti ada sebab dan akibat*;
menyebabkan *v* ဖြစ်စေသည်;
penyebab *n* ဖြစ်စေသည့် အကြောင်း

sebagai *p* အဖြစ်နဲ့

sebal *a* **1** စိတ်ကုန်: *ဒီအကြောင်းကိုထပ်မကြားခ ချင်လောက်အောင် ကို စိတ်ကုန်တယ် saya sebal mendengar cerita itu lagi*; **2** အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သည်: *သူ မရပ်မနား ညည်းငြူ နေတာ တခြားလူများတွေကို အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေတယ် keluhannya membuat orang lain sebal*

sebar, menyebar *v* ဖြန့်သည်

sebelah *n* ဘေးဘက်မှာ;
bersebelahan *v* ဘေးဘက်မှာ

seberang *n* **1** အခြားတစ်ဖက်: *အခြားတစ်ဖက်မှာ di seberang*; **2** မျက်နှာချင်းဆိုင်: *သူအိမ်က ကုန်တိုက်ကြီးနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် rumahnya di seberang mal*; **3** တစ်ဘက်မှာ;
menyeberang *v* လမ်းကူးသည်;
penyeberangan *n* **1** လမ်းကူးသူ; **2** လမ်းကူး

sebut, menyebut *v* **1** ဖော်ကြူးသည်: *သူ့ရဲ့ ဆုတောင်းခြင်းမှာ ဘုရားသခင်ရဲ့ နာမတော်ကို အကြိမ်ကြိမ်ဖော်ကြူးတယ် dalam doa itu dia menyebut nama Tuhan berkali-kali*; **2** မပြောနိုင်ပါ: *သူက ညီလေးရဲ့ နာမည် အပြည့်အစုံကို မပြောနိုင်ပါ dia tidak bisa menyebut nama lengkap adiknya*; **3** ပြောပြသည်: *သူတို့က အဲဒီ ပြဿနာနဲ့ ပတ်သက်နေသူတွေ အားလုံးကို ပြောပြတယ် mereka menyebut semua pihak terkait masalah itu*; **4** ခေါ်တွင်သည်

[1]**sedang** *adv* နေသည်: *ခင်ဗျားဖုန်းဆက်တော့ ကျွန်တော် ကျွန်တော်ထမင်းစားနေဆဲ saya sedang makan ketika kamu menelepon saya*

[2]**sedang** *a* **1** အနေတော်; **2** အလယ်အလတ်: *စာမေးပွဲရလဒ်မှာ အလယ်အလတ်မျှသာ hasil ujiannya sedang saja*;

3 ကိုက်ညီ:
သတ်မှတ်ထားတဲ့အရည်အချင်းတွေနဲ့ အားလုံး ကိုက်ညီတယ်
jumlahnya sedang untuk memenuhi syarat

sedap *a*
1 သက်တောင့်သက်သာရှိသည်:
ဒီအိမ်က သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ပြီး သက်တောင့်သက်သာရှိစေတယ်
rumah ini rapi, bersih, dan sedap; **2** နှစ်သက်ဖွယ်ရှိတယ်။ ကောင်းတယ်: *ဒါက ကြည့်လို့ကောင်းလိုက်တာ*
sedap dipandang mata;
3 အရသာရှိသည်:
အဲဒီကိတ်အရမ်းအရသာရှိတယ်
kue itu sedap sekali;
penyedap rasa ဟင်းခတ်မှုန့်:
အဲဒီ အစားအစာကို ဟင်းခတ်မှုန့်ထည့်တယ်
masakan itu diberi penyedap

sedekah *n* **1** အလှူဒါန:
နွမ်းပါးသူများကို အလှူဒါနပေးတယ် *memberi sedekah kepada fakir miskin*;
bersedekah *v* လှူဒါန်းမှု:
လှူဒါန်းမှုဟာ ကောင်းမှုဖြစ်တယ်
bersedekah adalah perbuatan baik

sederhana *a* ရိုးရိုး

sedia, menyediakan *v* အသင့်ထားရှိသည်;
persediaan *n* **1** အသင့်;
2 ထောက်ပံ့သည်;
tersedia *v* အသင့်ရှိသော

sediakala *n* အရင်အတိုင်း :
အခြေအနေက အရင်အတိုင်းပြန်ဖြစ်တယ်
keadaan kembali seperti sediakala

sedikit *a* နည်းနည်း : *ဆားနည်းနည်း*
sedikit garam

sedih *a* ဝမ်းနည်းသည်

[1]segala *num* အားလုံး :
သူက ပြဿနာများအားလုံးကို စိတ်ရှည်ရှည် ထားပြီး ကိုင်တွယ်တယ် *segala macam persoalan dihadapinya dengan sabar*;
segala-galanya အရာရာတိုင်း : *မိသားစုသည် အရာရာတိုင်းဖြစ်တယ်* *keluarga adalah segala-galanya*

[2]segala *prep* ရော ဘာရော:
မင်းအင်္ဂလိပ်စာရောဘာရော သုံးစရာမလို *tidak usah pakai bahasa Inggris segala!*

segan *a* **1** မလုပ်ချင်: *သူက ရုပ်ထွေးတာတွေကို မလုပ်ချင်ပါ*
dia segan melakukan hal yang rumit;

2 မဝံ့မရဲဖြစ်သည်:
လူများနှင့် တွေ့ဆုံရန် သူ မဝံ့မရဲဖြစ်တယ် dia segan bertemu dengan banyak orang; **3** မဝံ့မရဲဖြစ်သည်: *သူ့ကို ရင်ဆိုင်ရန်လူတိုင်းမဝံ့မရဲဖြစ်တယ် semua merasa segan terhadapnya*

segar *a* **1** လတ်ဆတ်သည်:
အပြင်လေက လတ်ဆတ်တယ် udara di luar segar;
ခုနကမှ ခြံထဲက ခူးခဲ့လို့ ဒီ ဟင်းရွက်တွေက လတ်ဆတ်တယ် sayuran ini segar karena baru saja dipetik dari kebun;
2 လန်းဆန်းသည်:
လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ပြီးနောက် ကျွန်တော့် ကိုယ်ခန္ဓာလန်းဆန်းတယ် badan saya merasa segar setelah berolahraga;
-- bugar ကျန်းမာကြံ့ခိုင်သည်:
အဲဒီမွေးစကလေး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်တယ် bayi yang baru lahir itu segar bugar;

kesegaran *n* လန်းဆန်းခြင်း :
လန်းဆန်းသောအတွေးအခေါ်ကို မနက်ခင်းတွင် ရရှိတယ် kesegaran berpikir bisa didapat di pagi hari;

menyegarkan *v* လန်းဆန်းစေသည်:
ဝိုင်သောက်လျှင် ကိုယ်ခန္ဓာကို လန်းဆန်းစေတယ် minum anggur menyegarkan badan

segara *n* ပင်လယ်:
အဲဒီဟော်တယ်ကို ပင်လယ်ဘေးမှာ ဆောက်တာ hotel itu dibangun di tepi segara

segel *n* တံဆိပ်:
တံဆိပ်ခေါင်းပေါ်တွင်လက်မှတ်ထုိးရင် ထိုသဘောတူညီချက် တရားဝင်တယ် surat perjanjian itu sah bila ditandatangani di atas segel;

menyegel *v* ပိတ်ပင်သည်:
လောင်းကစားနေရာကို ရဲက ပိတ်ပင်တယ် polisi menyegel tempat perjudian

segenap *num* အကုန်လုံး :
အဲဒီ စီမံကိန်းကို ပြီးဆုံးရန် အင်အားအကုန်လုံးသုံးတယ် segenap tenaga dikerahkan untuk menyelesaikan proyek itu

segera *adv* အမြန်;
sesegera, secepat *adv* အမြန်ဆုံး

sehat *a* ကျန်းမာသော

segi *n* **1** ရှူထောင့်: *အဲဒီပြဿနာမင်းရှူထောင့် တစ်ခုကပဲကြည့်တာ Saudara melihat masalah itu hanya dari satu segi saja*; **2** ကဏ္ဍ: *ပြဿနာတစ်ခုတွင် ကဏ္ဍများရှိတယ် suatu masalah banyak seginya*; **3** အနား : *ရှည်သောအနားနှစ်ဖက်နှင့် တိုသောအနားတစ်ဖက်ရှိတယ် ada dua segi panjang dan satu segi pendek*;
-- **tiga** *n* တြိဂံ: *ခေါင်းကို ဖုံးရန် သူတြိဂံပုံစံ အစကို သုံးတယ် ia memakai kain segi tiga untuk menutup kepalanya*;
persegi *n* လေးထောင့်

sehat *a* **1** ကျန်းမာသည်: *ကျွန်တော်ကျန်းမာတယ် saya sehat*; **2** ကောင်းမွန်သည်: *ဒီနိုင်ငံမှာ ဘဏ်လုပ်ငန်းများ အရမ်းကောင်းတယ် perbankan di negara ini sangat sehat*

sehingga *p* **1** သောကြောင့်။ လို:့ *သူ အရမ်းစားလိုက်လို့ မလှုပ်နိုင်ပါ dia makan terlalu banyak sehingga tak bisa bergerak*; **2** တိုင်အောင်: *နေဝင်သည့်တိုင်အောင် သူတို့ကစားတယ် mereka terus bermain sehingga matahari terbenam*

sejahtera *a* ကြွယ်ဝသော: *မျှတ၍ ကြွယ်ဝသော လူ့အဖွဲ့အစည်း masyarakat adil dan sejahtera*;
kesejahteraan *n* **1** ကြွယ်ဝချမ်းသာမှု: *ပြည်သူများကြွယ်ဝချမ်းသာသောနိုင်ငံ negara berkesejahteraan rakyat*; **2** ကောင်းစားမှု: *မိခင်ဆိုတာ ကလေးများရဲ့ ကောင်းစားမှုကို အမြဲအလေးထားတယ် ibu selalu memperhatikan kesejahteraan anak-anaknya*

sejak *p* ကတည်းက: *ပြီးခဲ့သောနှစ်ပတ်ကတည်းက sejak dua minggu lalu*

sejarah *n* သမိုင်း : *အင်ဒိုနီးရှားလွတ်လပ်ရေးတိုက်ခိုက်မှုသမိုင်း sejarah perjuangan kemerdekaan Indonesia*;
bersejarah *v* သမိုင်းဝင်: *သမ္မတအိမ်တော် အရှေ့ကမိုးနပ်စ်ဟာ သမိုင်းဝင် ကျောက်တိုင်ပါ Monas yang ada di depan Istana Negara adalah tugu bersejarah*; *အင်ဒိုနီးရှားသမိုင်းဝင်ပစ္စည်းများကို နိုင်ငံခြားသို့ရောင်းတယ်*

banyak benda bersejarah Indonesia yang dijual ke luar negeri

sejati *a* အစစ်: *အချစ်စစ်သည် စည်းစိမ်နှင့် ရာထူးကို မသိပါ cinta sejati tak mengenal harta dan kedudukan*

sejoli *n* စုံတွဲ: *စုံတွဲ dua sejoli*

sejuk *a* အေးမြသော

kesejukan *n* အေးဆေးတည်ငြိမ်ခြင်း : *သူ့နှလုံးသားရဲ့ အေးဆေးတည်ငြိမ်ခြင်း kesejukan hatinya*

sekali *adv* **1** အရမ်း; **2** တခါက

sekarang; saat ini *n* လက်ရှိအချိန်;

sampai sekarang ယခုချိန်ထိ: *ယခုချိန်ထိ သူအိမ်ဟောင်းမှာနေတုန်းပဲ dia masih tinggal di rumah lama sampai sekarang*

sekarat *v* သေလုမျောပါး : *လူနာက သေလုမျောပါးဖြစ်နေတယ် orang sakit itu mulai sekarat*

sekat, menyekat *v* ခွဲခြားကန့်သတ်သည်: *သူအိမ်ရှေ့ခန်းကို နှစ်ကန့်ခွဲခြားကန့်တယ် dia menyekat ruang depan menjadi dua*;

penyekat *n* အကန့်: *ဒီအခန်းကို ကျယ်တယ်လို့မြင်ရစေရန် ကာထားသော အကန့်ကို ဖယ်ပါ supaya ruangan ini kelihatan luas, penyekatnya dilepaskan saja*

sekian *n* **1** ထိုကဲ့သို့များပြားသော: *့အဲဒီလို့များပြားသော ဂျကာတာရှိ လူများတွင် အနည်းစုသာ ဂျကာတာမြို့ သားအစစ် ဖြစ်တယ် dari sekian banyak rakyat di Jakarta, hanya sebagian kecil yang keturunan Jakarta asli*;

2 ဒီလောက်ပါပဲ: *ဒီလောက်ပါပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် sekian dulu dan terima kasih*

[1]sekoci *n* လေ: *အဲဒီမြစ်ကိုသူတို့လေနဲ့ဖြတ်ကူးတယ် mereka menyeberangi sungai itu dengan sebuah sekoci*

[2]sekoci *n* ရစ်လုံး : *ရစ်လုံးတွင် ချည်ကုန်ပြီးချုပ်ရာမသေသပ်ပါ jahitan mesin itu tidak rapi karena sekocinya kehabisan benang*

sekolah *n* ကျောင်း;

-- dasar မူလတန်းကျောင်း : *အသက် ဂုနှစ်တွင် သူမူလတန်းကျောင်းနေတယ် dia mulai masuk sekolah dasar di usia tujuh tahun*;

-- menengah atas (SMA) အထက်တန်း : *အထက်တန်းအောင်လျှင် သူတတ္တသိုလ်သို့သွားမယ် setelah lulus sekolah menengah atas dia akan melanjutkan ke perguruan tinggi*;

-- menengah ekonomi atas (SMEA) စီးပွားရေးအထက်တန်းကျောင်း : *စီးပွားရေးအထက်တန်းကျောင်း သို့ဝင်ရန် သူပိုပြီး စိတ်အားသန်တယ် dia lebih berminat masuk sekolah menengah ekonomi atas*;

-- menengah pertama (SMP) အလယ်တန်းကျောင်း *အခု သူအလယ်တန်းကျောင်းတက်နေတယ် sekarang dia sudah menduduki sekolah menengah pertama*;

-- negeri အစိုးရကျောင်း : *အစိုးရကျောင်းကိုသွားချင် သူပေါများတယ် sekolah negeri lebih banyak peminatnya*;

-- swasta ပုဂ္ဂလိကကျောင်း : *သူ့ကလေးကို ပုဂ္ဂလိကကျောင်းတွင်ထားတယ် anaknya disekolahkan di sekolah swasta*;

bersekolah *v* ကျောင်းနေသည်: *ငါးနှစ်ကတည်းက သူကျောင်းနေတယ် dia mulai bersekolah sejak usia lima tahun*

sekop *n* တူရွင်း : *တူရွင်းဖြင့် မြေကိုလွယ်ကူစွာတူး ပြီး ရွှေ့ ပြောင်းနိုင်တယ် dengan sekop orang mudah menggali dan memindahkan tanah*

sekutu *n* **1** မဟာမိတ်: *မဟာမိတ်စစ်တပ် pasukan sekutu*; **2** လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်: *သူက ကျွန်တော်ရဲ့ စီးပွားဖက်ပါ dia sekutu usaha saya*;

bersekutu *v* မဟာမိတ်ပြုသည်: *အီရတ်စစ်ပွဲတွင် အင်္ဂလိပ်က အမေရိကန်နဲ့ မဟာမိတ်ပြုတယ် dalam perang Irak, Inggris bersekutu dengan Amerika*

selalu *adv* အမြဲတမ်း

selamat *a* အနရာယ်ကင်း

selatan *n* တောင်ဘက်

selat *n* ရေလက်ကြား : *လွန်းဘော့ ရေလက်ကြား Selat Lombok*

selatan *n* တောင်ဘက်: *တောင်ဘက် အရပ်မျက်နှာမှ တစ်ခုဖြစ်တယ် selatan adalah salah satu arah mata angin*

selenggara, menyelenggarakan *n* ဆောင်ရွက်သည်;

penyelenggara *n* ဦးဆောင်စီစဉ်သူ: *အပန်းဖြေခရီးဦးဆောင်စီစဉ်သူ penyelenggara perjalanan wisata*;

penyelenggaraan *n* ဖွဲ့စည်းခြင်း : *သမ္မဂ္ဂဖွဲ့စည်းခြင်း penyelenggaraan kongres*;

terselenggara *v* ကျင်းပခဲ့သည်: *အဲဒီအစီအစဉ်ကို ဘက်ပေါင်းစုံရဲ့ကြိုးစားဆောင်ရွက်မှုနဲ့ ကျင်းပခဲ့တယ် acara itu terselenggara atas kerja keras semua pihak*

selesai *v* ပြီးဆုံး;

menyelesaikan *v* ပြီးဆုံးအောင်လုပ်သည်

seluk-beluk *n* အခြေခံလက်တွေ့ကျသော: *ကျွန်တော်တို့ ပြဿနာရဲ့အခြေခံလက်တွေ့ကျသော အချက်အလက်များကို ရှင်းပြဖို့ လိုတယ် kita perlu menjelaskan seluk-beluk masalah ini*

seluruh *num* အားလံ

selidik, menyelidiki *v* စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်: *အဲလူသတ်မှုကို ရဲများစုံစမ်းစစ်ဆေးနေတယ် polisi sedang menyelidiki perkara pembunuhan itu*

selimut *n* စောင်: *ဒီစောင် မှာ အပေါက်အများကြီး ရှိတယ် selimut ini banyak lubangnya*

seling, menyelingi *v* တလှည့်စီ: *လယ်သမားက စပါး၊ ပဲနှင့် ပြောင်းကို တလှည့်စီစိုက်တယ် pak tani menyelingi tanaman padinya dengan kacang dan jagung*;

selingan *n* **1** အပြောင်းအလဲ: *ထမင်းချည်းမစားနဲ့ အပြောင်းအလဲအဖြစ်ပေါင်မုန့်စားပါ jangan makan nasi terus, makanlah roti sebagai selingan*; **2** အားလပ်ချိန်: *ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ပြီရင် ကျွန်တော်နားချင်တယ် setelah lelah bekerja, saya perlu selingan*

[1]selip, menyelipkan *v* ကြားညှပ်သည်: *အဲဒီစာရွက်ကို သူစာအုပ်ကြားထဲညှပ်တယ်*

dia menyelipkan surat itu di antara halaman buku

terselip *v* ညှပ်နေသည်: *ကျွန်တော်ရှာနေသောစာကစာအုပ်ပုံတွင် ညှပ်နေတယ် surat yang saya cari-cari itu terselip di antara tumpukan buku*;

[2]selip, terselip *v* လမ်းချော်သည်: *ကျွန်တော့်ကားရုတ်တရက်လမ်းချော်တယ် tiba-tiba mobil saya terselip*

selisih *n* **1** ကွာဟမှု: *ဈေးဘယ်လောက်ကွာလဲ berapa selisih harganya?*; **2** အစွန်း: *ဒီနှစ်တွင် ထိုကုမ္ပဏီရဲ့ အမြတ်အစွန်းတရုံးကျတယ် selisih laba perusahaan itu turun drastis tahun ini*;

-- jalan လွဲချော်ခြင်း : *လာမဲ့ ဧည့် သည်တွေက အိမ်ယာတွေရှေ့ မှာတင်ကျွန်တော်နဲ့ လမ်းလွဲသွားတယ် tamu yang akan datang itu selisih jalan denganku di depan kompleks*;

-- pendapat အမြင်မတူ: *သီအိုရီ အသစ်နှင့်ပတ်သက် ပြီး ထိုကျောင်းသားနှင့် ဆရာအမြင်မတူပါ mahasiswa itu selisih pendapat dengan dosennya tentang teori yang baru*;

berselisih *v* အငြင်းပွားသည်: *သူ သူ့ညီမနှင့် ခဏခဏအငြင်းပွားတယ် dia sering berselisih dengan adiknya*;

perselisihan *n* အငြင်းပွားခြင်း : *အငြင်းပွားခြင်းကိုအောင်မြင်စွာဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့တယ် perselisihan itu berhasil diselesaikan*

selokan *n* မြောင်း : *အဲ့ဒီမြောင်း အမှိုက်များနှင့် ပြည့်နေ၍ ရေကောင်းစွာမစီးပါ selokan itu penuh dengan sampah sehingga airnya tidak lancar mengalir*

selundup, menyelundupkan *v* မှောင်ခိုသွင်းသည်: *ထိုတိုင်းပြည်သို့ တရားမဝင်ပစ္စည်းကို နည်းလမ်းများစွာဖြင့် မှောင်ခိုသွင်းတယ် banyak cara yang dilakukan untuk menyelundupkan barang-barang ilegal ke negeri itu*;

penyelundup
n မှောင်ခိုသွင်းသူ:
အခဲ့ဒိတန်ဖိုးရှိပစ္စည်းမှောင်ခိုသွင်းသူကို ဆိပ်ကမ်းတွင် ဖမ်းမိတယ် *penyelundup barang berharga itu tertangkap di pelabuhan*;
penyelundupan
n မှောင်ခိုသွင်းခြင်း :
နယ်စပ်ဒေသတွင် တရာမဝင်လူမှောင်ခိုသွင်းခြင်းများရှိတယ် *di daerah perbatasan banyak terjadi penyelundupan warga ilegal*

seluruh *num* **1** အစုံ: *အခဲ့ဒီလူသို့ ထုပွဲတော်သို့ လူအလှာစုံလာကြတယ်* *seluruh lapisan masyarakat hadir di pesta rakyat itu*; **2** တစ်ခုလုံး :
ကျွန်တော့်ဘဝတစ်ခုလုံး သူ့ကို ပေးအပ်တယ် *seluruh hidupku telah kucurahkan pada dirinya*;
-- **dunia** တစ်ကမ္ဘာလုံး :
မိုဟာမက် အာလီကို တစ်ကမ္ဘာလုံးကသိတယ် *Muhammad Ali dikenal di seluruh dunia*;
menyeluruh *v*
တစ်ခုလုံး;
seluruhnya *num*
အားလုံးပေါင်း :
အခဲ့ဒိအတန်းထဲမှာကျောင်းသားအားလုံးပေါင်း ၂၀ယောက်ရှိတယ် *jumlah murid kelas itu seluruhnya ada dua puluh orang*

semak *n* ချုံ: *ကျားသည် ချုံနောက်မှာပုန်း၍ သားကောင်ကိုစောင့်တယ်* *harimau bersembunyi di balik semak menunggu calon mangsanya*

semangat *n* **1** စိတ်အင်အား :
သူစိတ်အားမတင်းနိုင်တော့ *dia telah kehilangan semangat*; **2** အားတင်းထား၊ ကြိုးစား
bersemangat *v*
စိတ်အားထက်သန်သည်

semarak *a* အရောင်စုံ:
ပြင်ဆင် ပြီးနောက် *ထိုအခန်းသည် အရောင်စုံလာတယ်* *ruangan itu menjadi semarak setelah didekorasi*;
menyemarakkan *v*
စည်ကားစေသည်: *အခဲ့ဒိပါတီပွဲကို သူတို့၏ အဆိုအကများဖြင့် စည်ကားစေတယ်* *mereka menyemarakkan pesta itu dengan tarian dan nyanyian*

sembah, mempersembahkan *v* ဖျော်ဖြေသည်: *သူတို့ ပြဇာတ်တစ်ခုဖြင့် ဖျော်ဖြေမယ် mereka akan mempersembahkan sebuah sandiwara*;
menyembah *v* ရှိခိုးသည်: *သူတို့ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ဘိုးဘေးဘီဘင်များကို ရှိခိုးတယ် mereka menyembah pada leluhurnya yang sudah tiada*;
persembahan *n* ဖျော်ဖြေခြင်း : *အဂတဖျော်ဖြေခြင်းကို ဂုဏ်သရေရှိဧည့်သည်များအတွက် ရည်ရွယ်တယ် persembahan tarian ditujukan pada tamu kehormatan*

sembahyang *v* ဝတ်ပြုသည်: *ဘုရားဝတ်ပြုပြီးနောက် သူတို့ ဗလီရှေ့တွင်ထိုင်တယ် setelah sembahyang mereka duduk di bagian depan masjid*;
bersembahyang *v* ဝတ်ပြုသည်: *သူ တရက်ကို ငါးကြိမ် ဘုရားဝတ်ပြုတယ် dia bersembahyang lima kali* sehari

sembarang *a* တစ်ခုခု: *မင်းကြိုက်တဲ့ အင်္ကျီတစ်ခုခုကိုသာရွေးလိုက်ပါ pilihlah sembarang baju sesuai keinginanmu*

sembilan *num* ကိုး : *အဆင့် ကိုးက ဆု ရူပီးယားငါးသန်းရတယ် peringkat sembilan mendapat hadiah lima juta rupiah*;
-- **belas** ဆယ့်ကိုး : *သူ့အိမ်နံပါတ် ဆယ့်ကိုးဖြစ်တယ် rumahnya nomor sembilan belas*;
-- **puluh** ကိုးဆယ်: *အဲ့ဒီမြို့ ၏ နှစ်ပတ်လည်နေ့မှာကချေသည် ၉၀အယောက်ကိုးဆယ်ပါဝင်ကပြတယ် sembilan puluh orang penari ikut meramaikan acara ulang tahun kota itu*;
-- **puluhan** ကိုးဆယ်ခန့်: *ကြက်အကောင်ရေ ကိုးဆယ်ခန့်ရှိတယ် jumlah ayamnya sekitar sembilan puluhan ekor*;
-- **ratus** ကိုးရာ: *အဲဒီသကြားလုံးရဲ့ ဈေးမှာ ကိုးရာဖြစ်တယ် harga permen ini sembilan ratus rupiah*

sembuh *v* **1** နေကောင်းတယ်: *မြန်မြန်နေကောင်းပါစေ semoga lekas sembuh*; **2** နာလန်ထ၊ သက်သာ;
menyembuhkan *v* ကုသတယ်: *ဆရာဝန်များ AIDS ရောဂါကို မကုသနိုင်သေးပါ*

dokter belum dapat menyembuhkan penyakit AIDS;

penyembuhan *n* ကုသခြင်း : *သူ့ရောဂါကုသခြင်းအတွက် အချိန်ကြာကြာလိုအပ်တယ် perlu waktu lama untuk penyembuhan penyakitnya*

sembunyi, bersembunyi *v* ပုန်းတယ်: *သူ ဝိတ်ကားနောက်တွင် ပုန်းနေတယ် dia bersembunyi di balik layar*;

menyembunyikan *v* ဖွက်ထားတယ်: *အဖိုးအိုက ပိုက်ဆံကို ခေါင်းအုံးအောက်တွင် ဖွက်ထားတယ် orang tua itu menyembunyikan uang di balik bantal*;

persembunyian *n* ပုန်းခိုတယ့် နေရာ: *သူရဲ့ပုန်းခိုတယ့်နေရာကို တွေ့ရှိခဲ့တယ် tempat persembunyiannya sudah diketahui*;

tersembunyi *v* **1** ဖွက်ထား/လျို့ဝှက်: *ထိုသူတွင် လျို့ဝှက် ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ် orang itu mempunyai maksud tersembunyi*;

2 ဖွက်ထားတယ်: *ကုတ်အင်္ကျီအောက်တွင် သေနတ်ကို ဖွက်ထားတယ် pistol itu tersembunyi di balik jasnya*

sembur, menyembur *v* ပန်းထွက်တယ်: *တွင်းသစ်မှ ရေနံစိမ်းများပန်းထွက်တယ် minyak mentah menyembur dari sumur yang baru digali itu*

semen *n* ဘိလပ်မြေ: *ဂရက်ဆစ် မြို့တွင် ဘိလပ်မြေရှိတယ် di Kota Gresik ada pabrik semen*

semenanjung *n* ကျွန်းဆွယ်: *မလေးကျွန်းဆွယ် Semenanjung Malaysia*

sementara *n* **1** ယာယီ: *ကျွန်တော် ညီငယ် အိမ်တွင် ယာယီနေထိုင်တယ် saya tinggal di rumah adik saya sementara saja*; *ထိုစည်းမျဉ်းက ယာယီသာဖြစ်တယ် peraturan ini sifatnya hanya sementara*; **2** ခဏ

sementara itu *p* ခဏတာအတွင်း

semir *n* အရောင်တင်ဆီ: *သူ ဆိုင်တွင် အရောင်တင်ဆီဂယ်တယ် ia membeli semir di toko itu*; **-- sepatu** ဖိနပ်တိုက်ဆေး : *ထိုဖိနပ်တိုက်ဆေးက အညိုရောင်ဖြစ်တယ်*

semir sepatu ini berwarna cokelat;

menyemir *v* အရောင်တင်တယ်: *သူ ရှူးဖိနပ်ကို သစ်လွင်စေရန် အရောင်တင်တယ် ia menyemir sepatunya agar tampak baru*

sempat *v* အချိန်ပေးနိုင်တယ်: *အလုပ်အလွန်များသော်လည်း ကျွန်တော်စာရေးရုန်အချိန် ပေးနိုင်တယ် walaupun sibuk sekali, saya masih sempat menulis surat*;

kesempatan *n* အခွင့်အရေး

sempit *a* **1** တိုတောင်းတယ်: *ကျွန်တော့် အချိန်တိုတောင်းတယ် waktu saya sempit*; **2** ကျပ်တယ်: *ထိုကျပ်သောအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်တယ် baju yang sempit itu masih dipakainya*; **3** ကျဉ်းမြောင်းသော

semprot, menyemprot *v* ပက်ဖျန်းတယ်: *ကျွန်တော် ပိုးသတ်ဆေးဖြင့် အပင်များကို ပက်ဖျန်းတယ် saya menyemprot tanaman itu dengan pestisida*;

semprotan *n* စပရေးဘူး : *စပရေးဘူးများပျက်စီး၍ ကျွန်တော်တို့ ပြန်လည်ပြုပြင်မည် semprotannya rusak, nanti dibetulkan*

sempurna *a*

1 ပြီးပြည့်စုံသော/ လုံးဝ: *လေယာဉ်လုံးဝရပ်တန့်တယ်အထိ ခရီးတယ်များထိုင်နေကြပါ para penumpang diminta untuk tetap duduk sampai pesawat berhenti dengan sempurna*;

2 ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော

semua *num* **1** တိုင်း : *ဖိတ်ထားသူတိုင်း ပွဲသို့ လာကြတယ် semua tamu undangan datang ke pesta itu*; **2** အကုန်လုံး *ကျောင်းသားတိုင်းကွင်းထဲတွင် တန်းစီတယ် semua murid baru berbaris di lapangan upacara*; **3** အားလုံး

semut *n* ပုရွက်ဆိတ်: *ပုရွက်ဆိတ်အသိုက် sarang semut*;

kesemutan *a* ထုံကျဉ်တယ်: *ကျွန်တော့် လက်ချောင်းထုံကျဉ်တယ် jari tangan saya kesemutan*

senam *n* ကိုယ်လက်လေ့ကျင့်ခန်း : *သူ ကိုယ်လက်လေ့ကျင့်ခန်း ပြိုင်ပွဲဝင်တယ် ia mengikuti lomba senam*

senang *a* ပျော်ရွှင်သော;

kesenangan *n* ပျော်ရွှင်မှု;
menyenangkan *v* ပျော်စရာကောင်းသော
senapan *n* ရိုင်ဖယ်သေနတ်:
ထိုရိုင်ဖယ်သေနတ်က သူ့အဖေရဲ့အမွေဖြစ်တယ် senapan itu warisan ayahandanya;
-- **angin** လေသေနတ်:
သူ လေသေနတ်ဖြင့် ငှက်ကိုပစ်တယ် ia menembak burung dengan senapan angin
senda, bersenda gurau ရယ်မောနေတယ်: *ပန်းခြံတွင် သူတို့ ရယ်မောနေတယ် mereka bersenda gurau di taman*
sendat, tersendat *v* ပိတ်ဆို့နေတယ်:
လမ်းပြင်သောကြောင့် လမ်းများပိတ်ဆို့နေတယ် jalanan tersendat karena ada perbaikan jalan
sendi *n* အဆစ်: *ဒူးဆစ် sendi lutut*
sendiri *a* တစ်ယောက်တည်း
sendok *n* ဇွန်း;
-- **makan** ထမင်းစားဇွန်း :
ထိုထမင်းစားဇွန်းကို ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်တယ် sendok makan itu terbuat dari emas;
-- **nasi** ယောက်မ:
သူ ယောက်မဖြင့် ထမင်းခတ်တယ် dia mengambil nasi dengan sendok nasi itu;
-- **teh** လက်ဖက်ရည်ဇွန်း : *သူ သကြားလက်ဖက်ရည်ဇွန်းထည့်တယ် dia menambahkan gula satu sendok teh pada minumannya*
sengaja *v* ရည်ရွယ်ချက်:
ရည်ရွယ်၍ dengan sengaja;
kesengajaan *n* ရည်ရွယ်၍လုပ်ခြင်း :
ထိုတောမီးလောင်ခြင်းက ရည်ရွယ်၍လုပ်ခြင်းဖြစ်တယ် kebakaran hutan itu merupakan kesengajaan
senggang *a* **1** အပို: *ကျွန်တော့်မှာ အချိန်ပိုမရှိပါ saya tidak ada waktu senggang*;
2 အားလပ်တယ်: *အားလပ်ရင် အိမ်ကို လာပါ kapan saja bila kamu senggang, datanglah ke rumah*
senggol, bersenggol-senggolan *v*
တိုးဝှေ့တယ်: *ညဈေးတွင် လူငယ်များတိုးဝှေ့နေကြတယ် di pasar malam anak-anak muda sering bersenggol-senggolan*;
menyenggol *v*
တံတောင်ဖြင့် တွတ်တယ်:
ကျွန်တော်အိပ်ငိုက်နေ၍ သူမကျွန်တော့်ကို

တံတောင်ဖြင့် တွတ်တယ် dia menyenggol saya waktu saya mengantuk;

tersenggol *v* ထိမိတယ်: *မတော်တဆထိမိတယ်ကို ဒေါသထွက်တယ် tersenggol sedikit saja, kok terus marah*

sengketa *n* ပဋိပက္ခ; *ပါလက်စတိုင်းနဲ့ အစ္စရေးကြား ပဋိပက္ခမှာ အလွန်ကြာပြီ sengketa antara Palestina dan Israel sudah lama berlangsung*;

bersengketa *v* အချင်းများတယ်: *သူ သူငယ်ချင်းများနဲ့ ဘယ်အခါမှ အချင်းမများသော လူကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်တယ် dia anak baik-baik, tidak pernah bersengketa dengan teman-temannya*

sengsara *a* ဆင်းရဲမွဲတေသော: *သူ့တွင်ဆင်းရဲမွဲတေသောဘဝရှိတယ် hidupnya sengsara*;

kesengsaraan *n* ဆင်းရဲမွဲတေမှု: *သဘာဝဘေးအွန္တရယ်နဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ပွဲက ဆင်းရဲမွဲတေမှုကို ဖြစ်စေတယ် bencana alam dan perang saudara membawa banyak kesengsaraan*

seni *n* အနုပညာ;

kesenian *n* အနုပညာ: *အနုပညာ malam kesenian*

seniman *n* အနုပညာတယ်: *သူ အကပညာတယ် ဖြစ်တယ် dia seorang seniman tari*

senja *n* ည: *ညရောက်ပြီ senja sudah menjelang*

senjata *n* လက်နက်;

-- api သေနတ်: *ရဲများကို သေနတ်တပ်ဆင်ပေးတယ် polisi berdinas dilengkapi dengan senjata api*;

persenjataan *n* လက်နက်တပ်ဆင်ခြင်း : *ကြည်း၊ရေ၊လေ အတွက်ပုံမှန်လက်နက်တပ်ဆင်ခြင်း persenjataan konvensional untuk darat, laut, dan udara*

sentak, menyentak *v* ဆူပူတယ်: *ဖခင်ကောင်းတစ်ယောက်က သားသမီးများကို ဆူပူခဲတယ် bapak yang baik jarang menyentak anak-anaknya*

tersentak *v* လန့်နိုးတယ်: *သူ အိပ်ယာမှ လန့်နိုးတယ် dia tersentak dari tidurnya*

senter *n* ဓါတ်မီး : *ဓါတ်မီးတွင် ဓါတ်ခဲပါတယ် lampu senter biasanya memakai baterai*

sentuh *v* ထိတယ်: *ကျွန်တော့်ကို မထိနဲ့ jangan sentuh aku!*;

menyentuh *v* **1** ထိတယ်: *သူများအစားအစာကို မထိနဲ့ jangan menyentuh makanan milik orang lain*; **2** ထိမိတယ်: *ကျွန်တော် ခလုတ်ကို မတော်တဆ ထိမိတယ် saya tidak sengaja menyentuh tombol itu*;

sentuhan *n* အထိအတွေ့: *သူမရဲ့လက် အထိအတွေ့ကြောင့် ကျွန်တော့်နှလုံးတဒုန်းဒုန်းခုန်တယ် sentuhan tangan gadis cantik itu mendebarkan hati saya*

senyum *a* ပြုံးသည်;

senyuman *n* အပြုံး : *သူ့မျက်နှာတွင် အပြုံးကိုတွေ့တယ် saya melihat senyuman di wajahnya*;

tersenyum *v* ပြုံးပြတယ်: *ထိုမိန်းမလှလေး ကျွန်တော့်ကို ပြုံးပြတယ် wanita cantik itu tersenyum padamu*

sepak bola *n* ဘောလုံး

sepatu *n* ရှူးဖိနပ်;

-- roda စကိတ်: *ချောမွေ့သောမြေပြင်တွင် စကိတ်ဖြင့် သွားနေတယ် berjalan di atas permukaan halus dengan sepatu roda*;

bersepatu *v* ရှူးဖိနပ်စီးတယ်: *ရှူးဖိနပ်မစီးထားပါ tidak bersepatu*

sepeda *n* စက်ဘီး;

-- motor မော်တော်ဆိုင်ကယ်: *မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြိုင်ပွဲ balapan sepeda motor*;

bersepeda *v* စက်ဘီးစီးတယ်: *နေ့တိုင်းကျောင်းသို့ သူစက်ဘီးစီးတယ် dia bersepeda ke sekolah setiap hari*

sepele, menyepelekan *v* လျှော့တွက်တယ်: *မိဘကို လျှော့မတွက်နဲ့ jangan menyepelekan orang tua*

seperti *p* ကဲ့သို့: *သူအရင်ကဲ့သို့ အလုပ်ပြန်လုပ်တယ် dia kembali bekerja seperti biasa*;

-- biasa ထုံးစံအတိုင်း: *ထုံးစံအတိုင်း အမေနောက်ဆုံးမှ ရောက်တယ် seperti biasa ibu datang paling telat*

sepi *a* တိတ်ဆိတ်သော;

kesepian *a* အထီးကျန်ခြင်း : *စည်းကားသောမြို့လယ်တွင် သူအထီးကျန်ခြင်းခံစားရတယ် dia merasa kesepian di tengah kota yang ramai ini*;

menyepi *n* သီးသန့်ခွဲနေတယ်: *ထိုဂူသို့ သီးသန့်ခွဲနေတယ် dia pergi menyepi di gua itu*

seragam *n* တူညီပတ်စုံ: *တန်လာနေ့တိုင်း တူညီပတ်စုံ အဖြူရောင်ပတ်ဆင်တယ် dia memakai seragam putih setiap hari Senin*

serah terima ခန့်အပ်ခြင်း : *ယနေ့ဂန်ထမ်းအသစ် ခန့်အပ်ခြင်းပြုလုပ်တယ် serah terima pegawai baru diadakan hari ini*

serah, menyerah *v* အရှုံးပေးတယ်: *အခက်အခဲကို အရှုံးမပေးနဲ့ jangan menyerah dalam menghadapi kesulitan*;

menyerahkan *v* ပေးအပ်တယ်: *ဆရာထံသို့ သူစာစဉ်ပေးအပ်တယ် dia menyerahkan tugas pada dosennya*;

terserah *v* သဘောပဲ: *မင်းသဘောပဲ terserah kamu saja!*

serak *a* ကွဲအက်တယ်: *အော်သောကြောင့် သူ့အသံကွဲအက်တယ် suaranya serak karena berteriak-teriak*

serakah *a* လောဘကြီးသော: *သူလောဘကြီးသောသူဖြစ်တယ် dia adalah orang yang serakah*

serang, menyerang *v* တိုက်ခိုက်တယ်: *ထိုကျားက တိရစ္ဆာန်ရုံအစောင့်ကို တိုက်ခိုက်တယ် harimau itu menyerang penjaga kebun binatang*;

penyerangan *n* တိုက်ခိုက်ခြင်း : *ကလဲ့စားချေရန် ထိုတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ပြုလုပ်တယ် penyerangan dilakukan untuk membalas dendam*;

serangan *n* ထိုးနှက်ချက်

serasi *a* လိုက်ဖက်တယ်: *အင်္ကျီအရောင်အလွန်လိုက်ဖက်တယ် paduan warna bajunya sangat serasi*

serat *n* အမျှင်ဓါတ်: *ခန္ဓာကိုယ်မှ အမျှင်ဓါတ်ကို လိုအပ်တယ် serat makanan banyak diperlukan oleh tubuh*

serba ada

အစုံရှိတယ်: *ကုန်စုံဆိုင်တွင် ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးရောင်းဝယ်တယ် toko serba ada menjual berbagai macam barang*

serba bisa အစုံတတ်တယ်: *သူ အစုံတတ်သောကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ် ia anak yang serba bisa*

serbuk *n* အမှုန်; *ပေါင်ဒါမှုန့် bedak serbuk*

serdadu *n* စစ်သား : *ထိုစစ်သား အပစ်လေ့ကျင့်နေတယ် serdadu itu berlatih menembak*

serempak *a* အားလုံး : *ဒေသခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်ပွဲကို ဇန်နဝါရီ ၂၇တွင် အားလုံးပြုလုပ်တယ် pemilihan kepala daerah diadakan secara serempak bulan Januari 2017*

seret, menyeret *v* ဒရွတ်တိုက်ဆွဲတယ်: *ကစားစရာကို သူဒရွတ်တိုက်ဆွဲတယ် dia menyeret mainannya*

serikat *n* အဖွဲ့အစည်း : *ထိုကုမ္ပဏီတွင် လုပ်သားအဖွဲ့အစည်းကို သူခေါင်းဆောင်တယ် dia mengepalai serikat pekerja di perusahaan itu*

-- **dagang** ကုန်တယ်များအသင်း : *ကုန်တယ်များအသင်းဝင်က အခွန်လျှော့ချရန် တောင်းဆိုတယ် anggota serikat dagang meminta penurunan pajak*;

perserikatan *n* အဖွဲ့အစည်း : *နိုင်ငံများအဖွဲ့အစည်း Perserikatan Bangsa-Bangsa*

sering *adv* မကြာခဏ

serta *p* နဲ့ ; *အက်ီ၊ ဖိနပ်နဲ့ အိတ်ကိုပယ်ခဲ့တယ် baju, sepatu, serta tas sudah dibelinya*;

beserta *p* နဲ့အတူ: *အဖေ အမေနဲ့အတူကလေးများအဖွားအိမ်တွင်စုဝေးတယ် ayah, ibu, beserta anak-anak berkumpul di rumah neneknya*;

menyertai *v* လိုက်လံစောင့်ရှောက်တယ်: *အဖေမြို့ပြင်ထွက်တယ်ကို သူလိုက်လံစောင့်ရှောက်တယ် dia yang menyertai keberangkatan ayahnya ke luar kota*;

menyertakan *v* ပါဝင်စေတယ်: *ပို့စာတွင် သူဓါတ်ပုံများကို ပါဝင်စေတယ် dia menyertakan foto-foto pada surat yang dikirimkan*;

peserta *n* ပါဝင်သူ: *အပြေးပြိုင်ပွဲပါဝင်သူ အယောက် ၅၀ရှိတယ် peserta lomba lari berjumlah lima puluh orang*

sertifikat *n* အထောက်အထားသက်သေခံ

seru, berseru *v* လှုံ့ဆော်တယ်: *ကွန်မြူနစ်ကို တွန်းလှန်ရန် သမ္မတက လှုံ့ဆော်တယ် presiden berseru untuk melawan komunisme*

seruling *n* ပလွေ: *ထိုပလွေကို ပါးဖြင့်ပြုလုပ်တယ်*

seruling ini terbuat dari bambu

sesak *a* ပြည့်နှက်တယ်: *လူများသောကြောင့်ဤအခန်းထဲတွင် ပြည့်နှက်တယ်ဟုခံစားရတယ် ruangan ini terasa sesak karena banyaknya orang*;

-- napas *n* အသက်ရှူကျပ်တယ်: *အခန်းကျဉ်းသောကြောင့်သူ အသက်ရှူကျပ်တယ် ruangan sempit ini membuatnya sesak napas*

sesal, menyesal *v* နောင်တရ

sesat, menyesatkan *v* လမ်းမှားစေတယ်: *သူ့သင်ကြားမှုက လမ်းမှားစေတယ် ajarannya sangat menyesatkan*;

tersesat *v* လမ်းပျောက်တယ်: *တောထဲတွင် သူလမ်းပျောက်တယ် dia tersesat di hutan*

sesuatu *pron* တစ်စုံတစ်ရာ

setelah *p* ပြီးနောက်;

setelah itu *p* ထို့နောက်တွင်

setia *a* သစ္စာရှိတယ်: *သူ့မိသားစုကို သူအလွန်သစ္စာရှိတယ် dia sangat setia dengan keluarganya*;

kesetiaan *n* သစ္စာရှိမှု: *သူရဲ့တိုင်းပြည်အပေါ်သစ္စာရှိမှုကို စမ်းသပ်ပြီးဖြစ်တယ် kesetiaannya pada negara sudah teruji*

setir, menyetir *v* မောင်းနှင်သည်

setor *v* အာမခံကြေးထည့်

setrika *n* မီးပူ: *သူမီးပူနဲ့အင်္ကျီကို ပြန့်စေတယ် dia melicinkan baju dengan setrika*

setuju *v* သဘောတူ;

menyetujui *v* သဘောတူသည်;

persetujuan *n* သဘောတူညီချက်

sewa *n* ငှားရမ်းသည်

menyewa *v* ငှားရမ်းသည်

sial *a* ကံဆိုးတယ်: *ယနေ့မနက်သူ ကံဆိုးတယ် sial benar dia pagi ini*;

kesialan *n* ကံဆိုးမှု: *ကံဆိုးမှု သူ့စီ အမြဲလာတယ် kesialan selalu menghampirinya*

siang *n* နေ့လည်ခင်း;

kesiangan *a* နေ့လည်: *သူနေ့လည်မှ အိပ်ယာနိုးတယ် dia bangun kesiangan*

siap *v* အဆင်သင့်ဖြစ်သည်;

-- cetak ပုံနှိပ်ရန် အသင့်: *ဤစာအုပ်ပုံနှိပ်ရန်အသင့်ဖြစ်တယ် buku ini sudah siap cetak*;

-- pakai အသုံးပြုရန်အသင့်: *ကားအသစ် အသုံးပြုရန် အသင့်ဖြစ်တယ် mobil barunya sudah siap pakai*;

mempersiapkan *v* ပြင်ဆင်သည်;

menyiapkan *v* အသင့်ဖြစ်စေသည်;

persiapan *n* ပြင်ဆင်မှု

siapa *pron* ဘယ်သူလဲ;

-- pun မည်သူမဆို: *ထိုစားသောက်ဆိုင်က မည်သူမဆို စားနိုင်တယ် siapa pun boleh makan di restoran itu*

siar, menyiarkan *v* အသံလွှင့်တယ်: *ထိုသတင်းကို သူအသံလွှင့်တယ် dia yang menyiarkan berita itu*;

siaran *n* အသံလွှင့်ခြင်း : *ထိုရေဒီယို အသံလွှင့်ခြင်းတွင် သူရဲ့အနိုင်သတင်းပါတယ် siaran radio itu berisi berita kemenangannya*

siasat *n* နည်းဗျူဟာ: *ရန်သူကို လှည့်စားရန်နည်းဗျူဟာ siasatnya untuk mengelabui musuh*

sia-sia *a* အချည်းအနှီး : *ထိုစိတ်ဆိုးနေသောကလေးကို သွန်သင်ရန် အချည်းအနှီးဖြစ်တယ် sia-sia saja menasihati anak yang sedang marah itu*

sibuk *a* အလုပ်များ;

kesibukan *n* အလုပ်ရှုပ်ခြင်း : *အလုပ်ရှုပ်သော်လည်း သူထမင်းစားရန်မမေ့ပါ kesibukan itu tidak membuatannya lupa makan*

sidang *n* ရုံးချိန်း : *ရုံးတော်တွင်ရုံးချိန်းကို သူခေါင်းဆောင်တယ် dia memimpin sidang di pengadilan*;

bersidang *v* အစည်းအဝေး : *လွှတ်တော်အမတ်များ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အစည်းအဝေးစတင်တယ် anggota dewan mulai bersidang pada bulan Februari*

sidik, sidik jari လက်ဗွေ: *လူတိုင်း၏လက်ဗွေမတူညီပါ sidik jari setiap orang tidak sama*;

penyidik *n* စုံစမ်းစစ်ဆေးသူ: *စုံစမ်းစစ်ဆေးသူက သက်သေပစ္စည်းများစတင်စုဆောင်းတယ် penyidik mulai mengumpulkan barang bukti*

sifat *n* စရိုက်: *ထိုကောင်းသောစရိုက်ကြောင့် သူငယ်ချင်းများတယ် sifat baik itu yang membuatnya banyak teman*;

sigap *a* တော်တယ်:
ကြိုးစား၍ တော်သောကလေးက တာဝန်ကို မြန်ဆန် ကောင်းမွန်စွာ ပြီးစီးတယ် anak yang rajin dan sigap dapat menyelesaikan tugas dengan baik dan cepat

sihir *n* မျက်လှည့်ပညာ:
သူမျက်လှည့်ပညာသင်တယ် dia belajar sihir;
penyihir *n* မျက်လှည့်ဆရာ:
မျက်လှည့်ဆရာ ပန်းကို ငှက်အဖြစ်ပြောင်းတယ် penyihir telah menyihir bunga menjadi burung;
tersihir *v* ပြုစားခံရတယ်:
ထိုသူရဲ့ ဖော်ရွေခြင်းကြောင့် သူ ပြုစားခံရတယ် dia tersihir oleh keramahan orang itu

sikap *n* အမူအကျင့်

sikat *n* တိုက်တယ်: *သွားတိုက်တံ sikat gigi*

siksa *v* နှိပ်စက်တယ်: *သူကိုယ်သူ နှိပ်စက်တယ် dia siksa dirinya sendiri;*
menyiksa *v* နှိပ်စက်တယ်:
သတ္တဝါများကို မနှိပ်စက်ပါနဲ့ jangan menyiksa binatang;
siksaan *n*
နှိပ်စက်မှု: *စိတ်နှိပ်စက်မှုကြောင့် သူပိန်လာတယ် siksaan batin membuatnya makin kurus*;
tersiksa *v* နှိပ်စက်ခံရတယ်:
သေးငယ်သော ထိုင်ခုံတွင် ထိုင်ရသောကြောင့် နှိပ်စက်ခံရတယ်ဟု ခံစားရတယ် dia merasa tersiksa duduk di kursi yang kecil itu

siku *n* တတောင်ဆစ်

sila, menyilakan *v* ညှော့ပတ်ပြု;
mempersilakan *v*
ဖိတ်ခေါ်တယ်: *ဧည့်တယ်များကို ထိုင်ရန် သူဖိတ်ခေါ်တယ် dia mempersilakan tamunya untuk duduk*

silau, menyilaukan *v*
ကျိန်းတယ်:
ထိုအလင်းရောင်ကြောင့် မျက်လုံးကျိန်းတယ် cahaya itu menyilaukan pandangan matanya

silih, silih berganti အလှည့်ကျ:
လူရွှင်တော်များ အလှည့်ကျလာတယ် pelawat datang silih berganti

SIM *n* ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်

simak, menyimak *v*
စူးစိုက်နားထောင်တယ်:
ဆရာရှင်းပြတယ်ကို စူးစိုက်နားထောင်တယ် dia menyimak penjelasan gurunya

simpan, menyimpan *v*
သိမ်းထားသည်

simpang, persimpangan *n*
လမ်းဆုံ

simpati *a* ကိုယ်ချင်းစာမှု:
သူ့ ပမ်းနည်းမှုကြောင့် ကိုယ်ချင်းစာမှုဖြစ်ပေါ်တယ် rasa simpati timbul melihat kesedihannya

sinar *n* အလင်းရောင်တန်း;
bersinar *v*
အလင်းရောင်ထွက်သည်

sindir, menyindir
v လှောင်ပြောင်တယ်:
နောက်ကျသောသူကို သူတို့လှောင်ပြောင်တယ် mereka suka menyindir orang yang datang terlambat;
sindiran *n* လှောင်ပြောင်ခြင်း :
ထိုလှောင်ပြောင်ခြင်းကို ဂရုမစိုက်ပါ sindiran itu tidak terasa di hatinya

singgah *v* ရပ်နားတယ်:
အပြန်လမ်းတွင် သူကျွန်တော့်အိမ်မှာ ရပ်နားတယ် dalam perjalanan pulang, dia singgah ke rumahku;
persinggahan *n*
ရပ်နားရန်နေရာ: *ထိုနေရာက လမ်းလျှောက်ရပ်နားသူများနေရာဖြစ်တယ် tempat ini menjadi persinggahan bagi pejalan kaki*

singkat *a* အတိုချုပ်

singkir, menyingkir *v*
ဖယ်ရှားတယ်: *လမ်းလယ်မှ ဖယ်ရှားပါ coba menyingkir dari tengah jalan*;
menyingkirkan *v*
ဖယ်ရှားတယ်: *လမ်းလယ်မှ အတားအဆီးကို ဖယ်ရှားတယ် dia menyingkirkan duri di tengah jalan*;
tersingkir *v* ဖယ်ရှားခံရတယ်:
သူ အပြေးပြိုင်ပွဲမှ ဖယ်ရှားခံရတယ် dia sudah tersingkir dari kejuaraan lomba lari

sini *pron* လာပါ: ဒီကို *လာပါ sini kamu!*

sipit *a* ကျဉ်းတယ်:
မျက်လုံးကျဉ်းတယ် matanya sipit

sipu, tersipu-sipu *a*
ရှက်တက်တက်:
ချီးမွမ်းသောကြောင့် သူမ ရှက်တက်တက်ဖြစ်တယ် dia tersipu-sipu malu karena dipuji

siram, menyiram
v ရေလောင်းတယ်: *အိမ်ဝင်းရှိ ပန်းပင်ကို သူရေလောင်းတယ် dia menyiram tanaman bunga di halaman rumah*;
tersiram *v*
အလောင်းခံရတယ်:
ရေပူအလောင်းခံရ၍ သူ့လက် ဒါဏ်ရာရတယ်

tanganya luka tersiram air panas

sirik *a* မနာလိုဖြစ်တယ်: *မနာလိုစိတ်ကို ဖျောက်ပါ hilangkan rasa sirik dari dalam hatimu*

sirip *n* အတောင်: *ငါးမန်းတောင်ကို လူများများကြိုက်တယ် sirip ikan hiu banyak dicari orang*

sirna *a* ပျောက်ဆုံးတယ်: *မျှော်လင့်ချက်များပျောက်ဆုံးတယ် sirna sudah harapannya*

sisa, jejak *n* အကြွင်းအကျန်

sisanya, lainnya အကျန်ကျန်သော

sisi *n* ဘေး : *သူ့အိမ်ဘေးပိုင်းက အရှေ့ဘက်သို့မျက်နှာမူတယ် sisi rumahnya menghadap ke timur*

sisih, penyisihan *n* အဆုံးအဖြတ်ပွဲ: *အဆုံးအဖြတ်ပွဲရလဒ်ကောင်းတယ် babak penyisihan dilalui dengan hasil yang baik*;

menyisihkan *v* ဖယ်ထားတယ်: *ကုသိုလ်ပြုရန် သူ့ပိုင်ဆိုင်မှုတချို့ကို ဖယ်ထားတယ် dia menyisihkan hartanya untuk beramal*;

tersisih *v* ဖယ်ရှားခံရတယ်: *သူတို့အသင်း အကြိုဗိုလ်လုပွဲတွင် ဖယ်ရှားခံရတယ် kesebelasnnya tersisih pada babak semifinal*

sisik *n* အကြေးခွံ: *ထိုငါးအကြေးခွံက အဝါရောင်ဖြစ်တယ် sisik ikan itu berwarna kuning*

sisip, menyisipkan *v* ကြားညှပ်တယ်: *သူ စာရွက်ကိုဖတ်နေသော စာအုပ်ကြားတွင်ညှပ်တယ် dia menyisipkan kertas di antara halaman buku yang dibacanya*

sisir *n* ဖီးသည်;

menyisir *v* ဖီးသည်

siswa *n* ကျောင်းသား : *ငါးတန်းကျောင်းသား စုစုပေါင်း အယောက်၄၀ siswa kelas lima berjumlah empat puluh anak*

sita, menyita *v* ဖမ်းဆီးတယ်: *မှောင်ခိုပစ္စည်းကို ရဲကဖမ်းဆီးတယ် polisi menyita barang selundupan*;

sitaan *n* ဖမ်းဆီးခံပစ္စည်း : *ဖမ်းဆီးခံပစ္စည်းများ ဂိုဒေါင်ထဲတွင် သိမ်းထားတယ် barang-barang sitaan tersimpan di gudang*

siul, bersiul *v* လေချွန်တယ်: *လေချွန်တော်သော ကလေး anak kecil yang pandai bersiul*;

siulan *n* လေချွန်သံ: *ထိုကလေး လေချွန်သံကြားလျှင် သူရောက်နေပြီ siulan anak itu sebagai pertanda dia sudah datang*

soal *n* ကိစ;

persoalan *n* ကိစ

sobek *a* ဆုတ်ဖြဲသည်

sodor, menyodorkan *v* ထိုးပေးတယ်: *အလုပ်ရလဒ်များကို သူထိုးပေးတယ် dia menyodorkan hasil pekerjaannya*

sogok, menyogok *v* လာဘ်ထိုးတယ်: *အရာရှိကို သူလာဘ်ထိုးရန်ကြိုးစားတယ် dia berusaha menyogok pejabat*;

-- menyogok လာဘ်စားမှု: *လာဘ်စားမှုကို နိုင်ငံတော်မှ တားမြစ်တယ် sogok menyogok merupakan perbuatan yang dilarang negara*

sombong *a* မောက်မာသော: *မောက်မာသောကလေး သူငယ်ချင်းမရပါ anak sombong tidak akan berteman*;

kesombongan *n* မောက်မာခြင်း : *မောက်မာခြင်းကြောင့် သူကျရှုံးတယ် kesombongan itu yang membuat dia jatuh*;

menyombongkan diri *v* ကြွားဝါတယ် *ပိုင်ဆိုင်မှုကို သူအမြဲတမ်းကြွားဝါတယ် dia selalu menyombongkan diri dengan kekayaan yang dimilikinya*

sopan *a* ယဉ်ကျေးသည်

sopir *n* ကားသမား;

menyopir *v* ကားမောင်းသည်

sorak *v* ဟစ်အော်အားပေးတယ်: *ပရိတ်သတ်များရဲ့ ဟစ်အော်အားပေးသံကို အဆောက်အဦးအပြင်ထိကြားရတယ် sorak penonton terdengar sampai luar gedung*;

-- sorai ဟစ်အော်အားပေးသံ: *ဟစ်အော်အားပေးသံများဖြင့် ထိုအသင်းရဲ့ အောင်မြင်မှုကို ကြိုဆိုတယ် sorak sorai bergemuruh menyambut kemenangan kesebelasan itu*;

bersorak *v* ဟစ်အော်အားပေးတယ်: *သူတို့အသင်း၏အောင်မြင်မှုကို ဟစ်အော်အားပေးတယ် mereka bersorak menyambut kemenangan timnya*

sore *n* ညနေခင်း

sorot *n* အလင်းတန်း : *မီးအလင်းတန်းက လိုက်ကာကို ဖောက်ထွက်တယ် sorot lampu menembus terai itu*;

menyorot(i) *v* မီးမောင်းထိုးပြတယ်: *ထိုပြဿနာကို စိတ်ပညာရှုထောင့်မှ မီးမောင်းထိုးပြတယ် dia menyoroti masalah itu dari segi psikologi*;

tersorot *v* ပေါ်လွင်တယ်: *ထိုသူခိုးက အိမ်ရှိ လျှို့ဝှက်ကင်မရာတွင်ပေါ်လွင်တယ် pencuri itu tersorot CCTV di rumahnya*

stasiun *n* ဘူတာရုံ: *ရထားဘူတာရုံ stasiun kereta api*

stop, berhenti *v* ရပ်နားသည်

suai, menyesuaikan *v* လိုက်လျောညီထွေအောင်နေသည်

suaka, suaka alam ဘေးမဲ့တော: *သစ်တောက ဘေးမဲ့တောဖြစ်တယ် hutan merupakan suaka alam*;

-- margasatwa ဘေးမဲ့တော: *လန်းပုန်းနယ်ရှိ ဘေးမဲ့တောတွင် ဆင်ကို ထိန်းသိမ်းထားတယ် gajah dilindungi di suaka margasatwa di Lampung*;

-- politik နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်: *သူတို့တခြားနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့်တောင်းတယ် mereka meminta suaka politik di negara lain*

suami *n* ခင်ပွန်း

suap *n* လာဘ်ထိုးတယ်: *သူ အရာရှိအား လာဘ်ထိုးတယ်ကို မိတယ် dia ketahuan memberi suap pada petugas*;

menyuap(kan) *v* ခွံ့ကျွေးတယ်: *အမေ ညီလေးကိုဆန်ပြုတ်ခွံ့ကျွေးတယ် ibu menyuapkan bubur pada adik*;

sesuap *n* တစ်ခွံစာ *သူ ထမင်းတစ်ခွံစာသာ စားတယ် dia hanya memakan sesuap nasi*

suara *n* အသံ;

-- bulat သြဘာသံ: *သူ့ သြဘာသံကြောင့် ခေါင်းဆောင်အဖြစ်ရွေးချယ်ခံရတယ် dia terpilih sebagai ketua dengan suara bulat*;

-- hati စိတ်ရင်

suasana *n* အခြေအနေ: *ပျော်စရာကောင်းသောအခြေအနေ suasana yang menyenangkan*

suatu, sesuatu *pron* တစုံတရာ

subur *a* ထွန်းကားသော: *ထွန်းကားသောမြေက များစွာသော ရလဒ်ကိုပေးတယ် tanah yang subur memberi hasil berlimpah*;

menyuburkan *v*
ထွန်းကားသော:
ထွန်းကားသောမြေက များစွာသော ရလဒ်ကိုပေးတယ် pupuk dapat menyuburkan tanaman;
penyubur *n*
မြေဩဇာ: *ပဲပင်များကို မြေဩဇာအဖြစ်သုံးနိုင်တယ် tanaman kacang-kacangan dapat dijadikan penyubur tanah*

suci, kesucian *n* စင်ကြယ်မှု:
သူ့လုပ်ရပ်များက နှလုံးသားစင်ကြယ်မှုကို ဖော်ပြတယ် kesucian hatinya tampak dari perbuatannya

sudah, menyudahi *v*
အဆုံးသတ်တယ်: *သူ စံပြအိမ်အကြောင်းပြောဆိုခြင်းကို အဆုံးသတ်တယ် dia menyudahi pembicaraan tentang rumah sehat*;
kesudahan *n* နိဂုံး:
ထိုပုံပြင်ရဲ့နိဂုံးမှာ အလွန်ပျော်ရွှင်စေတယ် kesudahan cerita itu sangat membahagiakan;
berkesudahan *v*
ပြီးဆုံးတယ်: *ပျော်ရွှင်စွာပြီး ဆုံးသောပုံပြင် cerita yang berkesudahan dengan bahagia*;

sudut *n* အစွန်ဘက်;
-- lancip ထောင့်ကျဉ်း
ထောင့်ကျဉ်းရဲ့အကျယ်မှာ ၃၀ ဒီဂရီဖြစ်တယ် besar sudut lancip ialah 30°;
-- tumpul
ထောင့်ကျယ်: *ထောင့်ကျယ်ရဲ့ အကျယ်မှာ ၆၀ ဒီဂရီဖြစ်တယ် besar sudut tumpul ialah 60°*;
menyudut *v* ထောင့်သို့:
သူ ထောင့်သို့ကန်တယ် tendangannya menyudut;
tersudut *v* ချောင်ပိတ်မိတယ်:
သူ ချောင်ပိတ်မိမှ ပြောပြတယ် dia pun bercerita setelah posisinya tersudut

suguh, menyuguhkan *v*
ဧည့်ခံတယ်: *အမေ ဧည့်တယ်ကို ကိတ်မုန့်ဖြင့် ဧည့်ခံတယ်* **1** *ibu menyuguhkan kue pada tamu*; **2** *dia menyuguhkan pertunjukan tari tradisonal;*
suguhan *n*
ဧည့်ခံခြင်း : *ကော်ဖီဖြင့်ဧည့်ခံခြင်းကို ညတွင် ပြုလုပ်တယ် suguhan kopi diberikan pada malam hari*

suhu *n* အပူချိန်

suka *v* ကြိုက်တယ်:
မြို့သို့သွားရတယ်ကို သူကြိုက်တယ် dia suka pergi ke kota;

kesukaan *n* အကြိုက်: *ထိုကလေးရဲ့အကြိုက်မှာ ထမင်းကြော်ဖြစ်တယ် nasi goreng lah kesukaan anak itu*;
menyukai *v* ကြိုက်တယ်: *စပ်သောအစားအစာများကို သူအလွန်ကြိုက်တယ် dia sangat menyukai masakan yang pedas*;
sesuka *a* ကြိုက်သော: *သူတို့ကြိုက်သော အစားအစာတိုင်းကိုစားတယ် mereka makan apa saja sesuka hatinya*

sukar *a* ခက်ခဲတယ်: *ရွံ့ထူသောလမ်းကို ဖြတ်ရန်အလွန်ခက်တယ် jalan berlumpur sangat sukar dilalui*

sukarela *a* စေတနာဝန်ထမ်းတယ်: *ရေဘေးဒုက္ခတယ်များကို သူ စေတနာဖြင့် ကူညီတယ် dia membantu korban banjir dengan sukarela*

sukarelawan *n* စေတနာဝန်ထမ်း : *မွဲ့ဖြိုးသောဒေသတွင် စာသင်ရန် သူစေတနာဝန်ထမ်းလုပ်တယ် dia menjadi sukarelawan untuk mengajar di daerah terpencil*

sukses *a* အောင်မြင်သည်;
kesuksesan *n* အောင်မြင်မှု

suku *n* လူမျိုး

sulam *n* ပန်းထိုး : *သူအဘွားတွင် ဖဲပြားပန်းထိုးပေးတယ် dia memberi sulam pita pada bajunya*;
menyulam *v* ပန်းထိုးတယ်: *သူ အဘွားကို ပန်းထိုးနေတယ် dia sedang menyulam bajunya*

sulang, bersulang *v* ဂုဏ်ပြုရန် သောက်တယ်: *သူ၏ အနိုင်ရမှုကို ဂုဏ်ပြုရန်သောက်တယ် dia bersulang untuk merayakan kemenangannya*

sulap *n* မျက်လှည့်ပြတယ်: *ဤပိုက်ဆံကိုစာရွက်ဖြစ်အောင်မျက်လှည့်ပြပါ sulaplah uang ini menjadi kertas*;
menyulap *v* မျက်လှည့်ပြတယ်: *သူ ဥကို ငှက်ဖြစ်လာအောင် မျက်လှည့်ပြတယ် dia menyulap telur menjadi burung*;
pesulap *n* မျက်လှည့်ဆရာ: *သူကမြို့တွင် ကျော်ကြားသော မျက်လှည့်ဆရာဖြစ်တယ် dia adalah pesulap yang terkenal di kotanya*

suling *n* ပေါင်းခံတယ်: *သူနှင်းဆီပန်းကို ရေမွှေးဖြစ်အောင်ပေါင်းခံတယ်*

dia suling bunga mawar ini menjadi parfum

sulit *a* ခက်ခဲတယ်: *ဤမေးခွန်းကို နားလည်ရန်ခက်ခဲတယ် sulit memahami soal ini*;

kesulitan *n* အခက်အခဲ: *သူ ပို့က်ဆံအခက်အခဲကြုံတယ် dia mengalami kesulitan dengan keuangannya*;

mempersulit *v* ပို့ခက်ခဲစေတယ်: *အခြေအနေကို ပို့မခက်ခဲပါစေနဲ့ jangan mempersulit keadaan*;

menyulitkan *v* ခက်ခဲစေတယ်: *ကိရိယာမလုံလောက်ခြင်းက အလုပ်ပြီးစီးခြင်းကို ခက်ခဲစေတယ် kekurangan alat ini menyulitkan penyelesaian pekerjaan*

sumbang, sumbang saran အကြံပေးချက် *ဤ အစီအစဉ်တွင် သူအကြံဉာဏ်များပေးတယ် dia memberikan sumbang saran dalam kegiatan ini*;

menyumbang *v* လှူဒါန်းတယ်; *သူ ကားအသစ်တစ်စီး လှူဒါန်းတယ် dia menyumbang satu mobil baru*;

penyumbang *n* လှူဒါန်းသူ: *ငွေလှူဒါန်းသူ penyumbang dana*;

sumbangan *n* အလှူ: *ဤ အစီအစဉ်တွင် သူ အလှူဒါန်းပေးတယ် dia memberikan sumbangan dana dalam acara ini*

sumber *n* အရင်းအမြစ်;

-- daya အရင်းအမြစ်: *သဘာဝအရင်းအမြစ် sumber daya alam*;

bersumber *v* ဖြစ်လာတယ်: *ကျောက်မီးသွေးက ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှ ဖြစ်လာတယ် batu bara bersumber dari fosil tumbuhan*

sumpah *n* ကတိသစ္စာ: *ထိုယောကျ်ားက ကတိသစ္စာကျိမ်ဆိုတယ် pria itu mengucapkan sumpah*;

bersumpah *v* ကတိသစ္စာပြုတယ်: *ဘယ်တော့မှ မလိမ်တော့ပါဟု သူ ကတိသစ္စာပြုတယ် dia bersumpah tidak akan berbohong*

sumpit *n* တူ: *ထိုကလေး တူဖြင့် စားတယ် anak itu makan menggunakan sumpit*

sumsum *n* ခြင်ဆီ: *ရိုးတွင်းခြင်ဆီ ထိအောင်နာတယ် sakitnya sampai ke tulang sumsum*

sumur *n* ရေတွင်း : *အဖေ ရေတွင်းမှ ရေယူတယ် ayah mengambil air dari sumur*

sungai; kali *n* မြစ်၊ ချောင်း

sungguh, betul-betul *a* တကယ့်ကို;

sesungguhnya *adv* စိတ်အားထက်သန်စွာ: *သူ စိတ်အားထက်သန်စွာရှင်းပြတယ် menerangkan dengan sesungguhnya*;

sungguhpun *p* သော်လည်း *ကောင်းသော်လည်း ထိုပစ္စည်းကို ကျွန်တော်မဝယ်ချင်ပါ sungguhpun bagus, saya tidak ingin membeli barang itu*

suntik, menyuntik *v* ဆေးထိုး

sunting, menyunting *v* တည်းဖြတ်တယ်: *သူ ဇာတ်ညွှန်းကို တည်းဖြတ်ရန် သူတာဝန်ပေးခံရတယ် dia ditugaskan menyunting naskah drama*;

penyunting *n* တည်းဖြတ်သူ: *အမေ ဘာသာစကားတည်းဖြတ်သူ အဖြစ်အလုပ်လုပ်တယ် ibu bekerja sebagai penyunting bahasa*;

suntingan *n* တည်းဖြတ်ချက်: *ဇာတ်ညွှန်းတည်းဖြတ်ချက်ကို စာတိုက်မှပို့တယ် suntingan naskah itu telah dikirim melalui pos*

suntuk *adv* တစ်ညလုံး *အစ်ကို တစ်ညလုံး အိမ်စာလုပ်သည် kakak mengerjakan tugas semalam suntuk*

sunyi, senyap *a* ဆိတ်ငြိမ်သော

supaya *p* ရန်အတွက်

suram *a* မိုးအုံ့သော *မိုးအုံ့သောနေ့ hari yang suram*

surat *n* စာ;

-- kabar *n* သတင်းစာ;

-- berharga *အဖိုးတန်စာရွက်စာတန်း အမေ အဖိုးတန်စာရွက်စာတန်းများကို မီးခံသေတ္တာထဲတွင် သိမ်းထားတယ် ibu menyimpan surat berharga di dalam brankas*;

-- elektronik အီးမေးလ်: *သူငယ်ချင်းကို ကျွန်တော်အီးမေးလ် ပို့တယ် saya mengirimkan surat elektronik kepada teman*;

-- kaleng အမည်မသိစာ: *နေ့လည်က ဦးလေး အမည်မသိစာရတယ် paman mendapatkan surat kaleng siang tadi*;

menyurati *v* စာရေးသည်;

tersurat *v* ရေးသားဖော်ပြ: *ထိုအကြောင်းအရာကို အရင်ကတည်းက ရေးသားဖော်ပြထားတယ် hal itu sudah tersurat sejak dahulu*

suruh *v* စေခိုင်းတယ်: *သောက်ရည်ဝယ်ရန်ကျွန်တော်သူ့ကို စေခိုင်းတယ် saya suruh dia membeli air minum;*

menyuruh *v* စေခိုင်းတယ်: *စာအုပ်ဝယ်ရန် ညီလေးကို အဖေစေခိုင်းတယ် ayah menyuruh adik membeli buku*

surut *v* ဆုတ်တယ်: *ခြေလမ်းလှမ်းပြီးလျှင်ပြန်ဆုတ်၍မရပါ langkah sudah terlangkahkan tidak dapat surut lagi*

susah *a* ခက်ခဲတယ်: *ခက်ခဲသောဘဝတွင် သူနေသားကျတယ် dia sudah terbiasa hidup susah*;

-- **hati** ဝမ်းနည်းစွာ: *သူအလုပ်ကို ဝမ်းနည်းစွာလုပ်တယ် dia mengerjakan pekerjaannya dengan susah hati*;

-- **payah** အလွန်ခက်ခဲတယ်: *ထိုကလေးတယ် တာဝန်ကို အလွန်ခက်ခဲအောင် ပြီးဆုံးအောင်လုပ်တယ် anak itu menyelesaikan tugasnya dengan susah payah*;

kesusahan *n* အခက်အခဲ: *သူ့မိသားစု အခက်အခဲကြုံနေတယ် keluarganya sedang mengalami kesusahan;*

menyusahkan *v* ခက်ခဲစေတယ်: *သူ့အကျင့်က အခြားသူများကို ခက်ခဲစေတယ် sikapnya seringkali menyusahkan orang lain*

susu *n* နို့;

menyusui *v* နို့တိုက်တယ်: *ညီလေးကို အမေ နို့တိုက်နေတယ် ibu sedang menyusui adik*

susul, menyusul *v* လိုက်လာမည်: *မင်းအခုသွားလိုက်ကျွန်တော်လိုက်လာမည် pergilah sekarang saya akan menyusul*;

susulan *n* ပြန်လည်သုံးသပ်မှု: *ပြန်လည်သုံးသပ်မှုသတင်း berita susulan*

susun *n* အပုံ: *စာအုပ်တစ်ပုံ satu susun buku*;

menyusun *v* ပုံတယ်: *ညီလေးက သစ်သားတုံးများကို အိမ်ပုံစံစုပုံတယ် adik menyusun rumah-rumahan dari balok kayu*;

susunan *n* ဖွဲ့စည်းပုံ: *သူ့ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံ မှန်တယ်*

susunan kalimat yang dia buat sudah benar;

tersusun *v* စုပုံထားတယ်: *ထိုသစ်သားသေတ္တာများ ညီညာစွာစုပုံထားတယ် kotak kayu itu telah tersusun dengan rapi*

susup, menyusup *v* ငုံ့ရှောင်တယ်: *သူထိုးသည်ကို ငုံ့ရှောင်တယ် dengan cepat ia menyusup ke bawah untuk mengelak pukulan itu*;

penyusup *n* ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သူ: *လက်နက်ကိုင်ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သူကို ရဲကဖမ်းဆီးတယ် penyusup bersenjata itu sudah ditangkap polisi*

susut *a* လျော့နည်းတယ်: *အကြွေးများ၍ သူ့အရင်းအနှီးလျော့နည်းတယ် modalnya susut karena banyak utang*;

menyusut *v* ပိန်ကျတယ်: *ဖျား၍ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ပိန်ကျတယ် badannya menyusut karena sakit*

sutera *n* ပိုး : *သူ့အဝတ်အစား ပိုးအစစ်ဖြင့်ပြုလုပ်တယ် pakaiannya terbuat dari kain sutera asli*

swasta *n* ကိုယ်ပိုင်

syahbandar *n* ဆိပ်ကမ်းမှူး : *သူ့အဖေ ဆိပ်ကမ်းမှူးအနေဖြင့် အလုပ်လုပ်တယ် ayahnya bekerja sebagai syahbandar di pelabuhan itu*

syair *n* ကဗျာ: *သူအလွန်လှသောကဗျာများဖွဲ့တယ် dia membuat syair lagu yang sangat indah*

syarat *n* သတ်မှတ်ချက်: *အောက်ပါသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာတယ် dengan syarat sebagai berikut*

taat *a* လိုက်နာသော: *လိုက်နာသော အစေခံ hamba yang taat*;

ketaatan *n* လိုက်နာခြင်း : *မိဘအပေါ် ကလေးများလိုက်နာခြင်း ketaatan anak pada orang tua*;

menaati *v* လိုက်နာတယ်: *သူစည်းကမ်းများကို အမြဲတမ်းလိုက်နာတယ် dia selalu menaati aturan*

tabah *a* ကြံ့ခိုင်စွာ: *အမေ ဘဝစာမေးပွဲကို ကြံ့ခိုင်စွာဖြတ်သန်းတယ် ibu selalu tabah menjalani cobaan hidup*;

ketabahan *n* ကြံ့ခိုင်ခြင်း : *အမေတစ်ယောက်ရဲ့ကြံ့ခိုင်ခြင်းကို နှိုင်းယှဉ်စရာမရှိပါ ketabahan seorang ibu tidak ada bandingannya*

tabrak *v* တိုက်မိသည်;

-- lari ယာဉ်တိုက်ပြေးသူ: *နောက်ဆုံးတွင် ထိုယာဉ်တိုက်ပြေးသူကို ရဲများဖမ်းမိတယ် pelaku tabrak lari itu akhirnya tertangkap polisi*;

bertabrakan *v* တိုက်တယ်: *ကားလေးစီးတိုက်တယ် empat kendaraan bertabrakan*;

penabrak *n* ယာဉ်တိုက်သူ: *ထိုယာဉ်တိုက်သူ ချက်ချင်းထွက်ပြေးသွားတယ် penabrak itu langsung kabur*;

menabrak *v* တိုက်မိသည်;

tabrakan *n* တိုက်မိခြင်း;

tertabrak *v* အတိုက်ခံရတယ်: *ဘတ်စ်ကားတစ်စီး မီးရထားဖြင့် အတိုက်ခံရတယ် sebuah bus tertabrak kereta api*

tabu *a* မသင့်သော: *ထိုခေါင်းစဉ်တယ် ပြောရန်မသင့်ပါ tema itu menjadi hal yang tabu dibicarakan*

tabuh *n* ဗုံ: *ဘုရားစာဆိုရင်း ဗုံထုတယ် memukul tabuh sambil bertakbir*;

menabuh *v* ထုသည်: *ညတွင်သူဗုံထုတယ် dia selalu menabuh kendang di malam hari*

tabung, tabung oksigen အောက်ဆီဂျင်ဖန်ပြွန်;

menabung *v* စုဆောင်းသည်;

tabungan *n* စုငွေ

tabur *v* ကြဲတယ်: *ပန်းကြဲတယ် tabur bunga*;
bertaburan *v* ပြန့်ကြဲတယ်: *ဘိလပ်မြေအိတ်ပေါက်၍ ဘိလပ်မြေများ ဂိုဒေါင်ကြမ်းပြင်တွင် ပြန့်ကြဲနေတယ် sak semennya pecah dan isinya bertaburan di lantai gudang*

tadi *n* ခုနက: *ခုနက ဘယ်သူလာလဲ siapa yang datang tadi?*

tafsir *n* အဓိပ္ပါယ်ကောက်တယ်: *အိပ်မက် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ခြင်း tafsir mimpi*;
menafsirkan *v* အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုတယ်: *သူ ရွတ်ဆိုသွားသော ကုရ်အန်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရန် သူတို့တောင်းဆိုတယ် ia diminta menafsirkan ayat Al-Qur'an yang baru saja disebutkannya itu*;
penafsiran *n* အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်: *သူရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို သတင်းစာထဲတွင် ထည့်သွင်းတယ် penafsiran orang itu dicantumkan dalam surat kabar*

tagih, ketagihan *a* စွဲတယ်: *ထိုကလေး လက်ဘက်ရည်စွဲနေတယ် anak itu sudah ketagihan minum teh*; *ဆေးလိပ်စွဲလျှင်ဖြတ်ရန်ခက်တယ် kalau sudah ketagihan rokok, susah untuk menghentikannya*;
menagih *v* ကောက်ခံသည်;
tagihan *n* ငွေတောင်းခံလွှာ

tahan *a* **1** အခံ: *မီးလောင်ခံ tahan api*; **2** ထိန်းသိမ်းသည်;
tahanan *n* အကျဉ်းသမား;
bertahan *v* ဆက်နေတယ်: *သူမိုးရွာထဲတွင်ဆက်နေတယ် dia tetap bertahan di tengah guyuran hujan*;
pertahanan *n* ကာကွယ်ခြင်း : *မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်ခြင်း pertahanan diri*;
tahanan *n* **1** ခုခံခြင်း : *ခုခံခြင်းမရှိသောကြောင့် ထိုဘောလုံးဆက်လှိမ့်တယ် bola itu terus meluncur karena tidak ada tahanannya*;
2 အကျဉ်းသား *ထိုအကျဉ်းသားထောင်မှ ထွက်ပြေးတယ် tahanan itu kabur dari penjara*;
3 အချုပ်သား

tahap *n* အဆင့်

tahun, tahunan *n* နှစ်စဉ်

tahi *n* မစင်:
ရွာလမ်းတစ်လျှောက်တွင် မြင်းမစင်များစွာရှိတယ် banyak tahi kuda di sekitar jalan kampung;
-- mata မျက်ချေး :
မျက်စိနာလျှင် မကြာခဏ မျက်ချေးထွက်တယ် tahi mata sering muncul saat mata kita sedang sakit

tahu *v* သိသည်;
ketahuan *v* သိသွားတယ်: *နောက်ဆုံးတွင် သူလုပ်ရပ်ကို သိသွားတယ် akhirnya ketahuan juga perbuatannya*;
mengetahui *v* သရှိသည်;
pengetahuan *n* အတတ်ပညာ:
အသုံးပြုသောအတတ်ပညာ pengetahuan terapan

tahun *n* နှစ်;
tahunan *n* နှစ်စဉ်

tajam *a* ထက်မြက်သော

tak *adv* မလို:
ထိုအရာကိုစိတ်ပူရန်မလိုပါ kita tak perlu risau akan hal tersebut

takdir *n* ကံကြမ္မာ: *ကံကြမ္မာက သူတို့စုံတွဲကို တွေ့စေတယ် takdir telah mempertemukan pasangan itu*;
menakdirkan *v* ကံစီမံတယ်: *ထိုလက်ထပ်ခြင်းကို ဘုရားသခင်ကံစီမံတယ် Tuhan sudah menakdirkan pernikahan ini*

takhta *n* သရဖူ: *သရဖူဆောင်းတယ် naik takhta*

takluk *v* အညံ့ခံတယ်: *ဒီပိုနဂိုရို မင်းသားတယ် ကျူးကျော်သူများကို အညံ့မခံပါ Pangeran Diponegoro tidak mau takluk pada penjajah*;
menaklukkan *v* ချေမှုန်းတယ်:
နောက်ဆုံးတွင် ရန်သူကို သူ အောင်မြင်စွာချေမှုန်းတယ် akhirnya dia berhasil menaklukan musuh

taksi *n* အငှားယာဉ်

takut *a* ကြောက်သော

tali *n* ကြိုး

taman *n* ပန်းခြံ

tamat *v* ပြီးဆုံးတယ်: *ထိုရုပ်ရှင် ပြီးဆုံးတယ် film itu sudah tamat*;
menamatkan *v* ပြီးအောင်လုပ်တယ်: *သူအလုပ်ကို အမြန်ပြီးအောင်လုပ်တယ် dia menamatkan pekerjaannya dengan cepat*;
tamatan *n* ပြီးဆုံးသူ/ ဘွဲ့ရသူ:
သူနိုင်ငံကျော် တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသူဖြစ်တယ် dia tamatan perguruan tinggi ternama

tambah **1** *adv* ပို; **2** *v* ပေါင်းသည်; ထပ်တိုးသည်;

menambahkan *v* ထပ်ထည့်သည်;

tambahan *n* ထပ်ထည့်သော

tambang *n* မိုင်း : *ရွှေမိုင်း tambang emas*;

pertambangan *n* သတ္တုတွင်း : *စွမ်အင်နဲ့ သတ္တုတွင်း ဝန်ကြီးဌာန departemen pertambangan dan energi*

tampak *v* **1** မြင်ရ; **2** ကြည့်ရတာ၏

tampan *a* ခန့်သော

tampil *v* ဖျော်ဖြေတယ်: *ထိုအဆိုတော်တယ် အနုပညာပြပွဲတွင် ဖျော်ဖြေတယ် penyanyi itu tampil dalam acara pergelaran seni*;

menampilkan *v* ပြသတယ်;

penampilan *n* ဖျော်ဖြေမှု: *သူဖျော်ဖြေမှုတယ် ပရိတ်သတ်ကို သဘောကျစေတယ် penampilannya memukau para penonton*

tamu *n* ဧည့်သည်;

bertamu *v* လည်ပတ်တယ်: *အဖေ အိမ်ဘေးအိမ်သို့လည်ပတ်နေတယ် ayah sedang bertamu ke rumah tetangga*

tanah *n* မြေ

tanam, menanam *v* အပင်စိုက်သည်;

tanaman *n* အပင်

tancap *v* ဖောက်တယ်;

-- gas လီဗာနင်းတယ်: *ရဲကို မြင်သောအခါ ဖောက်ထွင်းသူမှ လီဗာကိုအမြန်နှင်းတယ် ketika melihat polisi, perampok tersebut langsung tancap gas*;

menancapkan *v* ဖောက်တယ်: *သူနှံရံကို မှီသံဖြင့်ဖောက်တယ် dia menancapkan paku payung ke dinding*

tanda *n* အမှတ်အသား;

-- baca ပုဒ်ဖြတ်အမှတ်အသား : *ဝါကျရှိ ပုဒ်ဖြတ်အမှတ်အသား အကြောင်း ဆရာရှင်းပြတယ် pak guru sedang menerangkan jenis-jenis tanda baca dalam kalimat*;

-- tangan *n* လက်မှတ်;

-- terima *n* ရရှိကြောင်းလက်မှတ်;

bertanda *v* မှတ်သားခံရ: *ကွန်ပျူတာဖြင့်မှတ်သားခံရသော အိမ် tugas bertanda komputer*;

~ **tangan** လက်မှတ်ထိုး : *လက်မှတ်ထိုးထားသောဓါတ်ပုံ foto bertanda tangan*;

menandatangani *v* လက်မှတ်ထိုးတယ်: *ထိုဘောလုံးသမားတယ် ပရိတ်သတ်ရဲ့ အကျီပေါ်တွင် လက်မှတ်ထိုးတယ် pesepak bola itu menandatangani kaus untuk para penggemarnya*

tanding *n* ပြိုင်ဖက်: *ပြေးတယ်နေရာတွင် သူမှာ ပြိုင်ဖက်မရှိပါ dalam hal lari, dia tidak memiliki lawan tanding*;

bertanding *v* ယှဉ်ပြိုင်တယ်: *ထိုကုမ္ပဏီနှင့် မယှဉ်ပြိုင်လို၍ ပစ္စည်းအသစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ရေ ွေးဆိုင်းတယ် kami menunda peluncuran produk terbaru kami karena tidak ingin bertanding dengan perusahaan itu*;

pertandingan *n* ပြိုင်ပွဲ;

tandingan *n* ပြိုင်ဖက်: *မစိုးရိမ်နဲ့ ၊ သူမင်းရဲ့ပြိုင်ဖက်မဟုတ်ပါ jangan khawatir, dia bukan tandinganmu*

tanduk *n* ချိုး: *ကြံ့ ချိုတယ် တန်ဖိုးကြီးသောကြောင့် မုဆိုးများပစ်မှတ်ထားတယ် banyak pemburu mengincar tanduk badak karena bernilai tinggi*

tandus *a* မထွန်းကားသော: *မထွန်းကားသောမြေ tanah tandus*

tang *n* ပလာရာ

tangan *n* လက်;

-- **besi** သံလက်;

-- **kanan 1** ညာလက်: *သူမရဲ့ သမီးကို ညာလက်ဖြင့် ချီထား၍ ဈေးခြင်းတောင်းကို ဘယ်လက်ဖြင့်သယ်လာတယ် dia menggendong anaknya dengan tangan kanannya dan membawa belanjaan dengan tangan kirinya*;

2 ညာလက်ရုံး: *ထိုအရာရှိရဲ့ညာလက်ရုံးအဖြစ် သူဆယ်နှစ်ကြာတယ် dia menjadi tangan kanan pejabat itu selama sepuluh tahun*;

-- **kosong** လက်ဗလာ: *သူတို့လက်ဗလာဖြစ်ပြန်တယ် mereka pulang dengan tangan kosong*;

-- terbuka
လက်ကမ်းကြိုဆိုတယ်:
သူရဲ့ မိသားစုများကျွန်တော်တို့ကို လက်ကမ်းကြိုဆိုတယ် keluarganya menyambut kedatangan kami dengan tangan terbuka;

menangani *v*
ကိုယ်တွယ်ဖြေရှင်းတယ်:
မင်းအမြင်မှာ ထိုပြဿနာကို သူ ကိုယ်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ပါသလား apakah menurutmu dia dapat menangani masalah itu?

tangga *n* လှေကား :
ကျွန်တော်တို့လှေကားကို အိမ်နီးချင်းကငှားတယ် tangga kami dipinjam oleh tetangga;

-- lipat ခေါက်လှေကား :
အဖေခေါက်လှေကားကို ဂိုဒေါင်ထဲတွင်သိမ်းတယ် ayah menyimpan tangga lipat di dalam gudang;

-- nada
အသံအနိမ့်အမြင့်: *ညီမလေး အသံအနိမ့်အမြင့်ကိုသင်ကြား းနေတယ် adik sedang mempelajari tangga nada diatonis*

[1]**tanggal** *v* ကျွတ်ထွက်တယ်:
သူ့သွားကျွတ်ထွက်တယ် giginya tanggal;

menanggalkan *v* ချွတ်တယ်:
သူမျက်မှန်ချွတ်ပြီး ဘီဒိုပေါ်တွင်ထားတယ် dia menanggalkan kacamatanya dan menaruhnya di atas lemari

[2]**tanggal** *n* ရက်စွဲ;

penanggalan *n*
1 ရက်စွဲတပ်တယ်:
စာရွက်စာတမ်းများရက်စွဲတပ်ခြင်း အမှားရှိတယ် terdapat kesalahan dalam penanggalan berkas-berkas itu; **2** ပြက္ခဒိန်: *ဂျာဝါးပြက္ခဒိန် penanggalan Jawa*;

tertanggal *v* ရက်စွဲ:
စာထိပ်ပိုင်းရဲ့ ရက်စွဲမှာ ဒီဇင်ဘာ ၁၃ဖြစ်တယ် pada bagian atas surat tersebut tertanggal 13 Desember

tanggap, tanggapan *n* အမြင်

[1]**tangguh** *a* ရှေ့ဆိုင်းတယ်;

menangguhkan
v ရှေ့ဆိုင်းတယ်:
သူနယ်သာလန်သွားမည့်ရက်ကို ရှေ့ ဆိုင်းတယ် dia menangguhkan keberangkatannya ke Belanda

[2]**tangguh** *a* ကြံ့ခိုင်သော:
သူမတယ်ကြံ့ ခိုင်သော အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်

dia seorang wanita yang tangguh

tanggulang, menanggulangi *v* **1** ကျော်လွှားရန်: *ရေလွှမ်းမိုးမှု အန္တရယ်ကို ကျော်လွှားရန် menanggulangi bahaya banjir*; **2** ကိုယ်တွယ်ရန်: *ထိုဆိုးသွမ်းမှုကို ကိုင်တွယ်ရန် menanggulangi kenakalan remaja*

tanggung *a* ထမ်းသည်;

menanggung *v* မ်းသည်: *ထိုဝန်ကို သူမထမ်းနိုင်ပါ ia tidak sanggup menanggung beban berat*;

tanggungan *n* ို ခိုမှု: *အရွယ်မရောက်သေးသောကလေးက မိဘ၏ မှီခိုမှုအောက်တွင်ရှိတယ် anak yang belum dewasa masih dalam tanggungan orang tua*

tanggung jawab *n* တာဝန်ရှိမှု;

bertanggung jawab *v* တာဝန်ရှသည်

tangis, menangis *v* ငိုကြွေးသည်

tangkai *n* ညာ: *ထိုပန်းသီးတွင် အညာရှိနေတယ် masih ada tangkai pada buah apel itu*

tangkal, menangkal *v* နှံ့တားတယ်: *ကျွန်တော်တို့သဘာဝ ဘေးအန္တ ရယ်ကို မဟန့်တားနိုင်ပါ kita tidak dapat menangkal bencana*

tangkap, menangkap *v* ဖမ်းသည်;

tangkapan *n* မ်းဆီးမှု: *ငါးမျှားဖမ်းဆီးမှု tangkapan pancing*;

tertangkap *v* ်းဆီးခံရတယ်: *ထိုလူသတ်သမား ဖမ်းဆီးမခံရသေးပါ pelaku pembunuhan itu belum tertangkap*;

~ **basah** မ်းမိတယ်: *သူ ဈေးဆိုင်တွင် ခိုးယူနေတယ်ကို ဖမ်းမိတယ် dia tertangkap basah sedang mencuri di pasar swalayan*;

~ **tangan** ဖမ်းမိတယ်: *ထိုလူကို သက်သေခံပစ္စည်းများနဲ့တကွ ဖမ်းမိတယ် orang itu tertangkap tangan dengan sejumlah barang bukti*

tangkar, penangkaran *n* မွးမြူရေး: *သူတို့ ငါးရှဉ့်မွေးမြူရေးကန်ကို အလည်သွားတယ် mereka mengunjungi penangkaran ikan*

tangkas ွက်လက်စွာ: *ထိုဘောလုံးကိုသူ သွက်လက်စွာဖမ်းတယ် dia menangkap bola itu dengan tangkas*;

ketangkasan
ဂွက်လက်မှု: ကျောင်းသားများရဲ့စာတော်ခြင်းနဲ့သွက်လက်မှုကို စစ်ဆေးမည် kecerdasan dan ketangkasan siswa akan diuji

tangki *n*ိုင်ကီ: *ဓါတ်ဆီတိုင်ကီ tangki bensin*

tangkis, menangkis
vားဆီးတယ်:
လူဆိုးများရဲ့တိုက်ခိုက်မှုကိုတားဆီးရန် သူလက်ဝါးကာရတယ် tangannya terluka saat menangkis serangan perampok

tani *n* ယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး : *လူများလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို ထားခဲ့တယ် usaha tani mulai ditinggalkan oleh orang-orang*;
bertani *v*ိုက်ပျိုးတယ်:
ရိုးရာအတိုင်းစိုက်ပျိုးနည်း bertani tradisional;
pertanian *n*
1 ယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး :
အသေးစားလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး pertanian rakyat;
2ိုက်ပျိုးရေး :
ရေရှည်စိုက်ပျိုးရေး pertanian menetap;
petani *n* ယ်သမား

tanjak, menanjak *v*
1 တ်စောက်သော:
သူမတ်စောက်သောလမ်းမသွားတယ် dia melalui jalan yang menanjak;
2ုံးတက်တယ်: *ဤနှစ်များတွင် သူရဲ့အလုပ် ထိုးတက်တယ် beberapa tahun ini karirnya terus menanjak*;
tanjakan *n*ုန်းတက်:
ထိုကုန်းတက်ကို ခက်ခဲစွာဖြတ်ကျော်ရတယ် tanjakan itu dilaluinya dengan susah payah

tanjung *n* ူ: *အင္ဂများကို အပန်းဖြေနေရာအဖြစ် ထားရှိတယ် daerah tanjung banyak dijadikan sebagai tempat wisata*

tanpa *adv* ဘဲ: *ထိုပါတီသို့ အဖော်မပါဘဲသူလာတယ် dia datang tanpa pasangan ke pesta itu*

tantang, menantang
vိန်ခေါ်တယ်: *ထိုကလေးတယ် အကြီးကို ရန်ဖြစ်ရန် စိန်ခေါ်တယ် anak itu menantang seniornya untuk berkelahi*;
penantang *n*ိန်ခေါ်သူ:
ထိုယှဉ်ပြိုင်တွင် သူ စိန်ခေါ်သူဖြစ်တယ် dia bertindak sebagai penantang dalam pertandingan ini;

tantangan *n* ကိန်ခေါ်မှု: *အခက်အခဲတွေကြုံခြင်းတယ် ပို၍ကောင်းလာစေရန် စိန်ခေါ်မှုဖြစ်တယ် kesulitan merupakan tantangan untuk bisa lebih baik lagi*

tanya *v* မးတယ်: *ဘာ့ကြောင့်လဲ မမေးနဲ့ jangan tanya kenapa*;

bertanya *v* မေးမြန်းသည်;

mempertanyakan *v* မးခွန်းမေးတယ်: *ပြဿနာအကြောင်း မေးခွန်းမေးတယ် mempertanyakan masalah*;

tanyakan *v* မးတယ်: *ကျွန်တော်မေးချင်တာရှိတယ် ada yang mau saya tanyakan*;

pertanyaan *n* မေးခွန်း

tapi *ပို့သော်*: *ထိုအိတ်ကောင်းတယ် သို့သော် ဈေးအလွန်ကြီးတယ် tas itu bagus, tapi harganya terlalu mahal*

taplak *n* ားပွဲခင်း : *အမေ ဈေးတွင် စားပွဲခင်းဝယ်တယ် ibu membeli taplak di pasar*

tara, setara *n* ူညီတယ်: *အသုံးပြုသောအင်အားနဲ့ ရလဒ်တူညီရမည် tenaga yang dikeluarkan harus setara dengan hasilnya*

tari *n* က: *ညီမလေး အကသင်နေတယ် adik belajar tari di sanggar*;

menari *v* တယ်: *အနုပညာပွဲတော်တွင် ညီမလေး ကျိုင်ပေါင်း အကကတယ် adik menari jaipong dalam acara pagelaran seni*;

penari *n* ချေတယ်: *သူမကချေတယ်အဖြစ် အလုပ်လုပ်တယ် wanita itu bekerja sebagai penari*;

tarian *n* က: *ဇာတ်ရုံတွင် ညီမလေး ရိုးရာအက သင်နေတယ် adik belajar tarian tradisional di sanggar*

tarik ွဲတယ်;

-- suara ဆိုတယ်: *သူအဆို သင်ယူခြင်းကို လွန်စွာသဘောကျတယ် dia sangat senang mempelajari bidang tarik suara*;

menarik *v* **1** ဆွဲသည်;

2 ထုတ်ယူသည်;

tertarik ိတ်ဝင်စားတယ်: *ထိုကောင်မလေးကို သူစိတ်ဝင်စားတယ် dia tertarik pada gadis itu*

taring *n* စွယ်: *စိတ်ဆိုးလျှင် ထိုကြောင်တယ် အစွယ်ကို ပြတယ် kucing itu menunjukkan taringnya saat marah*

taruh, bertaruh
v လောင်းအစားလုပ်တယ်: *သူ့အကြိုက်ဆုံးအသင်းနိုင်မည်ဟု လောင်းကြေးထားတယ် dia bertaruh tim bola kesayangannya akan menang dalam pertandingan*;
menaruh *v* ထားသည်;
mempertaruhkan
v လောင်းအစားထပ်တယ်: *သူ့အသက်ဖြင့် အလောင်းအစားထပ်တယ် dia mempertaruhkan nyawanya*;
taruhan *n* လောင်းကြေး : *ထိုယောကျ်ားလေးတယ် ဘောလုံးလောင်းကြေးရှုံးတယ် laki-laki itu kalah dalam taruhan bola*

tas *n* အိတ်;
-- **belanja** ဈေးဝယ်အိတ်: *ယခုချိန်တွင် အဝတ်ဈေးဝယ်အိတ်ကိုသုံးရန် မဲဆွယ်နေတယ် saat ini sedang dikampanyekan penggunaan tas belanja berbahan kain*;
-- **gendong** ကျောပိုးအိတ်: *ညီလေးကျောပိုးအိတ်သုံးတယ်ကို ပို၍ကြိုက်နှစ်သက်တယ် adik lebih senang menggunakan tas gendong*

tata *n*ီ မံခန့်ခွဲပုံ: *ထိုနယ်မြေရှိဈေးစီမံခန့်ခွဲပုံကို ပြုပြင်ရမည် tata kelola pasar di daerah ini masih harus diperbaiki*;
-- **bahasa** သဒ္ဒါ: *သူတို့ သဒ္ဒါသင်ယူနေတယ် mereka sedang mempelajari ilmu tata bahasa*;
-- **boga** စားအသောက်အတတ်ပညာ: *သူတက္ကသိုလ်တွင် အစားအသောက်အတတ်ပညာသင်တယ် dia menekuni bidang tata boga semasa kuliahnya*;
-- **busana** ဝတ်စားဆင်ယင်မှု: *ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ဝတ်စားဆင်မှုဘာသာရပ်ကို တက္ကသိုလ်တွင် သင်ယူတယ် teman saya kuliah di jurusan tata busana*;
-- **cara** နည်းလမ်း : *အမေက အစ်မအား အပ်ချုပ်စက်အသုံးပြုပုံကို ရှင်းပြနေတယ် ibu sedang menjelaskan tata cara menggunakan mesin jahit pada kakak*;
-- **kota** မြို့ပြအစီအမံ: *ဤနယ်မြေရဲ့မြို့ပြအစီအမံအလွန်သပ်ရပ်တယ် tata kota daerah ini sangat rapi*;

-- krama အမူအကျင့်: *ကျွန်တော်တို့ကောင်းသော အမူအကျင့်ကိုသင်ယူရမည် kita harus belajar tata krama yang baik*;

-- rias အလှပြုပြင်ခြင်း : *အဒေါ်အလှပြုပြင်ခြင်းကို သင်ယူနေတယ် bibi sedang menekuni bidang tata rias*;

-- surya နေအဖွဲ့အစည်း : *ညီလေးကျောင်းတွင် နေအဖွဲ့အစည်းအကြောင်းသင်တယ် adik mempelajari ilmu tata surya di sekolah*;

-- tertib စည်းကမ်း : *ကျွန်တော်တို့ ယာဉ်စည်းကမ်းကို လိုက်နာရမည် kita harus mematuhi tata tertib lalu lintas*;

menata *v* စဉ်တယ်: *အမေ ထမင်းစားပွဲကို စီစဉ်နေတယ် ibu sedang menata meja makan*;

penata *n*

• စဉ်သူ: *ထိုပွဲစီစဉ်သူတယ် ပါတီပွဲအစီအမံကို စဉ်းစားနေတယ် penata ruangan itu sedang serius memikirkan rencana tata ruang pesta*;

~ **busana**

ဒီဇိုင်နာ: အစ်မ *ဒီဇိုင်နာဖြစ်ရန် ရည်မှန်းချက်ထားတယ် kakak bercita-cita menjadi seorang penata busana*;

~ **rambut** ဆံပင်ပညာရှင်: *သူတယ် ဤမြို့တွင် နာမည်ကြီးသော ဆံပင်ပညာရှင်ဖြစ်တယ် dia adalah seorang penata rambut ternama di kota ini*;

tertata *v*

• မံထားတယ်: *ဤအခန်းကို သပ်ရပ်စွာစီမံထားတယ် ruangan ini sangat tertata rapi*

tatap *v* ိုက်ကြည့်တယ်: *မျက်စိကိုစူးစိုက်ကြည့်လျှင် ရိုးသားခြင်းကို တွေ့လိမ့်မည် tatap matanya lekat-lekat, maka akan kamu temukan kejujuran*;

-- muka မျက်နှာချင်းဆိုင်: *လျို့ဝှက်ခန်းတွင် ထိုလူနှစ်ယောက်မျက်နှာချင်းဆိုင် အစည်းအဝေးပြုလုပ်တယ် kedua orang itu mengadakan pertemuan tatap muka di ruang rahasia*;

menatap *v* ိုက်ကြည့်တယ် သူ: *ထိုပန်းချီကားကို အကြာကြီး စိုက်ကြည့်နေတယ် dia menatap lukisan itu lama sekali*;

tatapan *n* ကြည့်: *သူ့အကြည့်အလွန်စူးရှတယ် tatapan matanya sangat tajam*

[1]tatar, menatar *v* လှကျင့်တယ်: *အဖေ ကျောင်းသားများအား မှိစိုက်ပျိုးခြင်းကို လေ့ကျင့်ပေးတယ် ayah sedang menatar murid-muridnya cara budi daya jamur*;

penataran *n* လှကျင့်မှု: *အမေ ပညာရေးလေ့ကျင့်မှုကို တက်ရောက်နေတယ် ibu sedang mengikuti penataran pendidikan*

[2]tatar, tataran *n* ဆင့်အတန်း

tatih, tertatih-tatih *adv* ဒယိမ်းဒယိုင်သွားတယ်: *ထိုအဖွားအို်တယ် ဒယိမ်းဒယိုင်လမ်းလျှောက်တယ် perempuan tua itu berjalan dengan tertatih-tatih*

taut, bertaut *v* ို်က်ကြည့်တယ်: *သူ၏အကြည့်မှာ ထိုမိန်းကလေးကို စိုက်ကြည့်တယ် pandangan matanya bertaut pada gadis itu*;

tautan *n* ချိတ်အဆက်: *သူ အင်တာနက် အချိတ်အဆက်ဖြင့် အချက်အလက်ရှာတယ် dia mencari data dalam tautan internet*

tawa, tertawa *v* ရယ်မောသည်

tawan *v* **1** မိုးဆီးတယ်; **2** မိုးစားတယ်;

menawan *v* **1** မိုးဆီးတယ်: *ထိုသူခိုးကို ရဲက ဖမ်းဆီးတယ် polisi telah menawan pencuri tersebut*; **2** မိုးစားတယ်: *သူ့ အလှတရားဖြင့် ယောကျ်ားလေးများရဲ့ အသဲနှလုံးကို ဖမ်းစားတယ် parasnya yang cantik telah menawan hati para lelaki*;

tawanan *n* ကျဉ်းသား : *ထိုအကျဉ်းသား ထွက်ပြေးသော်လည်းမဇေ အောင်မြင်ပါ tawanan penjara itu tidak berhasil kabur*;

~ perang စစ်သုံ့ပန်း : *ထိုအချိန်တွင် သူတို့ စစ်သုံ့ပန်းဖြစ်ခဲ့တယ် mereka menjadi tawanan perang saat itu*

[1]tawar *a* ပုံ်တယ်: *ဤ အစားအစာတယ် ပေ့ါတယ်ဟု လျှာတွင်ခံစားရတယ် masakan ini terasa tawar di lidah*

[2]tawar *v* ဈေးစစ်တယ်: *ရိုးရာဈေးတွင် ရောင်းသူနှဲ့ ဝယ်သူများ ဈေးစစ်မှု မကြာခဏဖြစ်တယ် di pasar tradisional sering terjadi tawar-menawar antara penjual dan pembeli*

menawar
v မေးမြန်းတောင်းဆိုသည်၊ ဈေးဆစ်သည်;
menawarkan
v တောင်းဆိုသည်;
tawaran *n* တောင်းဆိုချက်

tayang *v* ပတယ်:
ယနေ့ထိုရုပ်ရှင်စပြတယ် film tersebut mulai tayang hari ini;
menayangkan
v ု တ်လွင့်တယ်:
ထိုရုပ်မြင်သံကြားတယ် ဘောလုံးပွဲကို တိုက်ရိုက်ထုတ်လွင့်တယ် saluran televisi itu menayangkan siaran langsung pertandingan sepak bola;
tayangan *n* ု တ်လွင့်မှု:
ကျွန်တော်တို့ ဘောလုံးပွဲတိုက်ရိုက်ထုတ်လွင့်မှုကို ကြည့်နေတယ် kami sedang menyaksikan tayangan langsung pertandingan sepak bola

tebak *v* နှ့်မှန်းတယ်;
menebak *v* နှ့်မှန်းတယ်:
ကျွန်တော်တွေးနေတယ်ကို သူခန့်မှန်းနိုင်တယ် dia dapat menebak apa yang ada dalam pikiran saya;
tebakan *n* နှ့်မှန်းချက်:
သူခန့်မှန်းချက်လွန်စွာတိကျတယ် tebakannya sangat tepat

tebal *a* ထူသည်;
-- **muka** မျက်နှာထူတယ်:
ထိုယောကျ်ားလေး မျက်နှာထူတယ် laki-laki itu tebal muka

tebang *v* ု တ်ပိုင်းတယ်:
အကုန်ခုတ်ပိုင်းတယ် tebang habis;
menebang *v*
ု တ်ပိုင်းတယ်: *ဦးလေး ငှက်ပျောပင်ကိုခုတ်ပိုင်းတယ် paman menebang pohon pisang*

tebar, bertebaran *v*
ပန့်ကြဲနေတယ်: *စားပွဲပေါ်တွင် မဂ္ဂဇင်းများ ပြန့်ကြဲနေတယ် majalah bertebaran di atas meja*

tebing *n* မ်းပါး : *သူ့အိမ်ကို မြင့်သောကမ်းပါးများဝန်းရံတယ် rumahnya dikelilingi oleh tebing yang tinggi*

tebu *n* ကံပင်: *ရိုးရိုးကြံပင် tebu* biasa

[1]**tebus** *v* ကြွေးဆပ်တယ်;
menebus *v*
ရွးယူတယ်: *ဆေးဆိုင်တွင် အဖေ ဆေးစာကို ရွေးယူတယ် ayah sedang menebus resep obat di kasir apotek*;
tebusan *n* ပန်ပေးငွေ:
ထိုပြန်ပေးသမား တောင်းသော ငွေမှာ အလွန်များတယ်

uang tebusan yang diminta penculik itu sangat tinggi

[2]tebus *v* ကယ်ဆယ်တယ်;

menebus *v* ပြန်လည်ရယူတယ်: *လွတ်လပ်ရေးကို သူရဲကောင်းများ သွေးချွေးများဖြင့် ပြန်လည်ရယူတယ် para pahlawan menebus kemerdekaan dengan air mata dan darah*;

[3]tebus *v* ပေးဆပ်တယ်;

menebus *v* ပေးဆပ်တယ်: *သူ့အပြစ်များကို ပေးဆပ်ရန် သူဖုန်းစားတိုင်းကို ကူညီတယ် dia selalu menolong setiap pengemis untuk menebus kesalahannya*

teduh *a* ရိပ်ကောင်းတယ်: *သစ်ပင်များကြောင့် သူ့အိမ်အရိပ်ကောင်းတယ် rumahnya terasa teduh karena pohon di sekitarnya*;

berteduh *v* ရိပ်ခိုတယ်: *သစ်ပင်အောက်တွင် အရိပ်ခိုတယ် berteduh di bawah pohon*

tega *a* ……ရက်တယ်: *ဈေးတွင် ကလေးကိုတစ်ယောက်တည်း ထားခဲ့ရက်တယ် dia tega sekali meninggalkan anaknya sendirian di pasar*

tegak *a* ည့်မတ်စွာ: *ထိုစစ်သားတယ်တည့်မတ်စွာရပ်တယ် prajurit itu berdiri dengan tegak*;

-- lurus တည့်တည့်မတ်မတ်: *သူ တည့်တည့်မတ်မတ်ရပ်တယ် dia berdiri tegak lurus dengan arah mercusuar*;

menegakkan *v* ည့်မတ်တယ်: *ညီလေး အတံကိုဖျောက်ရန်ကြိုးစားတယ် adik sedang berusaha menegakkan tongkat*

tegang *a* ငေးမာတယ်: *အစည်းအဝေးခန်းတွင် အခြေအနေစတင်တင်းမာတယ် suasana di ruang rapat mulai tegang*;

bersitegang *v* ငြင်းပွားတယ်: *ဈေးတွင် ဈေးရောင်းသူနဲ့ အငြင်းပွားတယ် dia bersitegang dengan penjual pakaian di pasar*;

menegangkan *v* **1** ညှိးထိတ်ရင်ဖို: *ထိုရုပ်ရှင် အလွန်သည်းထိတ်ရင်ဖိုရှိတယ် film itu sangat menegangkan*;

2 ငေးစေတယ်: *သူတယ် ကြွက်သားများကို တင်းစေတယ် dia menegangkan otot-ototnya*;

tegangan *n* တင်းမာမှု:
တင်းမာမှုမြင့်သော tegangan tinggi

tegap *a* ကြံ့ခိုင်စွာ:
သူကြံ့ခိုင်စွာရပ်တယ် dia berdiri dengan tegap

tegar *a* ကံ့ခိုင်စွာ:
ဘဝတိုက်ပွဲများကို သူကြံ့ခိုင်စွာရင်ဆိုင်တယ် dia menghadapi cobaan hidup dengan tegar

tegas *a* ပတ်သားတယ်:
အဖေကျွန်တော်တို့ကိုပြတ်သားစွာဆက်ဆံတယ် ayah selalu bersikap tegas pada kami;

menegaskan *v* တည်ပြုတယ်:
သူ လာခြင်းရည်ရွယ်ချက်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုတယ် dia kembali menegaskan maksud kedatangannya

teguh *a* ုံင်မြဲစွာ:
သူရဲ့ရပ်တည်ချက်ကိုခိုင်မြဲစွာဆုပ်ကိုင်ထားတယ် dia selalu memegang teguh pendiriannya;

keteguhan hati
ခိုင်မြဲခြင်း : *သူ့အံ့သြစရာကောင်းလောက်အောင် စိတ်ခိုင်မြဲတယ် keteguhan hatinya sungguh luar biasa*

tegur *n* ှတ်ဆက်ခြင်း;
-- sapa နှုတ်ဆက်ခြင်း : *သူရဲ့အမူအကျင့်နဲ့ နှုတ်ဆက်ခြင်းမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ် betapa menarik tingkah laku dan tegur sapanya*;

menegur *v*
1 ှတ်ဆက်တယ်:
ဈေးတွင် တွေ့သောလူတစ်ယောက်ကို ဦးလေးနှုတ်ဆက်တယ် paman menegur seseorang yang ditemuinya di pasar;
2 တိုပေးတယ်:
နောက်ကျသောကျောင်းသားကို ဆရာမက သတိပေးတယ် ibu guru menegur siswa yang datang terlambat;

teguran *n* **1** ှတ်ဆက်ခြင်း : *ထိုမိန်းကလေးတယ် ဘေးလူရဲ့နှုတ်ဆက်ခြင်းကို မဖြေဆိုပါ wanita itu tidak merespon teguran orang di sampingnya*; **2** တိုပေးခြင်း : *အထက်လူကြီးထံမှ နှစ်ခါသတိပေးခြင်းခံရတယ် dia sudah mendapatkan dua kali teguran dari atasan*

teh *n* လက်ဖက်ရည်

tekad *v* ဆုံးဖြတ်ခြင်း :
သူခိုင်မာသောဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် အိမ်ကိုစတင်ဆောက်လုပ်တယ် dia mulai membangun rumah dengan tekad yang kuat;

bertekad *v* ခိုင်မာစွာဆုံးဖြတ်တယ်: *တက္ကသိုလ်အချိန်မှီ ပြီးဆုံးရန် အစ်ကို ခိုင်မာစွာဆုံးဖြတ်တယ် kakak bertekad untuk lulus kuliah tepat waktu*

tekan *v* နှိပ်တယ်;

menekan *v* နှိပ်တယ်: *စက်နှိုးရန် သူ ထိုခလုတ်ကိုနှိပ်တယ် dia menekan tombol itu untuk menyalakan mesin*;

menekankan *v* အလေးထားတယ်: *ပညာရေး အရေးကြီးကြောင်းကို အလေးထား၍ပြောတယ် pembicara menekankan pentingnya pendidikan*;

tertekan *v* စိတ်ဖိစီးတယ်: *ဤအခြေအနေကြောင့်စိတ်ဖိစီးတယ် dia merasa tertekan dengan situasi ini*;

tekanan *n* ဖိအား

teka-teki *n* ပဟေဠိ: *ညီလေး ပဟေဠိဖြေရှင်းရတယ်ကို အလွန်သဘောကျတယ် adik senang sekali menyelesaikan teka-teki*;

-- silang ပဟေဠိ: *အားလပ်ချိန်တွင် အဖိုး ပဟေဠိအမြဲဖြည့်တယ် kakek selalu mengisi teka-teki silang di waktu luangnya*

teko *n* ခရား : *ဦးလေး ခရားထဲတွင် ရေသွန်တယ် paman menuangkan air dari dalam teko*

tekuk, bertekuk lutut အရှုံးပေးတယ်: *သူ ပြိုင်ဖက်ကို အရှုံးပေးတယ် dia bertekuk lutut di hadapan lawannya*

tekun *a* လုံ့လဝီရိယ: *ညီလေး လုံ့လဝီရိယရှိစွာကြိုးစားတယ် adik belajar dengan tekun*

telaah *n* သုတေသန: *သူတို့ လူနေအိမ်ခြေများအတွက် သုတေသနပြုလုပ်တယ် mereka mengadakan telaah untuk permukiman*;

menelaah *v* သင်ယူတယ်: *ကျွန်တော်တို့ စာအုပ်ကောင်းများကို သင်ယူရမည် kita perlu menelaah buku sumber yang bagus*

teladan *a* စံနမူနာ: *သူ သူငယ်ချင်းများအတွက် စံနမူနာဖြစ်တယ် dia menjadi teladan bagi teman-temannya*

telaga *n* ရေကန်: *ရေကန်ဘေးတွင် သူတို့နှစ်ယောက်သားလမ်းလျှောက်တယ် mereka berjalan berdua di sekitar telaga*

telah, setelah itu *p* ပြီးနောက်

telan, menelan *v* မျိုချတယ်:
အရသာမှာ ဆေးခါးမျိုချသလို ဖြစ်တယ် rasanya seperti menelan pil pahit;
tertelan *v* မျိုချမိတယ်:
ထိုဆျိုချဉ်ကို အမှတ်တမဲ့ မျိုချမိတယ် bulatan permen itu tidak sengaja tertelan

telanjang *v* ဝစ်လစ်စလစ်

telapak *n* လက်ဖဝါး :
ပေဒင်ဆရာကို သူလက်ဖဝါးပြတယ် dia memperlihatkan telapak tangannya kepada peramal;
-- kaki ခြေဖဝါး :
အကြာကြီးရပ်နေသောကြောင့် သူခြေဖဝါးနာတယ် telapak kakinya terasa sakit karena terlalu lama berdiri;
-- tangan လက်ဖဝါး :
သူလက်ဖဝါးနီရဲနေတယ် telapak tangannya terlihat memerah

telepon *n* တယ်လီဖုန်း;
menelepon *v* ဖုန်းဆက်သည်

televisi *n* ရုပ်မြင်သံကြား

telinga *n* နား

teliti *a* စေ့စပ်တယ်:
စာမေးပွဲအဖြေလွှာများကို ဆရာမစေ့စပ်စွာစစ်ဆေးတယ် ibu guru memeriksa hasil ulangan dengan teliti;
meneliti *a* သုတေသနပြုတယ်:
အလင်းဖြင့်အစာဖွဲ့စည်းခြင်းကို သူတို့သုတေသနပြုလုပ်တယ် mereka sedang meneliti proses fotosintesis;
peneliti *n* သုတေသီ:
အထူးခန်းတွင် သုတေသီများ အစည်းအဝေးပြုလုပ်တယ် para peneliti mengadakan rapat di ruangan khusus;
penelitian *n* သုတေသန:
ထိုသုတေသနရဲ့ ရလဒ်ကို မထုတ်ပြန်သေးပါ hasil penelitian itu belum disebarluaskan

teluk *n* ပင်လယ်အော်:
ပင်လယ်အော်တွင် ညနေရှုခင်းကို သူတို့ခံစားတယ် mereka menikmati pemandangan sore di teluk

telunjuk *n* လက်ညိုး :
အရပ်မျက်နှာညွှန်ပြရန် သူလက်ညိုးကိုသုံးတယ် dia menggunakan jari telunjuk untuk menunjukkan arah

telur *n* ဥ;

bertelur *v* ဥဥတယ်:
အဖေမွေးထားသောကြက်
ဥဥတယ် ayam peliharaan
ayah sudah bertelur

teman *n* သူငယ်ချင်း၊ မိတ်ဆွေ;
menemani *v* အဖော်ပြုသည်

tembak, menembak *v* ပစ်သည်

tempat *n* နေရာ

temu, bertemu *v* တွေ့ဆုံသည်;
menemukan *v*
ရှာဖွေတွေ့ရှိသည်

tenang *a* တည်ငြိမ်သော;
menenangkan *v*
တည်ငြိမ်စေသည်

tengah *n* အလယ်;
setengah *num* တစ်ဝက်

tenggelam *v* နစ်မြုပ်သည်

tenggorokan *n* လည်ချောင်း

tentang *p* အကြောင်းက

tentu saja အမှန်ပင်

tentu, tertentu *a* ဤတစုံတရာ

tepat *a* တိကျသော

terampil *a* ကျွမ်းကျင်သော;
keterampilan *n* ကျွမ်းကျင်မှု

terang *a* လင်းချင်းသော

terbang *v* ပျံသန်း

terbit, naik *v* ထွက်ပေါ်;
menerbitkan *v* ထုတ်ဝေ

terhadap *p* သို့၊ ကို

teriak, berteriak *v* အော်ဟစ်;
teriakan *n* အော်ဟစ်သံ

terima, menerima *v*
လက်ခံရရှိသည်

terima kasih
n ကျေးဇူးတင်ပါတယ်

terminal *n* ဂိတ်

tes, uji *n* စာမေးပွဲ၊
အရည်အချင်းစစ်ဆေးပွဲ

tetangga *n* အိမ်နီးချင်း

tetapi *p* သို့သော်

tiap, setiap *num* တိုင်း

tiba *v* ရောက်ရှိသည်၊
ဆိုက်ရောက်သည်

tiba-tiba *adv* ရုတ်တရက်

tidak, tak *adv* မဟုတ်

tidur *v* အိပ်သည်;
tertidur *v* အိပ်ပျော်သွားသည်

tiket, karcis *n* လက်မှတ်

timbang, menimbang *v*
ချိန်တွယ်သည်

tinggal *v* နေထိုင်သည်;
meninggalkan *v*
ထွက်ခွာသည်

tinggi *a* မြင့်သည်

tipis *a* ပါးသော

tipu, menipu *v* လှည့်ဖျားသည်;
tipuan *n* လှည့်ဖျားခြင်း

titik *n* အစက်၊ ဆုံမှတ်

toilet *n* ရေအိမ်၊ အိမ်သာ

toko *n* ဆိုင်

tolak, menolak *v* ငြင်းပယ်သည်;
penolakan *n* ငြင်းပယ်ချက်

tolong, menolong *v* ကူညီသည်

tonton, menonton *v* ကြည့်ရှုသည်;
penonton *n* ဖုန်းဆက်သည်

topi *n* ဦးထုပ်

traktir, mentraktir *v* ကျွေးမွေးတယ်:
သူကျွန်တော်တို့ကို အရသာရှိသောအစာ ကျွေးမွေးတယ် dia mentarktir kami makan enak

tua *a* အိုသော၊ ဟောင်းသော

tuan *n* သခင်

tubuh *n* ကိုယ်ကာယ

tugas *n* တာဝန်;
petugas *n* တာဝန်ရှိသူ၊ အရာရှိ

tuju, tujuan *n* **1** ဦးတည်ချက်; **2** ကိစ

tukar, menukar *v* လဲလှယ်သည်

tumbuh *v* ကြီးထွားသည်;
tumbuhan *n* အပင်

tumpang, penumpang *n* ခရီးသည်

tumpul *a* တုံးသည်

tunggu, menunggu *v* စောင့်သည်

tunjuk, menunjuk *v* ညွှန်ပြသည်;
menunjukkan *v* ပြသသည်;
penunjukan *n* ခန့်ထားခြင်း

tuntut, menuntut *v* **1** စွပ်စွဲသည်; **2** ကလဲ့စားချေသည်

turis *n* ခရီးသွား

turun *v* ကျဆင်းသည်;
menurunkan *v* **1** လျှော့ချသည်; **2** ဖြုတ်ချသည်

turut, menurut *v* အရ

tutup *v* ပိတ်သည်

tutur, penutur *n* ဟောပြောသူ၊ ပြောသူ

uang *n* ပိုက်ဆံ၊ ငွေကြေး

ubah, mengubah *v* ပြောင်းလဲသည်;
perubahan *n* ပြောင်းလဲမှု

ucap, mengucapkan; **melafalkan** *v* အသံထွက်သည်

udara *n* လေထု

ukuran *n* အရွယ်အစား

ulang, mengulangi *v* ထပ်လုပ်သည်;
ulangan *n* စာမေးပွဲ

umum *n* အများနှင့်ဆိုင်သော;
mengumumkan *v* ကြေငြာသည်;
pengumuman *n* ကြေငြာချက်

umur *n* အသက်

undang, mengundang *v* ဖိတ်ကြားသည်;
undangan *n* ဖိတ်စာ

untuk *p* အတွက်

untung *n* အမြတ်ရသည်;
beruntung *v* ကံကောင်းသည်

upacara *n* အခမ်းအနား

urus, urusan *n* ကိစ

usaha, berusaha *v* ကြိုးစားသည်

usul *n* တင်ပြခြင်း အကြံပြုခြင်း;
mengusulkan *v* တင်ပြသည်;
usulan *n* တင်ပြချက်

utama *a* အခြေခံ၊ အဓိက;
terutama *v* အခြေခံ

utang *n* အကြွေး;
berutang *v* အကြွေးတင်သည်

waktu *n* အချိန်

warna *n* အရောင်;
mewarnai *v* အရောင်ချယ်သည်

warung *n* လမ်းဘေးဆိုင်

waspada *a* သတိမပြတ်စောင့်ကြည့်

wawancara *n* လူတွေ့မေးမြန်းခြင်း

wisata *n* ခရီးသွားလုပ်ငန်း

wortel *n* မုန်လာဥနီ

yakin *a* သေချာမှု;

keyakinan *n* ယုံကြည်မှု

zaman *n* ခေတ်